

FUGLE I ØSTJYLLAND 2009



W 09

DOF Østjylland

Udgiver: Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdelingen i Østjylland, Louisevej 100, 8220 Brabrand. Gironr.: 5 51 09 61.

Hjemmeside: www.dofoj.dk, hvor ældre rapporter kan læses.

Redaktion: Arne Bo Larsen, Peter Lange og Flemming H. Nielsen.

Medarbejdere ved rapporten: Arne Bo Larsen, Asger Lykkegaard Møldrup, Carsten Høeg, Flemming H. Nielsen, Henning Ettrup, Henrik Stenholt, Kent Olsen, Morten Jenrich Hansen, Ole Jensen, Peter Lange, Rune Sø Neergaard, Ursula Burmann.

Illustrationer: Jens Gregersen, Mikkel Bello Andreasen, Ursula Burmann.

Fotografer: Arne Bo Larsen, Flemming H. Nielsen, Henning Ettrup, Morten Jenrich Hansen, Ursula Burmann.

Trykkeri: Søe-Knudsen, Stoholm.

Oplag: 120 stk.

Pris: 110 kr. plus forsendelse (125 kr. inkl. forsendelse).

Henvendelse til redaktionen: Kan ske til foreningens adresse eller til redaktionen (se adresseliste bagest i rapporten).

Forside: Ursula Burmann.

Indholdsfortegnelse:

Indledning	1
Indsend dine observationer	3
Vejledning om sjældne fugle	3
Artsbehandling i rapporten	4
Forkortelser	5
Vejret	6
Dyr i Østjylland 2009	8
Ringmærkning i 2009	9
Lidt statistik om 2009.....	11
Artsgennemgang.....	15
Lommer	15
Lappedykker.....	17
Stormfugle, Suler.....	19
Skarver.....	20
Hejrer	21
Storke.....	22
Andefugle	23
Rovfugle.....	44
Hønsefugle.....	53
Traner.....	56
Strandskader.....	57
Klyde, Brokfugle	58
Snepefugle	61
Kjover.....	73
Måger.....	74
Terner.....	80
Alkefugle	84
Duer	85
Gøge	87
Slørugler, Ugler	88
Natravn, Sejlere.....	89
Isfugle, Biædere, Spætter.....	90
Lærker.....	92
Svaler	93
Vipstjerter	95
Silkehaler	98
Vandstære.....	99
Gærdesmutter	99
Jernspurve, Drosselfugle.....	100
Sangere.....	105
Fluesnappere	110
Timalier, Mejsler.....	112
Træløbere, Pungmejsler, Piroler.....	115
Tornskader	116
Kragefugle.....	117
Stære, Spurve	120
Finker	121
Værlinge.....	127
Medarbejdere ved rapporten	130
Bidragydere 2009.....	131
Artsindex.....	135

INDLEDNING

Dette er den 38. udgave af DOF-Østjylland's lokalrapport. Rapporten blev tidligere udgivet under titlen, "Fugle i Århus Amt", men kaldes fra og med 2007, "Fugle i Østjylland".

Antallet af indrapporteringer til DOFbasen ligger igen på et højt niveau i Østjylland. Der har været en støt stigende rapportering igennem de senere år. I 2009 er der således indberettet over 89.000 observationer (lidt færre end i 2008) fordelt på 263 fuglearter og 1412 lokaliteter. 371 observatører er flere end sidste års 339.

Der er i 2009 rapporteret om flere sjældne fugle, heraf 2 SU-arter: Halsbåndstroland i Stubbe Sø og Gråvinget Måge på Århus Havn. Sidstnævnte var førstegangsfund for Danmark, og blev det helt store tilløbsstykke med mange tilrejsende ornitologer fra hele landet.

Af øvrige observationer skal fremhæves en ret sensationel samling af Storlommer i farvandet nord for Anholt, hvor ikke mindst antallet af Hvidnæbbede lommer var bemærkelsesværdigt med op til 18 ex. i april måned.

Det blev ikke det helt store år for havfugle, men dog sås der i begyndelsen af oktober et par Store Stormsvaler i Århusbugten, der kan være et fint sted for havobs under bestemte vejrforhold. Her sås også i samme periode rastende Sabinemåge, og et pænt antal Lunder, heraf hele 11 trækende fugle ved Egå.

Årets 5 Sølvhejrer er hidtidig rekord for Østjylland, hvilket følger tendensen på landsplan, hvor arten er blevet mere talrig i de senere år. Også Skestork blev set i Østjylland, dog kun fugle på træk. I samme boldgade skal nævnes 7-9 Sorte storke, heraf hele 4 i flok over Helgenæs i august måned.

Sortbuget Knortegås overvintrede sædvanen tro ved Stavns Fjord på Samsø, og sås gennem hele vinteren. Det er højst sandsynligt den samme fugl som tidligere år.

Udover den nævnte Halsbåndstroland udmærkede året sig ved både Amerikansk Krikand ved Følle Bund og Rødhovedet and i Grenå enge.

Året bød på en meget stor hvepsevågedag den 17. maj, hvor flere hundrede fugle fløj over det østjyske, flest med 513 fugle ved Dragsmur, men også mange andre lokaliteter havde mange fugle denne dag. Ellers blev det lidt småt med sjældenheder på rovfuglefronten, således ingen usædvanlige ørne i 2009, men til gengæld pænt med Sort Glente i april-maj. Rød Glente fortsatte fremgangen med 8 sikre ynglepar og 6 sandsynlige eller mulige par, men der er sikkert flere derude. Der var også gode nyheder for Havørnen med 2 sikre ynglepar, og det var de første i Østjylland i mange, mange år. Kongeørneparret ved Overgård yngede igen, men nok ikke med held. Overraskende rapporteres der om et muligt ynglefund af Lærkefalk ved Odder.

Som tidligere år blev bestanden af Vagtler registreret ved flere natlyt i området mellem Randers og Mariager Fjorde, og det blev til lidt flere end sidste år med 54 territorier. Derimod så det skidt ud for Engsnarre med kun 2 fugle.

Af spændende vadefugle kan nævnes Thorshane ved Fornæs i november. Tranerne har etableret sig med ynglepar på Djursland.

Biædere blev det også til i 2009, og Markpiber fandtes fortsat på Anholt med 2 syngende fugle. Flodsanger holdt til i en længere periode ved Nørreå i forsommeren, mens Savisanger registreres med 4 ex. Af øvrige spændende arter i 2009 kan nævnes Hvidbrynet Løvsanger ved Fornæs og Rosenstær ved en motorvejsrasteplads nær Århus.

Så det har igen været et begivenhedsrigt år her i det østjyske.

De mange observationer er indtastet på DOFbasen. Der skal opfordres til ved indtastning af usædvanlige fund, såsom en sjælden art, et usædvanligt observationstidspunkt, eller et usædvanligt stort antal individer, at skrive en kommentar i notatfeltet til dokumentation af observationen, således at det også tydeligt fremgår, at der ikke er tale om en fejlindtastning. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund vil som regel medføre, at observationerne skal kvalitetssikres i DKU (DOFbasens Kvalitetsudvalg), og at de dermed ikke i første omgang kan medtages i rapporten.

Her fra redaktionen vil vi gerne sige tak til alle medarbejdere i rapportgruppen, og til dem der har leveret illustrationer til rapporten, samt selvfølgelig en stor tak til de mange bidragydere.

Desuden tak for indsatsen til Henrik Böhmer, Rasmus Due Nielsen, Stephan Skaarup Lund og Ole Lilleør, der tager en pause fra rapportarbejdet.

Som altid opfordres interesserede nye (eller tidligere) skribenter til at melde sig til rapportarbejdet. Der er altid brug for en hjælpende hånd.

God læselyst!

Redaktionen



INSEND DINE OBSERVATIONER

Brug gerne DOFbasen

Lokalrapporten udarbejdes fortrinsvis ud fra data indtastet i Dansk Ornitologisk Forenings fugledatabase DOFbasen (www.dofbasen.dk). Alle kan frit tilmelde sig DOFbasen, og observationer kan indtastes direkte på hjemmesiden eller ved hjælp af et indtastningsmodul, der kan hentes fra hjemmesiden.

Hvilke obs?

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Men er dette uoverkommeligt, er vi især interesseret i: a) Ynglefund/observationer der tyder på yngel, b) Optællinger af ynglende, rastende eller trækkende fugle, og c) Sæsonens tre første og tre sidste observationer af trækfuglene. Vi modtager også gerne observationer af pattedyr, krybdyr, padder og sommerfugle i Østjylland.

Supplerende oplysninger er vigtige

Angiv adfærd (rastende, syngende, trækkende osv.). Husk klokkeslet ved trækiagttagelser, sjældne fugle m.m. Notér gerne evt. medobservatører. Husk ved ynglefund at angive antal par (sikresandsynlige) samt om der er tale om reder, udflyjende unger osv. Angiv også hvis antallet er skønnet.

Dokumentation og korrektur

Ved indtastning af usædvanlige observationer, anmoder vi kraftigt om, at man supplerer med en kort beskrivelse. Den bør indeholde oplysninger om, hvad man så på fuglen, observationsforhold, medobservatører etc. Det er ens eget ansvar, at de indsendte oplysninger er korrekte. Det anbefales derfor, at man læser korrektur på indtastningerne inden indsendelse til DOFbasen/Rapportgruppen.

Indsendelsesfrist

Observationer skal være indtastet i DOFbasen eller indsendt til Rapportgruppen senest 10. januar.

VEJLEDNING OM SJÆLDNE FUGLE

Caretakerprojektets artsdel – Overvågning af truede og sjældne ynglefugle

Siden 1998 har DOF overvåget Danmarks mest sjældne og truede ynglefugle. Indtil projektet i 2008 blev en del af Caretakerprojektet, var det bedre kendt under betegnelsen "DATSY". Som en del af Caretakerprojektet løber projektet frem til 2013. Her følges udviklingen i bestandene af truede og sjældne ynglefugle i Danmark. På www.dof.dk kan du læse, hvilke arter der følges, og hvem der er koordinator for de enkelte arter. Hvis du registrerer en af de sjældne arter på listen, er det vigtigt, at du bringer din iagttagelse videre til artskoordinatoren – også selv om du ønsker fundet hemmeligholdt! Kun derved får vi et dækkende billede af de sjældne ynglefugles forekomst og fordeling. Læs som sagt mere på www.dof.dk.

SU – Sjældenhedsudvalget

Sjældenhedsudvalget er et udvalg under DOF, som foretager en vurdering af observationer af sjældne og nye arter i Danmark (inkl. Færøerne og Grønland) samt af observationer af usædvanlig karakter i øvrigt, inden disse kan offentliggøres. På www.dof.dk kan du se listen over arter og racer, der skal bedømmes af udvalget.

Lokal SU-liste

Som supplement til den nationale SU-liste findes en lokalliste gældende for DOF Østjylland med arter, der ligeledes skal beskrives for SU, før omtale kan finde sted i nærværende rapport:

- Lille Stormsvale
- Sydlig Blåhals (ynglefund)
- Rosenstær (1k-fugle)
- Stellersand
- Sydlig Nattergal
- Fyrremejse
- Hvidvinget Måge
- Hvidhalset Fluesnapper
- Sandterne (kun brune fugle)

Vores politik

I lokalrapporten bearbejdes SU-arterne efter følgende procedure: Godkendte observationer bringes på deres rette plads i artsgennemgangen med alle oplysninger. Beskrevne, ikke færdigbehandlede observationer bringes uden dato og observatørinitial, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Ubeskrevne fund og forkastede fund nævnes ikke i rapporten.

Vi opfordrer kraftigt til, at man **straks efter en usædvanlig observation indsender beskrivelse heraf** til Dansk Ornitologisk Forening, Sjældenhedsudvalget, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. Der er netop indført en ny fremgangsmåde, hvor man via Sjældenhedsudvalgets hjemmeside kan indberette sin SU-beskrivelse. Rapportgruppen står gerne til rådighed med vejledning om beskrivelse o.l.

ARTSBEHANDLING I RAPPORTEN

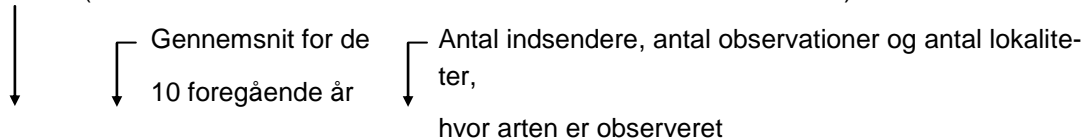
Der tilgår Rapportgruppen et meget stort datamateriale. Alt indsendt materiale anvendes ved udarbejdelse af rapporten, men det er den enkelte skribent, der står for prioriteringen af, hvad der er relevant at nævne. De enkelte arter er generelt søgt behandlet efter følgende skabelon (vedr. sjældne fugle, se ovenfor):

1. Overskrift. Dansk og videnskabeligt artsnavn samt euring-nummer. **2. Kommentar** til artens forekomst i det forløbne år i forhold til "normalen". **3. Yngleforekomst.** Ynglepar og syngende fugle samt andre fund som tyder på yngel. **4. Træk-/rasteforekomst** opdelt i første/andet halvår eller forår/efterår. Første og sidste forekomster samt større antal rastende og trækkende fugle. Endvidere sommer- eller vinterfund hos arter, der normalt ikke ses i hhv. sommer/-vinterperioden. **5. Tabel.** En oversigt over materialet i tabelform:

Dubletter og stationære fugle

Månedsfordelinger og totaler søges udarbejdet gennem frasortering af dobbeltobservationer. Dvs. når flere personer har indsendt obs fra samme lokalitet samme dag, bruges kun den største obs; ved trækobs tages dog hensyn til optællingstidspunktet, hvis dette er oplyst. Ved rasteflokkede observeret gentagne gange over en periode sker der også en frasortering, hvis fuglene med overvejende sandsynlighed kan skønnes at være stationære. Denne metode giver ikke de store problemer ved primære trækobs og fåtallige arter, men er vanskeligere ved f.eks. rastende ande- og vadefugle, hvor det kan være svært at afgøre graden af udskiftning i flokkene. Vi håber dog, at en ensartet behandling vil give et tydeligere billede af arternes forekomst og et bedre sammenligningsgrundlag.

Årstotal (= summen af månedssummerne + evt. udaterede observationer)



Total: 21.609 (22.128) Indsendere: 27 Observationer: 216 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
218	104	2374	7033	140	116	-	35	420	11.139	10	20

↑ Månedsfordeling over alle daterede obs (minus oplagte gengangere), samt for udvalgte arter andre former for sammentællinger.

FORKORTELSER

Alder

pull: Pullus, fra klækning til flyveevne opnås.

juv: Juvenil, fra første rigtige fjerdragt til første vinterdragt.

imm: Immatur, ikke-ynglende fugl fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad: Subadult, ynglende fugl, der endnu ikke har fuld udfarvet voksendragt.

ad: Adult, kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1K, 2K, 3K...: Alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækning til førstkomende nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv.

Dragt

sdr: Sommerdragt

odr: Overgangsdragt

vdr: Vinterdragt

Adfærd

N, Ø, S, V, SV...: Trækretning

fou: Fouragerende/fødesøgende

indtrk: Indtrækkende

of: Overflyvende

ret: Returtrækkende

rst: Rastende

sy: Syngende

th: Territoriehævdende

trk: Trækkende

trkf: Trækforsøg

yp: Ynglepar

Tidsangivelser

pri.: Primo, fra 1. til 10. i måneden.

med.: Medio, fra 11. til 20. i måneden.

ult.: Ultimo, fra 21. til 31. i måneden.

Øvrige forkortelser

ex: Eksempplar/individ (-er)

h: Hørt

lok.max (>n): Lokalitetsmaksima, største obs på lokaliteterne (større end det angivne antal n).

medd: Meddelt, meddeler

obs: Observation

rmk: Ringmærket

SU: DOF's Sjældenhedsudvalg

VEJRET

Forholdsvis tør januar 2009 med overskud af varme

Januar 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 1,0°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 1°C over normalen beregnet på perioden 1961-90. I gennemsnit ud over landet faldt der 41 millimeter nedbør i januar 2009. Det er 16 millimeter eller 28 % under normalen for 1961-90. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i januar 2009 i 39 timer, hvilket er 4 timer eller 9 % under normalen.

Februar 2009 med overskud af varme og underskud af sol

Februar 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 0,8°C i gennemsnit for landet som helhed, hvilket er lidt over normalen beregnet på perioden 1961-90 (normal 0,0°C). I gennemsnit ud over landet faldt der 34 millimeter nedbør i februar 2009. Det er blot 4 millimeter under normalen for 1961-90 (normal 38 mm). Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i februar 2009 i 56 timer, hvilket er 13 timer under normalen for 1961-90.

Varm marts 2009 med overskud af nedbør og underskud af sol

Marts 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 4,0°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 1,9°C over normalen beregnet på perioden 1961-90. Det blev den fjortende varmeste marts siden landsdækkende målinger startede i 1874.

I gennemsnit ud over landet faldt der 53 millimeter nedbør i marts 2009. Det er 7 millimeter eller 15 % over normalen for 1961-90. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i marts 2009 i 106 timer, hvilket er 4 timer eller 4 % under normalen.

Rekordsolrig, rekordvarm og tør april 2009

April 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 9,4°C i gennemsnit for Danmark som helhed. Det er hele 3,7°C over normalen beregnet på perioden 1961-90. Det er ny temperaturrekord for en april måned.

I gennemsnit ud over landet faldt der 10 millimeter nedbør i april 2009. Det er 31 millimeter eller 76 % under normalen for 1961-90. Det placerer april 2009 som den tredje tørreste april siden de landsdækkende nedbørmålinger startede i 1874. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i april 2009 i hele 272 timer, hvilket er så meget som 110 timer eller 70 % over normalen og i gennemsnit 9,1 soltimer hver eneste dag. Det blev den solrigeste april, siden de landsdækkende målinger startede i 1920.

Varm og solrig maj 2009

Maj 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 11,5°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 0,7°C over normalen beregnet på perioden 1961-90.

I gennemsnit ud over landet faldt der 56 millimeter regn i maj 2009. Det er 8 millimeter eller 17 % over normalen for 1961-90. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i maj 2009 i 274 timer, hvilket er 65 timer eller 31 % over normalen.

Solrig juni 2009 med overskud af nedbør

Juni 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 13,9°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 0,4°C under normalen beregnet på perioden 1961-90. Juni 2009 blev dermed lidt usædvanligt lidt koldere end normalt og det er derfor en kendsgerning, at "Danmarks længste vejrrekord" ikke blev længere i denne omgang. Landstemperaturen havde nemlig i 19 måneder i træk været over normalen.

I gennemsnit ud over landet faldt der 64 millimeter regn i juni 2009. Det er 9 millimeter eller 16 % over normalen for 1961-90. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i juni 2009 i 280 timer, hvilket er 71 timer eller 34 % over normalen.

Mere af det hele i juli 2009

Juli 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 17,2°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 1,6°C over normalen beregnet på perioden 1961-90.

I gennemsnit ud over landet faldt der 86 millimeter regn i juli 2009. Det er 20 millimeter eller hele 30 % over normalen for 1961-90. Nedbøren var meget ujævnt fordelt ud over landet og mange dage ledsaget af lyn og torden. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i juli 2009 i 220 timer, hvilket er 24 timer eller 12 % over normalen.

Varm august 2009 med overskud af sol

August 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 17,4°C for landet som helhed. Det er 1,7°C over normalen beregnet på perioden 1961-90. I gennemsnit ud over landet faldt der 68 millimeter regn i august 2009. Det er 1 millimeter eller 1 % over normalen (1961-90). Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i august 2009 i 200 timer, hvilket er 14 timer eller 8 % over normalen.

Tør og solrig september 2009 med overskud af varme

September 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 14,1°C. Det er 1,4°C over normalen beregnet på perioden 1961-90.

I gennemsnit ud over landet faldt der 45 millimeter regn i september 2009. Det er 28 mm eller 38 % under normalen (1961-90). Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i september 2009 i 160 timer, hvilket er 32 timer eller 25 % over normalen.

Kold oktober med overskud af sol

Oktober 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 7,9°C. Det er 1,2°C under normalen beregnet på perioden 1961-90. I gennemsnit ud over landet faldt der 79 millimeter regn i oktober 2009. Det er 3 millimeter eller 4 % over normalen (1961-90). Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i oktober 2009 i 114 timer, hvilket er 27 timer eller 31 % over normalen.

Meget varm, meget våd og meget solfattig november 2009. Rekord antal nedbørdage.

November 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 7,3°C. Det er 2,6°C over normalen beregnet på perioden 1961-90. Det blev den femte varmeste november registreret siden landsdækkende målinger startede i 1874.

I gennemsnit ud over landet faldt der 126 millimeter regn i november 2009. Det er 47 millimeter eller 59 % over normalen (1961-90). Det placerer november 2009 som den fjerde vådeste november siden de landsdækkende nedbørmålinger startede i 1874. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i november 2009 i 26 timer, hvilket er 28 timer eller 52 % under normalen. Det placerer november 2009 som den tredje solfattigste november siden de landsdækkende nedbørmålinger startede i 1920.

Kold december 2009

December 2009 fik en døgnmiddeltemperatur på 0,8°C. Det er 0,8°C under normalen beregnet på perioden 1961-90.

I gennemsnit ud over landet faldt der 71 millimeter nedbør i december 2009. En del af det faldt som sne. Det er 5 millimeter eller 8 % over normalen for 1961-90. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i december 2009 i 46 timer, hvilket er 3 timer eller 7 % over normalen.

Kilde: Vejrdata er DMI's månedsberetninger på www.dmi.dk

Dyr i Østjylland 2009

Art	Obs	Lok	Periode	Art	Obs	Lok	Periode
Pattedyr				Gråsæl	2	2	13/1-19/3
Pindsvin	14	12	31/3-31/10	Marsvin	34	19	10/1-29/12
Muldvarp	1	1	28/8	Hvidnæse	1	1	15/11
Alm. Spidsmus	1	1	12/5	Alm. Delfin	1	1	10/12
Vandspidsmus	1	1	1/10	Vildsvin	1	1	9/2
Brunflagermus	10	3	4/4-15/11	Krondyr	30	19	12/1-26/10
Skimmelflagermus	5	2	26/10-	Dådyr	11	8	1/2-19/12
Dværgflagermus	1	1	10/5	Sika	2	2	6/1-9/10
Hare	93	52	6/1-29/12	Rådyr	159	106	2/1-26/12
Egern	33	20	2/1-28/11	Padder			
Brun Rotte	1	1	21/4	Lille Vandsalaman-	4	3	6/4-17/6
Halsbåndmus	6	3	12/5-11/12	Stor Vandsalaman-	13	6	16/4-1/8
Skovmus	2	2	9/2-5/11	Salamander sp.	1	1	10/4
Mosegris	2	2	3/8-28/11	Skrubtudse	12	12	15/3-1/9
Nordmarkmus	2	2	12/5-5/11	Løvfrø	3	2	17/7-20/8
Markmus sp.	1	1	17/9	Butsnudet Frø	11	6	3/4-8/9
Rødmus	4	3	4/1-13/5	Grøn Frø	4	3	23/5-30/8
Ræv	60	40	5/1-27/12	Krybdyr			
Grævling	4	4	11/6-21/8	Markfirben	9	8	6/4-6/6
Husmår	3	3	13/4-31/5	Alm. Firben	4	3	15/7-8/9
Skovmår	1	1	22/5	Firben sp.	1	1	20/6
Ilder	7	7	7/3-31/10	Stålmorm	9	8	15/3-8/9
Lækat	12	12	5/2-24/11	Snog	18	11	19/3-19/10
Brud	1	1	24/6	Hugorm	8	7	18/3-16/9
Odder	4	4	17/2-25/4				
Vaskebjørn	2	2	23/3-11/4				
Spættet Sæl	52	18	10/1-28/12				

Pattedyr, padder og krybdyr i Østjylland 2009. Antal poster i DOFbasen, antal lokaliteter og fundperiode. Tabellen indeholder kun obs fra DOFbasen samt www.hvaler.dk.

Pattedyr

Alm. Spidsmus ses ved **Molslaboratoriet** (KO). Vandspidsmus findes død ved **Kalø Gods** (KO). Største obs af Brunflagermus er 29/4 5 **Stubbe Enge** (KO). Dværgflagermus ses med 40 eks ved **Brattingsborg Skov** (MWH). 12 Harer 23/10 **Anholt** (KMN,HOF,FSV) er største obs. 13/5 29 Halsbåndmus **Molslaboratoriet** (KO) er mange. Nordmarkmus ses ved **Molslaboratoriet** og **Horstved by** (KO). Og 21 Rødmus 13/5 **Molslaboratoriet** (KO) er altså også ret mange. Skovmår meldes fra **Kompedal Plt.** (CJS,DMB) og der ses Brud ved **Lystrup/Elsted** (KIM). Odder meldes fra flg lokaliteter: **Hevring Å, Salten Langsø, Vorup Engsø** og **Ålum** (FNI,GGU,HLR,MHH). Begge obs af Vaskebjørn er fra **Stavtrup-området** (SSK,MJH) og drejer sig sikkert om samme individ (skal vi nu også til at døjes med den indslæbte art?). 250 Spættet Sæl 6/9 **Anholt** (KMN,HOF,FSV) er største obs. Gråsæl ses 13/1 1 **Århus Havn** (GGU) og 19/3 11 **Anholt** (FSV). Og så kan vi prale af hele 3 arter af hvaler i år. Marsvin: 28/10 14 **Anholt** (KMN,HOF,FSV) er største obs, Hvidnæse 1 død 15/11 **Sødringholm** (en kleppert på 275 cm) og 2-3 Alm. Delfin 10/12 **Århusbugten** (de to sidstnævnte obs via www.hvaler.dk). Et Vildsvin ses i **Emmedsbo Plt.** (PR) – lad os bare få flere af dem! 30 Krondyr 19/4 **Hvilsager Skov** (FNI) må have været et flot syn. 13 Dådyr 19/12 **Brattingsborg Skov** (MWH) er største obs, og for Sika er største obs 9/10 18 **Katholm Skov** (HOF).

Padder

Flest Lille Vandsalamander ses 6/4 10 **Balle/Hoed** (KO), mens største obs af Stor Vandsalamander er 1/8 10 1K **Onsholt, Viby** (KEH). Løvfør meldes fra **Tranbjerg** og **Moesgård Park** (KEH) og Grøn Frø 10 sy 25/6 **Feldballe** (KO,RSN) skal også lige nævnes.

Krybdyr

12 Markfirben 12/5 **Molslaboratoriet** (KO) er pænt mange, mens 4 Alm. Firben 15/7 **Bølling Sø** (HST) er største obs af den art. Eneste obs af mere end én Stålmorm er 6/4 2 **Strandplantagen v. Glatved** (KO). 12 Snoge 1/8 **Slåensø** (PGH) er næsten uhørt mange. Der er ingen multiobs af Hugorm i år, til gengæld ses 2 eks af den sorte farvevariant: 18/3 1 **Skramsø Plt.** (KO) og 27/7 1 **Jernhatten** (AS).

RINGMÆRKNINGSAKTIVITETEN I 2009

Listen er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Ringmærkningsafdelingen på Zoologisk Museum i København.

Oversigten viser, at der i Østjylland og på Anholt har været en høj ringmærkningsaktivitet i 2009, idet der er ringmærket over 6100 fugle fordelt på 76 arter, hvilket er en stigning i forhold til 2008. Så nu er niveauet ved at være tilbage som i gamle dage. Af interessante mærkninger må nævnes Enkeltbekkasin fra Brabrand Sø, 2 Spætmejsse af Mørkbuget race (ssp. *caesia*) fra Hinnerup, 8 unger af Rød Glente og de mange Gærdesmutter fra Anholt.

Ringmærkning i Østjylland og på Anholt 2009.			Østjylland		Anholt	
Nr	Art	Latin	Antal		Antal	
			1k	AD	1k	AD
1860	Gråand	<i>Anas platyrhynchos</i>				1
2390	Rød Glente	<i>Milvus milvus</i>	8			
2690	Spurvehøg	<i>Accipiter nisus</i>	12		1	4
2870	Musvåge	<i>Buteo buteo</i>		1		
3040	Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>	48			
5180	Enkeltbekkasin	<i>Lymnocyptes minimus</i>	1			
5190	Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	2	1		
6700	Ringdue	<i>Columba palumbus</i>	1		1	2
6840	Tyrkerdue	<i>Streptopelia decaocto</i>	1	1		
7350	Slørugle	<i>Tybo alba</i>	3			
7610	Natugle	<i>Strix aluco</i>	4			
8310	Isfugl	<i>Alcedo atthis</i>	1			
8760	Stor flagspætte	<i>Dendrocopos major</i>	1			4
9810	Digesvale	<i>Riparia riparia</i>	1			
9920	Landsvale	<i>Hirundo rustica</i>	2			
10090	Skovpiber	<i>Anthus trivialis</i>	2	10		9
10110	Engpiber	<i>Anthus pratensis</i>			1	9
10200	Hvid Vipstjert	<i>Motacilla alba</i>			1	
10480	Silkehale	<i>Bombycilla garrulus</i>				16

Ringmærkning i Østjylland og på Anholt 2009.			Østjylland		Anholt	
Nr	Art	Latin	Antal		Antal	
			1k	AD	1k	AD
10500	Vandstær	<i>Cinclus cinclus</i>		9		
10660	Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>	21	15		215
10840	Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	21	16	2	222
10990	Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>	34	21	149	657
11030	Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>				2
11220	Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2			18
11370	Bynkefugl	<i>Saxicola rubetra</i>		1		
11870	Solsort	<i>Turdus merula</i>	54	49	9	192
11980	Sjagger	<i>Turdus pilaris</i>				1
12000	Sangdrossel	<i>Turdus philomelos</i>	3	2	2	73
12010	Vindrossel	<i>Turdus iliacus</i>	7	3		6
12360	Græshoppesanger	<i>Locustella neavia</i>	1	3		1
12430	Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	4	5		1
12500	Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	11	4		12
12510	Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	178	71		8
12590	Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>				6
12740	Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>	2	5	1	50
12750	Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	4	6	1	35
12760	Havesanger	<i>Sylvia borin</i>	1	1	2	85
12770	Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	17	22	37	141
13080	Skovsanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>				2
13110	Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	35	19	6	156
13120	Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	15	49	12	136
13140	Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	1	2	115	123
13350	Grå Fluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>				8
13490	Broget Fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>				20
13640	Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	26	19		
14370	Halemejse	<i>Aegithalos caudatus</i>				
14374	Sydlig Halemejse	<i>europaeus</i>	2	2		
14400	Sumpmejse	<i>Parus palustris</i>	11	7		
14540	Topmejse	<i>Parus cristatus</i>	1			
14610	Sortmejse	<i>Parus ater</i>	3	7		7
14620	Blåmejse	<i>Parus caeruleus</i>	98	76	4	202
14640	Musvit	<i>Parus major</i>	131	124	4	132
14790	Spætmejse*	<i>Sitta europaea</i>	2	4		
14860	Træløber	<i>Certhia familiaris</i>	3	2		16
14900	Pungmejse	<i>Remiz pendulinus</i>		2		
15150	Rødrygget tornskade	<i>Lanius collurio</i>	1			6
15390	Skovskade	<i>Garrulus glandarius</i>	1	3		
15600	Allike	<i>Corvus monedula</i>	2			
15820	Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	9	5		2
15910	Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	1	2		5
15980	Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	73	70		3
16360	Bogfike	<i>Fringilla coelebs</i>	9	45	61	379
16380	Kvækerfinke	<i>Fringilla montifringilla</i>		5	8	72
16490	Grønirisk	<i>Carduelis chloris</i>	39	163	35	299
16530	Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>		8		1
16540	Grønsisken	<i>Carduelis spinus</i>	10	75	9	56
16600	Tornirisk	<i>Carduelis cannabina</i>	1	3		

Ringmærkning i Østjylland og på Anholt 2009.			Østjylland		Anholt	
Nr	Art	Latin	Antal		Antal	
			1k	AD	1k	AD
16620	Bjergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>			16	62
16630	Gråsiken, Lille	<i>Carduelis flammea cabaret</i>	41	35	1	3
16634	Gråsiken, Nordlig	<i>Carduelis flammea flammea</i>			2	7
16660	Korsnæb, Lille	<i>Loxia curvirostra</i>	1		2	6
17100	Dompap **	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	23	67		8
17170	Kærnebider	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2	6		2
18570	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		10		
18770	Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	40	28	21	12
	I ALT		1028	1084	503	3495

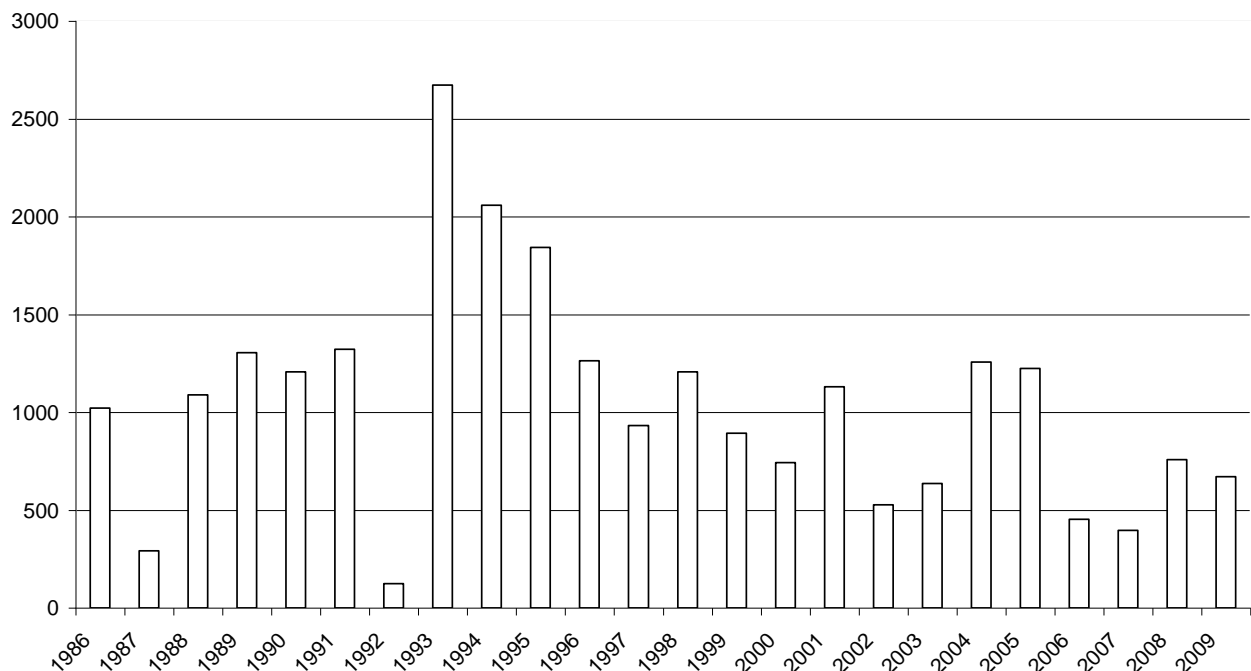
* 2 ad noteret som Mørkbuget Spætmejse (ssp. *caesia*)

** 5 ad fra Hinnerup noteret som Stor Dompap (ssp. *pyrrhula*)

LIDT STATISTIK OM 2009

Statistik over lokalafdelingens dataposter fra DOFbasen med Ynglepar fra Århus Amt/Østjylland i perioden 1986-2009.

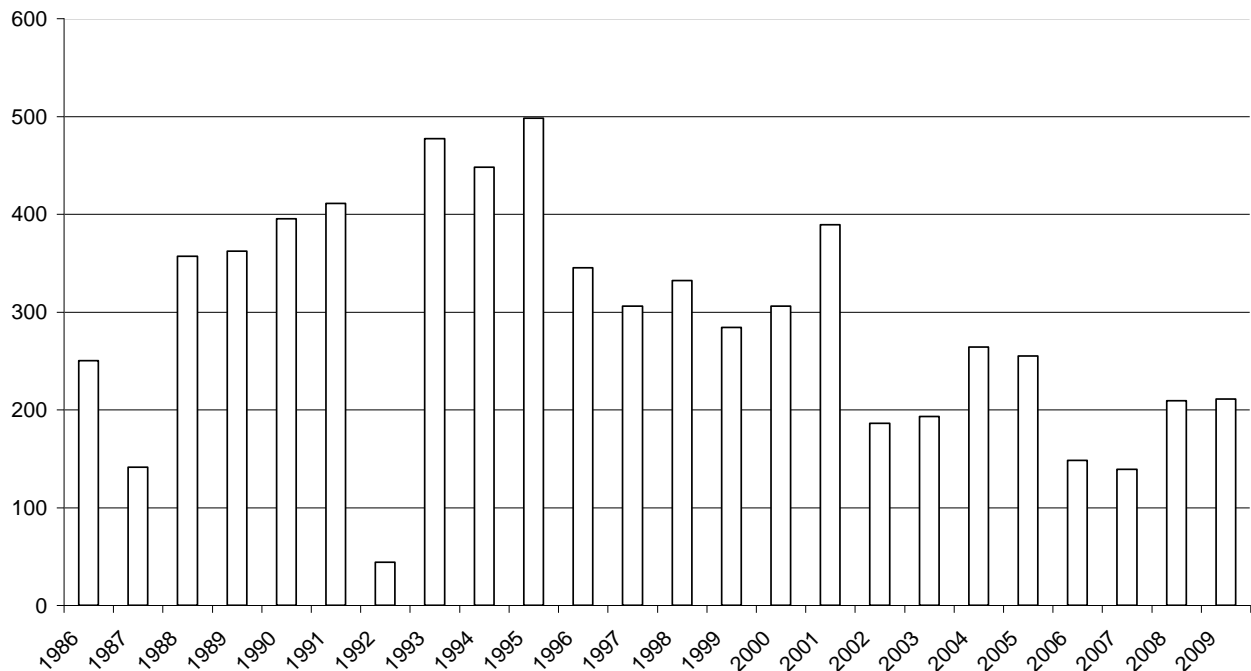
Dataposter med ynglepar



Her ses antallet af lokalafdelingens dataposter med ynglepar i Østjylland/Århus Amt. Dog skal det bemærkes, at årgangene 1987 og 1992 er under indtastning, men det giver et billede af omfanget.

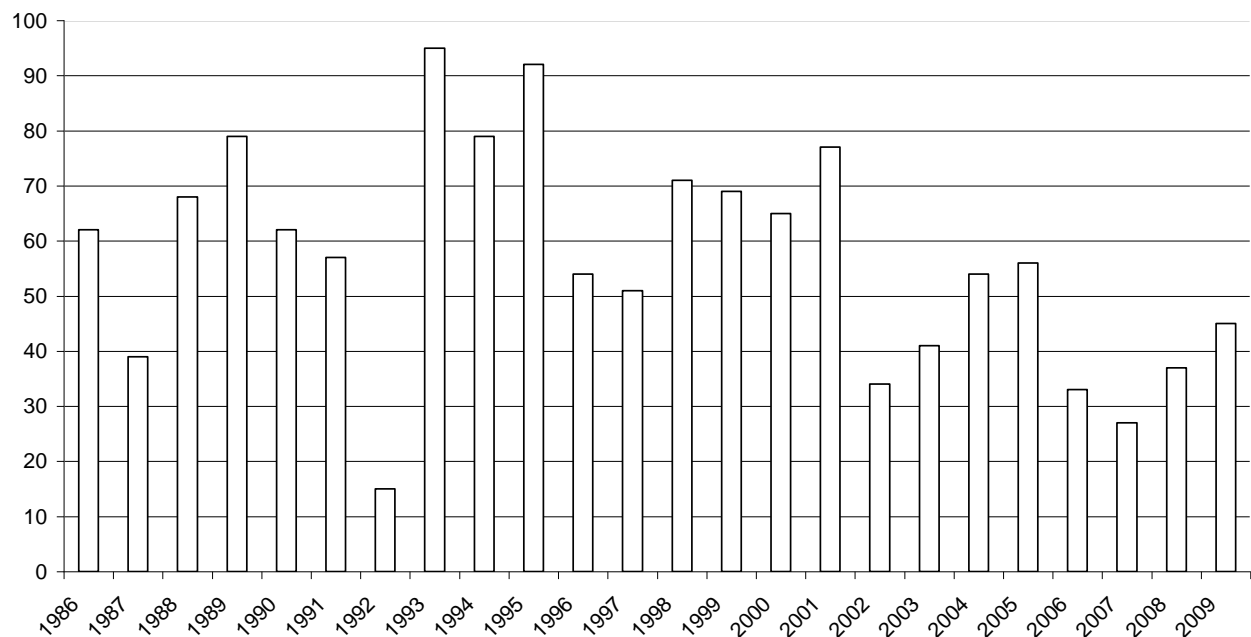
I 1993-1996 blev der samlet data til projekt Danmarks Fugle, hvilket ses af det høje antal dataposter og i 2004-2005 er der fire meget aktive observatører, som har samlet data.

Registrerede ynglelokaliteter



Her ses antallet af registrerede lokaliteter med yngleobservationer. Antallet af ynglelokaliteter topper i 1995, hvorefter det falder, til der i 2001 kommer en stigning, men i 2002, da den nye DOFbase introduceres, falder antallet af ynglelokaliteter drastisk.

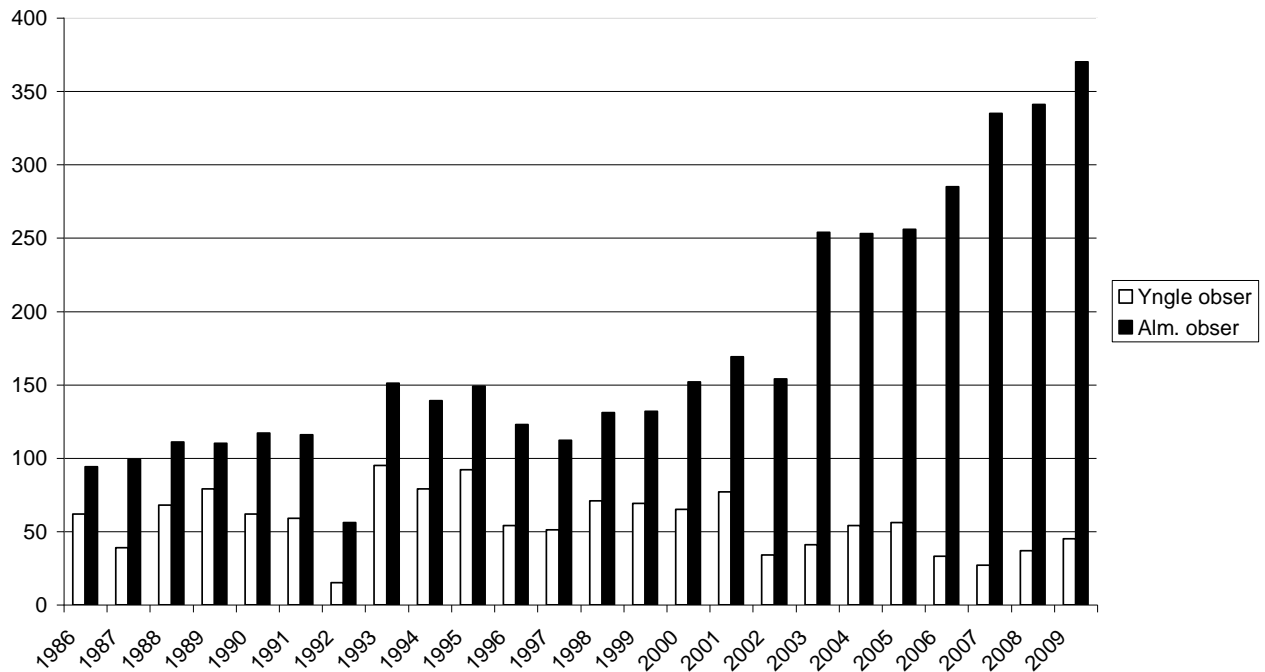
Registrerede observatører med ynglepar



Antallet af observatører der indrapporterer ynglepar er højt indtil 2002 og herefter kommer der et drastisk fald. Noget kunne tyde på, at observatørerne fra 2002 af vælger at kalde et ynglepar for en ynglefugl og skriver under bemærkninger, at det er et ynglepar. Dette er

dog forkert og det er mere besværligt for observatøren at skrive dette end at skrive det rigtige. Samtidig kan man ikke søge på bemærkninger i DOFbasen, så risikoen for at disse oplysninger går tabt er til stede.

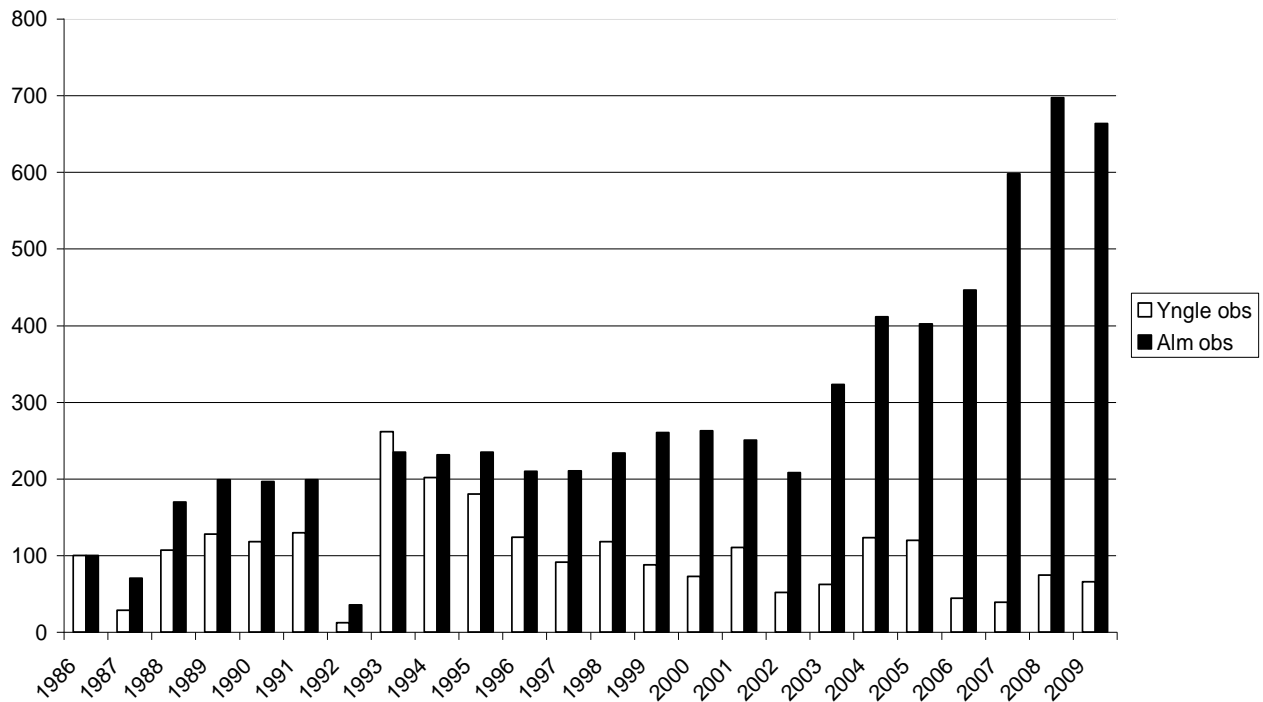
Registrerede observatører



Herover ses, at antallet af observatører, der indberetter ynglepar, er svagt faldende, mens antallet af observatører, der indberetter almindelige observationer, er stærkt stigende.

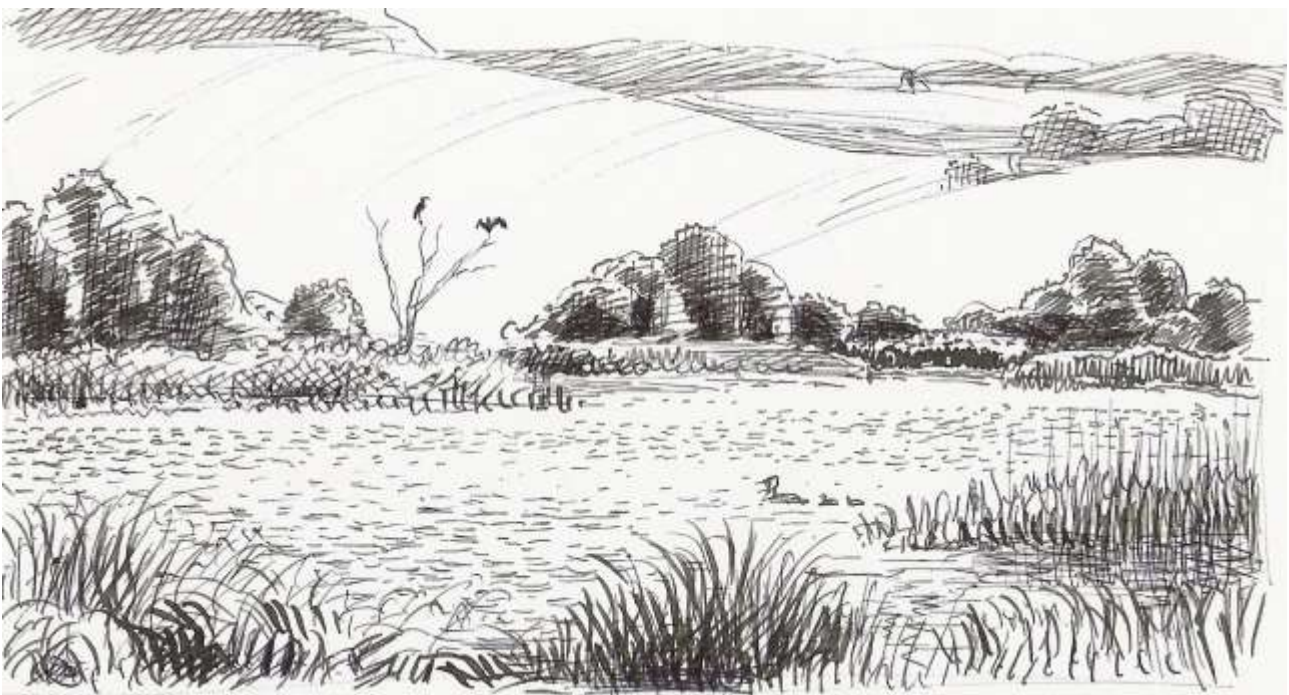


Indeksering af dataposter



Ved indeksering, hvor 1986 er sat til indeks 100, ser vi, hvor drastisk udviklingen er på dataposterne imellem observationer af ynglepar og almindelige observationer. Det ses tydeligt fra 2002 og frem.

Der skal lyde en opfordring til i højere grad at være opmærksom på indberetningen af ynglefund og at benytte DOFbasens funktion til indtastning af disse.



ARTSGENNEMGANG

Rødstrubet Lom *Gavia stellata* 00020

Igen i år et rigtigt flot år, som er næsten lige så godt som sidste års rekordår. Fordeling af de 737 fugle er dog noget anderledes end i 2008, idet hele 372 fugle ses i 1. halvår, mens 2. halvår kun kan præstere 365 fugle. Det er især store træktaal fra Djursland, der trækker gevaldigt op, og ses der på hele året, så udgør observationer fra Fornæs og Gjerrild hele 82 % af årstotalen.

1. halvår: **Fornæs**: 9 obs af 264 trækkende fugle, flest 2/1 22 trk, 26/1 54 trk og 23/2 127 trk (alle AR). **Gjerrild Nordstrand**: 9 obs af 81 fugle, flest 16/2 26 trk (AR), 11/3 11 Ø (HLL) og 29/3 17 trk (AR). Derudover kun 3 obs med mere end en fugl: 9/3 5 **Lystrup Strand** (FNI), 15/3 2 S **Sødringholm Strand** (CSS) og 25/3 9 trk **Gjerrild Klint** (RSN). Periodens sidste obs er alle fra **Gjerrild Nordstrand**, og gøres overraskende nok allerede i april: 9/4 4 trk (AR), 18/4 5 Ø (ALM,APR) og 27/4 1 Ø (LLH,HLL).

Sommer (juni, juli): 21/7 1 **Sødringholm Strand** (LTP), 24/7 1 N + 1 S **Eskeplet** (HLL) og 29/7 4 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår: Efterårets første fugle ses: 1/8 1 S samt 9/8 1 S begge obs **Eskeplet** (HLL) og 13/8 1 ad sdr **Lystrup Strand** (KO,EDY,RSN). Ikke uventet ses 70 % af efterårets fugle ved **Fornæs**, hvor 254 ud af 257 fugle noteres som trækkende, flest 31/10 29 trk (CSS), 7/11 26 S (ASF) og 6/12 48 S (ASF). **Eskeplet** 14 trækkende fugle, max 7/9 4 N + 5 S (HLL). **Lystrup Strand** 19 fugle, max 6/9 9 V (ASF). Øvrige større obs (lok.max >5): 24/9 7 S **Sletterhage** (KO), 6/10 14 V **Issehoved** (MWH), 29 S **Kysing Næs** (HLÆ) og 22/10 7 trk **Egå – Tålfor Strand** (KO,RSN).

Total: 737 (295) Indsendere: 24 Observationer: 82 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
101	186	72	13	-	-	7	7	84	96	108	63

Smålom sp. *Gavia stellata/G. arctica* 00029

Noget under 10-årsgennemsnittet, men dette er meget forventeligt, når der samtidig ses (bestemmes) mange Rødstrubede lommer.

1. halvår byder på 7 obs fra 3 lokaliteter: **Fornæs**: 2/1 24 trk, 23/2 10 trk og 23/3 12 trk (alle AR). **Gjerrild Nordstrand**: 28/2 7 trk, 29/3 12 trk (begge AR) og 18/4 3 Ø (ALM,APR). **Anholt**: 29/1 6 rst derpå NV (FSV).

2. halvår indledes i starten af august: 6/8 2 S **Eskeplet** (LLH). Derefter spredte obs af få fugle. De største observationer nævnes (≥4): 24/9 4 S **Sletterhage** (KO), 6/10 10 S **Kysing Næs** (HLÆ) og 21/10 7 N **Århus Havn** (RSN).

Total: 117 (144) Indsendere: 13 Observationer: 24 Lokalteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
30	17	24	3	-	-	-	2	11	23	6	1

Sortstrubet Lom *Gavia arctica* 00030

Et lidt sløjt år, som ligger under 10-årsgennemsnittet, men til gengæld er der obs fra alle årets måneder. Artens optræden i Østjylland er i 2009, ligesom for de andre lommer, især koncentreret omkring Gjerrild Nordstrand og Fornæs. Disse to lokaliteter står således for 28 ud af 32 fugle.

1. halvår: Der er kun 2 iagttagelser af mere end en fugl: 23/2 5 trk **Fornæs** (AR) og 21/5 2 sdr **Gjerrild Nordstrand** (AR), som samtidig er sidste obs i foråret. Eneste observation fra øvrige lokaliteter er 4/3 1 **Vejrø** (BANG).

Sommer (juni, juli): 5/6 1 **Anholt** (FSV) og 29/7 1 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår: Indledes med ovennævnte juli-obs, hvorpå der så er et spring til næste observation sidst i august: 30/8 1 S **Eskeplet** (HLL). Fornæs står for de øvrige obs bortset fra en enkelt, 24/9 1 S **Sletterhage** (KO). **Fornæs** har 8 obs af 14 fugle (≥ 2): 14/9 2 N (HLL), 23/10 2 S (HLL), 7/11 3 S (ASF) og 4/12 3 S (JPL).

Total: 32 (48) Indsendere: 13 Observationer: 21 Lokaliteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	7	1	3	2	1	1	1	3	3	5	3

Islom *Gavia immer* 00040

Hele 18 fugle, hvilket ligger væsentligt over gennemsnittet på 2-3 fugle pr. år. Eneste obs fra kysterne er 24/5 1 ad sdr trk NV **Gjerrild Nordstrand** (AR). Her udover ses der ved optællinger fra skib i **farvandet nord for Anholt** 19/2 5, 28/3-2/4 5, 20/4 7 (og 14/5 0) Islommer i forbindelse med VVM-undersøgelse af den planlagte Anholt Havvindmøllepark (DHI, dec. 2009: Anholt offshore Wind Farm (Birds)). I rapporten angives dette som 17 fugle, men det fremgår ikke, om der kan være gengangere i observationerne. Området hvor fuglene er iagttaget ligger i et åbent havområde ca. 20 km fra Anholt. Der har tidligere været rapporteret om storlommer omkring Anholt, men ikke i dette omfang. Mon ikke det er fugle fra dette område, der ses i Skagen og af og til ved Gjerrild Nordstrand under forårstrækket?

Storlom sp. *Gavia immer/G. adamsii* 00049

En enkelt obs blev det til i 2009. Fuglen er set i selskab med en Rødstrubet lom, men kunne ikke sikkert bestemmes pga. dårlige lysforhold. Der registreres i gennemsnit 2-3 ubestemte storlommer om året i Østjylland.

Årets obs: 23/3 1 trk **Fornæs** (AR).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 00050

Som for Islommen er 2009 et helt fantastisk år med hele 30 fugle!

Ved optællinger fra skib i **farvandet nord for Anholt** registreres der en ret sensationel samling af Hvidnæbbet Lom, 19/2 6, 28/3-2/4 6, 20/4 18 (og 14/5 0). Foto ligger på Netfugl.dk. Der har ikke tidligere været observeret noget lignende i Danmark!

Lommerne blev optalt i forbindelse med en VVM-undersøgelse af den planlagte Anholt Havvindmøllepark (DHI, dec. 2009: Anholt offshore Wind Farm (Birds)). I rapporten angives dette som 30 fugle, men det fremgår ikke, om der kan være gengangere i observationerne. Området hvor fuglene er iagttaget ligger i et åbent havområde ca. 20 km fra Anholt. Der har tidligere været rapporteret om storlommer omkring Anholt, men ikke i dette omfang. Som for Islom kan det være fugle fra dette område, der ses i Skagen under forårstrækket.

Lom sp. *Gavia sp. 00059*

4 obs indrapporteret, men 3 af disse hidrører smålommer, hvorfor disse obs behandles under Smålom sp. Den sidste obs angives som Sortstrubet lom/Storlom, men ses desværre ikke godt nok til at blive bestemt ordentligt.

21/10 1 N **Århus Bugt** (RSN).

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis 00070*

Et år med tilbagegang set i forhold til de seneste to år, men stadig langt over gennemsnittet og de foregående år. Som for de øvrige lappedykkerarter sker der en kraftig stigning i antallet fra 2006 til 2007 og derefter, hvilket måske skyldes en mindre hård frasortering af gengangere.

Et pænt yngleår for arten med 21-25 par fra 18 lokaliteter, hvoraf følgende har 2 eller flere par: 3 par **Emborg Odde** (PLA), 2-3 par **Hornbæk Enge** (LTP), 2 par **Brabrand Nord** (KEH), 2 par **Skårup Sø** (PLA), 1-2 par **Trekanten** (MWH). Der kan dog sagtens gemme sig flere par rundt omkring, idet der er iagttaget territoriehævdende fugle og syngende fugle på flere lokaliteter.

Årets lokale maksima (>15) er: 8/1 27 **Studstrup** (HLL), 28/2 og 4/3 27 **Kysing Næs** (HLL,LLH, PMM,SSK), 28/8 18 **Lyngbygårds Å** (EO), 31/8 28 fou **Vorup Enge** (PHJ), 13/9 77 **Norsminde Fjord** (IZN), 18/9 16 **Gudenåparken** (TBR), 20/11 25 **Væth Enge** (TBR) og 12/12 19 fou **Norsminde Havn** (KEH).

Total: 2555 (1367) Indsendere: 90 Observationer: 762 Lokaliteter: 142

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	526	270	202	120	56	51	59	265	409	230	109	258
2)	27	27	27	6	3	7	11	28	77	17	25	19

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus 00090*

Ovenpå de seneste års topresultater en tilbagegang, som dog stadig ligger højt i forhold til årene forud for 2007. Som sædvanligt er Skanderborg Sø repræsenteret med hovedparten af de store flokke, men også Brabrand Sø følger godt med.

Et lidt dårligt yngleresultat med 41-57 par rapporteret. De største lokaliteter er (>3): 15-20 par **Kalgårdsø** (PLA), 5-10 par **Hinge Sø** (PLA), 4-6 par **Søbygård Sø** (CHØ), 3 par **Dystrup Sø** (ABU), 3 par **Bjerregrav Mose** (TBR) og 3-4 par **Brabrand Sø** (KEH).

Bortset fra en enkelt meget stor flok 22/1 690 **Mossø** (GGU) starter året med ret små flokke i jan-feb (>40): 17/1 45 **Skanderborg Sø** (FNI), 21/1 70 **Mossø** (PLA), 22/2 44 fou og 27/2 40 fou **Risskov Strand** (RDN).

Marts-juli er de største forekomster (>50): 4/3 60 **Mossø** (GGU), 7/3 120 **Alrø** (KW), 11/4 54 **Dronningborg Bredning** (LTP) og fra søerne: 4/4 174 (PLA), 16/5 120 (PLA), 7/6 76 (PLA), 17/7 93 (DB), 26/7 (JTL) **Skanderborg Sø**, samt 15/3 61, 5/4 75 (GGU), 6/4 58, 11/4 54, 23/4 51, 5/7 56 og 25/7 68 **Brabrand Sø** (KEH).

I løbet af august samles fuglene i større antal og giver følgende større obs. (lok.max >100): 9/8 100 **Mossø** (PLA), 21/8 144 **Overgårds Dige** (LTP), 30/8 180 **Salten Langsø** (GGU), 18/10 265 **Skanderborg Sø** (PLA) og 27/10 295 **Stubbe Sø** (KO).

Total: 13.334 (7846) Indsendere: 105 Observationer: 1170 Lokaliteter: 154

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	1376	350	1896	1566	1199	348	895	1948	976	1763	575	442
2)	690	44	120	174	120	76	140	168	110	295	63	105

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena* 00100

Igen i år nedgang for arten, men dog stadig et resultat godt over gennemsnittet, og stadig langt ned til totaltallene fra før 2007.

Efter sidste års skuffende resultat et endnu dårligere, med kun 22-26 par registreret fra 18 lokaliteter. Nogle af lokaliteterne med flest ynglepar sidste år mangler da også helt i år, hvor der kun på følgende er 2 eller flere par: 3 par **Knud Sø** (PLA), 2-3 par **Tranemosen** (MWH), 2 par **Agri Sø** (PLA), 2 par **Sengeløkke Mose** (CHJ) og 1-2 par **Fuglesø Mose** (HPE).

De store flokke ses i saltvand, og viser følgende (lok.max >10): 24/1 137 **Lystrup Strand** (FNI), 27/1 12 trk **Egå-Tålfors Strand** (RSN,SSL), 23/2 68 trk **Fornæs** (AR), 10/3 22 **Øster Hedekrog** (MWH), 12/4 14 **Dragsmur** (JSC), 30/4 16 **Sælvig Havn** (MWH), 31/10 147 **Lystrup Strand** (KO) og 31/10 45 **Bønnerup Strand** (KO). Som det ses optræder de største flokke på Norddjursland, og observationen 31/10 er den hidtil største fra Østjylland.

De første i ferskvand er: 28/2 1 fou **Onsbjerg** (MWH), 28/2 1 **Skanderborg Sø** (LLH,HLL,PMM) og 6/3 1 **Fuglesø Mose** (HPE), med de største obs (>10): 5/4 12 fou **Troldkær** (JMI), 9/5 12 ad (6 par) **Fuglesø Mose** (HPE), 31/5 10 **Sengeløkke Mose** (CHJ) og 23/6 11 **Agri Sø** (HPE). De sidste i ferskvand bliver 13/10 1 **Mossø** (JBA) og 25/10 1 **Stilling Sø** (AMY).

Total: 1912 (1074) Indsendere: 60 Observationer: 304 Lokaliteter: 89

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	182	212	258	185	178	90	26	54	77	379	118	153
2)	137	68	86	25	12	11	5	37	20	147	32	57

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* 00110

Et jævnt år med 9 observationer af 5 fugle. Alle nævnes: 28/2-1/3 1 **Kysing Næs** (HLL,LLH,PMM,MER), 8/10 1 1K fou **Mossø** (AWM), 11/10 1 **Vosnæs Pynt** (CHJ), 1/11 1 **Knudsø** (JKI,LNS,PWL m.fl.) og 29/11 1 **Søledet Strandenge** (FNI).

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* 00120

Et totaltal noget lavere end de seneste år, men dog stadig en del over gennemsnittet. Som sædvanligt er de fleste observationer fra Egå Engsø og Brabrand Sø, men også Skanderborg Sø og Årslev Engsø følger godt med.

Ynglemæssigt et meget dårligt år for arten, hvilket dog nok snarere skyldes at egentlige optællinger mangler fra stort set alle lokaliteterne. De indrapporede giver 6-28 par fra 6 lokaliteter, som er: 0-21 par **Skanderborg Sø** (PLA), 3 par **Alken Vig** (PLA), 1 par **Mossø vestende** (SHA), 1 par **Mossø østende** (PLA), 1 par **Brabrand Sø** (KEH) og 0-2 par **Birksø** (ToLa).

Året første ses 15/3 1 **Egå Engsø** (HLL) og bliver 17/3 til 7. Øvrige lokaliteter følger efter 21/3 1 **Stubbe Sø** (KO), 27/3 1 **Anholt** (FSV) og 28/3 3 **Knudsø** (TSJ).

Årets største lok.max (>10) er: 29/3 14 **Alrø Strevelshoved** (JSC), 13/4 12 **Alken Vig** (PLA), 21/4 139 (HLL), 25/4 161 (ALM) **Egå Engsø**, 14/5 10 **Årslev Engsø** (KEH,LLH,PMM), 19/5 64 **Brabrand Sø** (KEH) og 7/6 42 **Skanderborg Sø** (PLA).

De sidste er: 17/10 2 **Alrø Strevelshoved** (HLÆ), 18/10 7 fou **Amstrup Red** (JG) og 25/10 1 **Hem Odde** (LNS,PHJ m.fl.). Sidstnævnte er ret sen og uden for normalperioden, men fuglen sås af flere observatører.

Total: 744 (644) Indsendere: 49 Observationer: 201 lokaliteter: 28

1) Total 2) Største observation 3) Største obs Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	-	-	35	237	229	98	50	65	18	12	-	-
2)	-	-	14	161	116	42	34	25	10	7	-	-
3)	-	-	8	161	116	14	3	15	10	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Mallemuk *Fulmarus glacialis* 00220 Caretaker-art

Der er seks observationer af Mallemuk i år. Alle nævnes.

1. halvår: 14/1 1 trk og 22/4 1 trk **Anholt** (begge FSV) og 28/5 1 SØ **Gjerrild Klint** (JPK).

2. halvår: 6/10 1 S **Kysing Næs** (HLÆ), 6/10 1 N **Århus Havn** (RSN) og 22/10 1 Ø **Anholt** (KMN).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* 00430

15/9 1 **Kysing Næs** (HLÆ), 24/9 1 N kl. 10.41 **Århus Bugt** set fra Risskov Skov og den samme S kl. 10.50 (RSN) og 25/9 1 S **Århus Havn** (RSN). Den sidste kom på ca. 2,5 km afstand. Den 6/10 ses mindst tre Sodfarvede Skråper i **Århus Bugten** flere steder på strækningen **Århus Østhavn - Skæring**. 1 S kl. 13.20, 1 N kl. 16.03 som returnerede tilbage kl. 16.46, set fra **Egåens** udløb (RSN). Fra **Risskov Strand** 2 rst set flere gange tæt på land ca. 500 meter fra kysten og 1 trk, i alt 3 imellem kl. 16.45-18.45 (RDN). Ovennævnte blev også indberettet fra **Skæring** (JKC) og **Egå Havn** (CAF). 10/10 1 N **Århus Bugt**, **Risskov Strand** (CHØ). Desuden er der indmeldt en ubestemt skråpe, der formodentlig var sodfarvet, 22/10 1 V **Anholt** (KMN).

Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* 00550

Der berettes om minimum 2 fugle i **Århus Bugten** 6/10 (RDN). Fra **Egåens** udløb ses 1 N kl. 14.20-14.22 ca. 500 meter fra kysten (RSN). Kl. 16.15 ses 1 N fra **Århus Østhavn** (Tau Rasmussen) og kort tid efter fra **Risskov Strand** 1 N ca. 1,5-2 km fra kysten (RDN).

Sule *Sula bassana* 00710

I 2003 begyndte indrapporteringen af Sule at gå kraftig frem indtil det kulminerede i 2006 med en årstotal på 4247 fugle. Siden 2006 er det gået jævnt tilbage og i år er det den femte største årstotal i rapportens historie. I 2006 var der tale om fødemangel, men nu er det måske blevet bedre med føden, eller også er de reelt gået tilbage pga. fødemangel til opfostring af yngel?

1. halvår: Farvandet nord for Djursland: 53 ex/8 obs i perioden 29/3-9/5, flest (lok.max >1): 28/3 7 ad fou **Eskeplet** (LTP) set fra **Overgårds Dige** og 28/3 30 fou **Sødringholm Strand** (LTP). Far-

vandet øst for Djursland og omkring Anholt: 294 ex/39 obs i perioden 4/1-25/5, flest (lok.max >1): 4/1 og 25/3 33 fou **Anholt** (FSV), 18/3 52 trk **Fornæs** (AR), 25/3 25 trk **Gjerrild Klint** (RSN) og 29/3 25 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Århus Bugt og farvandene omkring Samsø: 10 ex/4 obs i perioden 4/1-8/5, alle nævnes: 4/1 1 fou **Risskov Strand** (MiBA), 27/3 1 V **Issehoved** (MWH), 15/4 4 NØ **Tangkrogen** (HBØ) og 8/5 4 fou **Dragsmur** (HPE).

2. halvår: Farvandet nord for Djursland: 57 ex/17 obs i perioden 10/7-29/11, flest (lok.max >1): 31/8 20 fou **Eskeplet** (TBR), 4/9 4 N **Sødringholm Strand** (LTP) og 13/10 2 ad fou **Stavnshoved Rev** (BGO). Farvandet øst for Djursland: 569 ex/46 obs i perioden 23/9-6/12, flest (lok.max >1): 26/9 34 trk **Fornæs** (AR), 11/10 14 N **Havknude** (HOF) og 3/11 12 ad fou **Anholtfærgen** (KMN) og 1/12 127 fou **Anholt** (FSV). Århus Bugt og farvandet omkring Samsø 76 ex/22 obs i perioden 28/7-27/11, flest (lok.max >3): 2/8 5 N **Århus Bugt** (KTS), 25/9 14 S **Århus Havn** (RSN), 29/9 4 V **Issehoved** (MWH), 6/10 9 trk **Kysing Næs** (HLÆ), 6/11 10 trk **Risskov Strand** (RDN) og 21/10 7 SØ **Skødshoved Strand** (KO).

Total: 1067 (1283) Indsendere: 36 Observationer: 140 Lokalteter: 30

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	37	8	250	9	61	-	8	45	110	344	62	133
2)	33	3	52	4	24	-	2	20	34	49	12	127

Skarv *Phalacrocorax carbo* 00720

Herunder medtages også de få observationer, der er indsendt af Mellemskarv *P. c. sinensis* 00722. De fleste fund af skarv i Østjylland formodes at tilhøre denne race. Der er rapporteret et enkelt fund af Storskarv *P. c. carbo* (artnr.00721) idet KO 21/3 spotter 2 blandt 85 Mellemskarver i **Grenå Havn**.

Ynglebestanden er i 2009 steget i alle de Østjyske kolonier, i modsætning til tendensen på landsplan, idet DMU opgør bestanden til 32.851 reder, hvilket er en tilbagegang på 2,5 % i forhold til 2008, og det laveste antal i 17 år! Totalen er noget mindre end i 2008, hvilket ser ud til at skyldes færre indrapporteringer af store flokke langs kysterne og i søerne.

Yngel: Der blev i 2009 fundet ynglende skarv på 4 lokaliteter i Østjylland. Ynglebestanden overvåges årligt af DMU som led i skarv-handlingsplanen. Tallene fra de enkelte kolonier stammer fra www.dmu.dk - søg på "skarver 2009 DMU".

Stavns Fjord: Kolonien, der findes på øerne **Kolderne** og **Yderste Holm** var på 3237 reder i 2009, og var dermed igen landets suverænt største skarvkoloni. Udviklingen har været stigende i de senere år (3079 reder i 2008, 2729 i 2007 og 2958 i 2006). **Svanegrunden:** 1037 reder i 2009 (935 reder i 2008, 1391 i 2007, 1359 i 2006). **Fuglsø Mose** på Norddjursland: 700 reder i 2009 – støt stigende (302 reder i 2008, 9 i 2007). **Tange Sø:** Her blev der i foråret konstateret mindst 4 rugende fugle i en rågekoloni på en lille ø ud for Ans. Det er så vidt vides første gang skarven konstateres ynglende ved Tange Sø. Der blev ikke konstateret ynglende skarver ved andre af vore søer i 2009.

Større antal udenfor ynglelokaliteterne (her nævnes kun lokalitetsmax.): 21/8 3000 rst på havet og revlerne udfor **Sødringholm Strand** (TBR,LM), 6/9 ca. 1500 rst **Totten, Anholt** (KMN,HOF,FSV) samt 27/1 1040 rst til overnatning **Grenå Havn** (AR).

Fra ferskvand er tallene traditionelt meget mindre, flest er der ved **Fussing Sø**, hvor der både 1/10 og 28/11 noteres 400 rst (TBR, LN). Desuden skal nævnes 14/10 328 rst **Egå Engsø** (HLL).

Total: 86.399 Indsendere: 116 Observationer: 1657 Lokalteter: 193 (incl. poster med Mellem-skarv og Storskarv)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10.873	10.142	7016	3479	2477	2393	6389	15.420	13.230	7513	3336	4131

Rørdrum *Botaurus stellaris* 00950

Med 6 lokaliteter med paukende fugle er der tale om en nedgang i forhold til 2008. Lige som sidste år er der kun få fund uden for paukesæsonen. Forekomsten opsummeres lokalitetsvis:

Bjerregrav Mose: Det første fund herfra er et vinterfund 12/2 af en fugl, der gik rundt på isen i kanten af rørskoven (OEH). Pauken er hørt fra 28/2 (CSS) (årets første trut her i Østjylland – det første på landsplan var allerede 10/1 i Vestjylland). Frem til 14/5 høres regelmæssigt 1-2 paukende rørdrummer i mosen (CSS, BKR, TBR, OEH), 28/3 høres dog 3 sy (CSS) – årets eneste obs af tre samtidig i mosen. Ved de koordinerede tællinger i maj registreres ”kun” to paukende.

Brabrand Sø: Der er vinterfund 3/1 1 set nordsiden (Per Møller Madsen), 6/1 og 8/1 1 langs **Århus Å** lidt nedstrøms Brabrand Sø (BGO) samt 18/1 1 set udfør Stavtrup tårnet (MJH). Der er kun et fund af paukende rørdrum fra Brabrand Sø, nemlig 2/3 (GGU).

Gudenåen vest for Randers inkl. Hornbæk Enge og Vorup Enge: 19/4 1 pauk. (LTP), 7/5 1 pauk. (LTP) – der mener den sad i **Tebbestrup Kær**, 22/5 1 pauk. (HLR) – hørt fra **Vorup Engsø**.

Lading Sø: 1/4 1 pauk (PHJ) er alt herfra.

Mossø: 13/2 1 set i vestenden hvor Gudenåen løber ud af søen, hvor den gik rundt på isen i kanten af rørskoven (AWM) - spændende med obs herfra, det er sjældent den bliver registreret i Søhøjlandet, dog var der en obs i marts 2006 fra stort set samme sted!

Stubbe Sø: 28/3 og 12/4 1 pauk. (JPL, JKL) sad i rørskoven øst for Fugleværnsfondens ejendom.

Tåstrup Sø: 29/5-20/6 (4 obsdage) 1 pauk. (CHJ).

Fra efteråret er der kun to fund: 2/9 og 8/11 1 **Vorup Engsø** (HLR, LNS m.fl.) – begge set fra naturskolen.

Total: 14 (sum af lokmax. Incl. sete fugle udenfor pauketid)

Silkehejre *Egretta garzetta* 01190

Heller ingen fund i området i 2009. Sidst set i området i 2005.

Sølvhejre *Egretta alba* 01210

Sølvhejren fortsætter fremgangen, både lokalt og på landsplan (se Fugleåret). De 5 fugle i 2009 er ny rekord. For andet år i træk ses der sølvhejre i Rugård Sønderø.

Alle nævnes: 8/2 1 of **Mørke** – kom tilsyneladende fra **Mørke Kær** (TNI), 29/3-5/4 1 rst **Rugård Sønderø** (OFR m.fl.), 2/6-3/6 1 **Hesselholm Made** (MWH, LEB), 27/9 1 fou **Kolindsund vestdel** (CS) samt 31/10 1 rst **Vorup Engsø** (LTP).

Fiskehejre *Ardea cinerea* 01220

Yngel: Som sædvanligt er der kun få og spredte meldinger fra kolonierne, nogle er indtastet korrekt i ynglepar-tabellen, andre skal man lede efter blandt de almindelige observationer – sidstnævnte går let tabt i fremtidige bearbejdnings – husk nu at indtaste antal ynglepar!

Der foreligger flg. oplysninger om ynglefugle (antal par): Min. 30-40 **Emborg ved Mossø** (PLA), 2-4 lille skov 500 m nord for **Vesborg Fyr** (MWH), 9 **Kongsgårde** (PR,JR,BNL), 7 **Tolløkke Skov** (JMI), 35-50 **Vinderslevholm** (PLA,EBJ). 1 par **Salten Langsø** (LNS m.fl.), ca. 20 reder **Bjerregrav Mose** (TBR). Kolonien ved **Skanderborg Sø** vest for **Ringkloster** findes også stadig, idet der er set reder og aktivitet over kolonien, afstanden var dog for stor til opgørelse af redeantal (PLA). De største optællinger af rastende og fouragerende hejrer er (lok.max >30 udenfor y-lok.): 17/1 32 rst **Ringkloster Ådal v. Nissumgård** (FNI), 4/3 35 rst **Mossø vestenden** (GGU) samt 15/7 56 rst **Bølling Sø** (HST).



Total: 6735 Indsendere: 116 Observationer: 1778 Lokalteter: 202

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
963	621	802	722	585	333	438	654	568	410	284	355

Sort Stork *Ciconia nigra* 01310 *Caretaker-art*

Årets fund udgøres af et forårsfund, et sommerfund samt tre efterårsfund - formentlig den samme flok, alt 7-9 fugle. Alle nævnes:

21/4 1 indtrk **Gjerrild Nordstrand** (Kim N. Bendtsen via PLA), 10/7 1 rst **Haarvad** ved **Lilleåen** (Gorm Vulvig-Kristensen via PLA), 7/8 kl. 11.50 4 NV **Helgenæs** (JA) – formentlig de samme fire ses få minutter efter trækker SV over **Vrinnens** (via KO). Det kan være to af disse, der 11/8 ses over **Skelhøje Bakker** ved Ebeltoft (Lars Brunn via DD). Endvidere 10/8 1 **Korupsø** (Ole Roland Therkildsen via www.fugleognatur.dk).

Hvid Stork *Ciconia ciconia* 01340 *Caretaker-art*

Storkebesøgene i Østjylland i 2009 udgøres af en række besøg i foråret, samt en enkelt i efteråret. I lighed med tidligere år er det svært at sige præcist, hvor mange storke der er tale om. De største flokke ses med så store tidsforskelle, at de her er regnet for nye fugle hver gang. I alt vurderes der at have været tale om ca. 30 forskellige storke i Østjylland i 2009.

Forår: Storken ankommer til Østjylland 4/4 1 of **Malling** (via JSF) og næste obs er 13/4 1 set både **Javngyde** og **Bøstrup/Hagsholm** (via DOF og HAS). De største flokke er: 1/5 6 S **Skærsø Plantage** (RAM), 3/5-4/5 7 fou **Ree Dyrepark ved Stubbe Sø** (JSF), 9/5 4 indtrk-rst **Gjerrild Nordstrand** (PST) og 23/5 6 SV **Egå** (JOG). Forårets sidste er 27/5 1 fou **Mårslet** (via JSF).

Efterår: Årets sidste obs og eneste fra 2. halvår er 7/9 1 **Gjern Bakker** (PWJ).

Total: ca. 30.

Skestork *Platalea leucorodia* 01440 Caretaker-art

Igen i 2009 er der flere besøg af Skestorke i Østjylland, hvor arten nu er set årligt siden 2002. I alt 3-4 fugle. Den danske ynglebestand fortsætter med at øge, og var på 62-63 par i 2008 (Fugleåret 2008).

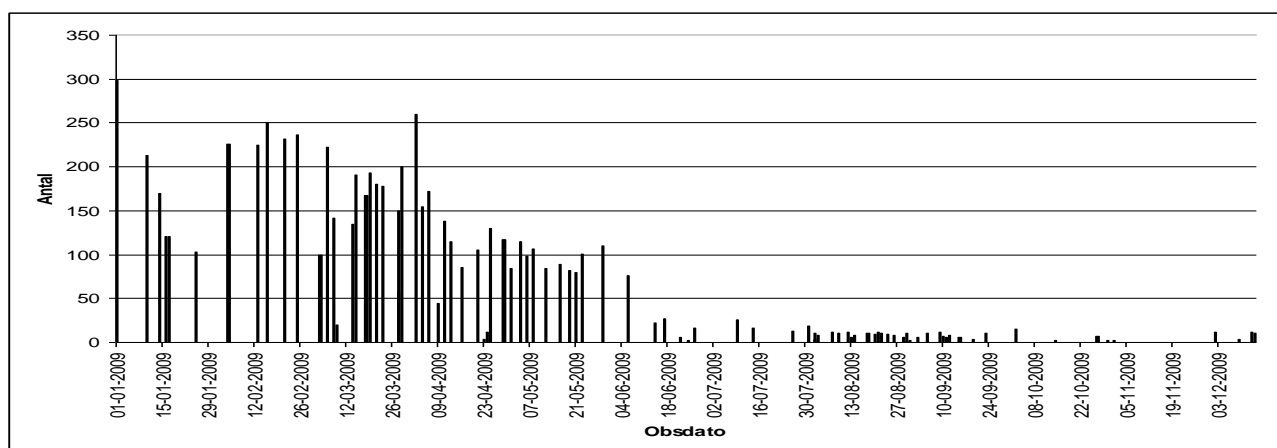
Alle nævnes: 14/5 2 (ad 2K+) rst **Skærsø Engsø** (JPL,JKL,SKH), 15/5 2 rst-Ø **Årslev Engsø**, hvor de opdages 04.55 af HLL og ses trække øst 11.45 (BGO,LBO), 15/5 2 rst uden tid **Skærsø Engsø** (OFR) – vi gætter på at det er fuglene fra **Årslev Engsø** der nu er tilbage, hvilket underbygges af at ungfuglen bærer gul farvering. De opholder sig fortsat i **Skærsø Engsø** 16/5 og 17/5 (JPL,JKL, KO). 18/5 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (AR) kan være en af ovennævnte, hvorimod vi antager at 23/6 1 rst **Årslev Engsø** (Per Møller Madsen,HLL) er en ny fugl.

[Stor Flamingo] *Phoenicopterus roseus* 01472

13/9 & 20/9 1 **Kalsemade** (DSA,KEH). Formodentlig drejer det sig om en undsluppet fangenskabsfugl. 13/9 rapporteres fuglen som en Flamingo sp., mens den 20/9 bestemmes til Stor Flamingo.

Knopsvane *Cygnus olor* 01520

Arten havde sin storhedstid midt i 90'erne med omkring 20.000 registrerede fugle. Men antallet af indrapporteringer faldt drastisk i sidste halvdel af årtiet og nåede lavpunktet i 2002 med ca. 6000 fugle. Herefter er antallet steget en smule og ligger nu stabilt og svinger omkring 8000 fugle. Der foreligger i år kun oplysninger om større ansamlinger fra ganske få lokaliteter. I foråret er Egå Engsø den helt dominerende, mens det ser ud til, at fødegrundlaget i søen forsvinder i løbet af sommeren, da der ikke ses mange svaner i søen i efteråret (efter 6/6 ses ikke over 30 fugle, se figur). I efteråret er det i Mariager Fjord svanerne som sædvanligt ses i størst antal.



Antallet (dagsmax.) af rastende Knopsvane i Egå Engsø i 2009. Der sker tilsyneladende et sammenbrud i fødegrundlaget i løbet af sommeren.

Yngel: Antallet af indrapporterede ynglepar afspejler ikke realiteterne, men - som kortet illustrerer - ganske godt fordelingen af arten i Østjylland. Der er registreret 57-62 ynglepar fra 47 lokaliteter, flest 8 par **Egå Engsø**, 3 par **Årslev Engsø** (begge HLL) samt 2 par **Alrø Poller** (JGR) og 2 par **Vorup Enge** (LTP). De har i gennemsnit produceret 5,2 unge/ungeførende par ($n=13$ kuld) i 2009. Til sammenligning var succesen på 4,6 unge/ungeførende par i 2008 og 5,2 unge/ungeførende par i 2007.

1. halvår: Største antal på kystlokaliteter (lok.max >50): 25/1 127 **Ajstrup Bugt** (LTP), 1/2 76 **Alrø Egehoved** (SSL,RDN), 17/2 65 **Egens** (SAR) og 17/2 90 **Alrø** (JG). Øvrige større antal (lok.max >50): 1/1 298 **Egå Engso** (BGO), 1/1 60 **Vorup Enge** (HLR), 4/1 230 **Norsminde Fjord** (CHJ), 16/1 63 **Grund Fjord** (LTP) og 24/1 59 **Købeenge** v. Grund Fjord (JBP).

Sommer: Fældende og ikke-ungeførende svaner samles i sommeren i større og mindre flokke, de største er (lok.max >50): 4/5 115 **Egå Engso** (HLL), 9/5 112 **Hollandsbjerg Holme** (LTP), 30/5 samt 6/6 67 **Årslev Engso** (begge KEH) og 16/6 54 **Vorup Enge** (LTP).

2. halvår: Der ses i efteråret kun få større ansamlinger i perioden. De største antal på kystlokaliteter (lok.max >100): 21/8 245 **Ajstrup Bugt** og 150 **Treskelbakkeholm** (begge LTP). De største indlandsobs. (lok.max >70): 13/9 75 **Grund Fjord** (LTP) og 22/10 210 ad + 50 1K **Væth Enge** (TBR).

Total: 8510 (8219) Indsendere: 121 Observationer: 1430 Lokalteter: 215

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2070	900	667	716	842	390	210	596	466	546	595	512

[Sort Svane] *Cygnus atratus* 01525

Der foreligger enkelte indrapporteringer af denne udsatte og forvildede art fra Australien. Der er formentlig tale om det samme eller måske to forskellige individer.

1. halvår: 2/1-22/1 1 fou **Råby Kær** (OEH,NCC,MER) og 29/6 1 rst **Hevring Strand** (FNI). Hertil 19/3 1 rst **Sælvig Bugt** (MWH).

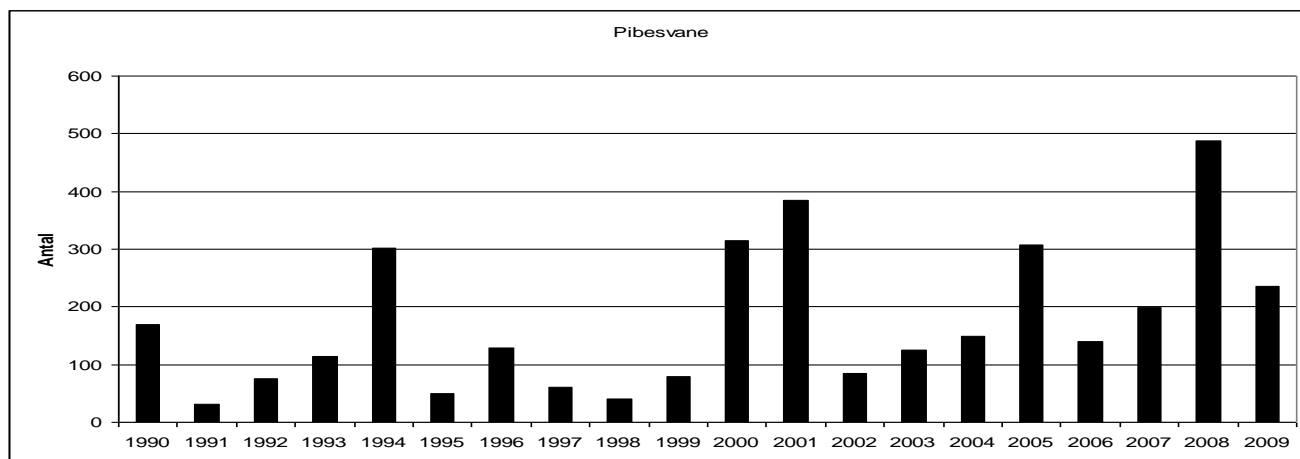
2. halvår: 19/7 1 rst **Eskeplet** (HLL), 1 S **Sødringholm Strand** (LTP), 25/10 1 **Skærsø Enge** (KO) og 27/10 1 rst **Dråby Sø** (GGU).

Pibesvane *Cygnus columbianus* 01530

Efter det hidtil bedste år i 2008 med 427 fugle (og ikke 617 som fejlagtig nævnt i 2008-rapporten), ligger årets sum med ca. 235 fugle på gennemsnittet for de seneste 10 år. Som det fremgår af figuren, svinger antallet af registrerede Pibesvaner meget fra år til år i regionen. Ellers sædvanlig fordeling med flest observationer i foråret (24 obs af 188 fugle) mod 12 obs af 44-47 fugle fra efteråret. På baggrund af oplysninger om fuglenes dragt karakterer kan andelen af ungfugle fra forårsperioden beregnes til 11,4 % (n=88). Det ser ud til at 2009 har været et dårligt yngleår i dens højarktiske udbredelsesområde, da der ikke er indrapporteret ungfugle fra efteråret.

1. halvår: I Østjylland er den sikreste rastlokalitet for arten Skalså Enge, hvor de største antal er: 28/2 54 ad + 7 2K rst **Vesterkær/Fælleskær** samt 6 ad rst **Østerkær** (alle TBR). Øvrige rastende er (lok.max.): 1/1 1 fou **Egå Engso** (BGO), 23/1 1 fou **Fårup** (APR), 24/1 1 ad rst **Råby Kær** (TBR), 27/1 2 rst **Brabrand Sø**, vestenden (GGU), 27/2 2 ad rst NV **Årslev Engso** (HLL), 3/3 4 ad rst **Storring** (PLA), 4/3 5 ad rst **Herredsenge** (FNI), 5/3 1 ad N rst **Bølling Sø** (AWM) og 6/3 6 ad + 2 2K **Løve** (AWM). Træk: 25/2 3 NØ **Lystrup Strand** (MER) og 18/3 32 trk **Fornæs** (AR). Periodens sidste er 6/4 1 N **Issehoved** (MWH).

2. halvår: De første ses 14/10 3 SV **Strandkær** (FVÆ) og 22/10 1 ad rst **Anholt** (FSV,KMN). Træk: 31/10 3 ad S og 15/11 11 V **Årslev Engso** (begge HLL) og 1/11 3 NV **Draget**, Besser Rev (MVH). Periodens øvrige er: 30/10 3 rst **Overgårds Marker** (LTP) og 6 rst **Mossø** vestende (BRS), 1/11 3 rst **Brokold**, Stavns Fjord (MWH), 21/11 2 fou **Egå Engso** (JOG), 9/12 7 rst **Brabrand Sø**, østenden (GGU) og 28/12 5 ad fou **Demstrup Vase** (HST).



Antal Pibesvaner indrapporteret til lokalrapporten i Østjylland de sidste 20 år. Som det fremgår svinger antallet meget – ofte med stort fald efter et år med stor stigning.

Total: 232-235 (227) Indsendere: 20 Observationer: 37 Lokalteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	84	110	1	-	-	-	-	-	16	16-19	12

Månedstotalerne er summen af månedens lokalitetsmax. Årsummen er frasortert gengangere.

Sangsvane *Cygnus cygnus* 01540 Caretaker-art

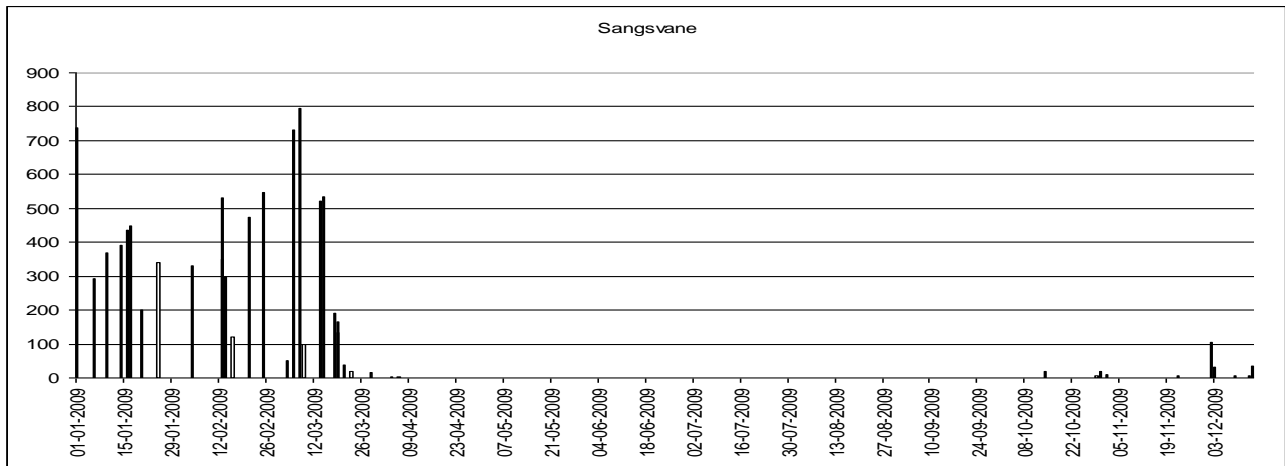
Året blev det 3. bedste efter en mindre nedgang sidste år. Der træffes mange større flokke fordelt i regionen, dog med overvægt i den nordlige del både forår, men især i efteråret. Som en undtagelse ses der allerede de første dage af året rigtig mange svaner i Egå Engsø, og der er rekord med mere end 1000 svaner fordelt på de 3 arter (BGO); men ligesom det kan ses hos Knopsvanen, træffes i efteråret også kun få Sangsvaner i søen. Ungfugleandelen blandt ungeførende fugle udgør i foråret 16,7 % (33 flokke), mens årets produktion er på 10,5 % (10 ungeførende flokke i efteråret).

Yngel: Der er igen registreret yngel i det midtjyske (efter mislykket forsøg i 2008?), da der er meldt om 1 par med 1 unge **Bølling Sø** (JTK,HST).

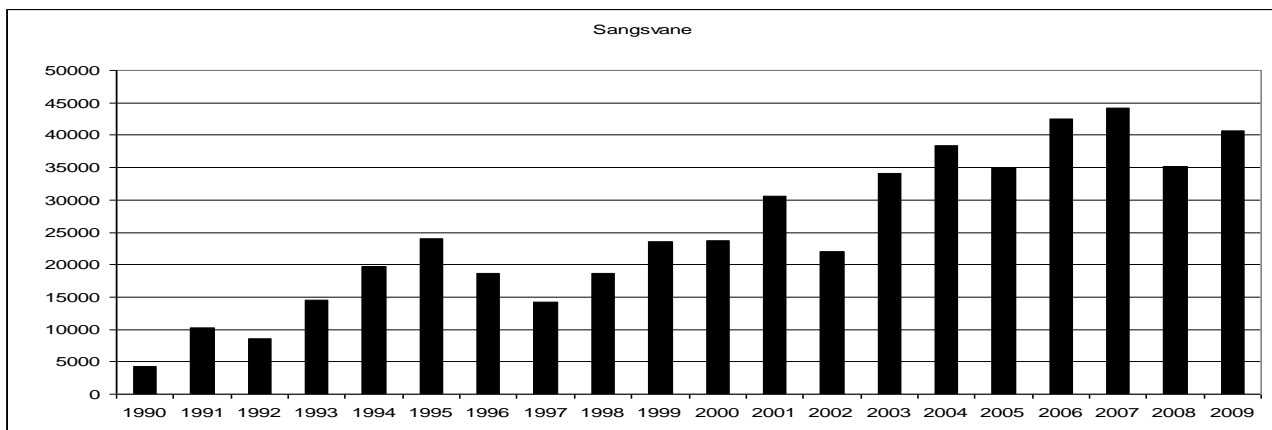
1. halvår: Periodens største dage er 8/3 2691 fugle, flest 1020 **Åhuse** (BLA), 795 **Egå Engsø** (CHJ) og 460 **Hevring** (BLA) samt 9/1 med 2461 fugle, flest 603 **Bode** (JBP), 445 **Råby Kær** og 400 **Tørring** (begge LTP). Øvrige store antal (lok.max >500): 4/1 600 **Lerdrup** (GGU), 24/1 638 ad + 106 2K **Tørring** (TBR), 25/1 540 **Alrø Egehoved**, 8/2 760 **Eskeplet** (HLL) og 520 **Bjerre** (LTP). Træk: Allerede de sidste dage af februar ses større antal trækkende, således 28/2 154 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Derefter ses trækkende flokke gennem det meste af marts, således i perioden 1/3 – 30/3 i alt 42 observationer af 853 trækkende fugle, flest (lok.max >30): 3/3 31 N **Hinnerup** (APN), 11/3 30 NØ **Anholt** (HOF), 16/3 48 of **Troldkær** (JMI), 18/3 163 trk **Fornæs** (AR) og 21/3 36 of **Vorup Enge** (HLR). I april ses kun få og små trækkende flokke, og periodens sidste er 13/4 4 of **Vorup Enge** (HLR) og 29/4 2 Ø **Grenå Enge** (BJS). Periodens sidste ses 4/5-5/5 2 rst **Mørke Kær** (FNI) samt 24/6 1 fou **Alrødæmningen** (PM). Derefter i sommerperioden kun oplysninger i perioden 29/6-16/9 om ynglefuglene i **Bølling Sø** (flere indsendere).

2. halvår: Periodens første+ ses 8/10 **Havknude** 1 rst (HOF) og 14/10 19 ad rst **Egå Engsø** (HLL) samt 4 of **Norsminde Fjord** (JPE,Susan Hangstrup). Træk: Der registreres ikke større trækbevægelser i perioden. De første ses 28/10 17 trk **Anholt** (KMN,FSV,HOF). Dernæst (>20): 30/10 20 trk **Sødringholm Strand** (LTP), 29/11 24 S **Overgårds Dige** (LTP), 29/11 120 SV **Udbyhøj syd** (FNI)

og 9/12 55 of **Thorskov** (IZN). Periodens største dage: 30/12 1548 fugle, flest 730 **Demstrup Vase** og 355 **Råby Kær** (begge LTP) og 28/12 1038, flest 500 **Demstrup Vase** (CSJ) og 345 **Holbæk Mark** (HST,MER). Øvrige store antal (lok.max >200): 27/11 220 **Randers Fjords udløb** (LNS,Ida Schmidt), 29/11 273 **Overgårds Marker** (LTP), 13/12 286 **Eskeplet** (HLL), 16/12 231 **Barnekold**, Samsø (MWH) og 26/12 375 **Ingerslev Å** (BLA).



Antallet (dagsmax.) af rastende Sangsvane i Egå Engso i 2009. Der sker tilsyneladende et sammenbrud i fødegrundlaget i løbet af sommeren.



Udviklingen i antallet af registrerede Sangsvaner gennem de seneste 20 år. Antallet af registreringer er næsten 10-doblet over perioden.

Total: 40.618 (32.885) Indsendere: 111 Observationer: 786 Lokalteter: 216

1) Total 2) dagsmax.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	16.347	9.733	6.329	20	1	2	3	3	24	318	2.453	5.385
2	2.532	2.369	2.691	7	1	1	3	3	22	211	538	1.467

Sædgås *Anser fabalis* 01570

I år 19 observationer af 139 ikke-racebestemte og 26 observationer af 105 racebestemte sædgæs, hvilket er næstbedste år hidtil. Kun overgået af rekorden på 412 fugle i 2006.

1. halvår: Træk: Kun 2 obs 8/2 4 V **Eskeplet** (HLL) og 13/3 4 N **Årslev Engsø** (HLL). Flest rastende fugle (>5): 28/1 11 **Havmølle Å, Stubbe Sø** (JPL,JKL), 8/2 10, 11/2 6 og 17/2 12 **Kolindsund, vestlige del** (MST,LAN,CS) – som kan være de samme (se også under Tajgasædgås) og endelig 4/3 5 **Herredsenge** (FNI). Sidste ses 1/4 1 **Egå Engsø** (BKR).

2. halvår: Periodens fire observationer er af trækkende fugle: 25/9 1 V **Vesborg Fyr** (MWH), 30/9 30 trk samt 28/10 35 trk **Anholt** (FSV,KMN,HOF) og 13/12 2 of **Eskeplet** (HLL).

Total: 244 (136) Indsendere: 23 Observationer: 45 Lokalteter: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
41	59	9	1	-	-	-	-	31	44	1	57

Tabellen er inkl. racebestemte Sædgæs

Tajgasædgås *Anser fabalis fabalis* 01571

Der er 9 obs af i alt 80 Tajgasædgæs.

1. halvår: Alle obs >2 ex.: 10/2 8, 19/2 og 22/2 11 **Kolindsund, vestlige del** (FNI,KO). Det må formodes, at der er gengangere blandt disse og de ikke-racebestemte fugle fra området i februar.

2. halvår: Årets største flok er samtidigt eneste fra sidste halvår: 31/12 55 NØ til overnatning **Vorup Engsø** (HLR).

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus* 01574

Med i alt 17 obs af 25 ex er det hidtil bedste år for racen, der efterhånden optræder i store antal i det sydøstlige Danmark.

1. halvår starter med 1/1-14/1 6 rst **Egå Engsø** (SSL,SSK,ALM,HLL,MJH) – fugle der ankom til stedet i december 2008. Øvrige obs er 22/1 1 ad **Havmølle å, Stubbe Sø** (KO), 26/1 samt 28/1 4 og 31/1 1 **Årslev Engsø** (HLL,LLH), 10/2-22/2 2 **Kolindsund, vestlige del** (FNI,KO) og 2/4 1 **Egå Engsø** (KWS).

2. halvår: Kun 3 obs: 25/10 9 of set både ved **Havmølle å, Stubbe Sø** og **Skærsø Engsø** (KO), samt 15/11 1 **Følle Bund** (FNI).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus* 01580

Et år langt under middel. Kun enkelte ses i foråret og eneste egentlige flok på træk er fra oktober.

1. halvår: Træk: 28/3 1 NNV **Årslev Engsø** (LLH) og 12/4 2 NØ **Hesselholm** (LEB). Øvrige: 22/1 1 **Mossø østende** (GGU), 22/1 1 **Havmølle Å, Stubbe Sø** (KO), 30/1 1 **Dødeå Enge** (GGU) og endelig 7 obs i perioden 6-22/3 af 1 ved både **Årslev Engsø** og **Brabrand Sø** (LLH,SSK,HLL,GGU).

2. halvår: Årets eneste større obs er 2/10 21 VSV **Vorup Engsø** (TBR), mens alle øvrige er rastende fugle. 23/10 1 **Vorup Engsø** (TBR,LTP), 6 obs i perioden 29/10-21/11 1 **Årslev Engsø** (LLH,NAA,HLL), 3 obs fra Samsø 23-30/11 2-3 **Pernelille** og **Tranbjerg** (MWH), 11/12 2 **Anholt** (FSV) og endelig er årets sidste obs fra Samsø: 16/12 1 **Barnekold** og 29/12 1 **Toftebjerg** (MWH).

Total: 38 (105) Indsendere: 11 Observationer: 24 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	-	1	2	-	-	-	-	-	23	6	4

Blisgås *Anser albifrons* 01590

Et år lidt over middel. Ikke mindst pga. af en enkelt større flok i efteråret.

1. halvår: Træk: 25/1 4 SSØ **Kalø slotshalvø** (MER), 22/2 2 V **Årslev Engsø** (HLL), 28/2 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 6/3 12 NØ **Egå Engsø** (HLL) og forårets sidste 23/4 1 NØ **Hesselholm** (LEB). Øvrige rastende flokke (>5): 22/1 5 **Østerkær ml. Nørkær og Fårup** (BKR), 5/2 7 **Bjerregrav Mose** (CSS), 14/2 7 **Fårup** (APR) og 4/3 15 **Herredsenge** (FNI). Alle øvrige obs er af 1-3 fugle på 5 forskellige lokaliteter.

2. halvår: Periodens første er en stor trækobs efter østjyske forhold: 22/10 70 V **Anholt** (KMN, FSV). Kun 31/10 1 N **Vesborg Fyr** (MWH) og 21/11 3 S **Brabrand Nord** (LBO) bliver noteret som trækkende.

Af øvrige obs er de eneste med mere end 1 ex.: 17/11-21/11 2 ad + 2 1K der ses ved både **Årslev Engsø** og **Brabrand Sø** (KEH,LLH,ToLa,HLL) og endelig 28/11 2 ad + 1 1K **Årslev Engsø** (HLL).

Total: 167 (139) Indsendere: 24 Observationer: 30 Lokaliteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
16	28	30	1	-	-	-	-	-	71	9	1

Grågås *Anser anser* 01610

Med 1758 observationer af tilsammen 148.906 fugle er det endnu engang et rekordår for arten. Niveauet og fordelingen er dog sammenligneligt med 2008. Det er umuligt at frasortere alle gengangere i det store materiale. Fra flere lokaliteter er der jævnlige optællinger, og det vil være et rent gæt, at vurdere, hvor stor udskiftning, der er i flokkene. Desuden kan der være en del bevægelse mellem flere lokaliteter. Fx ses det ofte ved **Årslev Engsø**, at der er få gæs om morgenen, hvorefter der kan ankomme store flokke til rast i løbet af dagen. Disse fugle kan være talt fra andre lokaliteter samme dag. I tabel over månedsfordelingen er der kun fratrukket gengangere fra samme lokalitet på samme dag. Det giver en noget højere sum end tidligere år, hvor der er forsøgt en strengere frasortering.

Yngel: Der er indrapporteret 137-176 ynglepar fra 38 lokaliteter, hvilket er på niveau med de bedste år. De bedste lokaliteter er 30-40 par **Hov Røn** (JG), 14 par **Bjerregrav Mose** (TBR) og 10-15 par **Kyholm** (MWH). Ved **Egå Engsø** noteres 13/4 15 ynglepar (GGU), mens antallet af par senere 10/7 vurderes til kun 6 (HLL).

1. halvår: Træk: Der er i alt registreret 1454 trækkende i perioden. De største tal er (>75): 16/2 170 trk, 28/2 207 trk, 9/3 78 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 22/2 120 N **Årslev Engsø** (HLL), 25/4 77 trk **Gjerrild Nordstrand** (APR), 17/5 119 trk **Anholt** (FSV) og 19/5 114 trk **Gjerrild Klint** (JPK).

Øvrige: De største rastende flokke er fra januar med 2/1 1200 fou **Besser-Sildeballe** (MWH), 10/1 900 rst **Gyllingnæs** (JOP), 30/1 890 rst **Alstrup Made** og 466 rst **Gammelholm** (MWH). Derefter mindskes flokstørrelserne betydeligt med 23/2 360 samt 4/3 325 rst **Barnekold** (MWH), 17/3 250 fou **Kolsbjerg** og 29/3 250 fou **Astrup Mose** (JSW) som de største. Endelig har **Årslev Engsø** mange gæs i starten af maj med 9/5 224 rst **Årslev Engsø** (HLL) som max-tal.

Sommer: Større flokke ses flere steder fra slutningen af juni. Igen i år med mange obs fra **Årslev Engsø**, hvor de største tal bliver 16/7 602 rst, 1/8 753 rst og 2/8 1026 rst (HLL,KEH). Øvrige store antal (lok.max >250): 29/6 282 rst **Bølling Sø** (AWM), 2/7 300 rst **Fastrup/Fastrup Mark** (JSW), 17/7 samt 5/8 750 rst **Barnekold** (MWH) og 31/7 390 rst **Skærsø Engsø** (ALM).

2. halvår: Træk: Fra ult august og året ud er i alt noteret 5256 trækkende, hvilket er relativt beskedent. Kulminationen af trækket sker ult oktober – pri november med flg. større flokke: 18/10 250 SV **Barnekold** (MWH), 28/10 692 trk samt 29/10 2640 trk **Anholt** (KMN) og 7/11 300 S **Følle Bund** (JPL). Blandt sidste halvårs rastende flokke er de største (lok.max >1000): 7/9 og 14/9 2000 fou **Fastrup/Fastrup Mark**, 14/9 1000 **Kolsbjerg** (JSW), 13/9 1080 rst **Salten Langsø** (BRS), 15/9 1200 fou **Bjørnedam, Samsø**, 30/11 1400 fou **Tranebjerg**, 8/12 1025 fou **Alstrup** og 13/12 1130 fou **Besser-Sildeballe** (MWH).

Total: 139.589 (50.180) Indsendere: 130 Observationer: 1758 Lokalteter: 263

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20.784	12.681	7542	5364	6214	2452	7878	14.611	21.193	15.765	11.973	13.132

[Indisk Gås] *Anser indicus* 01620

Der er to obs af formodentlig samme fugl: 13/8 1 fou og 6/9 1 rst **Egå Engsø** (KA,TH).

En obs fra marts ved Brabrand sø drejede sig om en Grågås type af "gammel dansk landrace". Indtastet som Indisk Gås på baggrund af et foto på "www.fugleognatur.dk", af en lignende fugl, der fejlagtigt er omtalt som Indisk Gås. Vær derfor varsom med ukritisk brug af andres bestemmelser på diverse fotogallerier.

Snegås *Chen caerulescens* 01630

Det er bestemt ikke hverdagskost med Snegås her i Østjylland. Årets obs 17/5 2 NØ **Gjerrild Klint** (JPK), i flok med grågæs.

Canadagås *Branta canadensis* 01660

En lille fremgang i antal i forhold til 2008, men stadig lidt under gennemsnit for de seneste 10 år. Arten er hårdfør og optræder kun i store tal i vintermånederne, hvor den ankommer fra de svenske ynglepladser.

Der er ikke registreret ynglefund i området i 2009, men flere større sommerflokke, blandt andet en langtidsstationær flok på 29 fugle i **Egå Engsø**.

1. halvår: De største tal er (lok.max >200): 9/1 228 rst **Hollandsbjerg** (JBP), 24/1 360 rst **Demstrup Vase** (TBR) og 27/1 252 rst **Norsminde Fjord** (HLL). Fra midtdjurs er største tal 8/2 140 fou **Kolindsund, vestlige del** (MST) – en lokalitet, der ellers plejer at huse langt flere. Største trækobs er beskedent 20/2 60 N **Hornbæk Enge v. Gudenåen** (LTP).

2. halvår: Det er først i december, at flokke over 100 optræder i området. De største tal er (lok.max >200): 12/12 480 fou **Kolindsund, vestlige del** (MST), 28/12 600 fou **Demstrup Vase** (CSJ) og 30/12 260 rst **Sødringkær/Under Bakken** (LTP). Største trækobs er 6/12 70 trk **Engbakken** (FFA).

Total: 6120 (6654) Indsendere: 67 Observationer: 238 Lokalteter: 73

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2417	989	8	3	1	80	50	98	59	4	231	2180

Grågås x Canadagås *Anser anser x Branta canadensis 01669*

Der er 4 obs i perioden 1/1-25/2 af 1 rst **Egå Engsø** (SSL,RDN,LLH).

Bramgås *Branta leucopsis 01670*

En art i fremgang og årets sum er det næsthøjeste i rapportens historie. Kun 1993 (med ca. 10.000) har højere antal. Det er især registreringen af et flot træk i maj, der løfter årets resultat.

Der er endnu ingen sikre ynglefund i området, men et muligt ynglepar, 1/5 ses 1 ♂ på vagt **Hov Røn** (JG).

1. halvår: Fra sidst i april til midt i maj noteres et pænt træk, hvor flere flokke ses på flere lokaliteter. De største antal er: 20/4 425 Ø **Årslev Engsø** (HLL), 30/4 380 NØ **Allestrup** (BLA), 1/5 975 NØ **Mellempoldene** (TBR), 2/5 870 NØ **Eskeplet**, 600 Ø **Vorup** og 600 NØ **Søledet Strand** (LTP,TNI,FNI), 9/5 750 Ø **Årslev Engsø** og **Øer, Hassensøer** (HLL,MJH,ToLa) og 10/5 610 Ø **Årslev Engsø** og **Åby Enge** (MJH,RDN,GGU). Fuglene fra 9/5 kom i to flokke. Set ved **Årslev Engsø** kl. 5.50 og 6.00 og ved **Øer, Hassensøer** kl. 6.40 og 6.45. En strækning på ca. 41 km tilbagelagt på 45-50 min. Største rastende antal blev 4/1 50 rst **Alrø Poldkrog** (GGU).



2. halvår: Sommer: En enkelt juli obs: 31/7 1 **Kalø Slotshalvø** (PGH). Trækket er noget mere beskædet end foråret med flg. (>100): 24/10 138 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 9/11 107 SV **Egens Vig**, 140 V **Brabrand Sø** og 130 V **Ry** (KO,KEH,JML). Blandt rastende flokke er de største antal: 5/11 57 rst **Alrø Poldkrog** (DSA) og 30/11 40 fou **Tranebjerg** (MWH).

Total: 6236 (2693) Indsendere: 33 Observationer: 96 Lokaliteter: 42

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
70	236	18	985	3810	-	1	5	6	564	493	48

Knortegås *Branta bernicla 01680*

Lidt flere ubestemte Knortegæs end normalt. Langt de fleste registreret langs kysten af Djursland.

Største antal (lok.max >50): 22/2 55 rst **Gjerrild Nordstrand** (BJS), 23/10 65 rst **Skæring Strand** (FNI), 1/11 56 **Kalsemade** (JOP) og 29/11 105 V **Mellempoldene** (LNS).

To indlandsfund skal nævnes: 24/10 7 NNV **Årslev Engsø** (FAJ) og 30/10 2 rst **Egå Engsø** (LNS).

Total: 637 (300) Indsendere: 20 Observationer: 38 Lokaliteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
168	104	14	17	-	-	-	-	7	134	185	8

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla 01681*

Samsø dominerer som sædvanlig materialet med 93 % af alle fugle. Det er dog et af de ringere år, med færre observationer og mindre flokstørrelser end normalt.

1. halvår: Fra Samsø er der flg. månedsmax.: 9/1 158 **Nørreskifte** samt 24 **Barnekold**, 23/2 32 **Eskeholm** samt 24 **Barnekold**, 31/3 270 **Stavns Fjord**, 30/4 250 og 11/5 230 **Yderste Holm** (alle MWH). Fra den øvrige del af regionen er der enkelte obs, men kun 4/4 2 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU) og 1/5 8 rst **Svanegrund** (JG) drejer sig om mere end én fugl.

Sommer: En enkelt obs: 28/6 1 rst **Væth Enge** (LTP) er både udsædvanligt tid og sted.

2. halvår: De første ses 26/9 72 fou **Gjerrild Nordstrand** (PR), hvilket er mange på de kanter. De største måneds-tal fra Samsø er relativt beskedne 17/10 100 SV **Hesselholm** (LEB), 25/10 111 **Langør**, 3/11 94 **Langør** og 16/12 24 **Draget Besser Rev** (alle MWH). En optælling 8/11 af 39 adulte + 35 1K **Besser Made** tyder ellers på en ok ynglesæson (MWH). Uden for Samsø er flg. obs (>5): 24/10 7 S **Sødringholm Strand** (LTP), 15/11 22 rst **Skæring Strand** (RSN) og 1/12 7 rst **Alrø Poller/Egehoved** (LLH).

Total: 2269 (3693) Indsendere: 18 Observationer: 106 Lokalteter: 39

1) Total 2) Sum af fugle fra andre lokaliteter end Samsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	256	138	544	302	261	1	-	-	72	414	241	40
2	1	3	-	2	9	1	-	-	72	15	44	12

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota* 01682

Et rigtig skidt år for Svalbard-bestanden, der tilbringer en del af vinteren i Østjylland. Mariager Fjord er et vigtigt overvintringsområde, men fuglene opholder sig dog også i områderne syd herfor mod Randers Fjord og Norddjursland. Der er en tendens til, at gæssene spredes lidt mere i disse år, og flere fugle ses i 2009 i Århus Bugten, Samsø og helt ned til Alrø-området. Flokstørrelserne i kerneområderne er dog meget lave, og der er næsten ingen unger med retur fra Svalbard.

1. halvår: Max-tal pr. måned fra Mariager Fjord til Gjerrild er: 25/1 i alt 268, heraf 190 **Ajstrup Bugt** (LTP), 9/2 i alt 302, heraf 200 **Kare Holm** (JBP) og 29/3 i alt 121, heraf 100 **Overgårds Dige** (HST). Meget få gæs registreres i april og forårets sidste ses ved Samsø, 11/5 2 rst **Yderste Holm** (MWH). Eksempler på spredningen udenfor de traditionelle områder er: 17/1 17 fou **Alrø Dæmningen** (DSA), 24/1 24 fou **Kalø Slotshalvø** (PER) og en sjælden indlandsobs 21/1 1 rst **Bra-brand Sø** (GGU).

2. halvår: Periodens første ses 30/8 1 S **Eskeplet** (HLL) og 4/9 5 rst **Sødringholm Strand** (LTP). Det bliver et meget ringe halvår med flg. månedsmax.: 21/9 122 **Eskeplet** (HLL), 4/10 i alt 621, hvoraf 440 **Overgårds Dige** (LTP), 8/11 830 **Mariager Yderfjord** (AHO), 29/11 i alt 1069, hvoraf 520 **Ajstrup Bugt** (LTP) og 11/12 i alt 186, heraf 180 **Råby Kær** (LTP). Blandt de sidstnævnte var alle adulte fugle, hvilket afspejler en rigtig dårlig ynglesæson.

Total: 6059 (12.023) Indsendere: 35 Observationer: 175 Lokalteter: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1133	1010	359	24	2	-	-	1	210	922	2107	291

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans* 01683

Siden 2002 har et enkelt individ optrådt med de Mørkbugede Knortegæs i Stavns Fjord. For 2009 er der 10 obs i 1. halvår og 5 obs i 2. halvår. De fleste gange set ved **Barnekold** eller **Langør**.

1. halvår: 7/1-13/5 1 rst flere steder i **Stavns Fjord** (MWH).

2. halvår: 22/10 -13/12 1 rst **Stavns Fjord** (MWH).

[Magellangås] *Chloephaga picta* 01669

Nok en genganger fra 2008, der må savne en indhegning et eller andet sted.

4/1 og 17/1 1 ad ♀ **Gyllingnæs** (HLL,LLH,PMM,DSA) og formodentlig samme fugl 1/2 1 ♀ **Amstrup Rev** (SSL,RDN) og 4/4 1 ♀ **Egå Engsø** (KO).

Nilgås *Alopochen aegyptiacus* 01700

Efter en række år med fremgang for denne problemart, er der i 2009 et fald i både antal observationer og lokaliteter. Fra de ca. 40 individer i 2008 vurderes alle årets fund, at dreje sig om max. 25 fugle.

Der er ynglefund fra **Trebakken**, Samsø 1 par med 3 pull (MWH,LEB) og **Årslev Engsø** 1 par uden succes (mange indsendere).

Igen i år er der en række observationer fra nogle få lokaliteter, således: 24/1-25/10 101 obs af 1-2 fugle **Årslev Engsø/Brabrand Sø**, 13/2-29/10 71 obs af 1-3 **Egå Engsø**, 23/3-4/11 12 obs af 1-5 **Samsø** og 8/3-18/4 4 obs af 2 **Bølling Sø**. Øvrige iagttagelser af mere end 1 ex.: 22/4 3 **Mørke** (KO), 18/5 2 **Sønderø i Skanderborg Sø** (TGA) og endelig årets sidste 1/12 3 **Bølling Sø** (MER).

Total: 66 Indsendere: 40 Observationer: 182 Lokaliteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	7	21	51	45	12	10	51	54	14	1	3

[Rustand] *Tadorna ferruginea* 01710

25/2 1 rst V **Lystrup Strand** (MER). Der har ifølge DOFbasen hidtil været registreret 24 ex. af denne art i Østjylland, dog ikke så mange i de senere år. Der er mulighed for at det kan dreje sig om en undsluppet fangenskabsfugl.

Gravand *Tadorna tadorna* 01730

Antallet er faldet, men det er dog på niveau med tidligere nedgangsåre.

Ynglepar: 16-19 ynglepar på 10 lokaliteter, flest (lok.max >1): 2-3 par **Søbygård Sø** (CHØ), 4 par **Mellempoldene** (LTP), 2-4 par **Barnekold** (MWH) og 2 par **Årslev Engsø** (HLL).

1. halvår: De største ansamlinger ses ved Ramsarområde 11 og ved Samsø, flest (lok.max >176): 20/1 198 fou **Barnekold** (MWH), 13/3 240 rst **Mellempoldene** (LTP), 15/3 270 fou **Sødringholm Strand** (CSS), 13/5 460 fou **Treskelbakkeholm** (TNI) og 31/5 230 rst **Pletten** (LTP).

2. halvår: De største ansamlinger er ved Ramsarområde 11, flest (lok.max >240): 8/11 470 fou **Pletten** (AHO), 8/11 504 fou **Mariager Yderfjord** (AHO) og 27/11 475 rst **Eskeplet** (TBR).

Total: 13.901 (18.884) Indsendere: 87 Observationer: 1029 Lokaliteter: 176

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1549	1974	1909	1009	1979	614	216	413	569	1156	2115	398

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

[Mandarinand] *Aix galericulata* 01780

26/4 1 rst ♂ **Stubbe Enge**, øst for Stubbe (KO).

Pibeand *Anas penelope* 01790

Her er tale om et stabilt år med en svag tilbagegang til et mere normalt niveau.

1. halvår: Vinterens største obs: Ferskvand (lok.max >150): 3/1 180 rst **Gudenåparken** (LTP), 14/1 550 rst **Egå Engsø** (HBØ), 24/1 200 rst **Skanderborg Sø** (PLA) og 27/1 155 rst **Væth Enge** (BKR). Saltvand (lok.max >230): 3/1 270 rst **Alrø Strevelshoved** (JSC), 4/1 850 rst **Norsminde Fjord** (SHJ), 16/1 800 **Treskelbakkeholm** (TNI) og 25/1 400 rst **Ajstrup Bugt** (LTP). Forårets største obs (lok.max >153): Ferskvand: 15/3 751 rst **Egå Engsø** (HLL), 22/3 200 rst **Solbjerg Sø** (PLA) og 22/3 315 fou **Årslev Engsø** (CHJ). Saltvand: 28/3 300 fou **Treskelbakkeholm** (KDJ). Forårets sidste større obs: 18/4 111 rst **Årslev Engsø** (HLL).

Sommerens obs: 14/6 7 rst **Årslev Engsø** (MJH), 17/6 9 ♂ rst **Egå Engsø** (HLL) og 10/7 9 S **Eskeplet** (HLL).

2. halvår: Efterårets første større obs: 5/9 173 fou **Barnekold** (MWH). Efterårets største obs (lok.max >281): 27/9 425 **Alrø Poller** (JOP), 22/10 744 rst **Væth Enge** (PHJ), 23/10 850 rst **Vorup Enge** (TBR) og 30/10 350 fou **Barnekold** (MWH). Vinterens større obs (lok.max >350): 8/11 550 fou **Vorup Enge** (LNS), 20/11 625 rst **Væth Enge** (TBR), 29/11 500 rst **Ajstrup Bugt** (LTP) og 20/12 700 **Treskelbakkeholm** (TNI). Træk: 1193 trækkende i perioden 14/8-30/11, flest (lok.max >45): 4/9 100 S **Sødringholm Strand** (LTP), 16/9 205 S **Eskeplet** (HLL) og 21/11 130 V **Bønnerup Strand** (HAC).

Total: 25.009 (29.263) Indsendere: 82 Observationer: 828 Lokalteter: 117

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5249	1860	2974	1369	27	17	10	162	2119	4187	4355	2680

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Knarand *Anas strepera* 01820

Indberetningerne er på samme niveau som sidste år, og totalen ligger dermed væsentligt over 10-årsgennemsnittet.

Ynglepar: Der er indberettet 2-3 par på 2 lokaliteter, alle nævnes: 1-2 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 1 par **Egå Engsø** (HLL).

1. halvår: Større forekomster: **Gudenåparken**: 11 obs i perioden 2/1-20/4, flest 3/1 18 rst (LTP). **Hornbæk Enge**: 12 obs i perioden 12/4-5/7, flest 10/6 8 rst (LTP). **Vorup Enge**: 26 obs i perioden 19/1-24/6, flest 30/3 13 rst (LTP). 10/5 11 of **Tebbestrup** (HLR). **Skærsø Engsø**: 12 obs i perioden 21/3-29/4, flest 22/3 4 fou (APN). **Samsø**: 4 obs i perioden 6/1-25/3, flest 6/2 7 rst **Langør** (MWH). **Egå Engsø**: 78 obs i perioden 1/1-9/7, flest 13/4 20 rst (GGU). **Årslev Engsø**: 113 obs i perioden 17/1-27/6, flest 10/5 12 rst (GGU). **Kasted-Geding Mose** 8 obs i perioden 8/4-19/5, flest 8/4 5 fou (KEH).

2. halvår: Større forekomster: 14/9 28 rst **Væth Enge** (BRA,BKR). **Gudenåparken**: 7 obs i perioden 24/8-28/12, flest 25/9 45 fou (HLR). 28/12 18 rst **Gudenåen**, vest for Randers (LTP). **Vorup Enge**: 11 obs i perioden 24/8-28/12, flest 5/9 55 of (HLR). **Egå Engsø**: 26 obs i perioden 26/7-27/10, flest 26/8 14 fou (LLH). **Årslev Engsø**: 12 obs i perioden 16/8-9/11, flest 25/8 3 rst (ToLa) og 7/10 3 fou (LLH). 12/11 7 rst **Tåstrup Sø** (CHJ).

Total: 649 (151) Indsendere: 53 Observationer: 380 Lokalteter: 27

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Gudenåen ved Randers 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	45	20	60	77	61	38	10	61	149	27	62	39
2	1	2	8	8	12	8	-	3	2	3	2	-
3	36	6	13	7	11	6	4	7	55	11	49	14
4	1	1	13	20	14	16	6	14	10	4	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Krikand *Anas crecca* 01840

Ynglepar: Der er indberettet en ynglefugl med 1 juv ved **Vrads Sande** (AWM).

1. halvår: Forårets største obs, (lok.max >180): 14/1 230 rst **Egå Engso** (HBØ), 1/4 245 rst **Skærso Engso** (KO), 4/4 678 rst **Vorup Enge** (KO), 4/4 845 rst **Væth Enge** (KO), 10/4 251 rst **Årslev Engso** (HLL) og 16/4 250 rst **Lyngbygårds Å** (ToLa). Sidste større obs: 2/5 250 fou **Vorup Enge** (HLR).

Sommerfund: Sommerens største obs: 21/6 200 fou **Hevring Strand** (MAA).

2. halvår: Første større obs: 12/8 191 rst **Egå Engso** (HLL). Efterårets største obs (lok.max >400): 18/9 2890 rst **Vorup Enge** (TBR), 21/9 550 rst **Hornbæk Enge** (LTP), 22/10 721 rst **Væth Enge** (PHJ), 2/12 450 rst **Årslev Engso** (BRS). Træk: 1237 trækkende i perioden 10/7-22/11, flest (lok.max >75): 4/9 180 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 7/9 362 S **Eskeplet** (HLL).

Total: 29.049 (17.646) Indsendere: 84 Observationer: 893 Lokalteter: 118

1) Total 2) Max Årslev Engso 3) Max Vorup Enge 4) Max Egå Engso

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1182	647	2584	3419	338	498	211	4217	5843	4421	4017	1672
2	86	96	184	251	20	108	27	190	271	282	82	450
3	40	200	640	678	250	100	-	2650	2890	2010	2100	245
4	230	101	117	220	11	35	19	191	202	148	178	189

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Amerikansk Krikand *Anas carolinensis* 01845

I perioderne 2/4-10/4 og 29/10-12/12 observeres 1 rst ♂ ad ved **Følle Bund** (KO m.fl.). Om det er samme individ vides ikke, men det regnes som meget sandsynligt.

Gråand *Anas platyrhynchos* 01860

Ynglepar: 27-34 par på 15 lokaliteter, flest (lok.max >2): 3 par **Vadsted Engso** (CHØ), 3-5 par **Hornbæk Enge** (LTP), 7 par **Tåning Sø** (PLA) og 5 par **Skanderborg Sø** (PLA).

1. halvår: Større forekomster vinter: Indlandslokaliteter (lok.max >450): 17/1 1180 fou **Egå Engso** (HET), 21/2 590 rst **Universitetsparken** (KEH) og 22/2 645 rst **Rugård Søndersø** (KO). Kystlokaliteter (lok.max >1050): 2/1 2200 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 4/1 2150 rst **Alrø Poller** (GGU) og 16/1 2000 **Treskelbakkeholm** (TNI). Større forekomster forår/sommer: Indlandslokaliteter (lok.max >153): 29/3 250 fou **Egå Engso** (HST), 30/5 212 rst **Årslev Engso** (HLL) og 24/6 220 rst **Vorup Enge** (LTP). Kystlokaliteter (lok.max >400): 13/3 750 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 25/3 500 rst **Overgård Dige** (CHJ).

2. halvår: Større forekomster efterår: Indlandslokaliteter (lok.max >382): 21/8 500 rst **Egå Engsø** (SKR), 14/9 835 **Væth Enge** (BRA) og 18/9 800 rst **Vorup Enge** (TBR). Kystlokaliteter (lok.max >320): 2/10 400 rst **Mellempoldene** (TBR), 18/10 465 rst **Alrø Poller** (JG) og 30/10 750 rst **Sødringholm Strand** (LTP). Større forekomster vinter: Indlandslokaliteter (lok.max >400): 26/11 443 rst **Vorup Enge** (BKR), 13/12 770 rst **Egå Engsø** (CHJ) og 19/12 630 rst **Årslev Engsø** (HLL). Kystlokaliteter (lok.max >1000): 27/11 1330 rst **Mellempoldene** (TBR), 29/11 1200 rst **Mariager Yderfjord** (LTP) og 29/11 1300 **Alrø Poller** (JOP).

Total: 77.211 (76.899) Indsendere: 116 Observationer: 2116 Lokalteter: 317

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	21.742	11.776	5615	1437	1281	1475	1364	3218	5541	5776	10.175	7811
2	2200	1460	750	175	212	220	250	700	835	750	1330	1000

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Spidsand *Anas acuta* 01890

Årstotalen er steget 50 % på grund af nogle meget store ansamlinger i januar og november i Mariager Fjord.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >31): 25/1 230 rst **Ajstrup Bugt**, 13/3 160 rst **Mellempoldene**, 15/3 90 rst **Sødringholm Strand** (alle LTP) og 25/3 54 fou **Barnekold** (MWH). Sidste obs: 16/4 og 19/4 2 rst **Egå Engsø** (HLL,JOG) samt 25/4 9 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

Sommerobs: 25/6 1 ♀ rst **Vorup Enge** (APR) og 28/7 3 of **Søledet Strandenge** (FNI).

2. halvår: Første obs i efteråret: 20/8 2 rst **Vorup Enge** (LTP) og 21/8 ses de flere steder. Større forekomster (lok.max >26): 13/9 80 of **Søledet Strandenge** (LTP), 8/11 540 fou **Mariager Yderfjord** (AHO,EDY) – Talt op på hele strækningen fra Hadsund til Als Odde. Det er det hidtil suverænt største antal, der er indberettet i DOFbasen for Østjylland. Desuden 20/11 40 rst **Mellempoldene** (LTP), 29/11 80 rst **Ajstrup Bugt** (LTP) og 29/11 185 fou **Treskelbakkeholm** (CSS). Træk: 191 trækkende i perioden 21/8-31/10, flest (lok.max >13): 21/8 37 N **Overgårds Dige** (LTP), 23/8 26 N + 5 S **Eskeplet** (HHL) og 4/9 63 S **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 2100 (1057) Indsendere: 45 Observationer: 214 Lokalteter: 41

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
306	101	340	51	-	1	3	97	231	74	883	13

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Atlingand *Anas querquedula* 01910

Bortset fra, at det går lidt tilbage i maj og juni, er det et ganske normalt antal.

Yngel: Der er indberettet 1-2 par **Østerby**, Samsø (MWH).

1. halvår: Første obs: 2/4 1 rst ♂ **Følle Bund** (KO), 2/4 1 rst ♂ **Brabrand Sø** (MJH) og 3/4 1 rst ♂ + 1 rst ♀ **Følle Bund** (KO). Større obs (lok.max >5): 13/4 6 rst **Egå Engsø** (GGU), 18/4 og 19/4 7 rst **Skærsø Engsø** (begge KO), 21/4 8 rst **Egå Engsø** (ToLa) og 2/5 6 rst **Væth Enge** (APR).

2. halvår: Alle nævnes: 5/7 3 **Troldkær** (JMI) og 19/8 1 rst **Skærsø Engsø** (KO).

Total: 65 (134) Indsendere: 35 Observationer: 121 Lokalteter: 14

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Vorup Enge 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	36	21	4	3	1	-	-	-	-
2	-	-	-	4	5	2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	8	3	2	-	-	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Skeand *Anas clypeata* 01940

Skeanden er nu observeret i alle tolv måneder.

Ynglepar: 1-2 par **Østerby**, Samsø (MWH).

1. halvår: Vinterobs (lok.max): 2/1 1 rst ♂ **Sødringholm Strand** (APR,LTP,ALM), 9/1 1 rst ♂ **Mellempoldene** (LTP), 25/2 2 fou **Egå Engsø** (LLH) og 28/2 3 fou **Stubbe Sø** (JPL). Forårets første større obs: 25/3 10 rst **Årslev Engsø** (HLL). Øvrige større obs i foråret (lok.max >15): 7/4 25 rst **Årslev Engsø** (HLL), 8/4 22 rst **Kasted-Geding Mose** (KEH), 17/4 17 rst **Væth Enge** (LTP) og 21/4 57 rst **Egå Engsø** (HLL). Sommerens største obs (lok.max >4): 6/6 27 rst, 27/6 9 rst **Egå Engsø** (HLL) og 31/7 11 rst **Skærsø Engsø** (ALM).

2. halvår: Første større obs: 18/8 31 rst **Egå Engsø** (HLL). Øvrige større obs i efteråret (lok.max >17): 2/9 38 rst **Rugård Nørresø** (KO), 18/9 28 rst **Skærsø Engsø** (KO), 30/9 80 rst **Egå Engsø** (RSN), 2/10 52 rst **Vorup Enge** (LNS) og 21/10 26 rst **Hornbæk Enge** (BRA). Træk: 23 trækkende i perioden 24/7-29/10, flest (lok.max >3): 4/9 10 S **Sødringholm Strand** (LTP). Sidste større obs (lok.max >2): 3/11 36 rst **Følle Bund** (KO) og 8/11 20 rst **Hornbæk Enge** (LTP). Vinterobs 12/12 5 **Følle Bund** (KO).

Total: 953 (634) Indsendere: 69 Observationer: 439 Lokalteter: 40

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Vorup Enge 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	6	55	202	76	51	41	73	203	180	59	5
2	-	-	12	25	10	9	8	12	13	6	-	-
3	-	-	8	8	4	4	-	23	25	52	-	-
4	-	2	10	57	33	27	14	31	80	62	2	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteten.

Rødhovedet And *Netta rufina* 01960 *Caretaker-art*

I betragtning af de få gange denne art tidligere er observeret inden for denne rapports dækningsområde, er det påfaldende at den allerede dukker op igen.

Første observation gøres 8/3 1 fou ad ♂ **Grenå Engsø** (BJS), hvor den ses mellem en flok af bl.a. Pibeænder og Taffelænder. I dagene derefter ses fuglen af adskillige andre ornitologer samme sted. I alt 19 observatører når at se fuglen, inden den forsvinder med sidste observation 20/3 (KO). Fundet er fotodokumenteret, og kun det 10. fund i lokalrapportens område, med seneste værende en stationær fugl i 2006/2007 i Sortesø og Lillesø ved Skanderborg. Før denne skal vi helt tilbage til 1999.

Taffeland *Aythya ferina* 01980

En kraftig tilbagegang i forhold til de to sidste år, men stadig et rigtigt godt resultat i forhold til årene forud, og stadig pænt over gennemsnittet. Som sædvanlig er Stubbe Sø og Egå Engsø artens

vigtigste lokaliteter, og som tabellen nedenfor viser, deler disse to stort set alle de største observationer, omend Egå Engsø har langt de største forekomster.

Der er kun meldt om få ynglepar: 4 par **Egå Engsø** (HLL), 1 par **Hasselager** (KEH) og 1 par **Brabrand Sø** (KEH).

1. halvår (lok.max >25), **Stubbe Sø** og **Egå Engsø** undtaget: 2/1 27 N **Risskov Strand** (RDN), 11/2 35 **Gammelgård Sø** (PLA), 27/2 100 **Brabrand Sø** (GGU), 14/3 160 **Årslev Engsø** (CHJ), 15/3 75 fou **Lading Sø** (KTR), 5/5 30 fou **Lindholm Hoved** (AWM) og 8/6 40 fou **Skanderborg Sortesø** (SHA).

2. halvår (lok.max >15), **Stubbe Sø** og **Egå Engsø** undtaget: 2/9 90 **Rugård Nørresø** (KO), 25/10 40 **Skanderborg Sø** (AMY), 21/11 88 **Årslev Engsø** (LLH,HLL), 26/11 15 **Vorup Enge** (BKR) og 25/12 20 **Århus Havn** (BR).

Total: 4000 (3442) Indsendere: 70 Observationer: 549 Lokalteter: 71

1) Total 2) Største observation 3) Max Egå Engsø 4) Max Stubbe Sø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	427	583	792	263	262	145	70	123	327	452	199	357
2	192	338	247	90	78	60	27	65	110	171	88	256
3	192	338	247	90	46	60	27	33	102	171	54	256
4	40	10	35	2	78	21	20	65	110	75	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Halsbåndstroidand *Aythya collaris* 02000 SU-art

Det tredje fund af arten i lokalrapportens område, 23/5 1 ad ♂ **Stubbe Sø** (KO), hvorefter i alt 12 ornitologer får glæde af fuglen, indtil den atter forsvinder med sidste observation 31/5 (JTL). Fundet er fotodokumenteret og godkendt af SU, men regnes som samme fugl, der huserede i søen i november 2007.

De øvrige fund i Østjylland er fra april 2000 i et lille vandhul ved Mollerup mellem Århus og Silkeborg, samt november 2007 i Stubbe Sø.

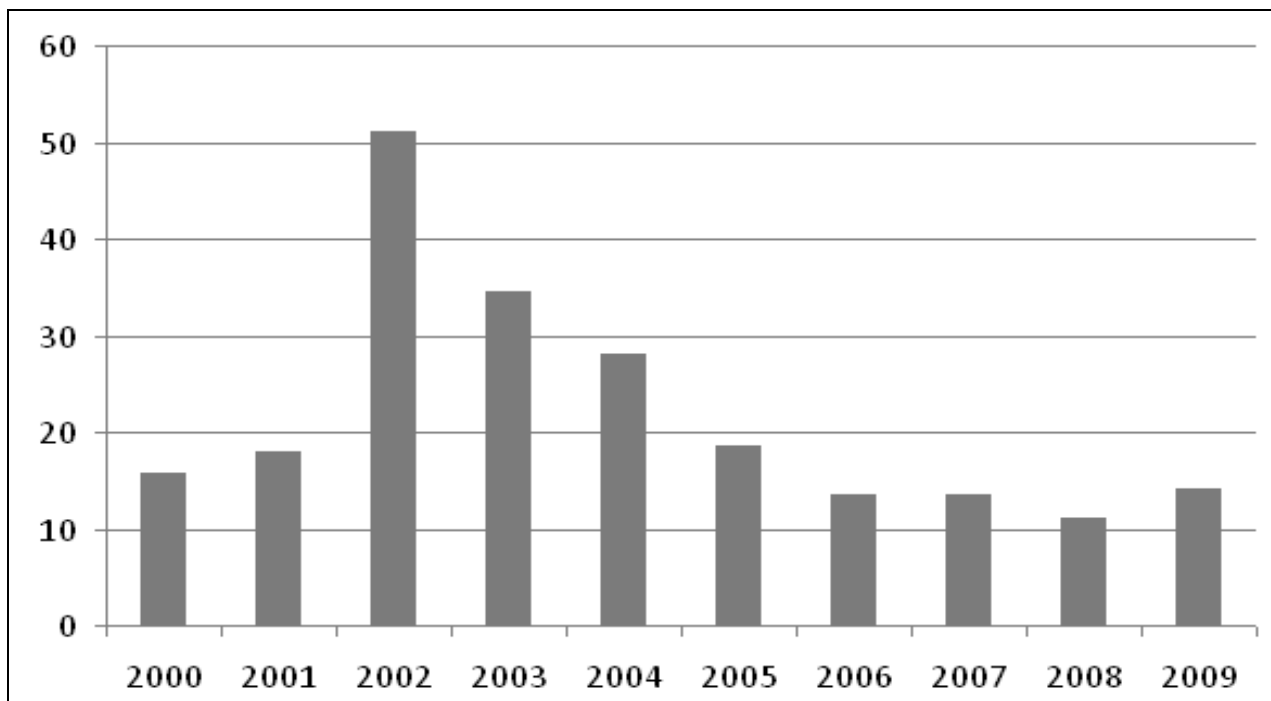
Troidand *Aythya fuligula* 02030

Efter de seneste års fremgang endnu et år hvor totaltallet stiger, og med et resultat, som vi skal helt tilbage til 1995 for at finde bedre. Tallet er da også langt over gennemsnittet. Alle tal for indsendere, observationer og lokaliteter er dog lavere end sidste år, og det pæne resultat må således skyldes at flokkene er blevet større, hvilket da også viser sig i de månedlige tal for største observation.

Yngel: I år ikke helt så mange ynglepar som sidste år. Der er meldt i alt 45-56 par fordelt på 13 lokaliteter. Fra kun 3 lokaliteter er der 2 par eller mere: 39 par **Egå Engsø** (HLL), 1-5 par **Hedemølle Å** (NJU) og 0-2 par **Kolsbjerg** (PLA). Alle øvrige lokaliteter har kun 0-1 par hver.

1. halvår (lok.max >100): 15/1 104 **Brabrand Sø** (KEH), 17/1 240 **Norsminde Fjord** (IZN), 17/1 175 **Skanderborg Sø** (FNI), 22/1 600 **Knudsø** (GGU), 8/2 115 **Årslev Engsø** (GGU), 12/2 150 **Vorup Enge** (HLR), 14/2 300 fou **Mossø** (TSJ), 15/2 115 **Århus Havn** (KEH), 17/2 160 **Gudenåen v.f. Randers** (LTP), 17/2 126 fou **Silkeborg Langsø** (BRS), 4/3 110 fou **Tåstrup Sø** (CHJ), 8/3 110 **Julsø** (KEH), 21/3 235 **Stubbe Sø** (KO), 28/3 515 **Egå Engsø** (HLL) og 13/4 100 **Emborg Odde** (PLA).

2. halvår (lok.max >100): 7/8 398 **Egå Engsø** (HLL), 19/8 320 **Stubbe Sø** (KO), 2/9 345 **Rugård Nørresø** (KO), 13/9 110 **Anbjerg Mose** (LNS), 29/10 130 **Årslev Engsø** (KEH), 29/10 118 **Salten Langsø** (LNS), 28/11 300 **Fussing Sø** (LN), 13/12 210 **Lindholm Hoved** (BRS), 23/12 205 **Mossø** (BRS), 28/12 220 **Århus Havn** (IZN), 29/12 548 **Skanderborg Sø** (JTL) og 29/12 211 **Silkeborg Langsø**.



Gennemsnitligt antal Trolldænder pr. observation

Total: 16.947 (9256) Indsendere: 105 Observationer: 1205 Lokalteter: 157

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2491	1806	1953	1483	681	486	503	981	1766	1317	1087	2393
2	600	300	515	496	380	197	238	398	345	200	300	548

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Bjergand *Aythya marila* 02040

Et af artens dårlige år, med en total på næsten halvdelen af gennemsnittet. Antallet af observerede Bjergænder varierer dog meget fra år til år, men dette år er stærkt præget af nogle ganske få store flokke, og især i 1.halvår glimrer arten ved sit fravær.

1. halvår (alle >15): 2/1 385 trk **Fornæs** (AR), 16/1 18 **Søledet Strandenge** (LTP), 24/1 18 **Sødringholm Strand** (TBR) og 15/2 18 **Stavns Fjord** (MWH). Sidste obs i foråret er: 16/4 1 ♀ **Egå Engsø** (HLL).

De første i efterårets ses: 22/10 2 N **Egå Strand** (KO,RSN,SSL) og 23/10 1 ♂ N **Fornæs** (HLL).

2. halvår (alle >25): 1/11 28 S **Fornæs** (JSC), 29/11 600 **Søledet Strandenge** (FNI), 29/11 110 N **Overgårds Dige** (LTP), 29/11 80 **Store Sjørup Strand** (FNI), 9/12 1500 **Hevringholm Strand** (FNI) og 28/12 1100 **Hevringholm Strand** (HST,MER).

Ved **Egå Engsø** ses 1-2 Bjergænder i perioden 25/2-16/4 (ALM,EVA,HLL,KO,LLH,MER,RSN,SSL), samt 15/11 1 ♀ (RSN). Derudover er der følgende indlandsfund: 29/1 6 fou **Årslev Engsø** (JSA) og 22/2 10 **Stubbe Sø** (GGU).

Total: 2879 (5578) Indsendere: 23 Observationer: 49 Lokalteter: 20

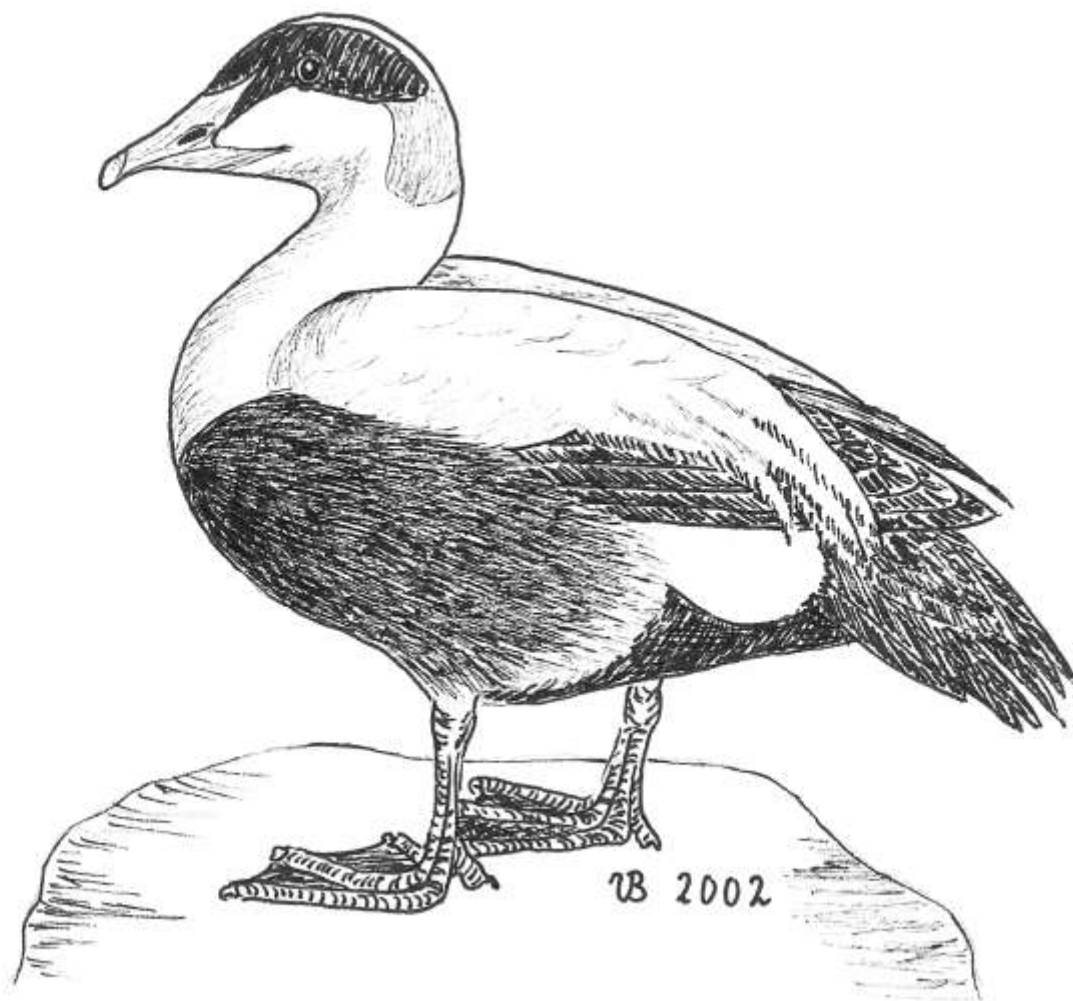
1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	432	44	19	5	-	-	-	-	-	3	820	1546
2	385	18	14	2	-	-	-	-	-	2	600	1500

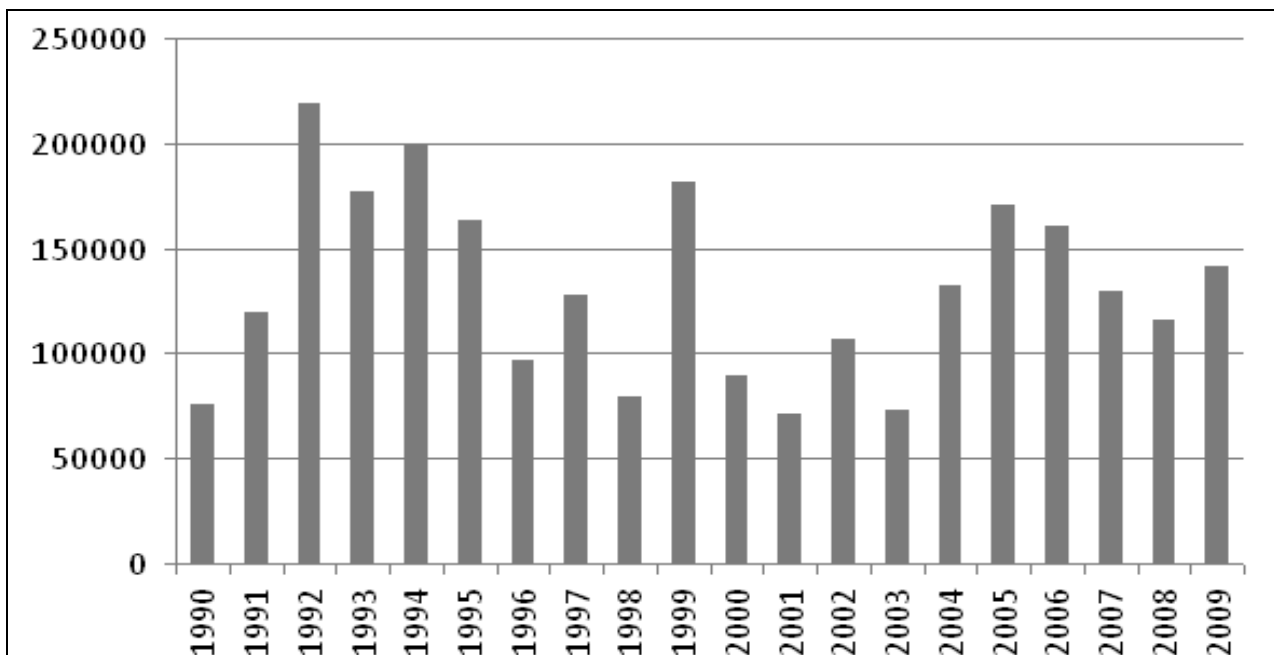
Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Ederfugl *Somateria molissima* 02060

Et meget flot år for arten, langt over gennemsnittet og med et højt totaltal, som dog er overgået to gange tidligere i dette årti. Der ses da også en del store flokke først og sidst på året.



Der er i år set ynglende fugle på 7 lokaliteter med ialt 488-605 par: 300-400 par **Hov Røn** (JG), 126 par **Svanegrund** (JG), 30-40 par **Vesborg Fyr** (MWH), 30 par **Alrø Poller** (JG), 1-2 par **Jernhatten** (SØP), 1-2 par **Ballen** (MWH) og 0-5 par **Søby Rev** (JG). Desuden er der observeret adulte fugle med pulli på følgende lokaliteter: 29 hunner m. 42 pull **Ahl Hage** (JMI), 25 ad. m. 80 pulli **Lushavn** (MWH), 12 ad. m. 15 pulli **Besser Rev** (MWH), 5 hunner m. 20 pull **Lerdrup Bugt** (JG), 5 ad m. 11 pull **Alrødæmningen** (DSA), 4 ad m. 3 pulli **Havnehagen** (MWH), 2 børnehaver med hhv. 7 og 16 pulli **Tunø** (ET) og 36 ad m. 3 pulli **Anholt** (CHJ,SUB).



Udviklingen i observerede antal Ederfugle de seneste 20 år.

1. halvår (lok.max >1000): 13/1 1000 **Lystrup Strand** (LTP), 16/1 2500 **Lindholm** (MWH), 16/1 2400 **Ahl Hage** (JPL,JKL), 16/1 1000 **Søledet Strandenge** (LTP), 18/1 1250 **Møgelmosen-Ringebjerg** (MWH), 24/1 og 20/2 4500 **Sødringholm Strand** (TBR,LTP), 27/1 7000 **Bosserne** (MWH), 11/2 2300 **Begtrup Vig** (KO,DD), 8/2 1000 **Eskeplet** (LTP,HLL), 14/2 1400 **Horsens Fjord v. Alrø** (JG), 19/2 4000 **Anholt** (FSV), 22/2 1230 trk **Fornæs** (AR) og 5/4 1175 Ø **Issehoved** (MWH).

2. halvår (lok.max >1000): 11/10 1900 trk **Havknode** (HOF), 18/10 3200 **Eskeplet** (HLL,LLH,PMM), 18/10 1600 **Horsens Fjord v. Alrø** (JG), 22/10 7500 **Issehoved** (MWH), 28/10 15.000 rst og 2600 trkf **Anholt** (KMN,HOF,FSV), 3/11 7500 **Kattegat** (KMN), 20/11 1300 **Lindholm** (MWH), 29/11 2000 **Overgårds Dige** (LTP), 29/11 1200 **Søledet Strandenge** (FNI), 9/12 2500 **Besser Rev** (MWH) og 9/12 1000 **Møgelmosen-Ringebjerg** (MWH).

Indlandsfund: 17/1 6 **Randers Fjord** ud f. **Råby Kær** (CSS).

Total: 141.226 (123.226) Indsendere:76 Observationer: 690 Lokaliteter: 123

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	26.476	21.263	11.144	2581	3932	880	2532	1504	3119	34.456	23.328	10.011
2	7000	4500	2000	1175	900	200	1400	370	1500	15.000	7500	2500

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Havlit *Clangula hyemalis* 02120

Endnu et rigtigt godt år med mange observerede individer, og som sidste år langt over gennemsnittet. Resultatet dækker dog over en enkelt usædvanlig stor observation, der trækker godt op på totalen.

1. halvår (lok.max >3): 23/2 68 trk **Fornæs** (AR), 27/2 4 **Kyholm** (MWH), 27/2 2 ♂ og 1 ♀ **Lystrup Strand** (SSL), 23/3 4 **Øster Hedekrog** (MWH), 25/3 3 trk **Gjerrild Klint** (RSN) og 4/4 15 **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Foråret sidste er 5/4 14 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 18/4 1 ♀ **Gjerrild Nordstrand** (ALM,APR) og efteråret første er 19/10 2 **Kattegat** (KMN) samt 23/10 2 ♂ N **Fornæs** (HLL).

2. halvår (lok.max >3): 15/12 4 **Øster Hedekrog** (MWH) og 22/11 3 S og 6/12 3 S **Fornæs** (ASF).

Total: 212 (144) Indsendere: 34 Observationer: 73 Lokalteter: 20

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	15	99	42	31	-	-	-	-	-	5	5	15
2	2	68	12	15	-	-	-	-	-	2	3	4

Sortand *Melanitta nigra* 02130

Igen et rigtigt godt år med et totaltal meget tæt på sidste års, og dermed godt over gennemsnittet. Der er da også nogle gode store flokke imellem observationerne.

1. halvår (lok.max >500): 24/1 600 **Øer/Hassenøre** (JPL), 25/1 500 **Bønnerup Havn** (MER), 31/1 3000 **Sødringholm Strand** (LTP), 6/2 500 **Fjellerup Strand** (FNI), 8/2 5000 **Eskeplet** (LTP,HLL), 11/2 1720 trk **Fornæs** (AR), 24/2 800 **Bønnerup Strand** (SSL), 25/2 5000 **Anholt** (FSV), 27/2 1600 fou **Kattegat** (FSV) og 28/2 3040 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Foråret sidste flokke (>100): 1/5 240 og 9/5 200 **Sødringholm Strand** (TBR,LTP) med de allersidste 31/5 3 of **Mellempoldene** (LTP) og 31/5 60 SØ **Gjerrild Klint** (JPK). Juni giver kun én obs: 23/6 2 hanner **Bølling Sø** (JBA), og i juli begynder de første flokke igen at vise sig: 10/7 40 og 19/7 135 N **Eskeplet** (HLL), 19/7 4 **Sødringholm Strand** (LTP), og 24/7 630 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår (lok.max >500): 8/9 600 **Kattegat** (KMN), 14/9 10.120 N **Fornæs** (HLL), 27/9 4300 N **Havknude** (HOF), 28/10 500 trk **Anholt** (KMN,FSV,HOF), 31/10 4800 **Lystrup Strand** (KO), 29/11 500 **Hevringholm Strand** (FNI) og 8/12 1100 **Issehoved** (MWH).

Der er flere indlandsfund i løbet af første halvår: 31/1 og 10/2 1 ♂ **Mossø** (JBA), 9/3 3 **Salten Langsø** (JBA), 5/4 2 **Sminge Sø** (MER), 5/4 6 Ø **Bryrup** (AWM), og 23/6 2 ♂ **Bølling Sø** (JBA). I efteråret kun en: 15/10 1 ♀ **Stubbe Sø** (KO).

Total: 66.168 (45.695) Indsendere: 51 Observationer: 272 Lokalteter: 57

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	9819	20.706	5252	872	303	2	939	927	15.965	7500	2289	1594
2	3000	5000	1200	404	240	2	735	500	10.120	4800	550	1100

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Fløjsand *Melanitta fusca* 02150

Igen et meget flot år omend ikke helt på sidste års resultat, så dog det næstbedste år siden 1992, og stadig langt over gennemsnittet.

1. halvår (lok.max >75): 28/1 170 fou **Anholt** (FSV), 8/2 og 13/2 150 **Eskeplet** (LTP,HLL,SSL), 9/2 120 **Store Sjørup Strand** (LTP), 11/2 132 trk **Fornæs** (AR), 23/3 124 **Øster Hedekrog** (MWH), 19/4 150 **Lystrup Strand** (LTP), 2/5 120 **Hevringholm Strand** (FNI) og 24/5 700 **Sødringholm Strand** (LTP). De sidste i foråret ses: 31/5 7 SØ **Gjerrild Klint** (JPK) og 6/6 16 **Hevring Strand** (MER). De første herefter er: 16/7 6 **Sødringholm Strand** (LNS), 24/7 15 trk **Fornæs** (AR) og 28/7 1 NØ **Øer/Hassenøre** (ALM). Første flok (>75) er 22/8 100 **Lystrup Strand** (FNI).

2. halvår (lok.max >75): 14/9 871 N **Fornæs** (HLL), 31/10 355 **Lystrup Strand** (KO) og 29/11 300 **Hevring Strand** (FNI).

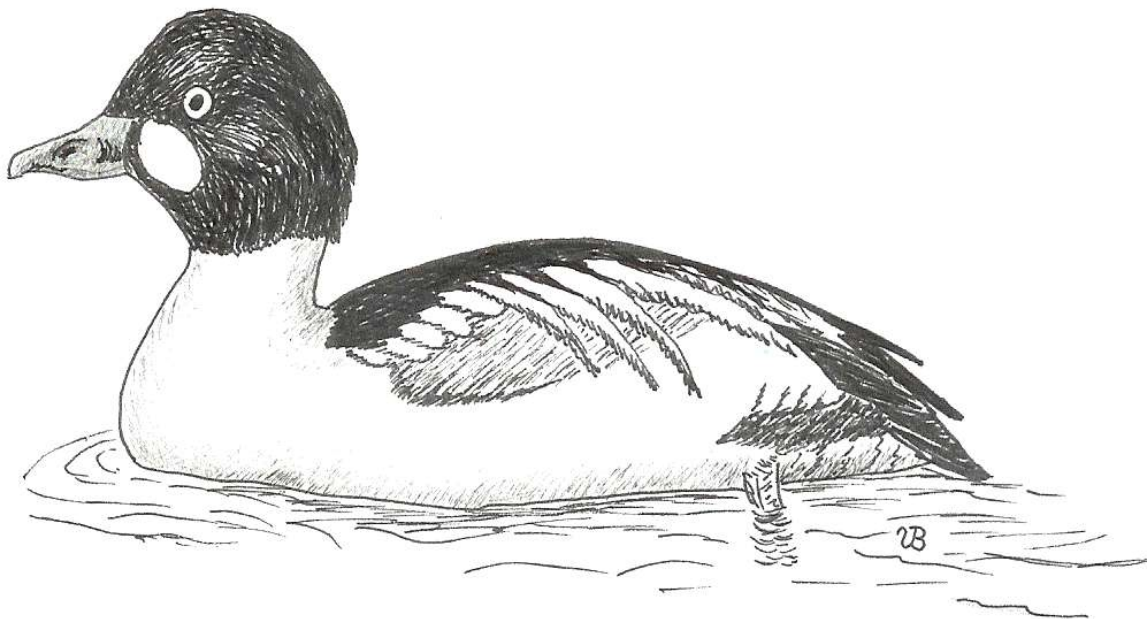
Ingen indlandsfund i 2009.

Total: 4755 (2771) Indsendere: 34 Observationer: 146 Lokalteter: 32

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	437	718	388	216	828	16	22	112	1008	441	492	77
2	170	150	124	150	700	16	15	100	871	355	300	20

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.



Hvinand *Bucephala clangula* 02180

Årets resultat for arten er et af de dårligste, der er set i mange år, kun 2001 er lavere, ellers skal vi tilbage til 1992 for at finde et ringere år, som iøvrigt også ligger en hel del under gennemsnittet.

Helt som sædvanlig er der heller ikke i år registreret ynglepar indenfor denne rapports dækningsområde.

1. halvår (lok.max >250): 3/1 600 **Amstrup Red** (JSC), 4/1 840 **Alrø Poller** (GGU), 4/1 320 **Alrødæmningen** (HLL,LLH,PMM), 10/1 570 **Lerdrup Bugt** (JOP), 16/1 300 fou **Treskelbakkeholm** (TNI), 25/1 310 **Mariager Fjord** (LTP), 31/1 475 fou **Norsminde Fjord** (CHJ)

og 16/2 250 **Langør** (MWH). De sidste større forekomster i foråret er: 18/4 25 **Bølling Sø** (GGU), 23/5 28 og 24/5 29 **Stubbe Sø** (KO).

Sommermånederne juni-juli giver også en del fund, dog fortrinsvis **Egå Engsø** max 6/6 3 ♂ og **Årslev Engsø** max 14/6 1 ♂ og 5 hunner. Udover disse to lokaliteter er der følgende med obs ≥3: 1/6 12 **Stubbe Sø** (PLA), 19/7 3 **Eskeplet** (HLL), 19/7 3 **Brabrand Sø** (KEH) og 21/7 3 **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: De første efterårsflokke (>20) ses 19/8 24 og 2/9 28 **Stubbe Sø** (KO) samt 4/10 60 **Ajstrup Bugt** (LTP). Større observationer (lok.max >250): 30/10 450 **Stavns Fjord** (MWH), 9/11 320 **Knebel Vig** (KO), 29/11 330 **Lerdrup Bugt** (JOP), 13/12 og 26/12 450 **Amstrup Red** (JOP,JG) og 29/12 400 **Alrø Strevelshoved** (ToLa).

Total: 17.450 (19.999) Indsendere: 89 Observationer: 842 Lokaliteter: 162

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	6162	2572	1544	258	13	24	16	17	106	1265	2869	2604
2	840	400	200	56	6	12	4	8	28	450	330	450

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Lille Skallesluger *Mergullus albellus* 02200

Et resultat en smule over gennemsnittet og samtidig det bedste resultat siden 2004. Som sædvanligt ses de fleste i årets første måneder.

1. halvår: (lok.max >3): 1/1 3 **Rugård Nørresø** (OFR), 4/1 1 ♂ og 24 hun/juv **Alrø Egehoved** (GGU), 18/1 4 **Årslev Engsø** (ALM,HLL,LLH), 22/1 11 **Stubbe Sø** (KO), 23/1 40 **Salten Langsø** (PWJ), 25/1 5 **Norsminde Fjord** (GGU), 12/2 5 **Øjesø** (JPL), 18/2 12 **Mossø** (MN), 26/2 5 **Hinge Sø** (PLA), 7/3 16 **Langsø i Skramsø Plantage** (JPL) og 16/3 2 ♂ og 2 ♀ **Troldkær** (JMI). Forårets sidste obs.: 14/4 1 ♂ og 1 ♀ fou **Salten Langsø** (AWM).

2. halvår: Efterårets første observation er 12/11 1 ♀ **Tåstrup Sø** (CHJ). Alle lokaliteter nævnes (lok.max): 30/11 1 ♀ **Hinge Sø** (HST), 6/12 1 ♂ og 1 ♀ **Årslev Engsø** (CHJ,HLL), 23/12 3 hunner fou og 29/12 3 fou **Mossø** (BRS,AWM) og 26/12 1 ♂ **Væth Enge** (RSN).

Total: 238 (223) Indsendere: 35 Observationer: 94 Lokaliteter: 25

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	115	40	70	2	-	-	-	-	-	-	2	9
2	40	12	31	2	-	-	-	-	-	-	1	3

Toppet Skallesluger *Mergus serrator* 02210

Efter sidste års topresultat et år med tilbagegang, men dog stadig over gennemsnittet. Det samlede resultat skal vi dog tilbage til 2004 for at finde ringere.

Der er i år slet ikke rapporteret nogen ynglepar.

1. halvår (lok.max >50): 4/1 350 **Alrø Poller** (GGU), 4/1 111 **Alrødæmningen** (HLL,LLH,PMM), 10/1 300 fou **Amstrup Red** (CHJ,HJBE), 27/1 54 **Kysing Næs** (HLL), 11/2 57 trk **Fornæs** (AR), 16/2 115 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 28/2 130 **Alrø Egehoved** (HLL,LLH,PMM) og 29/3 80 **Alrø Strevelshoved** (JSC).

2. halvår (lok.max >40): 21/8 170 **Overgårds Dige** (LTP), 23/8 251 **Eskeplet** (HLL), 1/9 53 **Norsminde Fjord** (KEH), 15/10 48 **Langør** (MWH), 18/10 300 **Stavns Fjord** (MWH), 26/10 40 **Besser Rev** (MWH), 31/10 45 **Lystrup Strand** (KO), 21/11 130 **Alrø Poller** (JG) og 29/12 44 **Alrø Strevelshoved** (ToLa).

Lidt indlandsfund er der også gjort: 8/4-11/4 1 ♂ **Årslev Eng sø** (MJH,HLL,CHJ) og 23/5 1 ♂ samt 31/5 2 **Stubbe Sø** (FDE,LFR,PLA).

Total: 5131 (4841) Indsendere: 61 Observationer: 421 Lokalteter: 93

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1256	533	561	167	116	93	143	431	365	832	402	232
2	350	130	80	65	35	30	104	251	74	300	130	44

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Stor Skallesluger *Mergus merganser* 02230 *Caretaker-art*

Efter sidste års ringe resultat er totaltallet i år nu næsten på gennemsnittet for de seneste 10 år, og ligger faktisk imellem de bedste i de senere år. Som sædvanlig er det Salten Langsø, der kan fremvise langt de fleste af de store flokke.

Yngel: Der er meldt ét ynglepar: 1 par **Salten Langsø** (SHA), men desuden er der set 1 ad og 1 1K i maj, juni og juli i **Mossø** (AWM,DB,JBA), hvilket kunne tyde på 1 ynglepar også der.

1. halvår (lok.max >50): 4/1 110 **Alrø Poller** (GGU), 10/1 60 fou **Amstrup Red** (CHJ,HJBE), 17/1 68 **Skanderborg Sø** (FNI), 22/1 153 fou **Hinge Sø** (HST), 25/1 260 fou **Salten Langsø** (BRS,JBA), 28/1 51 fou **Kvind sø** (AWM), 31/1 100 fou **Alrødæmningen** (CHJ), 13/2 180 **Mossø** (AWM), 25/2 95 **Silkeborg Langsø** (PLA), 27/2 110 **Brabrand Sø** (GGU), 7/3 92 **Søbygård Sø** (CHØ) og 17/3 50 **Tange Sø** (MHH). De sidste i foråret er: 23/4 1 ♀ **Årslev Eng sø** (ToLa) og 27/4 4 **Gjerrild Nordstrand** (LLH,HLL) og efterårets første er: 4/10 1 **Mossø** (AWM), 5/10 1 ♀ **Salten Næs** (LNS), 8/10 4 **Mossø** (AWM) og 24/10 10 fou **Salten Langsø** (BRS).

2. halvår (lok.max >20): 15/11 250 fou **Salten Langsø** (SHA), 5/12 50 **Mossø** (BANG), 16/12 115 fou **Silkeborg Langsø** (BRS), 21/12 28 fou **Gudenåen v.f. Randers** (HLR), 27/12 20 fou **Amstrup Red** (JG) og 29/12 218 **Skanderborg Sø** (JTL).

Total: 4408 (4552) Indsendere: 74 Observationer: 579 Lokalteter: 109

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1396	1038	832	56	2	2	1	-	-	137	288	656
2	260	180	150	16	2	2	1	-	-	120	250	218

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Hvæpsevåge *Pernis apivorus* 02310

To dage midt i maj med et massivt træk giver en rekordhøj total. Efterårstrækket er for andet år i træk meget ringe, og tyder igen på en dårlig ynglesæson. Der er kun få aldersbestemte ungfugle.

Ynglefund: Ynglepar er registreret fra 7 lokaliteter, hvilket er meget normalt. Der er dog ingen meldinger om ynglesucces. Alle ynglelokaliteter nævnes: **Sødringholm Skov** (LTP), **Gjerrild Nordstrand** (HAC), **Skærsø Plantage** (KO), **Vallum Sø** (OF), **Horsted by og agerland** (KO), **Skanderborg Sø, vestdel** (JBA), **Bryrup** (JBA,AWM) og **Strandkær, Mols Bjerger** (KO,DD).

1. halvår: De første ankommer noget tidligt med 2/5 2 N **Ålsrode** (HOF) samt 2 Ø **Kolt** (KHS) og 7/5 1 **Salten Langsø** (PWJ). Husk at indtaste en beskrivelse på DOFbasen af de tidlige fund. Normalt er ankomsten her i Østjylland lidt senere end de første i Østdanmark. På landsplan ligger de første observationer 2/5 med et større tiltræk fra 7/5-8/5. Frem til 17/5 er der kun enkelte obs i Østjylland, men så går det løs over to dage med imponerende antal fugle. Trækket sættes i gang i forbindelse med varmfremstød fra syd med en god sydøstenvind og fugtigt vejr. Dagen før var der udbredt regnvejr i det meste af landet. Mange af fuglene kom trækkende lavt i det fugtige og skyede vejr, og det gjorde absolut ikke oplevelsen ringere. To og tre-cifrede antal ses 17/5 med 62 NØ **Årslev Engsø** (HLL), 49 N **Hinnerup** (APN), 49 NNØ **Hornslet** (FNI), 133 N **Feldballe** (JPL), 30 trk **Gjerrild Nordstrand** (LPJ), 513 NØ **Dragsmur** (DD,KO), 106 trk **Anholt** (FSV) og fra Samsø 14 N **Kolby Kås**, 83 N **Sælvig Havn** og 326 N **Issehoved** (MWH). Der er formodentlig tale om en del gengangere mellem lokaliteter som Samsø, Dragsmur, Feldballe og Anholt, men det er under alle omstændigheder et rekordstort træk i Østjylland. Dagen efter: 18/5 ses 163 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), men så er det også ovre. Ingen øvrige forårsobservationer kommer over 8 fugle.

2. halvår: Efterårstrækket er til gengæld meget ringe med kun 52 trækkende i perioden 31/7-21/9. De største antal er 1/8 5 SV **Ålsrode** (HOF) og 12/8 5 rst **Skanderborg Sø** (JTL).

Årets sidste er 16/9 1 **Bølling Sø** (HST) og 21/9 1 1K S **Korup** (KO).

Total: 1751 (545) Indsendere: 54 Observationer: 154 Lokalteter: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	1637	25	24	47	18	-	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Sort Glente *Milvus migrans* 02380

Igen et år langt over middel. Flere fugle ses på Djursland i april og maj, men det er ikke til at sige, hvor mange gengangere der er fra de forskellige lokaliteter.

Årets første er fra Samsø 8/4 1 N **Nordby** (MWH). Den kan muligvis være nået til Djursland 10/4, hvor der er 2 trkf i **Gjerrild-området** (AR,TEO). Igen 19/4 er 1 trkf **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 26/4 er 2 trkf over **Stubbe Enge** (KO). Uden for Djursland ses i april 29/4 1 Ø **Jelshøj/Holme Bjerge** (ESØ). I maj er der 8 obs fra Djursland: 3/5 1 S **Hornslet** (FNI), 10/5 1 trkf, 19/5 og 20/5 1 trk **Grenå By** (AR), 18/5 1 trk **Dragsmur** (JPL), 20/5 1 of **Øer/Hassenøer** (JPL), 23/5 1 SV **Stubbe Sø** (KO), 29/5 1 NV og 31/5 2 NØ **Ålsrode** (HOF). Øvrige obs i maj er: 11/5 1 SV **Vrold** (DD) og første halvår slutter 10/6 1 of **Beder** (MiBA).

Fra sidste halvår er der: 2/7 1 N **Ålsrode** (HOF) og 7/9 1 SV **Handrup** (KO).

Total: 21 (12) Indsendere: 10 Observationer: 19 Lokalteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	7	11	1	1	-	1	-	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rød Glente *Milvus milvus* 02390 *Caretaker-art*

Antal observationer af Rød Glente er på samme rekordhøje niveau som i 2008. Fordelingen er også den samme, med registreringer fra over 200 lokaliteter og kun "huller" i den vestligste del af

regionen. Månedsfordelingen er meget normal med fugle i alle årets måneder og de klart største antal i foråret.

Ynglefund: Fra den lokale koordinator for Rød Glente, Peter Hjeds, er der følgende yngleoplysninger. Arten er i stadig fremgang i Østjylland og 8 sikre, 3 sandsynlige og 3 mulige ynglepar er fundet. Blandt de sikre ynglepar er der 2 stk med 3 unger, 2 stk med 2 unger og 2 stk med 0 unger. Lokalteterne vælges at blive hemmeligholdt, men der er følgende fordeling på kommuner: Favrskov 4 sikre, 2 sandsynlige og 1 muligt. Syddjurs: 2 sikre, 1 sandsynligt og 2 mulige. Norddjurs: 1 sikkert. Skanderborg: 1 sikkert.

1. halvår: Året starter med 4/1 1 Ø **Moesgård** (MN) og der er yderligere 4 obs af enkelte fugle i sidste uge af januar. Februar byder kun på 4 obs, alle af enkelte fugle. Fra starten af marts mærkes forårstrækket og der er næsten daglige obs á 1-4 fugle fra mange lokaliteter. Fra **Grenå/Gjerrild** er der frem til 1/6 følgende registreringer af træk/trækforsøg: Marts: 15 dage med i alt 41 ex. April: 19 dage med i alt 89 ex. Maj: 9 dage med i alt 25 ex. De største dage bliver: 29/3 10, 18/4 16 og 20/5 10 **Grenå/Gjerrild** (AR,KO,HAC m.fl.). Det er uvist hvor mange gengangere, der er i ovenstående, men der er givetvis en del, da fuglene ligger og trækker rundt i området. Blandt rastende fugle er de største tal 28/4 5 **Bjødstrup** og formodentlig de samme fugle 30/4 5 **Feldballe** (KO,RDN). Bemærkelsesværdigt er der 5/5-9/5 op til 10 ved **Rosenholm** (FNI).

2. halvår: Har relativt få iagttagelser og langt de fleste er kun på 1-2 ex. Enkelte flokke noteres dog med 1/9 7 **Kolindsund** (FNI) og ikke mindst en stor ansamling i november: 7/11 13 og 21/11 22 **Kolind** (Carina N. Gregersen). Sidstnævnte tilsyneladende fugle på overnatningsplads. Trækobservationer er meget sparsomme og 5/10 5 S **Havknode** (HOF) er eneste med mere end 2 ex. Årets sidste ses på vej til julen 24/12 1 fou **motorvejen v. Hadsten** (LTP).

Total: 854 (379) Indsendere: 130 Observationer: 576 Lokalteter: 208

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	4	126	281	197	61	29	16	50	29	48	8

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Havørn *Haliaeetus albicilla* 02430 *Caretaker-art*

Arten er i stadig fremgang og der kom endelig ynglefund efter et par år med indicier.

Ikke overraskende blev der fundet en aktiv rede ved i Søhøjlandet. Fint beskrevet i en artikel på DOF-Østjyllands hjemmeside af BRS. Ikke nok med det, for på en hemmeligholdt lokalitet lykkedes det et andet par at få 2 unger (anonym kilde). Med 2 etablerede par ser fremtiden lys ud for Havørnen i Østjylland, hvor der burde være plads til endnu flere.

Søhøjlandet har 48 observationer i løbet af hele året og et redefund! Desværre blev redens præderet, så langt de fleste af årets obs er af 1-2 adulte. Et par yngre fugle (både 1K og 2K) er dog set flyve over området på enkelte dage i sidste halvår (BRS,JML m.fl.).

Årslev Engsø/Brabrand Sø har 40 observationer i løbet af året. De fleste fund er gjort i forårsmånederne, hvor der flere gange er set en ad og en 4K fugl sammen. En enkelt 2K fugl besøgte også engsøen, men blev jaget væk af den adulte. Dragtkendetegn viser, at parret er det samme, som ses ved Skanderborg Sø og de fik succes med 2 unger i en hemmeligholdt rede. (HLL,PMM,BGO m.fl.).

Skanderborg Sø når op på 29 observationer, der er mere jævnt fordelt over årets måneder end fundene ved Årslev Engsø. (JB,DB,PHJ m.fl.).

Eskeplet/Sødringholm har 9 observationer. I første halvår op til 2 imm., mens 2. halvår flere gange byder på 2 ad. Muligvis er det disse fugle, der også ses i den yderste del af **Mariager Fjord/Ajstrup Bugt**, hvor der er yderligere 7 observationer af 1-2 ad. (TNI,HLL,LTP m.fl.).

Vorup Enge/Hornbæk Enge har 17 observationer. Første halvår flere obs af 3K-4K fugle, mens andet halvår har en ad og 1K, der flere gange ses sammen (LTP,BKR,HLR m.fl.).

På Djursland er der 6 obs fra **Stubbe Sø** af både unge og adulte ørne. Ingen af dem ser dog ud til at være faste i området. Det samme gælder for området ved **Feldballe**, hvor der enkelte gange raster ørne, men mest ses træk. Der er 4 trækobs i april/maj med 2 2K NØ **Feldballe** (KO) som max.

I marts er der 5 obs-dage med enkelt fugle på træk/trækforsøg ved **Grenå/Gjerrild**. Det vurderes, at det i alt drejer sig om 2 2K og 1 4K (AR,HLL,IO,APJ). I april kommer en enkelt på trækforsøg 21/8 samt 28/4 1 imm **Gjerrild Klint** (JPK,AR). På trækfuglenes dag 17/5 bliver hvepsevåge-trækket krydret med 1 3K rast-N **Dragsmur** (DD,KO). Udenfor Djursland bliver forårstrækket registreret: 8/2 1 ad S **Hinnerup** (APN), 28/2 2 ad NNØ **Resdal** (SF) og fra Samsø 20/3 1 2K N **Mårup Skov**, 22/3 1 ad **Vesborg Fyr**, 25/3 1 imm **Trekanten** og 20/4 1 N **Onsbjerg** og **Kragemosen** (MWH,GKJ).

Efteråret har tre trækobservationer: 19/9 1 imm rast-N **Sletterhage** (JPL), 8/10 1 1K **Moegård** (PTH) og 29/10 1 1K **Anholt** (KMN). Flere obs fra fx Søhøjlandet, Brabrand og Skanderborg området af overflyvende fugle, hvor der er angivet trækretning, er her vurderet at være de "lokale" fugle og ikke egentlige trækfugle.

Total: 291 (100) Indsendere: 47 Observationer: 271 Lokalteter: 69

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
29	38	32	28	28	18	8	16	27	29	16	22

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rørhøg *Circus aeruginosus* 02600

Antal er pænt over 10-årsgennemsnittet. Forårstrækket er af normalt omfang, mens efterårstrækket er halveret i forhold til 2008. Der er mange obs af rastende fugle, hvoraf en del fra velbesøgte lokaliteter nok optræder flere gange i sammentællingen.

Ynglefund: Kun 6 ynglepar er indrapporteret i DOFbasen, men blandt "normale" obs er der noteret ynglefugle fra 22 lokaliteter i Østjylland. Deriblandt 2 par fra **Gudenåparken** (LTP,HLR,BKR) og **Kragemosen** (MWH).

1. halvår: De første fugle ankommer midt i marts: 18/3 1 ♀ N **Sælvig Havn** (MWH) og 21/3 1 ♀ rst-NV **Kragemosen** (MWH), 1 2K ♀ **Brabrand Sø** (MJH). Forårstrækket giver ialt 92 fugle i perioden 18/3-1/6. **NØ-Djursland** har 62 ex med: 9/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** og 20/5 4 trk **Grenå By** (AR) som største obs. **Sydlig Djursland** har 11 ex, hvoraf 9/5 4 **Dragsmur** (DD) er største antal. **Samsø** har i alt 6 trækkende fugle, mens 4/4 5 NØ **Hinnerup** (APN) er overraskende indlands-træk.

2. halvår: Efterårstrækket er meget sparsomt med 22 individer i perioden 19/8-22/9. **Anholt** noterer kun 3 fugle i perioden, noget under normalen. Fra **Samsø** ses i alt 8 trækkende Fugle, mens det **sydlig Djursland** har 4 fugle i perioden. En enlig obs 6/9 3 trk **Odder** (DB) er faktisk efterårets største træktalet. Årets sidste fugle er meget normalt fra oktober: 2/10 1 1K og 6/10 samt 12/10 1 ♀ **Vorup Enge/Vorup Engsø** (HLR,BKR,LTP).

Total: 1001 (816) Indsendere: 115 Observationer: 821 Lokalteter: 177

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	40	281	236	111	78	152	100	3	-	-
2	-	-	40	232	195	109	78	150	80	3	-	-
3	-	-	-	49	41	2	-	2	20	-	-	-

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* 02610

Et år over middel for arten. Trækket er rigtig flot forår, mens efterårstrækket svigter totalt.

1. halvår: Blandt lokaliteter med rastende fugle er der flg. obs af to fugle: 2/1 2 **Kolindsund, østlige del** (APN), 1/2 2 **Vorup Enge/Vorup Eng sø** (CSJ, BIAN), 8/1, 22/1 og 21/3 2 **Kolindsund, vestlige del** (KO, MST), 17/2 2 **Årslev Eng sø** (SSK) og 5/4 2 rst **Anholt** (FSV). Forårstrækket giver i perioden 22/3-21/5 hele 75 fugle. **NØ-Djursland** står for 51 fugle, hvor største forekomst er 9/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Trækfuglenes dag giver 17/5 5 trk **Dragsmur** (KO, DD) på en stor rovfugledag, og sidste trækobs er 21/5 1 trk **Grenå By** (AR). En juniobs 15/6 1 ad ♂ **Fløjstrupkær** og **Alling Å, V. Alling-Gl. Estrup** (PLA) blev set på en punktælling og er meget sen. Udsædvanligt er også 14/7 1 brun rst **Anholt** (AB).

2. halvår: Første ses 6/8 1 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (CSS) og 7/8 1 ♂ **Hevring Kær/Østerenge** (RSN). Sidste halvårs obs af dage med 2 rst fugle: 2/9 2 **Anholt** (KMN), 6/9 2 **Geding Mose** (JHHA), 6/10 2 **Mols Hoved** (JPL), 8/11 2 **Hornbæk Enge v. Gudenåen** (LTP), 13/12 2 **Sødringholm Strand** (CSS) og endelig 14/12 1 ♂ + 2 brun **Kalsemade** (DSA). Efterårstrækket er næsten fraværende med kun 8 fugle. **Anholt** står for de 6, men normalt ses langt flere kærhøge der.

Total: 302 (254) Indsendere: 79 Observationer: 301 Lokalteter: 114

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	46	40	48	67	23	1	1	4	17	23	15	17
2	46	40	42	14	7	1	1	4	14	18	15	17
3	-	-	6	53	16	-	-	-	3	5	-	-

Steppehøg *Circus macrourus* 02620

Ingen fund i 2009 medtages her i rapporten. Selvom arten optræder hyppigere, kræves der stadig stor omhu med bestemmelsen. Kun observationer, der beskrives grundigt i DOFbasen nævnes.

Der har hidtil kun været 8 fund fra DOF-Østjylland.

Hedehøg/Steppehøg *Circus pygargus/ Circus macrourus* 02629

To obs af fugle, der blev set for dårligt til sikker artsbestemmelse: 7/5 1 V **Hasle** (ALM) og 19/5 1 ♀ trk **Gjerrild Klint** (JPK).

Hedehøg *Circus pygargus* 02630

Med 6 fugle er det et normalt år for arten og uden en gentagelse af sidste års mulige yngleforsøg.

Årets fund fra 1. halvår er: 17/5 1 ♀ trk **Gjerrild Klint** (JPK), 20/5 samt 21/5 1 ♀ fou **Sødringholm Strand/Eskeplet** (TBR), 20/5 1 ♂ trk **Grenå by** (AR) og 3/6 1 ad ♀ V **Hadsten by** (FLF).

Sidste halvår har 2 fugle: 3/8 1 ad ♂ fou **Nordby** og dagen efter ved **Brattingsborg Gods** (BMJ) og endnu en flerdagsfugl 14/8 1 1K fou **Sødringholm Strand/Eskeplet** (LTP,HLL), der ses igen 21/8 1 1K fou **Sødringvær/Under Bakken** (TBR).

Duehøg *Accipiter gentilis* 02670

Niveauet er som i 2008 og dermed lidt højere end de første år i årtiet. Der må dog regnes med flere gengangere i materialet. Antal af ynglepar er opgjort til 8-9 par på 8 lokaliteter, og det er helt på niveau med tidligere år.

1. halvår: Der er 13 trækobs med kulmination i april: 25/3 1 NV **Issehoved** (MWH), 29/3 2 trkf **Gjerrild By/Marshøj** (AR), 3/4 1 N **Skelhøje Bakker** (RAM), 4/4 1 N **Årslev Eng sø** (HLL), 7/4 1 trk **Mårup Samsø** (MWH), 8/4 1 trk **Anholt** (FSV), 10/4 1 N **Skærbæk Plantage** (MER), 10/4 1 NV **Egåen Gråmølle udløb** (KST), 12/4 1 S **Årslev Eng sø** (CHJ), 19/4 1 trkf samt 26/4 1 N **Gjerrild Nordstrand** (AR), 30/4 1 N **Bryrup** (AWN) og den sidste 12/5 1 trkf **Issehoved** (MWH).

2. halvår: Kun en fugl er rapporteret trækkende i efteråret: 9/10 1 indtrk **Eskeplet/Boelsrev/ Tangen** (MER).

Total: 117 (88) Indsendere: 37 Observationer: 108 Lokaliteter: 64

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	8	12	23	36	6	3	7	4	5	4	5	4
2	8	12	20	25	5	3	7	4	5	4	4	4
3	-	-	3	11	1	-	-	-	-	-	1	-

Spurvehøg *Accipiter nisus* 02690



Et år med et samlet antal over middel, men noget under 2008, hvor både maj og efteråret havde flere trækfugle. NØ-Djursland dominerer forårstrækket, men der er givet en del gengangere i materialet, med fugle der hober sig op på NØ-Djursland, inden de trækker ud. Efterårets beskedne træk har, som normalt, de største forekomster på Anholt.

Ynglefund: Med indtastninger af blot 8 ynglepar, kan materialet ikke bruges til at vurdere ynglebestanden. Der skal nok en atlas-undersøgelse til, for at få et rimeligt billede af hvor Spurvehøgen yngler i Østjylland.

1. halvår: Forårstrækket er pænt med 1211 fugle, med kulmination i starten af april. Fra **NØ- Djursland** er der i perioden 8/3-30/5 noteret 1006 ex. De største dage: 4/4 134 trk (HAC) og 10/4 181 trk (AR) **Gjerrild Nordstrand** og **Gjerrild by/Marshøj**. Fra **Samsø** noteres 73 trk (MWH) i løbet af foråret, mens **Anholt** har 50 trk (FSV).

Spurvehøg. Foto: Ursula Burmann

2. halvår. Efterårstrækket er meget beskedent med 150 fugle i perioden 21/8-27/11. Fra **Anholt** er der i alt noteret 91 trk med 7/9 10 trk og 29/10 31 trk (KMN) som de største dage. Fra **Samsø** noteres kun 18 trk dette efterår og de resterende 41 trk er fra flere lokaliteter fra **Djursland** over **Århus** til **Odder**. En enkelt obs af rastende fugle skal lige nævnes: 21/10 16 rst **Anholt** (KMN).

Total: 2186 (1670) Indsendere: 103 Observationer: 802 Lokalteter: 215

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	66	48	249	1174	161	27	19	65	131	162	41	43
2	66	48	109	195	69	27	19	62	76	74	37	43
3	-	-	140	979	92	-	-	3	55	88	4	-

Musvåge *Buteo buteo* 02870

Et fint forårstræk holder totalen på den positive side af gennemsnittet, trods et svigtende efterårstræk. Der er som sædvanlig en del gengagere i årets sum. Det er umuligt at sige, hvor stor en andel af fuglene på NØ-Djursland, der reelt trækker ud. Mange kan opholde sig i området i længere perioder, inden de samler nok mod til at trække ud.

Ynglefund: Der er kun indtastet oplysninger om 23 ynglepar, hvilket er meget ringe. Det afspejler dog mere aktiviteten blandt indsendere, end antallet af ynglepar. Musvågen kan heldigvis stadig findes ynglende i de fleste skove og lunde i Østjylland.

1. halvår: Af trækket med 12.347 fugle registreres som trækkende i perioden 24/2-25/5. Igen har **NØ-Djursland** langt størsteparten af trækket 9.521 fugle. De største dage er: 9/3 485 trk **Grenå by** (AR), 16/3 745 trk **Fornæs** (AR), 29/3 670 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR), 2/4 500 trk **Ålsrode** (HOF), 4/4 470 trk **Gjerrild By/Marshøj** (GGU) og sidste dag med flere hundrede, 18/4 225 **Gjerrild Nordstrand** (AR). Altså ingen helt store dage i maj. Uden for Djursland er 18/3 620 trk, 2/4 445 trk og 6/4 324 trk alle de største tal fra **Anholt** (FSV). Bemærkes kan også 29/3 175 trk **Ris-skov Strand** (RSN) og 100 trk **Universitetsparken, Århus** (DD) på et par tidlige eftermiddagstimer.

2. halvår. Efteråret er meget sløjt med kun 353 trækkende fugle. Kun 4 obs er ≥ 25 fugle: 5/10 37 V **Vesborg Fyr** (MWH), 5/10 66 trk **Havknuden** (HOF), 8/10 25 SV **Moessgård Strand** (JKI) og 14/10 30 trk **Ålsrode** (HOF).

Total: 16.687 (13.115) Indsendere: 151 Observationer: 2226 Lokalteter: 536

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	522	396	7142	5934	793	182	117	273	405	522	173	229
2	522	393	545	603	337	182	117	262	343	242	173	229
3	-	3	6597	5331	416	-	-	11	62	280	-	-

Fjeldvåge *Buteo lagopus* 02900

Efter et forrygende år i 2008 er det en bundskraber i 2009. Ikke siden 2002 har der været så lav en årstotal. Både forårstrækket og efteråret svigter og f.eks. ses ikke en eneste fugl i december!

1. halvår: Et par enkelte lokaliteter har 2 rastende fugle: 13/2 2 rst **Vandkær enge/agerland** (RSA), 14/2 2 rst **Hornbæk Enge, v. Gudenåen** (LTP) og 29/3 2 rst **Gyllingnæs** (JSC). En enkelt trækkende fugl ses i februar, men ellers er det beskedne forårstræk i perioden 8/3-18/5 med i alt

32 fugle. Bedste lokaliteter er som sædvanlig **NØ-Djursland** og **Anholt**. Største observationer i perioden er: 4/4 4 NØ **Gjerrild By/Marshøj** (GGU) og 11/4 4 trk **Anholt** (FSV). De sidste obs bliver: 18/5 1 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR) og 19/5 1 fou **Stubbe Sø, Fugleværnsfondens Reservat** (JPL).

2. halvår: Efterårets første ankommer 10/10 2 trk **Havknuden** (HOF) og 24/10 1 fou **Bøjstrup-Margrethelunden** (ABU). Efterårstrækket er nærmest ikke eksisterende og kun førstnævnte obs giver en dag med 2 fugle.

Total: 87 (122) Indsendere: 38 Observationer: 82 Lokaliteter: 54

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	19	11	11	32	6	-	-	-	-	3	5	-
2	19	10	8	7	3	-	-	-	-	1	3	-
3	-	1	33	25	3	-	-	-	-	2	2	-

Kongeørn *Aquila chrysaetos* 02960

Årets forekomst tyder på 3 forskellige fugle i Østjylland.

Yngleparret ved **Overgårds Marker** er set ved 16 lejligheder fra årets start til starten af maj. De er set flere gange i territorieflugt over området. Det ser ikke ud til, at parret har held med ynglen og det er sparsomt med obs i 2. halvår. Kun én juli iagttagelse, én i september og to i november bliver det til. Alle disse obs er af 1-2 adulte ørne. Dog ses 11/3 1 2K fugl, der af observatøren bedømmes som en fremmed ungfugl ud fra dragtkendetegn. Altså ikke ungen fra 2008 (HAC).

Husk at dokumentere fund uden for yngleområdet, enten ved en grundig beskrivelse eller bedst ved foto.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* 03010

Et år under middel, hvor ingen obs når over 10 ex. Der ses fugle gennem hele sommerhalvåret, men der er ingen tegn på ynglepar i området.

1. halvår: Ankomsten er ganske normal i slutningen af marts, 27/3 1 NØ **Årslev Engsø** (HLL). Der skal opfordres til så vidt muligt at dokumentere tidlige fund. Forårstrækket har 93 fugle i perioden 21/3-1/6. **NØ-Djursland** når op på 46, **Syd-Djursland** 10 og **Samsø** 9. De største observationer er relativt beskedne alle fra **NØ-Djursland**: 4/4 4 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 8/4 4 trk **Gjerrild Fyr** (TEO), 9/4 4 trk og 18/4 10 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

2. halvår: Efterårstrækket har kun 32 trækkende fugle i perioden 16/8-2/10. Det beskedne træk topper med 5/9 3 trk **Anholt** (FSV) og 6/9 3 indtrk **Århus Midtby** (GGU). Blandt rastende fugle i efteråret er de største samlinger: 19/8 4 rst **Randers Fjord, Mellerup-Voer** (FNI), 21/8 5 rst **Mellerup** (LTP,TBR) og 30/8 4 fou **Salten Langsø** (GGU). De sidste fugle ses på et helt normalt afrejsetidspunkt: 11/10 1 rst **Eskeplet** (LNS) og 17/10 1 fou **Årslev Engsø** (MDI).

Total: 256 (262) Indsendere: 81 Observationer: 225 Lokaliteter: 85

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	3	106	42	7	29	80	127	14	-	-
2	-	-	1	15	15	7	28	69	65	10	-	-
3	-	-	2	93	27	-	1	11	62	4	-	-

Tårnfalk *Falco tinnunculus* 03040

Der er tilbagegang i indrapporteringen af ynglepar og trækkende fugle i år. Herudover er udviklingen identisk med sidste år. 10-årsgennemsnittet er steget pga. det meget store antal i 2008.

Yngel: Der er indberettet 1 par **Vinderslev** (HST). Herudover er der indberettet 28 ynglefugle på 9 lokaliteter, hvor observatøren ikke har indtastet antal ynglepar.

1. halvår: Træk: 95 trækkende i perioden 16/3-25/5, flest (lok.max >2): 11/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 27/4 7 trk **Grenå** (AR), 17/5 3 trk **Anholt** (FSV), 17/5 3 N **Issehoved** (MWH) og 17/5 7 N **Dragsmur** (KO,DD).

2. halvår: Træk: 64 trækkende i perioden 1/8-31/10, flest (lok.max >3): 5/9 4 SV **Lystrup Strand** (LTP), 6/9 4 indtrk **Århus midtby** (GGU), 7/9 6 trk **Anholt** (KMN) og 7/9 16 SV **Mols Hoved** (KO). Større rastende flokke (lok.max >7): 21/8 9 rst **Kolindsund** (APJ), 7/9 7 fou S **Vesborg Fyr** (MWH) og 10/10 8 of **Vorup Enge** (LNS).

Total: 1231 (1094) Indsendere: 121 Observationer: 1510 Lokalteter: 378

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
163	118	90	124	107	43	68	107	163	108	77	63

Aftenfalk *Falco vespertinus* 03070

Kun observationer, hvor fuglene er alders- og kønsbestemt omtales i rapporten. Husk også at indsætte en kommentar i DOFbasens notatfelt, når det drejer sig om fåtallige arter eller usædvanlige fund i det hele taget.

Dværgfalk *Falco combarius* 03090

På trods af fremgang i foråret kan dette ikke opveje tilbagegangen i efteråret.

1. halvår: Træk: 70 trækkende i perioden 25/3-25/5, flest (lok.max >1): 8/4 og 21/4 2 trk **Grenå** (AR), 11/4 4 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 18/4 3 trk **Gjerrild Fyr** (TEO), 17/5 6 NØ **Dragsmur** (DD,KO). Sidste obs: 21/5 1 rst + 1 N **Eskeplet** (HLL), 25/5 1 udtrk **Gjerrild Klint** (JPK) og ret usædvanligt 25/6 1 ♀ **Væth** (APR).

2. halvår: Første obs: 25/8 1 trk **Anholt** (FSV), 29/8 1 ad ♂ V **Egå Engsø** (HLL) og 30/8 1 fou **Eskeplet** (HLL). Træk: 29 trækkende i perioden 25/8-27/10, flest (lok.max >1): 7/9 3 trk **Anholt** (KMN). Større antal rastende: 6/9 3 fou **Anholt** (KMN,HOF,FSV).

Total: 110 (186) Indsendere: 39 Observationer: 118 Lokalteter: 46

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	2	6	48	24	1	-	3	22	11	-	1

Lærkefalk *Falco subbuteo* 03100 Caretaker-art

Der er overraskende et muligt ynglepar på Djursland og et sandsynligt ynglepar i området ved Odder Kommune (oplyst af artskoordinatoren). Derudover er der et par interessante sommerobservationer fra Århus-området.

Forår: Første obs: 17/4 1 NØ **Ålsrode** (HOF), 18/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (PST) og 18/4 1 rst **Ansø Enge** (GGU). Træk: 30 trækkende i perioden 17/4-2/7, flest (lok.max >1): 13/5 2 trk **Anholt**

(FSV), 14/5 2 trk **Gjerrild Klint** (JPK), 17/5 4 NØ **Dragsmur** (DD,KO), 18/5 2 NØ **Ålsrode** (HOF) og 18/5 3 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Efterår: Træk: 20 trækkende i perioden 1/8-26/9, flest (lok.max >1): 5/9 2 SV **Lystrup Strand** (LTP). Større antal rastende (lok.max >1): 6/9 2 fou **Odder** (DB). Sidste obs: 10/9 2 fou **Odder** (DB), 19/9 1 rst **Sødringholm Strand** (CSS) og 26/9 1 trk **Sødringholm Strand** (BKR).

Total: 68 (77) Indsendere: 35 Observationer: 69 Lokalteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	38	7	2	6	9	-	-	-

[Storfalk] *Falco cherrug* 03160

I perioden 2/1-28/3 opholder der sig en undsluppet falkonerfugl med stropper ved **Århus Havn**, hvor den lever godt af havnens duer. Efter sigende skulle der være tale om en fugl, der er klækket i 2008 i Nordjylland, og det er oplyst af ejeren, at det er hybrid mellem Jagt- og Vandrefalk. Formentlig samme fugl ses også 17/4 i **Kasted Mose**. Den ses også på turné rundt i Århus-området. Den 10/9 ses den igen rastende i midtbyen. En anden falkonerfugl ses 28/11 på havnen i **Århus**, hvor den vurderet ud fra foto ligner en Berber-type storfalk (LAK,RR,KMO m.fl.) og derfor vedrører en anden falkonerfugl.

Vandrefalk *Falco peregrinus* 03200 *Caretaker-art*

Årstotalen ligger lidt over gennemsnittet for de sidste 10 år, men det kan være vanskeligt at vurdere hvor mange individer der faktisk er tale om, da fuglene sikkert bevæger sig noget rundt imellem lokaliteterne. Husk at skrive tidspunkt for observationerne, hvilket gør det nemmere at frasortere gengangere.

Forår: Træk: 47 trækkende i perioden 26/1-24/5, flest (lok.max >1): 18/3 og 23/3 2 trk **Fornæs** (AR) samt 18/4 2 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Sidste obs: 17/5 1 NNØ **Dragsmur** (KO,DD), 17/5 1 2K of **Årslev Engsø** (KEH), 24/5 1 2K Ø **Årslev Engsø** (HLL) og en usædvanlig sommerobs 26/6 1 of **Skanderborg Sø** (JBA). Sidstnævnte ses mobbe en havørn.

Efterår: Første obs: 15/8 1 rst **Tved Øhoved** (JTL), 19/8 1 of **Mellerup-Voer** (FNI) og 21/8 1 S **Mellempoldene** (TBR). Træk: 8 trækkende fugle i perioden 21/8-13/12 på 7 lokaliteter.

Total: 149 (128) Indsendere: 58 Observationer: 186 Lokalteter: 58

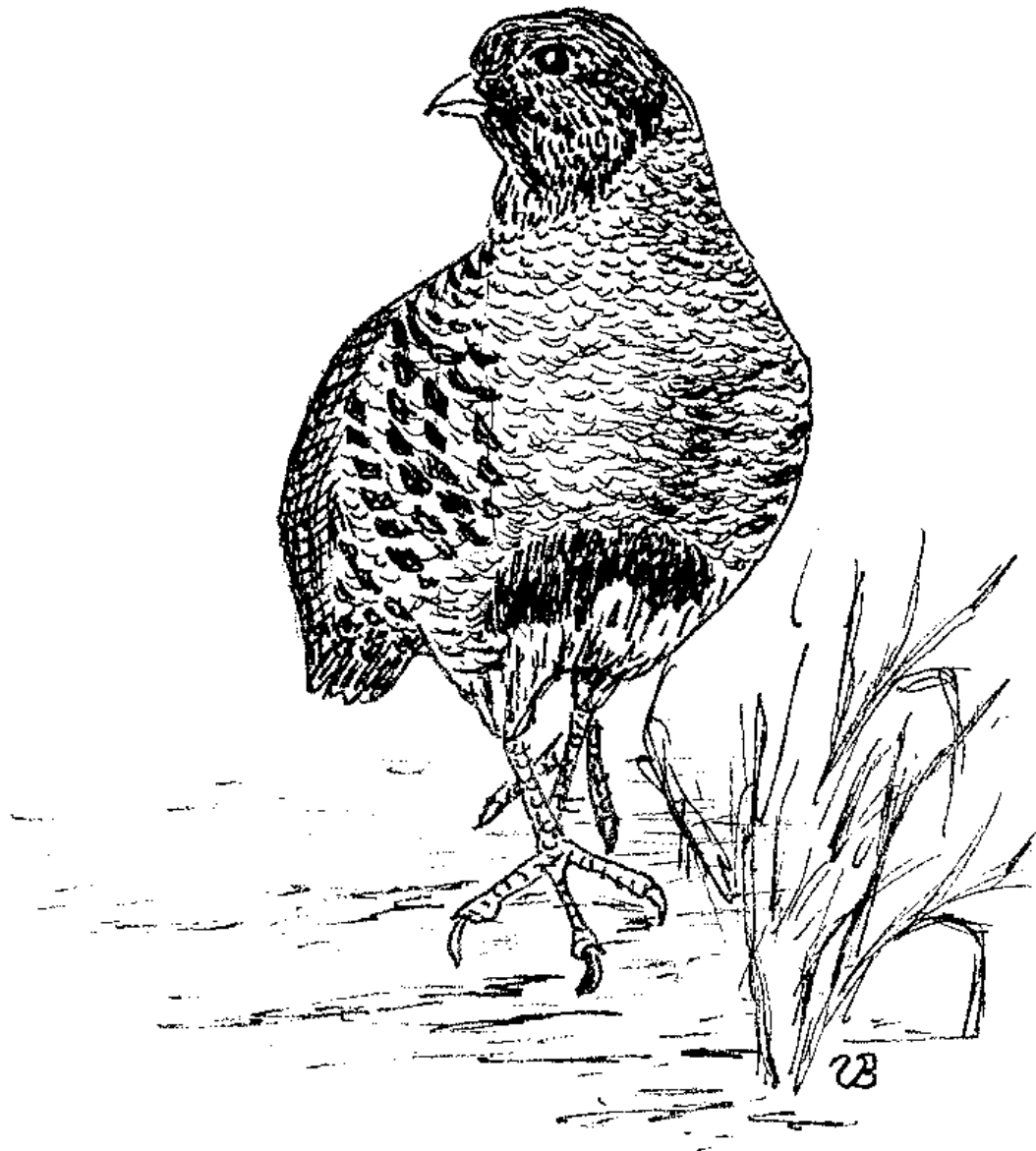
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	13	25	28	9	1	-	3	16	19	10	7

[Rødhøne] *Alectoris rufa* 03580

En fugl 18/4 ses i have i **Grenå by** (via FNI). Den regnes som undsluppet fra fangenskab.

Agerhøne *Perdix perdix* 03670

Agerhønen holder niveauet fra 2008 (677) og noterer altså den næsthøjeste årstotal siden 1996 (1366). Det bliver interessant at følge, hvad den lange periode med sne og frost i vinteren 2009/2010 får af indvirkning på bestanden. Så hold øje med Agerhønen og tast ind.



Yngel: 2-4 par **Hornbæk Enge** (LTP), 2 par **Allestrup** (BLA) samt 1 par på følgende lokaliteter: **Vandkær enge** (NJ), **Henneskov Hage**, **Alrø** (JG), **Eskeplet** (LLH,PMM), **Egå Engsø** (RSN), **Gjerrild Klint** (HAC).

Øvrige obs (≥ 15): 4/1 20 **Nørre Vissing** (JW), 31/8 16 **Eskeplet** (TBR), 25/9 22 **Terp** (EBJ), 9/12 17 **Egå Engsø** (HLL) og 30/12 31 **Råby Kær** (LTP).

Total: 673 Indsendere: 56 Observationer: 198 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
49	55	18	49	43	34	28	70	70	62	79	116

Vagtel *Coturnix coturnix* 03700

Et år der er lige efter bogen. Årets resultat er en smule lavere end 2008 (123), men rammer 10 års gennemsnittet.

Ankomst til normal tid: 15/5 1 **Sødringholm Strand** (LTP) og 19/5 1 **Gjerrild Klint** (JPK). De foregående 10 år har ankomst til Østjylland ligget i perioden 26/4-28/5. Det lokale hotspot, **området**

mellem Randers- og Mariager Fjord, er igen-igen blevet finkæmmet for Vagler af CSS og LTP (og 1000 tak for det). CSS vurderer det samlede antal Vagter til 54 i perioden 1/7-6/8, hvilket er 5. år i træk med mere end 50 fugle i området. Største enkeltobs bliver 6/8 13 **Dalbnyedre Kær** og 1/7 11 **Yderhede Plt./Bruns Plt.** (begge CSS). **Nordøst-Djursland** bidrager med 12 fugle på 8 lokaliteter, flest 7/8 5 **Gjerrild Sø**, agerland (RSA). Eneste øvrige obs af mere end én fugl: 27/6 5 **Hevring** (LTP). Årets sidste fugl høres 9/8 1 **Kolindsund vestlige del** (CS).

Total: 115 (115) Indsendere: 20 Observationer: 43 Lokalteter: 31

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	11	14	56	34	-	-	-	-

Fasan *Phasianus colchicus* 03940

Største obs: 5/1 11 **Brabrand Sø** (ToLa), 15/4 10 **Tislund** (KWS), 15/5 25 samt 4/6 16 **Rejstrup Enge** (TBR), 22/7 11 samt 1/12 10 **Tåstrup Sø** (CHJ,EO), 21/9 15 **Nysted** (KTP), 18/10 11 **Sofie Amaliegård Skov** (KEH).

Total: 737 Indsendere: 62 Observationer: 465 Lokalteter: 157

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
87	41	99	135	161	46	22	20	38	45	21	22

Vandrikse *Rallus aquaticus* 04070

Et rigtigt flot år for Vandrikserne i Østjylland. Årstotalen er den næsthøjeste nogensinde, kun marginalt overgået af 2004 (281). Som sædvanlig registreres de fleste i foråret, hvor arten er mest stemmeaktiv.

Yngel: 1-2 par **Hornbæk Enge** (LTP), 1 par **Egå Engsø** og 1 par **Årslev Engsø** (begge HLL).

Største obs (lok.max. ≥4): 28/3 5 **Bjerregrav Mose** (CSS), 9/5 4 samt 15/11 4 **Vorup Enge** (HLR,LTP), 18/10 6 **Anholt** (FSV), 25/10 5 **Rugård Nørresø** (KO) og 9/12 6 **Brabrand Sø** (SSK).

Total: 280 Indsendere: 55 Observationer: 376 Lokalteter: 68

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
21	5	50	45	26	13	9	13	24	35	17	22

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana* 04080

Efter 2 år uden obs af arten, bliver det i år til 3 fugle på 2 lokaliteter. 1/5 1 **Knebel/Knebel Bro** (HPE) og 10/5 1, 12/5 samt 13/5 2 **Årslev Engsø** (MJH,ALM m.fl.).

Engsnarre *Crex crex* 04210 *Caretaker-art*

Et meget ringe år med kun 3 obs af sølle 2 fugle på 2 lokaliteter. Vi skal tilbage til 2002 for at finde et tilsvarende magert år – her sås/hørtes også kun 2 fugle. I nedenstående tabel ses antal fugle og lokaliteter for Engsnarre i Østjylland 2000-2009.

Årets obs: 25/6 1 samt 27/6 1 **Korupsø** (KO,RSN,FNI) og 14/7 1 **Allestrup** (BLA).

	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Fugle	2	9	23	7	6	5	25-30	2	4	13-14
Lok.	2	9	18	5	4	4	12	2	4	10

Antal fugle og lokaliteter for Engsnarre i Østjylland 2000-2009.

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus* 04240

Den suverænt højeste årstotal hidtil, men der er dog ikke gjort forsøg på at frasortere mulige gengangere, som der givetvis er en del af. Det er efter alt at dømme de samme fugle, der igennem længere perioder observeres på de faste lokaliteter. Der er kun indberettet omkring 12 ynglepar.

Største obs (lok.max >15): 17/1 19 **Havreballe Skov-Friheden** (KEH), 31/1 20, 8/12 og 10/12 20 **Universitetsparken, Århus** (KEH,FBC,ALM), 30/1 15 **Brabrand Sø, østenden** (GGU), 15/2 16 **Gudenåen v.f. Randers** (HLR) og 23/12 31 **Århus Å ml. Brabrand Sø og trebroer** (KEH).

Total: 2208 (530) Indsendere: 66 Observationer: 637 Lokaliteter: 100

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
369	281	266	182	111	119	72	230	145	73	71	289

Blishøne *Fulica atra* 04290

Der er mange gengangere i materialet, men det er svært/umuligt at bedømme i hvor stor udstrækning, der sker udskiftning i flokkene, så her er kun de mest oplagte dobbeltregistreringer frasorteret i månedstabellen.

Ynglepar: Der er ikke den store interesse for at indberette ynglepar af Blishøne, så der er kun oplysninger om 120-134 ynglepar, flest 32 par **Skanderborg Sø**, 8-10 par **Brassø** og 9 par **Tåning Sø** (alle PLA).

1. halvår: Større obs (lok.max ≥400): 10/1 2000 **Norsminde Fjord** (CHJ) og 17/1 4800 **Egå Engsø** (HET,HST). De mange blishøns tiltrækkes åbenbart af den store udbredelse af vandpest, der findes i engsøen.

2. halvår: De store forekomster optræder hovedsageligt i august-september. Større obs (lok.max >400): 9/8 400 **Alken Vig, Mossø** (PLA), 21/8 1200 **Egå Engsø** (TA,SKR), 13/9 420 **Emborg Odde** (LNS), 15/9 970 **Vorup Engsø** (BKR) og 18/9 437 **Årslev Engsø** (KEH).

Total: 84.446 (43.529) Indsendere: 101 Observationer: 1345 Lokaliteter: 209

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18.219	6197	8375	4956	2918	2108	2572	12.513	15.982	3776	1972	4858

Trane *Grus grus* 04330 *Caretaker-art*

Årstotalen er pæn høj for Østjylland, og der er en usædvanlig stor og sen observation fra november.

Som i 2008 er der i 2009 kendskab til tre sikre par i Østjylland (Kilde: artskoordinatør Palle A. F. Rasmussen). Alle på Djursland på to kendte lokaliteter, der dog ønskes hemmeligholdt. Kun to af parrene havde ynglesucces. De fik henholdsvis 1 og 2 unger på vingerne.

De første fugle ses 4/3 3 rst **Barnekold** og 8/3 2 N **Alstrup** (begge MWH) samt 9/3 2 N **Årslev Engsø** (KWS). I perioden 8/3-17/5 ses 116 trækkende, flest 27/3 7 trk **Anholt** (FSV), 8/4 5 N **Hesselholm** (LEB), 20/4 17 NØ **Gjerrild Klint** (JPK), 2/5 11 N **Gjessø** (JHME) og 17/5 7 NØ **Årslev Engsø** (HLL). Desuden en større obs af overflyvende fugle, 17/4 18 **Herskind** (MiBA).

Igennem sommeren er der indberettet enkelte observationer af ynglefuglene. Sidste observation 30/10 2 S **Koldby** (MWH), og den bemærkelsesværdige observation, 21/11 35 S **Mausing** v.f. Silkeborg (Hanne Larsson via DOF). Det drejer sig sandsynligvis om fugle fra Vejlerne, hvor der i dagene inden opholder sig op til 152 ex. på Bygholmengen. Antallet af Traner i Vejlerne dalder i

løbet af november måned, efterhånden som de trækker sydpå. 21/11 observeres også 32 trækende fugle ved Øby (ca. 30 km nordnordøst for Mausing), og det kan være dem, der senere på dagen genfindes længere sydpå på deres trækroute i den vestligste del af DOF Østjyllands område.

Total: 208 (139) Indsendere: 34 Observationer: 69 Lokalteter: 38

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	38	85	41	3	-	2	2	2	35	-
2	-	-	7	18	11	2	-	2	2	2	35	-

Strandskade *Haematopus ostralegus* 04500

Efter sidste års topresultat en tilbagegang for arten, men dog stadig langt over gennemsnittet, og det næststørste antal indberettede Strandskader der er registreret. Især årets 3 første måneder ligger højt, endda med månedsmaksima over sidste års, måske vi her ser resterne af sidste års rekordantal.

Ynglepar: Fra 15 lokaliteter meldes om ynglende fugle, dog med i alt kun 41-51 par hvilket er lidt færre par end sidste år. Lokalteterne er: 8-11 par **Mellempoldene** (LTP), 10 par **Alrø Poller** (JG), 4-6 par **Havnehagen** (MWH), 3 par **Hevring Strand** (LTP), 2-4 par **Besser Rev** (MWH), 2 par **Egå Engsø** (HLL), 2 par **Henneskov Hage** (JG), 2 par **Råby Odde** (LTP), 2 par **Svanegrund** (JG), 2 par **Søby Rev** (JG), 2 par **Søledet Strandenge** (LTP), 1 par **Eskeplet** (LTP), 1 par **Tunø** (ET), 0-2 par **Århus Havn** (GGU) og 0-1 par **Følle Bund** (JPL,JKL).

Januars største flokke er (lok.max >150): 2/1 190 **Sødringholm Strand** (LTP), 2/1 152 **Kolderne** (MWH), 24/1 260 **Mellempoldene** (TBR), 24/1 210 **Søledet Strandenge** (FNI), 24/1 165 **Eskeplet** (TBR), 24/1 160 **Store Sjørup Strand** (FNI) og 25/1 350 fou **Lystrup Strand** (CHJ). Også februar-marts giver pæne flokke (lok.max >100): 1/2 110 **Alrø Poller** (SSL,RDN), 9/2 370 **Store Sjørup Strand** (LTP), 9/2 208 **Lystrup Strand** (LTP), 22/2 115 **Alrø Egehoved** (KEH), 25/2 215 **Kolderne** (MWH), 28/2 114 **Søby Rev** (HLL,LLH,PMM), 2/3 180 **Yderste Holm** (MWH), 22/3 194 **Søledet Strandenge** (BLA) og 24/3 200 **Sødringholm Strand** (LTP). I april-maj sker der en kraftig reduktion i antallet af observerede fugle, dog har nogle få lokaliteter stadig større flokke (lok.max >25): 3/4 31 **Ebeltoft Fægehavn** (ToLa), 30/4 70 **Alrø Poller** (JG), 1/5 45 **Mellempoldene** (TBR), 3/5 65 **Mariager Fjord** (LTP), 9/5 55 **Søby Rev** (JOP), 15/5 280 **Søledet Strandenge** (LTP) og 20/5 25 **Sødringholm Strand** (TBR).

Oversomrende flokke er der ikke mange af, alle (>15) nævnt: 1/6 42 **Kolderne** (MWH), 7/6 30 **Lerdrup Bugt** (JOP), 16/6 19 **Barnekold** (MWH), 27/6 18 **Søledet Strandenge** (LTP), 29/6 16 **Mellempoldene** (LTP), 10/7 16 **Eskeplet** (HLL) og 12/7 15 **Alrø Poldkrog** (JOP).

Fra midten af juli begynder flokkene igen at samles, de første (>30) bliver: 17/7 30 **Sødringholm Strand** (CSS), 17/7 49 **Søledet Strandenge** (LNS), 17/7 34 **Barnekold** (MWH) og 18/7 35 **SV Udbyhøj Nord** (LTP). De største flokke i efteråret er (lok.max >150): 14/8 720 **Mellempoldene** (LTP), 22/8 170 **Hevring Strand** (FNI), 11/9 280 **Sødringholm Strand** (LTP), 13/9 og 4/10 260 **Søledet Strandenge** (LTP,FNI), 18/10 181 **Eskeplet** (HLL,LLH,PMM) og 21/11 220 **Bønnerup Strand** (HAC). Året ud forekommer der stadig store flokke. Lokalteterne med de største er (lok.max >50): 1/12 55 **Alrø Egehoved** (LLH), 4/12 162 **Lystrup Strand** (LTP), 4/12 55 **Søledet Strandenge** (LTP), 11/12 142 **Sødringholm Strand** (LTP), 13/12 215 **Eskeplet** (HLL), 13/12 130 fou **Kolderne** (MWH) og 13/12 85 **Alrø Poller** (JOP).

Total: 14.547 (10.247) Indsendere: 87 Observationer: 965 Lokalteter: 132

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2538	1696	1399	426	691	246	881	1454	1272	1518	1453	971

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Klyde *Recurvirostra avosetta* 04560

En lille fremgang for arten i forhold til sidste år, dog stadig under gennemsnittet for de seneste 10 år. Arten er i år også set på lidt flere lokaliteter end sidste år. Totalantallet svinger en del fra år til år, og har 10 gange ligget lavere inden for de sidste tyve år.

Ynglepar: Fra 7 lokaliteter er rapporteret i alt 177-188 par: 150 par **Treskelbakkeholm** (JG), 11 par **Egå Engsø** (HLL), 9 par **Alrø Poldkrog** (JG), 5-10 par **Havnehagen** (MWH), 2 par **Årslev Engsø** (HLL), 0-5 par **Råby Odde** (LTP) og 0-1 par **Mellempoldene** (LTP).

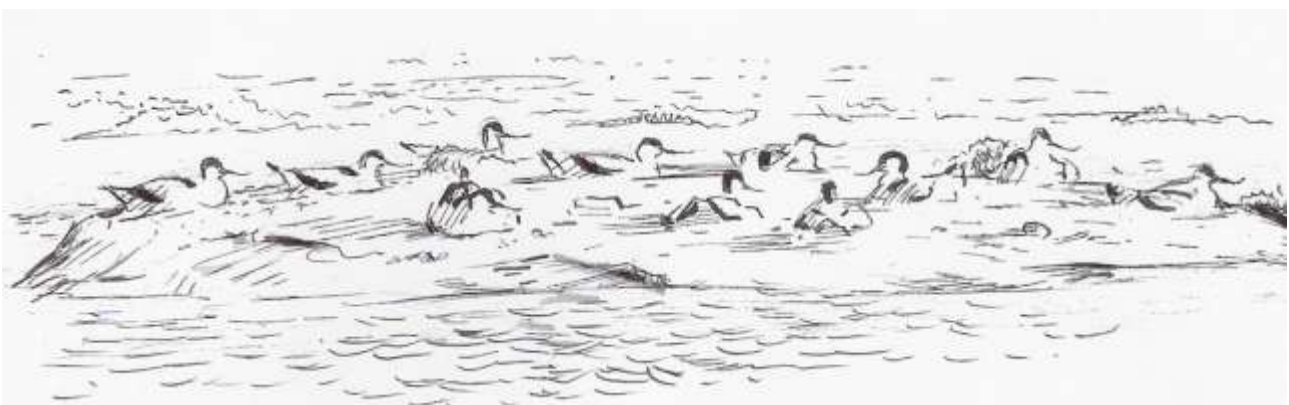
1. halvår: De første obs er 9/3 3 fou **Egå Engsø** (HHA), 13/3 2 fou **Barnekold** (MWH) og 15/3 7 **Egå Engsø** (HLL). De største flokke er (lok.max >10): 25/3 13 fou **Barnekold** (MWH), 29/3 10 **Lerdrup Bugt** (JSC), 10/4 22 fou **Hjortholm** (MWH), 11/4 44 **Egå Engsø** (HLL), 18/4 16 **Alrø Poldkrog**, 1/5 14 **Råby Kær** (TBR), 9/5 13 **Alrø Alhale** (JOP), 3/5 10 fou **Mariager Fjord** (LPJ), 25/5 150 **Treskelbakkeholm** (JG), 26/5 og 6/6 10 **Årslev Engsø** (MJH,KEH) og 1/6 og 3/6 20 **Havnehagen** (MWH).

2. halvår, alle lokaliteter nævnt (lok.max): 8/7 7 fou **Årslev Engsø** (HLL,LNS), 10/7 3 **Eskeplet** (HLL), 14/7 18 **Egå Engsø** (HLL) og årets sidste observation er 9/9 2 **Egå Engsø** (HLL). Der er indlandsobservationer fra fire lokaliteter (lok.max.): 11/4 44 **Egå Engsø** (HLL), 26/5 og 6/6 10 **Årslev Engsø** (MJH,KEH), 28/5, 30/5 og 8/6 2 **Skærsø Engsø** (KO), 26/5 og 6/6 10 **Årslev Engsø** (MJH,KEH) og 31/5 2 **Væth Enge** (HLR). På **Egå Engsø** og **Årslev Engsø** er der observationer hele sæsonen igennem.

Total: 615 (638) Indsendere: 44 Observationer: 185 Lokaliteter: 32

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	62	135	304	84	28	-	2	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.



Lille Præstekrave *Charadrius dubuis* 04690

Igen et rekordår for arten med det største antal rapporterede fugle siden 1992. Der er i alt indrapporteret 3-11 ynglepar fra 6 lokaliteter: 2-6 par **Egå Engsø** (HLL), 1 par **Kolsbjerg** (PLA), 0-1 par **Årslev Engsø** (ALM,CHJ,HLL,LLH,ToLa), 0-1 par **Søbygård Sø** (CHØ), 0-1 par **Birkesig Råstofgrave** (FNI) og 0-1 par **Hornbæk Enge** (LTP).

Forårets første kommer 3/4 2 **Årslev Engsø** (HBØ), 4/4 1 **Vorup Enge** (KO) og 4/4 8 **Egå Engsø** (KO). Første halvårs lok.max (>5) er: 13/4 og 21/4 12 **Egå Engsø** (GGU,ToLa), 19/4 10 **Skærsø Engsø** (KO), 30/4 7 **Årslev Engsø** (ToLa), 2/5 15 fou **Væth** (APR), 12/5 9 **Væth Enge** (LTP) og 1/6 6 **Vorup Enge** (HLR).

2. halvårs største observationer (lok.max >5): 9/7 12 **Egå Engsø** (HLL), 27/7 5 **Vorup Enge** (HLR) og 7/8 7 **Årslev Engsø** (ToLa). Fra og med august er disse tre lokaliteter de eneste med arten, med de sidste 24/8 2 **Vorup Enge** (BKR), 24/8, 30/8, 10/9 og 19/9 1 **Egå Engsø** (HLL,ToLa,GGU, TMØ) og 25/8 1 fou **Årslev Engsø** (ToLa).

Total: 192 (110) Indsendere: 47 Observationer: 248 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	55	64	35	23	14	1	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula* 04700 / 04701 / 04702

Endnu et jævnt år for arten med et resultat lidt under gennemsnittet, som dog præges af to store år i 2004 og 2005. Sammenlignes med de øvrige år ligger totalen på niveau med disse.

Fra 12 lokaliteter er der i år indrapporteret 21-33 par. Lokalteter 3 par eller derover: 5-6 par **Mel-lempoldene** (LTP), 4-5 par **Søledet Strandenge** (LTP), 3-4 par **Hevring Strand** (LTP), 2-3 par **Lushavn** (MWH), 2-3 par **Alrø Egehoved** (JG) og 0-4 par **Århus Havn** (GGU).

Tre lokaliteter har overvintrende fugle: (lok.max.): 11/1 3 **Draget Besser Rev** (MWH), 23/1 3 **Sæl-vig Bugt** (MWH) og 22/2 samt 27/2 4 **Ebeltoft Færgenhavn** (GGU,ToLa). Forårets første uden for disse lokaliteter viser sig 24/2 1 **Øster Hedekrog** (MWH), 27/2 5 **Bønnerup Havn** (PJA) og 28/2 2 **Kysing Næs** (HLL,LLH,PMM).

1. halvårs største obs (lok.max >15): 19/3 15 fou **Anholt** (FSV), 22/3 21 **Ebeltoft Færgenhavn** (AWN), 25/3 30 fou **Overgårds Dige** (CHJ), 15/5 18 **Sødringholm Strand** (LTP), 17/5 28 **Årslev Engsø** (JSC) og 21/5 66 fou **Eskeplet** (HLL).

De største flokke i efteråret (lok.max >15): 10/7 19 **Eskeplet** (HLL), 28/7 28 **Søledet Strandenge** (FNI), 7/8 110 **Bønnerup Strand** (RSN), 12/8 65 **Ebeltoft Færgenhavn** (JPL,JKL), 13/8 21 fou **Egå Engsø** (CHJ), 17/8 42 fou **Anholt** (FSV), 18/8 16 fou **Begtrup Vig** (PR) og 22/8 40 **Hevring Strand** (FNI). Fra oktober aftager trækket, og der bliver kun få større flokke tilbage (>5): 11/10 5, 18/10 27, 26/10 12, 27/10 8, 29/11 8, 10/12 10 **Ebeltoft Færgenhavn** (FF,JKL,JPL,KO,ToLa). Disse omfatter også årets sidste. Maksima fra indlandslokaliteterne er: 18/3 5 **Lyngbygårds Å** (ToLa), 12/5 2 **Væth Enge** (LTP), 17/5 28 **Årslev Engsø** (JSC), 17/5 8 **Skærsø Engsø** (KO), 24/5 og 29/8 3 **Vorup Enge** (ABU,LTP,BIRL), 16/6 4 **Kasted-Geding Mose** (ALM) og 13/8 21 fou **Egå Engsø** (CHJ). Ved **Egå Engsø** er der regelmæssige observationer marts-september, og ved **Årslev Eng-sø** marts-august.

Total: 1436 (1528) Indsendere: 67 Observationer: 488 Lokalteter: 67

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	30	201	93	244	111	152	426	108	32	8	10

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Pomeransfugl *Charadrius morinellus* 04820

Endnu et år uden fund af arten.

Hjejle *Pluvialis apricaria* 04850 Caretaker-art

Et rigtigt dårligt år for arten, som vi kun finder værre i 2002 og før 1991. Starten af året starter med meget lave tal, og denne tendens holder sig året igennem. August og især oktober giver dog nogle store flokke, som trods alt holder gennemsnittet noget oppe.

De første flokke over 100 ses 4/3 100 **Barnekold** (MWH) og 7/3 140 **Kolderne** (MWH) og forårets største flokke er (lok.max >200): 10/3 200 **Hollandsbjerg Holme** (FNI), 4/4 750 **Alrø Poller** (JOP), 18/4 1950 **Alrø Poldkrog** (JG), 25/4 200 **Sødringholm Strand** (LTP), 26/4 275 **Katholm** (HLL) og 28/4 1250 **Alrø Strevelshoved** (DSA). Maj giver kun få større flokke (>200): 2/5 500 **Treskelbakkeholm** (LTP) og 3/5 200 **Alrø Poldkrog** (JOP), og de sidste ses 9/5 15 fou **Hornbæk Enge** (NB), 9/5 18 **Hollandsbjerg Holme** (LTP) og 11/5 2 **Barnekold** (MWH).

De første efterårsfugle viser sig 3/7 2 **Anholt** (EEE), 3/7 6 **Eskeplet** (LTP) og 5/7 1 **Hornbæk Enge** (LTP), eller har den oversomret? Fra midten af juli følger lidt større flokke, men første >100 kommer 31/7 180 **Barnekold** (MWH) og 1/8 119 **Eskeplet** (HLL), efterfulgt af 2/8 600 **Horskær** (DB). De største flokke i efteråret er (lok.max >2500): 20/8 4000 **Eskeplet** (CSS,CSJ,OEH), 21/8 4500 **Sødringvær** (TBR,LM), 20/9 2600 **Kalsemade** (KEH), 10/10 13.000 V **Havknude** (HOF), 18/10 3000 **Demstrup Vase** (LTP), 29/10 8000 **Alrø** (JG), 3/11 2500 **Yderste Holm** (MWH) og 8/11 7000 **Mariager Fjord** (AHO,EDY). Sidste flokke over 1000 ses 27/11 1650 **Råby Kær** (TBR), 29/11 1000 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL) og 6/12 1100 **Yderste Holm** (MWH), og årets sidste er 14/12 320 fou **Kalsemade** (DSA) og 15/12 60 **Yderste Holm** (MWH).

Total: 92.738 (123.533) Indsendere: 71 Observationer: 366 Lokalteter: 112

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
82	10	689	5159	1191	-	566	20.505	12.825	32.967	16.743	2001

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Strandhjejle *Pluvialis squatarola* 04860

Endnu et rigtigt dårligt år for arten. Vi skal helt tilbage til 1997 for at finde et lavere antal observerede fugle af denne art. Totaltallet er derfor også langt lavere end gennemsnittet for de sidste 10 år. Året starter da også meget dårligt med ganske få observationer, ligesom slutningen giver meget få.

Vinter og forår: Januar giver kun 5 observationer af i alt 12 fugle: 17/1 1 fou **Sødringholm Strand** (CSS), 17/1 2 fou **Kolderne** (MWH), 17/1 4 fou **Besser Rev** (MWH), 23/1 1 **Alrø Egehoved** (LLH) og 24/1 4 **Eskeplet** (TBR). I marts kun 7/3 7 fou **Kolderne** (MWH).

Fra starten af maj går det så løs: 2/5 2 **Eskeplet** (LTP), 9/5 8 **Mellempoldene** (LTP), 9/5 2 **Søby Rev** (JOP), 9/5 5 **Kalsemade** (JOP) og 9/5 13 **Lerdrup Bugt** (JOP). Derefter flokke >20: 14/5 23 **Alrø Poldkrog** (JG), 15/5 95 **Sødringholm Strand** (LTP), 15/5 36 **Mellempoldene** (LTP), 20/5 150 **Sødringholm Strand** (TBR), 21/5 153 **Eskeplet** (HLL) og 24/5 190 **Sødringholm Strand** (LTP). I juni er der kun få tilbage (>5): 1/6 15 **Hevring Strand** (CHJ,LTP) og 5/6 5 **Eskeplet** (LTP). I slutningen af juli begynder de første større flokke igen at dukke op, og giver i løbet af efteråret følgende større flokke (lok.max >25): 27/7 94 **Overgårds Dige** (KO), 27/7 55 **Hevring Strand** (KO), 28/7 27 **Søledet Strandenge** (FNI), 6/8 80 fou **Sødringholm Strand** (CSS), 23/8 323 **Eskeplet** (HLL) og 24/10 74 **Mellempoldene** (LTP).

I november trækker Strandhjejlerne igen bort, og eneste observationer med tre eller flere er: 3/11 3 fou **Yderste Holm** (MWH), 20/11 6 **Eskeplet** (LTP), 27/11 4 **Eskeplet** (TBR), 29/11 3 **Alrø Egehoved** (JOP) og 30/11 3 **Kolderne** (MWH). Året slutter ved **Sødringholm Strand**: 11/12 2 og 30/12 2 (LTP).

Total: 1706 (3032) Indsendere: 26 Observationer: 156 Lokalteter: 36

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12	-	7	-	432	24	272	524	186	226	21	2

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Vibe *Vanellus vanellus* 04930

Oven på de senere års gode resultater er vi tilbage på et lidt sløjt totalt antal for arten, noget under gennemsnittet. Det sløje resultat går igennem hele året, ligesom der også er relativt få observationer og fra en del færre lokaliteter end sidste år.

Yngel: 33 lokaliteter med i alt 74-98 par er der registreret i år. Følgende lokaliteter med 4 eller flere par: 15 par **Alrø Poldkrog** (JG), 8-10 par **Alrø Alhale** (JG), 6 par **Alrø Strelshoved** (JG), 4-6 par **Eskeplet** (LTP), 3-5 par **Dystrup Sø** (ABU), 3-5 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 2-4 par **Alrø** (JG).

Året starter sløjt med få og små flokke i januar: 4/1 20 **Gyllingnæs** (HLL,LLH,PMM), 27/1 15 **Norsminde Fjord** (HLL) og 27/1 32 **Gyllingnæs** (HLL). Af alle månedens øvrige observationer er en enkelt på to fugle, de resterende max. 1. Første del af februar er som blæst for Viber, kun med en enkelt indtil det går løs i slutningen af måneden: 22/2 ses der Viber på i alt 18 lokaliteter, de største er (>40): 137 N **Årslev Engso** (HLL), 64 trk **Salten Langso** (BRS), 47 N **Issehoved** (MWH), 43 N **Øster Tørslev Kær** (LTP) og 40 of **Vorup Enge** (HLR). Resten af måneden samt marts er de største flokke (lok.max >200): 7/3 230 trk **Vorup Enge** (HLR), 14/3 545 **Kolindsund** (LLH,HLL,PMM), 14/3 200 **Kasted-Geding Mose** (TH) og 16/3 200 NØ **Gjerrild By** (PJA). I april ebber trækket ud, og der er nu følgende flokke tilbage (lok.max >50): 4/4 95 **Egå Engso** (KO), 4/4 59 **Væth Enge** (KO) og 10/5 60 **Årslev Engso** (GGU).

I juni ses nogle mellemtrækkende flokke: 4/6 45 **Hornbæk Enge** (LTP), 5/6 53 **Årslev Engso** (HLL), 7/6 70 **Vorup Enge** (HLR) og 8/6 55 **Skærsø Engso** (KO). Herefter i resten af juni og juli (lok.max >200): 14/7 og 20/7 200 **Hornbæk Enge** (LTP), 19/7 400 **Vorup Enge** (JG), 19/7 200 **Dystrup Sø** (BOG), 26/7 280 **Egå Engso** (HLL) og 28/7 305 **Årslev Engso** (HLL).

Efterårets første flokke (>500): 9/8 515 **Egå Engso** (ToLa) og 14/8 602 **Årslev Engso** (ToLa), efterfulgt af følgende (lok.max >600): 21/8 1100 **Egå Engso** (SKR,TA), 8/9 675 fou **Vorup Enge** (HLR), 15/9 600 fou **Busbjerg** (JBP), 18/9 761 **Årslev Engso** (KEH), 2/10 650 **Råby Kær** (TBR), 27/10 650 **Dråby Sø** (GGU) og 8/11 700 **Mariager Fjord** (AHO,EDY). December giver få, men ret store flokke for årstiden (lok.max >100): 1/12 200 **Egå Engso** (RSN), 1/12 135 **Alrø Poller** (LLH), 1/12 110 **Ringkloster Ådal** (ER), 6/12 220 of **Lerdrup Bugt** (DSA) og 14/12 175 fou **Kalsemade** (DSA). Efter 14/12 kun en enkelt observation: 29/12 2 **Barnekold** (MWH).

Total: 35.292 (39.657) Indsendere: 110 Observationer: 1206 Lokalteter: 245

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
55	897	3861	701	584	814	2211	5725	9090	6441	3936	977

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Islandsk Ryle *Calidris canutus* 04960

Årstotalen er hele 87 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1999-2008) på 2291. Især bemærkes et pænt efterårstræk. Materialet domineres som sædvanligt af observationer fra udmundingen af Randers Fjord.

1. halvår: Året starter med en del vinterobservationer, flest 25/1 50 **Bønnerup Havn** (APR) og 7/3 43 **Kolderne**, Samsø (MWH). Efter marts forsvinder de overvintrende fugle fra landsdelen, og der ses blot en enkelt fugl i april. I maj ses en del fugle på forårstræk, flest 20/5 75 og 24/5 130 begge **Sødringholm Strand** (TBR,LTP). De sidste på forårstræk er 1/6 1 **Hevring Strand** (LTP,CHJ), 1/6 samt 3/6 1 **Havnehagen**, Samsø (MWH) og 5/6 21 **Eskeplet** (LTP). Således ses ingen oversomrende fugle i 2009.

2. halvår: Returtrækket af adulte fugle indledes med 19/7 2 S **Eskeplet** (HLL). Trækket af adulte kulminerer meget koncentreret ult. juli med de største observationer 27/7 200 **Overgårds Dige - Eskeplet** (KO), 27/7 85 **Hevring Strand** (KO) og 28/7 220 **Søledet strandenge og kyst** (FNI). Fra ult. august indledes ungfugletrækket, hvor de største tal alle er fra **Eskeplet**, således 30/8 286 (HLL), 31/8 324 (TBR) og 4/9 250 (LTP). Største antal fra efterårstrækket uden for området ved Randers Fjords udmunding er 10/9 35 **Alrø** (JG) og 13/10 55 **Bønnerup Havn** (NJ). Af indlandsobservationer er der følgende: 15/8 1 ad (SSL), 21/8-27/9 1 1K (HLL m.fl.), 26/8 og 9/9 2 1K (HLL,LLH) alle **Egå Engsø** samt 21/8 1 1K fundet død **Kasted** (HHA), 24/8 1 **Vorup Enge** (BKR), 24-25/8 1 1K og 26/9 2 begge **Årslev Engsø** (HLL,ToLa,LHH). Efter medio oktober er der kun få fugle tilbage i landsdelen, og fra de sidste to måneder er de største observationer 27/11 18 **Eskeplet** (TBR) og 4/12 12 **Søledet strandenge og kyst** (LTP).

Total: 4278 (2291) Indsendere: 34 Observationer: 146 Lokalteter: 36

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
153	136	123	1	240	35	687	1292	1291	278	23	19

Sandløber *Calidris alba* 04970

Årstotalen er næsten dobbelt så stor som gennemsnittet for de sidste 10 år (1999-2008) på 1628. Årsagen hertil skal især findes i nogle få store rastforekomster i området ved Randers Fjords udmunding i maj måned samt pænt med overvintrende fugle på de traditionelle lokaliteter på Djursland.

1. halvår: I årets tre første måneder ses ved flere lejligheder en flok, som tæller et trecifret antal ved **Grenå Strand/Polderrev**, flest 12/2 145 **Grenå Strand** (AR). Herudover er største obs fra vinteren 25/1 50 **Gjerrild Nordstrand** (APR) og 5/4 72 **Katholm** (PR). Fra forårstrækket er de største observationer i lighed med de sidste par år fra udmundingen af Randers Fjord (**Eskeplet**, **Sødringholm Strand** og **Mellempoldene**). Første observation fra forårstrækket er 2/5 141 **Hevringholm Strand** (FNI). De største observationer er 20/5 500 og 24/5 270 begge **Sødringholm Strand** (TBR,LTP) samt 21/5 313 **Eskeplet** (HLL). Foråret slutter med 1/6 108 **Hevring Strand** (LTP,CHJ).

2. halvår: Returtrækket indledes med 24/7 2 trk og 26/7 2 N begge **Fornæs** (AR,JSC). De største antal fra de adultes returtræk er 4/8 19 **Lystrup Strand** (FNI) og 4/8 og 22/8 26 **Hevring Strand** (FNI). Der ses kun meget få fugle i de juveniles trækperiode, og efter september ses nærmest kun fugle på overvintringslokaliteterne på Djursland. Den største vinterflok er igen fra **Grenå Strand** med 20/12 135 (AR) og 29/12 110 (JPL). Herudover er største antal 22/11 38 **Ebeltoft Færgenhavn** (JHH).

Total: 3170 (1628) Indsendere: 28 Observationer: 74 Lokalteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
305	432	258	72	1434	108	25	97	19	50	70	300



Sandløber, Hevring Strand, 2. maj 2009. Foto: Flemming H. Nielsen

Dværgryle *Calidris minuta* 05010

Årstotalen er 20 % under gennemsnittet for de sidste ti år (1999-2008) på 70. Generelt sås forholdsvis få Dværgryler i Danmark i 2009. Det er efterhånden en del år siden, at Danmark har oplevet et år med mange ungfugle af Dværgryle.

1. halvår: Der ses pænt med fugle i maj i forhold til normale år. Dog er der sikkert en del gengangere, idet alle fuglene er fra **Årslev Engsø**, således 8/5-15/5 1 (ALM,MJH,HLL,LHH,PMM), 10/5 3 (GGU), 17/5 5 (HLL) og 18/5 2 (HLL).

2. halvår: Efterårstrækket indledes med 19/7 1 **Eskeplet** (HLL), 28/7 1 **Søledet strandenge og kyst** (FNI) og 2/8 1 **Årslev Engsø** (HLL). De største observationer er 12/8 3 **Egå Engsø** (HLL), 21/8 3 **Årslev Engsø** (LHH) og 30/9 3 1K **Egå Engsø** (RSN). Præcist hvornår juveniltrækket indledes, er svært at udlede ud fra det foreliggende materiale, idet ikke mange af fuglene fra 2. halvår er aldersbestemt. Første rapporterede ungfugl er 29/8 1 1K **Egå Engsø** (SSL,RSN), men i teorien kan flere af fuglene allerede fra midt i august dreje sig om juvenile. Så hermed en opfordring til at prøve at aldersbestemme flere Dværgryler i efteråret. Ser man en fugl godt nok til at udelukke Temmincksryle, bør man også kunne fastslå fuglens alder!

Årets sidste observationer er 27/9 1 1K (TH), 27/9 3 1K (RSN) og 2/10 2 (LHH) alle **Egå Engsø**.

Total: 56 (70) Indsendere: 19 Observationer: 39 Lokalteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	14	-	2	24	14	2	-	-

Temmincksryle *Calidris temminckii* 05020

Året er det næstbedste i rapportens historie kun overgået af 2008. Således er årssummen hele 81 % større end gennemsnittet for de sidste ti år (1999-2008) på 318. Som sædvanligt ses langt størsteparten om foråret. Især i de nyetablerede engsøer ved Århus og Randers.

1. halvår: De første ses til normal tid, således 25/4 1, 26/4 3 og 27/4 5 alle **Årslev Engsø** (MJH,ToLa). De største antal er 12/5 31 **Egå Engsø** (HLL), 12/5 35 (LTP) og 13/5 36 (APR) begge **Væth Enge** samt 15/5 43 **Årslev Engsø** (HLL). De sidste på forårstræk er 24/5 3 **Årslev Engsø** (HLL) og 4/6 1 **Egå Engsø** (HLL).

2. halvår: Returtrækket indledes pri. juli med følgende obs: 9/7 og 16/7 2 **Egå Engsø** (HLL,SSL) og 10/7 4 **Eskeplet** (HLL). Efterårstrækket domineres af en del observationer af få fugle ved **Egå Engsø**, hvor største observation er 3/8 3 (HLL). Uden for denne lokalitet er der blot følgende: 20/7 1 og 24/7 3 begge **Hornbæk Enge** (LTP), 2/8 2 **Århus Østhavn** (KEH) og 8/8 1 **Årslev Engsø** (CHJ). De sidste observationer gøres ult. august og er alle fra **Egå Engsø**: 18/8 2 og 20/8 og 26/8 1 (HLL,RSN,LHH).

Total: 574 (318) Indsendere: 25 Observationer: 66 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	23	523	1	12	15	-	-	-	-

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea* 05090

Årstotalen er 25 % under gennemsnittet for de sidste 10 år (1999-2008) på 238. Årsagen til den lave total er især et dårligt træk af juvenile fugle, hvilket gjorde sig gældende i hele Danmark i efteråret 2009.

1. halvår: For andet år i træk ingen forårsfund.

2. halvår: Returtrækket af adulte fugle indledes med 9/7 2 **Egå Engsø** (HLL), 12/7 5 og 13/7 4 begge **Årslev Engsø** (HLL,CHJ). Adulttrækket kulminerer ult. juli med 27/7 10 **Overgårds Dige – Eskeplet** (KO), 27/7 12 **Hevring Strand** (KO) og 28/7 38 **Søledet strandenge og kyst** (FNI). Første ungfugl ses 22/8 1 1K **Søledet strandenge og kyst** (FNI). Største antal juvenile er 23/8 6 1K **Eskeplet** (HLL) og pri. sept. med 1/9 14 og 9/9 9 begge **Eskeplet** (HLL). Årets tre sidste observationer er 26/8 6 1K og 30/8 8 1K **Eskeplet** (HLL). Året slutter med 12/9 og 19/9 2 **Egå Engsø** (LHH,TMØ) og 16/9 1 1K **Eskeplet** (HLL).

Total: 190 (238) Indsendere: 20 Observationer: 49 Lokalteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	-	120	60	10	-	-	-

Sortgrå Ryle *Calidris maritima* 05100

Årstotalen er lidt under gennemsnittet for de sidste 10 år (1999-2008) på 94 og afspejler reelt set ca. 50 forskellige fugle. Samsø står for 61 % af årstotalen.

1. halvår: Alle observationerne nævnes: 9/1 1 (JPL,JKL), 21/1 7 (ToLa) og 19/4 3 (KO) alle **Ebeltoft Færgehavn**, 17/1 og 5/2 1 **Besser Rev**, Samsø (MWH), 27/1 1 **Grenå Havn** (AR), 27/1 19 og

31/3 15 begge **Bosserne**, Samsø (MWH), 25/2 3 og 7/3 1 begge **Kolderne**, Samsø (MWH) samt en sjælden observation fra forårstrækket, 1/5 3 **Svanegrund** (JG).

2. halvår: Kun fire observationer, hvor alle nævnes: 26/10 1 **Besser Rev**, Samsø (MWH), 26/11 8 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL), 28/12 2 **Århus Østhavn** (CHØ) og 29/12 2 **Alrø Egehoved** (To-La).

Total: 69 (94) Indsendere: 7 Observationer: 15 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
30	4	16	3	3	-	-	-	-	1	8	4

Almindelig Ryle *Calidris alpina* 05120

Årstotalen er 7 % under gennemsnittet for de sidste ti år (1999-2008) på 96.718. Det indkomne materiale domineres af observationer fra Randers Fjords udmunding.

1. halvår: De største antal fra vinteren er 10/1 850 **Alrø Poldkrog** (CHJ), 20/2 1300 **Sødringholm Strand** (LTP), 1/3 1400 (JOP) og 29/3 850 begge **Lerdrup Bugt** (JSC). Fra forårstrækket er de største antal alle fra udmundingen af Randers Fjord med 15/5 2000 (LTP) og 20/5 3000 (TBR) begge **Sødringholm Strand** samt 21/5 2750 **Eskeplet** (HLL). Ved udgangen af maj er forårstrækket stort set overstået, og de sidste fra forårstrækket er 1/6 55 **Hevring Strand** (LTP,CHJ) og 1/6 15 **Kolderne**, Samsø (MWH). Ult. juni ses igen småflokke, som nok er tiltrækkende fugle nordfra, f.eks. 24/6 30 **Alrø-dæmningen** (PM) og 29/6 32 **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Allerede pri. juli er returtrækket af adulte ret godt i gang, f.eks. 8/7 17 **Årslev Engsø** (HLL). Adulttrækket topper ult. juli - pri. aug. De største tal er 27/7 900 (KO), 8/7 800 (RSN) og 9/8 950 (LTP) alle **Hevring Strand** samt 28/7 800 **Søledet Strandenge** (FNI). I løbet af august stiger andelen af ungfugle. Deres træk topper med følgende store observationer fra området ved udmundingen af Randers Fjord: 28/8 2500 og 4/9 4000 begge **Mellempoldene** (LTP) samt 22/9 2200 **Eskeplet** (TBR). De største observationer fra årets sidste to måneder er 8/11 1000 **Mariager Yderfjord** (AHO), 27/11 800 **Eskeplet** (TBR) og 26/12 620 **Alrø Poller** (JG).

Total: 89.726 (96.718) Indsendere: 66 Observationer: 502 Lokalteter: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6849	4932	4302	2128	12.588	149	3671	14.449	19.261	12.582	6213	2552

Kærløber *Limicola falcinellus* 05140

Et flot år med minimum ti forskellige fugle. Fra foråret er der følgende observationer: 19/5-20/5 1 **Væth Enge** (LTP,APR,HST), 20/5 5 (TBR) og 24/5 2 (LTP) begge **Sødringholm Strand** samt 1/6 1 **Hevring Strand** (LTP,CHJ). Fra efterårstrækket blot 27/7 2 ad **Hevring Strand** (KO).

Brushane *Philomachus pugnax* 05170 Caretaker-art

Årets total ligger lige omkring 10-års gennemsnittet.

Forår: Første ses 3/4 6 samt 4/4 9 **Årslev Engsø** (HBØ,HLL) og 4/4 8 **Væth Enge** (KO). De største forekomster af rastende fugle ses medio april-primomaj ved de kendte og mindre kendte vådområder i Østjylland. Det kan godt betale sig at opsøge nye lokaliteter. Flest (lok.max >5): 17/4 13 **Kasted-Geding Mose** (KNP), 26/4 6 **Kærby Enge** (KO), 28/4 46 **Væth Enge** (BRA,BKR), 29/4 23 **Skærsø Engsø** (KO), 29/4 18 **Egå Engsø** (HLL), 2/5 29 (HLL) og 4/5 49 (ToLa) **Årslev Engsø**.

Efterår: Det er fortrinsvis det senere ungfugletræk, der bliver bemærket. Største flokke (lok.max >5): 12-14/7 14 **Årslev Engsø** (KEH,HLL), 13/8 25 samt 24/8 27 **Egå Engsø** (CHJ,HLL), 23/8 30 of skræmt op af rørhøg (HLR), 28/8 16 rst **Vorup Engsø** og 7/9 7 **Eskeplet** (HLL). Årets sidste ses 2/10 2 og 26-27/10 1 **Egå Engsø** (LLH,RSN,HLL).

Total: 1237 (1312) Indsendere: 51 Observationer: 232 Lokalteter: 20

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	385	244	36	77	363	128	4	-	-

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* 05180

Årstotalen er på det normale. Sandsynlige gengangere er frasorteret i måneds- og årssummen. Blandt observationerne er 25/10 1 ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) – en usædvanlig fangst.

1. halvår: Flest (lok.max ≥2): 1/2 2 **Hornbæk Enge** (NB), 20/2 2 **Kalø Slotshalvø** (FNI) og 16/4 2 **Egå Engsø** (SSL,EDY,EVA), der også er årets sidste obs sammen med 9/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 13/5 1 **Væth Enge** (APR).

2. halvår: Første ses 8/9 1 **Issehoved** (MWH), 30/9 1 **Egå Engsø** (RSN) og 8/10 1 **Tåstrup, Århus** (EO). Flest (lok.max ≥2): 15/10 3 **Kalø Slotshalvø** (FNI), 27/10 6 **Søbygård Sø** (via CHØ) og 29/11 4 **Brabrand Sø, vestenden** (KEH). Området ved Søbygård Sø er en fast lokalitet for et større antal enkeltbekkasin, men det er privat uden offentlig adgang.

Total: 39 (51) Indsendere: 19 Observationer: 38 Lokalteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	7	2	4	1	-	-	-	2	14	8	4

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* 05190

Årstotalen ligger pænt over gennemsnittet for de sidste 10 år.

Der er oplysninger om 10-14 ynglepar, flest 7-11 par **Hornbæk Enge** (LTP). Det må være en af de bedste ynglelokaliteter for Dobbeltbekkasin i Østjylland, da der også sidste år var en pæn bestand her. Herudover tyder indberetningen af territoriehævdende fugle på yderligere ca. 30 par.

1. halvår: Sædvanen tro er det ikke i foråret, der ses de helt store flokke, flest 7/3 40 **Egå Engsø** (PLA), 23/3 41 **Brabrand Sø** (LBO) og 9/4 45 **Følle Bund** (APN).

2. halvår: Især i slutningen af august registreres rigtig mange rastende fugle på flere lokaliteter, navnlig ved de nyoprettede vådområder. Flest (lok.max ≥75): 15/8 200 **Egå Engsø**, vestenden (SSL,RSN), 21/8 80 **Sødringholm Strand** (TBR,LM), 24/8 180 **Vorup Engsø** (BKR), 28/8 87 **Lyngbygårds Ådal** (EO) og 29/9 83 **Årslev Engsø** (LLH). En enkelt større vinterobservation, 19/12 66 **Årslev Engsø** (HLL), men ellers byder vinteren på flere mindre flokke.

Total: 6731 (4751) Indsendere: 74 Observationer: 603 Lokalteter: 90

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
88	54	409	703	115	57	113	2772	1432	488	210	290

Tredækker *Gallinago media* 05200

Der er heller ingen observationer i år. Sidste gang arten optrådte i Østjylland var i 2007.

Skovsnepe *Scolopax rusticola* 05290

Ret mange fugle, ikke mindst pga. flere observationer i årets første vintermåneder januar-februar. Ligeledes en del iagttagelser november-december. Ud fra antallet af territoriehævdende fugle er der oplysninger om 6 sandsynlige ynglepar, flest 24/6 4 th **Anholt by** (SEM). Øvrige er fra Midtjylland og Djursland. En fugl indleveres til dyreklinik på **Samsø** i november (MWH) med et skadet øje, men der forlyder ikke noget om fuglens videre skæbne.

1. halvår: Største obs er fra en jagt 4/1 ved **Hjortsballe/Hedegård** v. Them, hvor der skydes 3 og ses yderligere mindst 9 fugle (via AWM). Øvrige obs (lok.max >1): 10/1 2 **Ballen** (MWH), 30/3 8 **Anholt** (FSV), 29/3 2 **Stadsborg Mose** (JPL,JKL), 29/3 2 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 13/5 2 **Gjesing Mose** (BJS).

2. halvår: Største obs (lok.max >1): 9/11 2 **Brattingsborg Skov** (MWH), 17/11 3 **Strandkær** (KO), 29/11 2 **Højkol Skov** (AWM) og 4/12 2 **Funder Krat** (JRP).

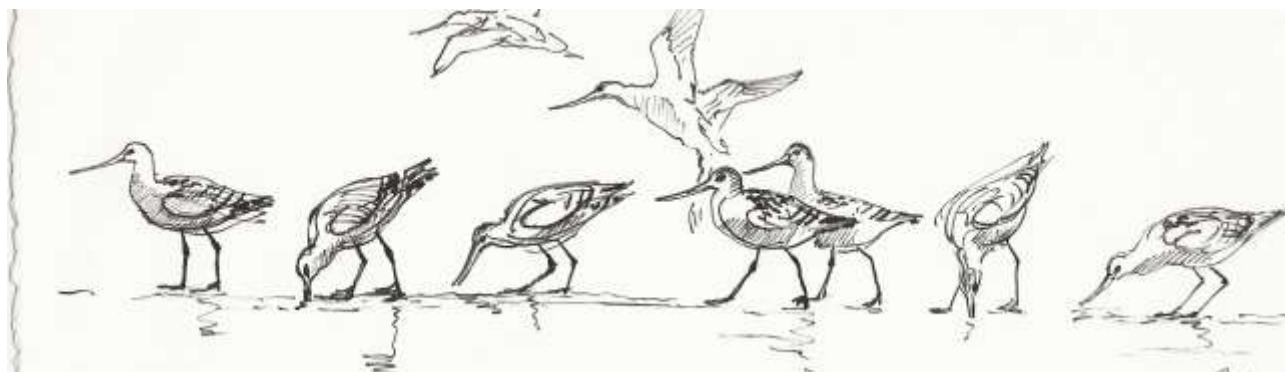
Total: 125 (109) Indsendere: 42 Observationer: 91 Lokalteter: 65

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
28	10	27	10	6	9	-	2	1	6	15	12

Stor Kobbersnepe *Limosa limosa* 05320 Caretaker-art

Der er kun 3 obs af formodet 2 fugle, hvilket er lidt færre end normalt. 10-års gennemsnittet ligger på 6. Husk at angive fuglens alder, og husk at lave en beskrivelse af observationen. Stor Kobbersnepe er ikke så almindelig i Østjylland. 30/4 1 **Årslev Engso** (HLL) og 6/9 1 1K **Hevring Strand, udløb Hevring Å** samt 1 1K **Lystrup Strand** (begge ASF).

Der er ingen sikre observationer af den islandske race *islandica*, men sidstnævnte fund tyder på en sådan.



Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica* 05340

Totalantallet ligger ikke helt på højde med de sidste par år, men er alligevel over gennemsnittet for de sidste 10 år. De større flokke ses hovedsageligt ved Alrø i Horsens Fjord, og i Sødringholmområdet ved Randers Fjords udmundning. Der er givetvis en del gengangere i materialet, da de fleste fugle sikkert opholder sig på lokaliteterne i nogle dage, inden de trækker videre nord på.

1. halvår: Mindre flokke ses vinteren igennem. De største forekomster optræder medio-ult. april. Flest (lok.max >75): 21/3 90 **Eskeplet** (BJS), 22/3 150 **Alrø Egehoved** (CHJ), 31/3 366 **Kolderne** (MWH), 14/4 350 **Alrø Poldkrog** (CHJ), 30/4 155 **Brokold** (MWH), 30/4 1465 **Alrø Poller** (JG),

30/4 90 **Amstrup Red** (JG), 3/5 130 **Alrø Vadegrund** (JOP), 9/5 90 **Søledet** (LTP), 11/5 240 **Hjortholm** (MWH), 13/5 225 **Barnekold** (MWH) og 22/5 97 **Yderste Holm m. Evesholm** (MWH). Der ses stort set ingen trækobservationer.

2. halvår: Største obs (lok.max >75): 6/8 152 **Eskeplet** og 19/9 122 **Sødringholm Strand** (begge CSS). I perioden 29/6-27/9 ses 395 trækkende fugle, flest 24/7 132 samt 29/7 78 **Fornæs** (AR). Sidste større obs af rastende fugle 13/12 93 **Eskeplet** (HLL). Der overvintrer som regel et mindre antal i området ved Randers Fjords udmunding.

Total: 11.113 (9512) Indsendere: 35 Observationer: 225 Lokalteter: 53

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
176	136	844	3304	3308	48	834	1218	532	488	69	156

Småspove *Numenius phaeopus* 05380

Der har igen i år været god dækning sommeren igennem ved Hesselholm på Samsø.

Forår: Første ses tidligt i år, 4/4 1 set og hørt **Væth Enge** (KO), 7/4 1 **Hesselholm** (LEB), 9/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 3 rst **Sangstrup Klint** (HAC). Der noteres 16 trækkende fugle i perioden 9/4-18/5, flest 18/5 6 **Gjerrild Nordstrand** (NJU). Ikke de store antal rastende fugle.

Efterår: Største observationer er igen i år fra sommeren og efteråret ved **Hesselholm**, hvor der i perioden 6/6-30/8 ses hele 2399 fugle, største enkeltobservationer 5/7 204, 10/7 165 og 13/7 154 (LEB). Øvrige større observationer (lok.max >6): 13/6 8 **Anholt** (FSV), 17/7 10 **Søledet** (LNS), 19/7 8 **Eskeplet** (HLL), 27/7 30 **Øer/Hassensøre** (ALM), 31/7 100 **Østerhede, Samsø** (MWH), 21/8 15 S **Koed Enge** (APJ) og 22/8 10 **Fornæs** (ATL). Som det ses er det primært på Samsø der ses større flokke af trækkende eller fouragerende Småspover. Der ses 55 trækkende i perioden 20/6-6/9, men nogle af fuglene fra Hesselholm har formodentlig også været på træk, om end de fleste har drejet sig om rastende flokke. Sidste ses 6/9-7/9 1 **Anholt** (KMN,HOF,FSV) og 11/9 1 **Besser Rev** (MWH).

Total: 2794 (3034) Indsendere: 29 Observationer: 158 Lokalteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	19	37	122	2216	392	7	-	-	-

Storspove *Numenius arquata* 05410 Caretaker-art

Gennem de seneste år er antallet af Storspover steget i Østjylland. I 2009 er totalen dog ikke helt på niveau med det foregående år. I lighed med de senere år opholder der sig et større antal fugle i Østjylland om vinteren, og det er ret nyt i forhold til tidligere, hvor vi fortrinsvis så Storspoverne i kortere perioder i træktiden om foråret og efteråret. 29/11 er den dag, der indrapporteres det største antal med hele 1397 ex. med dækning ved flere af de vigtigste lokaliteter, så det er ikke urealistisk, at op mod 1500-2000 fugle til tider opholder sig langs kysterne i Østjylland. Langt hovedparten af observationerne drejer sig om rastende fugle, især i områderne ved udmundingen af Randers og Mariager Fjord, Horsens Fjord samt Stavns Fjord på Samsø. Der er således ingen større trækiagttagelser. Da fuglene opholder sig her i længere perioder er der givetvis en del gengangere i materialet. Ved beregning af månedstotaler er der taget udgangspunkt i dagsmax fra de enkelte lokaliteter.

Der er ikke oplysninger om sikre ynglefund. Ved et par indberetninger er det angivet, at det drejer sig om ynglefugle, men der mangler dog eksakte oplysninger. Den mest spændende obs er her en iagttagelse fra juni måned i **Ørkenen**, Anholt (CHJ).

1. halvår: Største obs (lok.max ≥ 250): 4/1 271 **Alrø Poller** (HLL,LLH,PMM), 15/1 310 **Alrø Poller** (ToLa), 16/1 325 **Treskelbakkeholm** (TNI), 24/1 410 **Eskeplet** (TBR), 24/1 250 **Mellempoldene** (FNI), 1/2 250 **Spildholm** (SSL,RDN), 13/2 410 **Eskeplet** (SSL), 20/2 820 **Sødringholm Strand** (LTP), 2/3 325 **Yderste Holm m. Evesholm** (MWH), 7/3 244 **Barnekold** (MWH), 25/3 410 **Overgårds Dige** (CHJ).

2. halvår: Knap så mange lokaliteter med store flokke, men til gengæld mange observationer. Største obs (lok.max ≥ 250): 21/8 250 **Mellempoldene** (TBR), 19/9 420 **Sødringholm Strand** (CSS), 20/9 425 **Alrø Poller** (JOP), 20/11 635 **Eskeplet** (LTP) og 13/12 460 **Alrø** (RSN,SSL).

Total: 37.794 (24.318) Indsendere: 60 Observationer: 591 Lokaliteter: 96

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6398	4554	2804	854	278	343	2534	2929	5682	3391	4681	3346

Sortklire *Tringa erythropus* 05450

Et år under middel, hvor især forårstrækket svigtede. Der er igen vinterfund ved Kalø Bugt med 25/1 1 **Kalø Slotshalvø** (MER) og sidst på året 29/11 1 **Følle Bund** (KO). Det er formentlig samme individ, der nu flere vintre har frekventeret kystlokaliteter i Kalø Vig.

1. halvår: Forårets første ses 31/3 1 **Koldene** (MWH) og 3/4 1 **Følle Bund** (APN). Forårets største antal er beskedne 9/4 5 **Følle Bund** (APN), 3/5 5 **Årslev Engso** (OLH) og 12/5 9 **Skærsø Engso** (KO). Sidste er 19/5 1 **Årslev Engso** (LLH).

2. halvår: Returtrækket af adulte kommer allerede fra starten af juni med de første 2/6 4 **Skærsø Engso** (KO) og 5/6 1 **Årslev Engso** (HLL). Det tidlige træk af gamle fugle har største obs 10/6 7 **Skærsø Engso** (FNI) og 20/6 10 **Årslev Engso** (HLL). De største tal for ungfuglenes træk i aug.-sept. bliver: 11/8 6 og 23/8 6 1K **Årslev Engso** (LLH,KEH), samt 23/8 6 1K, 30/8 6 1K og 7/9 11 1K **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (HLL). Efterårets sidste bliver 29/10 1 **Egens/Egens Havhuse** (ToLa).

Total: 250 (315) Indsendere: 37 Observationer: 138 Lokaliteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	37	28	61	28	73	18	1	1	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rødben *Tringa totanus* 05460

Et af de bedste år, hvor især tællinger fra vinterhalvåret er over normalen. Antallet af rapporterede ynglepar er dog under gennemsnit for de seneste år.

Der er i alt indrapporteret 35-55 ynglepar fra 11 lokaliteter. Desuden oplysninger der tyder på yderligere 26 par fra 15 andre lokaliteter. De største lokaliteter er: 18-28 par **Mellempoldene** (LTP), 5-7 par **Eskeplet** (LTP), 5-8 par **Råby Odde/Odpold** (LTP) og 15 par **Alrø Poldkrog** (JG).

1. halvår: Forårets første større obs er fra Samsø med 2/3 52 **Yderste Holm, m. Evesholm** og 7/3 54 **Kolderne** (MWH). I april er de største tal 4/4 34 **Egå Engso** (KO) og 14/4 75 **Alrø Poldkrog** (CHJ), mens 3/5 65 **Mariager Yderfjorden** (LTP) er det sidste større tal, inden ynglefuglene helt dominerer materialet.

2. halvår: Først i juli mærkes efterårstrækket, og det kulminerer med 27/7 97 **Overgårds Dige**, kysten øst for, 165 **Hevring Strand** og 285 **Eskeplet** alle (KO). Der er stadig mange fugle 14/8 172 **Eskeplet** (HLL), men ingen andre lokaliteter gør sig særligt bemærket. Efterårets sidste større obs er 18/10 56 **Lerdrup Bugt** (JG).

Den islandske race "robusta" står i alt for 1362 ex i årets sum. Alle registreret i jan-mar og ult. sep-dec. I årets første måneder er største antal: 17/1 36 **Koldene** (MWH) og 28/2 40 **Søby Rev** (HLL). En større obs af Rødben 12/1 75 **Lystrup Strand** (CHJ) er sandsynligvis også af denne race.

I 2. halvår er første større flok 20/9 32 **Egens vig** (KO). Det er tal fra Samsø, der dominerer med 22/10 105 og 27/11 98 **Langør** (MWH) som de klart største.

Total: 8056 (6280) Indsendere: 76 Observationer: 770 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
672	449	345	574	773	360	1498	1009	390	617	913	456

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Hvidklire *Tringa nebularia* 05480

Arten svinger meget i antal fra år til år. Her er det et år i den helt lave ende, hvilket senest er sket i 2007 og 2001. Specielt foråret er ringe med en meget lav total for april.

De første obs er 9/4 1 **Hesselholm** (LEB) og 5 **Skærsø Engso** (APJ). Forårstrækket kulminerer ult. apr. – pri. maj. De største tal: 25/4 165, 26/4 210 og 1/5 250 **Mellempoldene** (LTP,TBR). Ene-ste anden lokalitet med over 100 fugle er: 2/5 160 **Amstrup Bugt** (LTP). Blandt engsøerne er største tal kun 7/5 28 **Årslev Engso** (HLL).

Returtrækket af adulte fugle er i gang fra midt i juni. Første to-cifrede forekomst er 11/6 11 **Årslev Engso** (HLL), hvor kulminationen er 8/7 53 **Årslev Engso** (LNS). Igen er det dog kysten ved den nordlige del af Østjylland, der har de store tal. Den 29/6 80 **Mellempoldene** (LTP), 10/7 126 **Eskeplet** (HLL) og 27/7 215 **Eskeplet** og 171 **Overgårds Dige**, kysten øst for (KO). Trækket af ungfugle er beskedent med 14/8 52 **Eskeplet** (HLL) og 2/9 35 **Mariager Yderfjord** (TC) som største antal. Årets sidste obs bliver 27/10 1 **Lystrup Strand** (FNI) og 2 **Ahl Hage og Plantage** (FF).

Total: 4894 (5759) Indsendere: 66 Observationer: 452 Lokalteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	554	1035	275	1678	1074	248	30	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

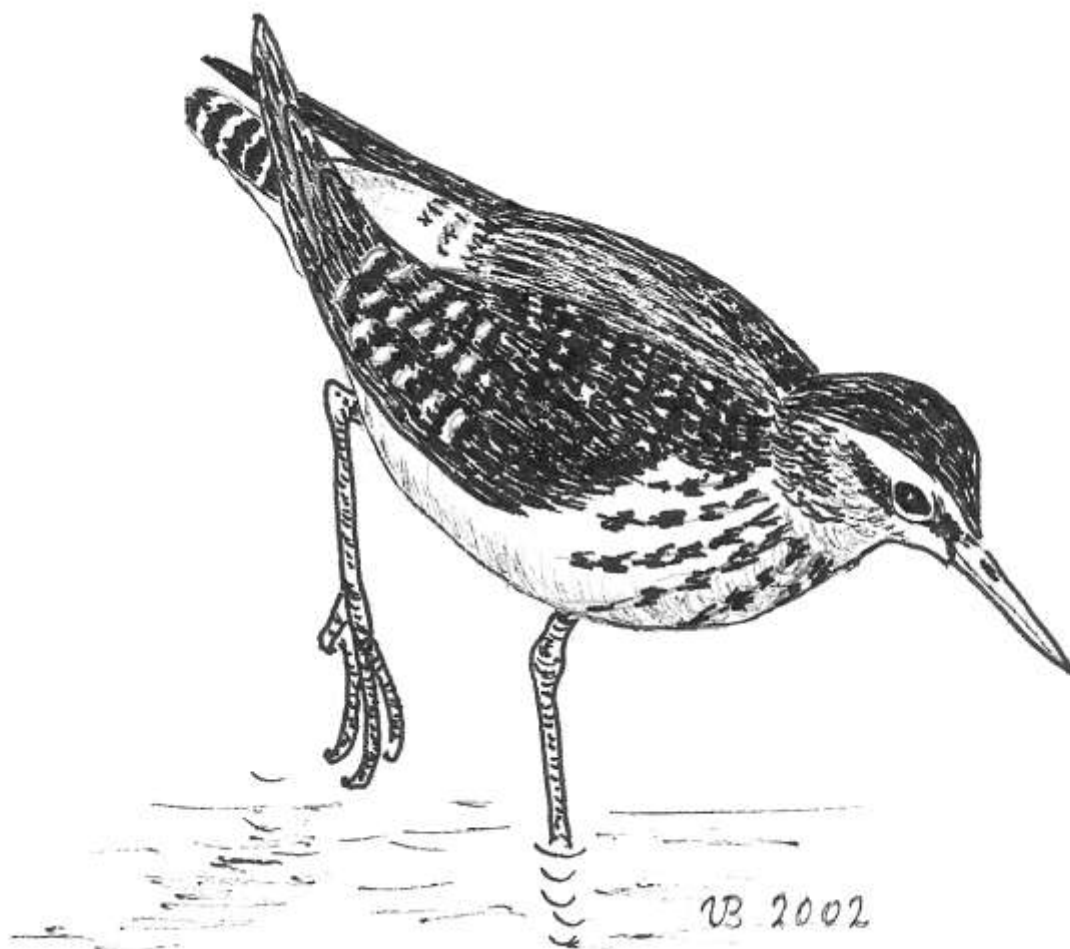
Svaleklire *Tringa ochropus* 05530

Siden etableringen af en række engsøer begyndte i 2003, er vi blevet forvænt med en total over 700 pr. år. Året er således meget normalt med de nye standarder, men med ca. 3 gange flere fugle end et normalt år før 2003.

Der er meldinger om et sandsynligt ynglepar: 29/5 2 hvoraf den ene varslede **Løvenholm Skov** (EDY).

Fra årets begyndelse er der en vinterobs: 8/1 1 **Salten å og ådal** (JBA). Næste ses 27/2 1 **Årslev Engso** (HLL), mens forårets første træk er 30/3 3 N **Kragemosen** (MWH). De største obs i foråret er fra trækkets kulmination i april: 7/4 17 **Årslev Engso** (HLL), 8/4 35 rst **Gjerrild Nordstrand**

(HAC), 9/4 17 **Skærsø Engsø** (SSK) og 17/4 42 **Væth Enge** (LTP). Største trækobs: 11/4 11 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC).



Returtrækket foregår helt normalt fra starten af juni til starten af august. De største tal er 8/6 21 **Skærsø Engsø** (KO), 25/6 14 samt 12/7 16 **Årslev Engsø** (HLL) og 2/8 10 **Egå Engsø** (LLH). Efterårets træk har 29/7 4 trk **Fornæs** (AR) og 2/8 5 trk **Alrø Dæmningen** (DB). Årets sidste obs er 30/12 1 **Dyrby Krat** (CSJ) ved mølledammen.

Total: 879 (554) Indsendere: 49 Observationer: 265 Lokalteter: 50

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	4	341	27	142	137	216	7	2	-	1

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Tinksmed *Tringa glareola* 05540

Efter rekordåret 2008 er vi på et mere normalt niveau, men stadig med mange fugle ved engsøerne både forår og efterår.

Første obs 18/4 1 **Skærsø Engsø** (KO). Herefter går det stærkt med en række større tal: 26/4 47 **Kærby Enge v. Kolindsund** (KO), 2/5 97 **Årslev Engsø** (HLL) og 12/5 65 **Væth Enge** (LTP) samt 112 **Skærsø Engsø** (KO).

Returtrækket bliver noteret fra midt i juni, og kulminerer i starten af juli. Det når ikke højderne fra 2008, men der er følgende max.tal: 28/6 90 **Væth Enge** (LTP), 30/6 95 **Årslev Engsø** (HLL), 5/7 42 **Hornbæk Enge** (LTP) og 16/7 45 **Egå Engsø** (SSL). Årets sidste ses til normal tid: 23/9 1 **Årslev Engsø** (ToLa) og 25/9 1 V **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 2625 (1742) Indsendere: 43 Observationer: 258 Lokalteter: 28

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	322	1165	403	453	258	24	-	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Mudderklire *Actitis hypoleucos* 05560

En art der optræder både ved kysten, søer og langs vandløb. Altså flere lokaliteter end fx Tink-smed og Svaleklire, men ikke i så høje antal. Årets sum er på et meget normalt niveau, og fordelingen tyder på en ok ynglesæson.

I april ses de første: 9/4 1 **Koed Enge** (APJ) og 14/4 2 **Årslev Engsø** (HLL,LLH). Kulminationen af forårstrækket kommer en måned senere: 4/5 37 **Egå Engsø** (HLL), 10/5 35 **Årslev Engsø** (GGU) og 12/5 40 **Væth Enge** (APR).

Fra 2. halvår er der max.tal fra flg. lokaliteter (>25): 15/7 28 **Anholt Sønderstrand** (AB), 24/7 34 **Fornæs** (AR), 1/8 25 **Eskeplet** (HLL) og 12/8 66 **Egå Engsø** (HLL). Der er ingen større tal i september og årets sidste bliver: 11/10 1 **Grane Langsø** (JØ) og lidt sent 17/10 3 **Gåsehage** (AS). Husk at beskrive sene fund.

Total: 1863 (1330) Indsendere: 69 Observationer: 350 Lokalteter: 85

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	45	464	5	450	808	86	5	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Stenvender *Arenaria interpres* 05610

Et rigtig fint år med flere fugle end normalt i første halvår. Materialet fra Samsø udgør 72 % af årets sum, og igen er der obs fra alle årets måneder. Der er dog ikke oplysningen om ynglefund.

Her nævnes et udvalg af de største tal fra Samsø. 17/1 26 og 26/10 29 **Besser Rev**, 27/1 70 og 31/3 80 **Bosserne** samt 11/5 22 **Kyholm** (MWH). Uden for Samsø er der fund af op til 10 fugle fra en række lokaliteter ved kysterne og enkelte fugle fra engsøerne. Af større tal er der: 1/5 35 **Svanegrund** (JG) og 22/8 17 **Lystrup Strand** (FNI).

Efteråret har en større trækobs: 21/7 12 S **Sødringholm Strand** (LTP). Endelig skal en sjælden indlandsobs nævnes: 25/7 1 ad **Bølling Sø** (DD).

Total: 848 (428) Indsendere: 29 Observationer: 116 Lokalteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
196	68	159	9	83	5	76	90	29	57	48	32

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Odinshane *Phalaropus lobatus* 05640

2 fund ved Egå Engsø af denne charmerende vadefugl er ganske flot. Der registreres i gennemsnit kun 1 ex pr. år i Østjylland.

Foråret bød 29/5 på 1 rst – N **Egå Engsø** (HLL), mens efteråret havde 5 obs-dage i perioden 16/8-1/9 af 1 1K rst **Egå Engsø** (MiBA,KO,HLL,CSS,CHJ). Det antages, at det er samme individ, der har brugt 14 dage i engsøen.



Stenvender. Foto: Arne Bo Larsen

Thorshane *Phalaropus fulicarius* 05650

En trækobservation 7/11 1 S **Fornæs** (ASF) er fint beskrevet med obs-afstand ned til 50 meter.

Det er en sjælden fugl i Østjylland med kun 3 andre fund siden 1985: 28/10-90 1 Kysing Næs, 15/9-91 1 Kysing Næs og 26/10-97 1 Fornæs. Der kræves derfor grundig beskrivelse af fundet, før observationer af arten optages i rapporten.

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus* 05660

Et enkelt fund i år er lidt under gennemsnittet for de sidste ti år, men arten har også kun i invasionsåret 1999 kunnet præstere tocifrede antal. Ellers ses 2-3 fugle om året.

Årets obs: 3/10 1 1K mellemfase trk SV **Øer/Hassensøre** (KO) og senere samme dag trækkende **Risskov Strand** (RDN).

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus* 05670

Efter fem gode år, så er 2009 kendetegnet ved kun at nå op på knapt halvdelen af 10-årsgennemsnittet. Det lave antal gør også, at der ikke rigtigt er nogle lokaliteter, der kan fremvise en pæn total, ligesom der kun er meget få obs af mere end en fugl. Ellers gode kjo

Forårsobs: 2/5 1 S til rst **Eskeplet** (LTP) og 21/5 1 trk **Anholt** (FSV).

Sommerobs (juni-juli): 10/7 1 lys of **Besser Rev** (MWH).

Efterårstrækket indledes midt i august: 14/8 2 1K **Sødringholm Strand** (LTP) og 21/8 2 fou **Overgårds Dige** samt 1 1K fou **Eskeplet** (LTP,TBR,LM). Største obs i efteråret regnet fra august (≥ 2 fugle): 7/9 1 ad mørk S + 1 1K S **Eskeplet** (HLL), 15/9 2 1K Ø **Lystrup Strand** (LTP), 3/10 1 2K+ lys SV + 2 1K NØ **Øer/Hassensøre** (KO) og 6/10 1 lys N + 1 lys fou **Risskov Strand** (RDN m.fl.). De sidste fugle forsvinder i oktober: 6/10 1 lys N + 1 lys fou **Risskov Strand** (RDN m.fl.), 1 ad lys S **Kysing Næs** (HLÆ), 1 lys N **Århus Havn** (RSN), 1 ad lys trk **Århus Østhavn** (TRA), 1 ad lys trkf **Havet ud for Egå** (CAF,RSN) og 8/10 1 ad mellemfase N **Moegård Strand** (JKI).

Total: 28 (60) Indsendere: 13 Observationer: 24 Lokalteter: 17

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	2	-	1	5	10	10	-	-

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* 05680

Efter to år med rekordantal på hhv. 5 og 7 fugle, registreres der slet ingen i 2009.

Storkjove *Stercorarius skua* 05690

Kun 2 fugle - ligesom i 2008 - og 2009 er dermed et godt stykke fra de gode år i 2004 (53 fugle) og 2007 (11 fugle).

Årets obs: 26/9 1 trk **Fornæs** (AR) og 3/10 1 1K rst **Øer/Hassensøre** (KO).

Kjove sp. *Stercorarius sp.* 05709

5 fund af 6 fugle i 2009.

Årets obs: 1/9 1 trk **Fornæs** (FNI), 6/10 1 trkf **Århus Havn** (RSN) og 1 mørk rst **havet ud for Egåen**, **Gråmølle** (RSN, Carsten Fog), 7/10 1 lys + 1 mørk trkf **Århus Havn** (RSN) og 3/11 1 trk **Anholtfærgen** (KMN).

Måger i Østjylland 2009

Der indtastes mange optællinger af mågeflokke, fra alle områder af Østjylland. Det er usikkert i hvor høj grad det er de samme måger der opholder sig i havne, søer og på markerne, eller om der dagligt sker udskiftninger i flokkene. Der er som følge deraf (og i lighed med tidligere år) ikke foretaget frasortering af gengangere udover oplagte dobbeltindtastninger.

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* 05750 *Caretaker-art*

Fortsat rigtig mange observationer, hvoraf hovedparten vedrører en langtidstationær fugl i **Århus** i januar-marts og igen fra september og året ud. Det er uden tvivl samme fugl, der vender tilbage år efter år. Således sås den først som 2K-fugl i oktober 2007. Fundene både ved **Norddjursland** og af de yngre fugle i **Århus Havn** kan både være samme fugl eller nye fugle hver gang, hvorfor totalen opgøres til 4-6. Alle nævnes.

4/1-22/3 og igen 26/9-29/12 1 4K **Århus Havn** (mange inds.), fuglen rapporteres i sommerdragt fra 18/3, men er i vinterdragt, da den vender tilbage 26/9. Desuden 7/8 1 ad V **Lystrup Strand** og senere samme dag sandsynligvis samme fugl Ø **Hevring Strand** (RSN), 22/9 1 2K i vinterdragt **Århus Havn** (RSN), 23/9 1 1K, 26/9 1 ad (KO,RSN) og 29/9 1 1K i vinterdragt **Århus Havn** (RSN,RDN,EO). Hvor mange individer observationerne på Århus Havn drejer sig om er uvist, men eftersom der overnatter langt over 10.000 Stormmåger på det gamle containerareal på Nordhavnen og havet nord her for, kan det ikke udelukkes, at der har været to forskellige 1K-fugle, to forskellige adulte fugle og én 2K-fugl. Først observation, der med sikkerhed drejer sig om den tilbagevendende Sorthovedede Måge er 16/10 1 4K **Århus Havn** (HBP). Herefter ses den regelmæssigt indtil årets udgang på **Århus Havn** med næsten daglige afstikkere til **Århus midtby**, især pølsevognen på Bispetov i centrum af Århus.

Dværgmåge *Larus minutus* 05780 *Caretaker-art*

Årstotalen er 25 % over gennemsnittet for de sidste 10 år (1999-2008) på 99. Årsummerne i perioden har ligget på fra 35 (i 1999) til 220 (i 2000).

1. halvår: Årets første fugle dukker op ultimo april: 26/4 4 (3 ad + 1 3K) og 29/4 2 begge **Årslev Engsø** (MJH,PMM). De to århusianske engsøer **Egå Engsø** og **Årslev Engsø** dominerer billedet, således er forårets største observationer også herfra: 19/5 6 (2 ad + 4 2K) og 21/5 7 (1 ad + 6 2K) begge **Egå Engsø** (HLL,EDY) samt 19/5 6 (2 3K + 4 2K) **Årslev Engsø** (MJH). Fra andre lokaliteter ses i 1. halvår følgende: 12/5 3 **Væth Engsø** (APR), 14/5 1 2K **Brabrand Sø** (KEH), 23/5 1 2K **Stubbe Sø** (KO), 28/5 og 8/6 3 2K og 5/6 og 10/6 2 2K alle **Skærsø Engsø** (KO,FNI).

2. halvår: De første på returtrækket ses ultimo juli, 23/7 3 ad V sammen med Havterne **Bølling Sø** (DD), 26/7 1 1K (årets første ungfugl i ØJ) **Årslev Engsø** (LLH) og 28/7 1 ad SV **Øer/Hassensøre** (ALM). August domineres af små obs af primært ungfugle, de største obs er 14/8 7 1K N **Eskeplet** (HLL) og 28/8 4 1K **Brabrand Sø** (GGU). I september ses næsten ingen, men i oktober dukker igen lidt fugle op – flest 6/10 4 S (3 ad og 1 1K) **Kysing Næs** (HLÆ) og 8/10 5 (3 3K + 2 1K) **Stubbe Sø** (KO). Året slutter med tre observationer i november og en enkelt i december: 16/11 1 ad fouragerende i småpytter foran DLG på **Århus Østhavn** (RSN), 21/11 1 ad på oversvømmet eng **Egens Havhuse** (KO), 21/11 1 1K S og 6/12 1 1K fou N begge **Fornæs** (ASF,HAC).

Total: 124 (99) Indsendere: 26 Observationer: 61 Lokaliteter: 20

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	55	13	5	25	2	14	3	1

Sabinemåge *Larus sabini* 05790

Årets obs: 6/10 1 1K S **Kysing Næs** (HLÆ) og 7/10 1 1K rst **Århusbugten** ud for **Studstrup** (KO,RSN,RDN,SSL,SRW).

Hættemåge *Larus ridibundus* 05820

Faldet i totalen skyldes formentlig især et fald i antallet af indsendere af arten.

Ynglelokaliteter: Den vigtigste lokalitet er fortsat **Treskelbakkeholm** selvom den i år er reduceret til 25/5 3990 par (JG m.fl.) formentlig pga ræv på øen. Den næststørste koloni i **Bølling Sø**, skønnes af PLA til 21/4 500-1000 par. Desuden skal nævnes 300-400 par **Egå Engsø** (HLL) – dejligt at den nu har slået sig ned her! samt 23/5 50-100 par **Huldremose** (ABU). Hættemågerne var ifølge Hol-

ger Garner tilbage på **Emborg Odde** i 2009, men vi har desværre ikke modtaget tallene endnu. Herudover er der et mindre antal par fra yderligere 5 lokaliteter. Der er ingen tal fra bl.a. **Brabrand Sø**. Dog skønner MJH 7/5 min. 125 par på sivøen ud for Stavtrup fugletårn.

De største antal udenfor ynglelokaliteterne er (lok.max >2000): 22/1 2000 **Århus Havn** (CHJ), 17/3 2000 **Grenå Havn** (HST), 28/3 4500 **Mellempoldene** samt 4000 **Eskeplet** (LTP), 21/8 2000 **Treskelbakkeholm** (LTP) og 21/8 5000 **Mellerup** (TBR m.fl.).

Total: 154.276 Indsendere: 87 Observationer: 1021 Lokalteter: 161

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19.026	4135	34.974	11.474	5549	1197	3798	27.290	24.721	4641	5953	11.518

Stormmåge *Larus canus* 05900

Ynglelokaliteter: 60 par **Alrø Poller** (JG), 1 par **Henneskov Hage, Alrø** (JG), 1 par **Svanegrund** (JG), 10 par **Treskelbakkeholm** (JG), 125 par **Tunø Nørreklint** og 126 par **Tunø Sønderklint** (begge SHØ) samt 1 par **Nimtofte** i vandhul på **Kolstrupvej** (ABL). Hertil er der oplysninger om mindst 40 reder på **Tunø** (ET), og fra **Stavns Fjord** er der angivet 20 ynglefugle på **Yderste Holm** men uden oplysninger om par-antal (MWH).

De største koncentrationer udenfor ynglelokaliteterne er enten fouragerende måger på marker eller måger talt på overnatningspladserne. De tre største obs. er alle fra **Århus Havn**: 9/8 4000 (RSN), 22/9 3000 (RSN) og 29/9 12.000 (RSN,EO,RDN). Desuden bør nævnes 14/11 3000 **Vorup Engso** (HLR) samt 27/11 2500 **Råby Kær** (TBR).

14/12 og 20/12 ses en 3K+ russisk Stormmåge (*heinei*) ved **Universitetsparken** i **Århus**. Fuglen er ringmærket JA9 med en rød ring om højre ben (RSN,ALM,RDN,SRW,HBP). Sikker bestemmelse af denne race kan kun ske ved måltaging i forbindelse med ringmærkning

Total: 82.609 Indsendere: 72 Observationer: 703

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13.109	5520	6905	1739	453	197	235	9247	25.646	4577	10.396	4585

Sildemåge *Larus fuscus* 05910

Husk at Sildemågens "normale" forekomstperiode her i Østjylland er pri. marts – med. oktober. Fund der ligger udenfor denne periode, accepteres kun, hvis der foreligger en god beskrivelse (brug notefelterne i dofbasen!) og/eller fuglen(-ene) ses af flere erfarne observatører. To tidlige indtastninger hhv. med. februar og pri. marts er udeladt på den konto.

Der er i år ingen fund af Baltisk Sildemåge (*ssp. fuscus*) men hele 13 fund af Britisk Sildemåge (*ssp. graellsii*), der er tale om to forskellige fugle på **Århus Havn**. Der opfordres fortsat til stor påpasselighed ved racebestemmelse af Sildemågerne. Dels er det svært at vurdere, hvis man intet sammenligningsgrundlag har (dvs. hvis fuglen(-ene) optræder alene) dels kan der i danske farvande forekomme overgangsformer mellem alle de tre i landet forekommende racer! (se 2004-rapporten).

Husk fortsat at indtaste racebestemte Sildemåger med det korrekte artsnummer i dofbasen – se nedenfor.

Baltisk Sildemåge *L. f. fuscus* 05911 *Caretaker-art*

Ingen fund i 2009.

Britisk Sildemåge *L. f. graellsii* 05912

Der er fundet tre forskellige fugle på **Århus Havn**: 17/8-2/10 1 ad rst (KO m.fl.), fuglen var ringmærket, men ringen blev desværre aldrig aflæst. Ifølge KO er der tale om en gammel kending, der har været på havnen siden 2004. 5/9 ses en ny ad fugl uden ring (KO). Om det er en af disse, der dukker op på havnen 17/12-31/12 vides ikke, men i denne periode ser en del tilrejsende fuglekiggere en adult graellsii på **Århus Havn** (RSN m.fl.). Billeder af flere af fuglene kan ses på hjemmesiden <http://gulldk.blogspot.com>.

Nordsøsillemåge *L. f. intermedius* 05913

Ynglefuglene i Kattegat tilhører hovedsageligt racen Nordsøsillemåge (*L. f. intermedius*). Hovedparten af de Sillemåger der observeres i Østjylland formodes at tilhøre denne race, hvorfor alle ikke-racebestemte fund af Sillemåger (artnr. 05910) behandles herunder. 8 bidragydere har indtastet 28 observationer af racebestemte intermedius-sillemåger i 2009.

Yngel: De eneste indtastninger af ynglepar er 25/5 2 par **Treskelbakkeholm** (JG, Ivar Høst) og 5/6 10-20 par **Hov Røn** (JG) – det er længe siden, vi sidst har modtaget tal fra denne lokalitet, desværre er der ikke tale om en grundig optælling. Fra **Ørkenen**, Anholt er der ingen optællinger i år, men flere indtastninger af ynglefugle, flest 5/6 hvor CHJ m.fl. noterer 205 ynglefugle under eftersøgning af markpiber. Fra **Århus Havn** er der 5/7 4 ynglefugle Østhavnen (GGU). Der er ingen oplysninger om ynglefugle fra Stavns Fjord og Hjelm i år.

To tidlige, helt ukommenterede og ikke-aldersbestemte fugle er udeladt, hvorefter årets første bliver 6/3 1 ad **Årslev Engsø** (LLH) og 8/3 5 ad **Århus Havn** (APN). Herefter er der næsten daglige observationer.

De største tal er alle fra ynglelokaliteten i **Ørkenen** på Anholt. Uden for **Anholt** er de største tal 31/3 20 rst **Bosserne** (MWH) – mon ikke det er ynglefugle? samt 16/8 41 (40 ad og 1 1K) **Årslev Engsø** (HLL). Sidstnævnte er max. fra **Årslev Engsø**, men gennem hele sommeren ses der regelmæssigt op til 35 her.

Efterårets sidste er: 11/10 2 rst **Mellempoldene** (LNS) samt 19/10 1 ad rst **Grenå Havn** og samme dag 1 ad rst **Anholt** (begge KMN).

Total: 2120 (sum af alle racer + fugle uden raceangivelse) Indsendere: 61 Observationer: 290 (sum af alle racer) Lokalteter: 64

månedfordeling sum af alle racer + fugle uden raceangivelse:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	143	158	130	485	157	313	726	11	-	-

Middelhavssølvmåge *Larus michahellis* 05915

For denne art gælder, at der kun medtages observationer, der ledsages af en udførlig beskrivelse af fuglen og fund-omstændighederne. Brug notefeltet i DOFbasen hertil. Arten kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation. Husk at gule ben ikke er nok!

Der findes efterhånden er række måge-entusiaster, der flittigt gennemsøger mågeflokkene i Østjylland, og deres søgen bærer frugt, i form af flere og flere spændende fund af de svært-bestemmelige mågearter. En række af nedenstående fugle er fotodokumenteret på <http://aarhusbirder.blogspot.com>.

Alle nævnes: 25/10 1 2K **Rugård Nørresø** (KO), 24/11 1 ad rst **Århus Havn** (RSN), 17-30/12 1 ad rst **Århus Havn** (RSN,ALM,SSL,RDN m.fl.) (ny fugl) I alt 3 fugle i 2009 i Østjylland.

Sølvmåge *Larus argentatus* 05920



Sølvmåge Foto: Morten Jenrich Hansen

Totalen er næsten en fordobling af 2008's ret lave antal, hvilket især må tilskrives mange optællinger fra **Århus Havn**. Der er, ligesom tidligere år, ikke gjort noget forsøg på at frasortere gengangerne i de mange tal, da det er ganske usikkert, hvor stor udskiftning der er i flokkene.

Der er flg. optællinger af ynglefugle (antal par): 1800 **Treskelbakkeholm** (JG,Ivar Høst.), 97 **Begtrup Røn** (PR m.fl.), 10 **Alrø Poller** (JG), 1000-1200 **Hov Røn** (JG), 200 **Svanegrund** (JG), 8 **Tunø** (SHØ) og 3 **Bølling Sø** (PLA). Der er ingen oplysninger fra Anholt, Hjelm eller Stavns Fjord i år. Der er noteret ynglefugle fra både **Århus Midtby** og **Århus Havn**, men ingen optællinger. I 2007 blev der registreret ca. 150 par i Århus.

De fleste større antal uden for yngletiden og ynglelokaliteterne er fra velbesøgte **Århus Havn**, med max. 8/1 6000 og 21/12 5000 (begge KO). De eneste observationer udenfor **Århus Havn** med trecifrede antal er 27/1 1100 og 18/3 3500 begge **Grenå Havn** (begge AR) samt 22/10 1100 rst **Anholt** (KMN m.fl.). Fra ferskvand er de største tal fra **Egå Engsø**, hhv. 1/12 400 rst nat (RSN) og 13/12 400 rst (CHJ).

Total: 108848 Indsendere: 85 Observationer: 849 Lokalteter: 144

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
21.825	2631	7846	1363	4313	1327	694	4244	3290	4423	10.435	46.457

Kaspisk Måge *Larus cachinnans* 05930

I lighed med Middelhavssølvmåge gælder for denne art, at der kun medtages observationer, som ledsages af en udførlig beskrivelse af fuglen og fund-omstændighederne. Brug notefeltet i DOFbasen hertil. Arten kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation.

Der foreligger flg. fund: 25/10 1 1K og 26/10 1 2K **Egå Eng sø** (RSN), 9/11 og 29/12 1 ad **Følle Bund** (KO,FNI), 9/11-28/12 1 ad **Århus Havn** (RSN,KO m.fl.) denne fugl er muligvis en hybrid med Sølvmåge, og sås også på Østhavnen i vinteren 2007/2008, 21/12-30/12 1 4K **Århus Havn** (SSL,RSN,KO m.fl), 28/12-29/12 ses igen 1 ad **Århus Havn**, der sandsynligvis er identisk med fuglen, der muligvis er en hybrid med Sølvmåge.

I alt omkring 5-7 fugle gør 2009 til et ganske pænt år, næsten på højde med 2007 (7-8).

En række af fuglene er fotodokumenterede på <http://aarhusbirder.blogspot.com> og <http://gulldk.blogspot.com>.

Gråvinget Måge *Larus glaucescens* 05960 SU-art

Intet mindre end en ny art for landet opdages af RSN på Århus Havn 27/11. Fuglen er en 4K-fugl og dokumenteres med både fotos og video. Den ses dog kun i ca. halvanden time af små tyve personer, inden den trækker vest.

Ret uventet genfindes samme fugl 21/12 på **Århus Østhavn**, hvor den ses i blot 100 sekunder inden den letter og flyver mod SV (RSN,KO,HLL,BoR,Tau Rasmussen). De kaotiske sekunder i forbindelse med genopdagelsen blev i øvrigt foreviget af BoR på video, idet den skete under observation af en flot Kaspisk Måge sammesteds. På trods af intensiv eftersøgning af mange tilreisende ornitologer året ud, ses fuglen ikke yderligere i 2009.

Som bekendt ses den igen i februar 2010, hvor den ses af mange tilreisende ornitologer. Fundet er godkendt af SU. Det aktuelle fundet er det blot femte fund i Vestpalæarktis. De tidligere fund er: 31/12-2008 – 10/1-2009 1 ad. uden ringe Cowpen Bewley/Saltholme Pools, Cleveland, England. 15/12-16/12-2007 1 3K, som blev fanget og ringmærket, Gloucester Landfill Site, Gloucestershire, England. Samme fugl sås senere som 4K 2/3-5/3-2008 Tywi Estuary, Carmarthenshire, Wales samt 18/4-2008 Beddington, London, Surrey, England. 31/1-1995 1 ad. Essaouira, Marokko. 7/2-10/2-1992 1 subad. (formodet 4K) La Restinga Harbour, South El Hierro, de Kanariske Øer, Spanien.

Århus Havn cementerer dermed sit ry som en h..... god havn til måger med fund af Gråvinget Måge, Hvidvinget Måge, Gråmåge, Middelhavssølvmåger, Kaspiske Måger, Britiske Sildemåger og Sorthovedede Måger. Hvilket mågehit bliver det næste på havnen – Lattermåge måske?

Hvidvinget Måge *Larus glaucoides* 05980

Ingen fund i 2009. Det seneste fund i Østjylland er fra 2003.

Gråmåge *Larus hyperboreus* 05990

Ingen fund i 2009.

Svartbag *Larus marinus* 06000

Totalen er lidt større end i 2008, hvilket især skyldes en række store tal fra **Anholt**.

Yngel (antal par): **Hov Røn** 50-60 (JG), det er første gang i mange år med tal herfra, **Alrø Poller** 1 (JG) – er gået tilbage her, **Svanegrund** min. 25 (JG) samt **Treskelbakkeholm** 10 (JG). Der mangler par-tal fra **Anholt**, **Stavns Fjord** og **Hjelm**. Fra **Stavns Fjord** er der dog 1/6 53 YF **Kolderne** (MWH) og fra **Århus Havn** 14/8 6 YF (GGU) – men der mangler par-antal på disse obs.

Fra **Anholt** er der en række tal udenfor yngletiden, med flest 19/2 150 rst og 1/12 450 rst (begge FSV). Sidstnævnte er et meget stort antal her i Østjylland. Desuden skal nævnes 23/5 og 30/5 52 rst **Årslev Engso** (ALM,KEH) hvilket er det største tal nogensinde herfra. Fra **Århus Havn** er max. 8/11 120 rst (HST).

Total: 6616 Indsendere: 74 Observationer: 849 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
820	815	1035	493	872	429	160	335	323	365	286	683

Ride *Rissa tridactyla* 06020

Endnu et år med en forholdsvis sparsom forekomst, og var det ikke for **Anholt**, der står for hovedparten af fuglene, var forekomsten næsten det rene ingenting.

1. halvår forekomst ligger dels i vintermånederne i tidsrummet 4/1-23/2, max. 29/1 300 fou **Anholt** (FSV), dels i foråret med tre fund 4/5-25/5, max. 25/5 4 NV **Gjerrild Klint** (JPK).

2. halvårs fund ligger i perioden 4/10-6/12. Efterårets første er 4/10 1 1K NØ **Øer** (KO). De største tal i efteråret er 10/10 59 1K N **Havknude** (HOF) samt 21/10 22 trk **Århus Havn** (RSN), og samme dag 17 trk **Anholt** (KMN).

Total: 615 Indsendere: 22 Observationer: 45

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
364	43	-	-	6	-	-	-	-	177	21	4

Rovterne *Sterna caspia* 06060 *Caretaker-art*

Desværre ingen Rovterner i Østjylland i 2009. Arten har ellers været årlig med 1-5 fugle siden 2003.

Splitterne *Sterna sandvicensis* 06110 *Caretaker-art*

Efter 3 kanonår er årets forekomst næsten skuffende, men det er dog den fjerdehøjeste årstotal i lokalrapportens historie. Kolonien ved Treskelbakkeholm er udsat for en lille tilbagegang fra sidste års flotte 935 par. Der er ikke helt så mange store obs, og trækket ved Fornæs skuffer noget, men til gengæld er der pænt med indlandsfund og et decemberfund.

Yngel: 665 par **Treskelbakkeholm**, Mariager Fjord (JG). En obs af parringsadfærd fra Alrø Poller, drejer sig (iflg. JG) om fugle fra den nærliggende koloni ved Hjarnø (DOF-Sydstjylland). Derudover de sædvanlige spredte fugle med ungfugle på slæb.

Ankomsten er igen i år tidlig: 9/3 1 **Øer/Hassensøre** (SKH), 16/3 2 **Yderste Holm m. Evesholm** (MWH) og 22/3 12 **Ebeltoft Færgehavn** (APN,AWN), 1 **Gåsehage** (JHH) og 6 V **Issehoved** (MWH).

1. halvårs største obs indeholder et par pæne optællinger af bl.a. ynglefugle og træk (≥ 75): 12/4 285 Ø (HAC), 19/4 185 trk (AR) og 21/4 75 (AR) alle fra **Gjerrild Nordstrand**. De eneste andre obs i den størrelsesorden er: 19/4 135 **Ebeltoft Færgehavn** (KO) og 25/5 700 yf **Treskelbakkeholm**, Mariager Fjord (JG).

Trækket i 2. halvår er flot med 1056 fugle i perioden 6/7-11/10. De største obs for de tre bedste træklokaliteter nævnes. **Fornæs**: 215 trk i perioden 29/7-27/9: 29/7 33 trk (AR), 22/8 45 S (ATL). **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 285 trk i perioden 10/7-20/9: 10/7 54 S (HLL), 21/7 40 S (LTP) og 1/8 61 S (HLL). **Øer/Hassensøre**: 262 trk i perioden 27/7-4/10: 28/7 84 SV, 31/7 102 SV (begge ALM) og 3/10 22 SV (KO).

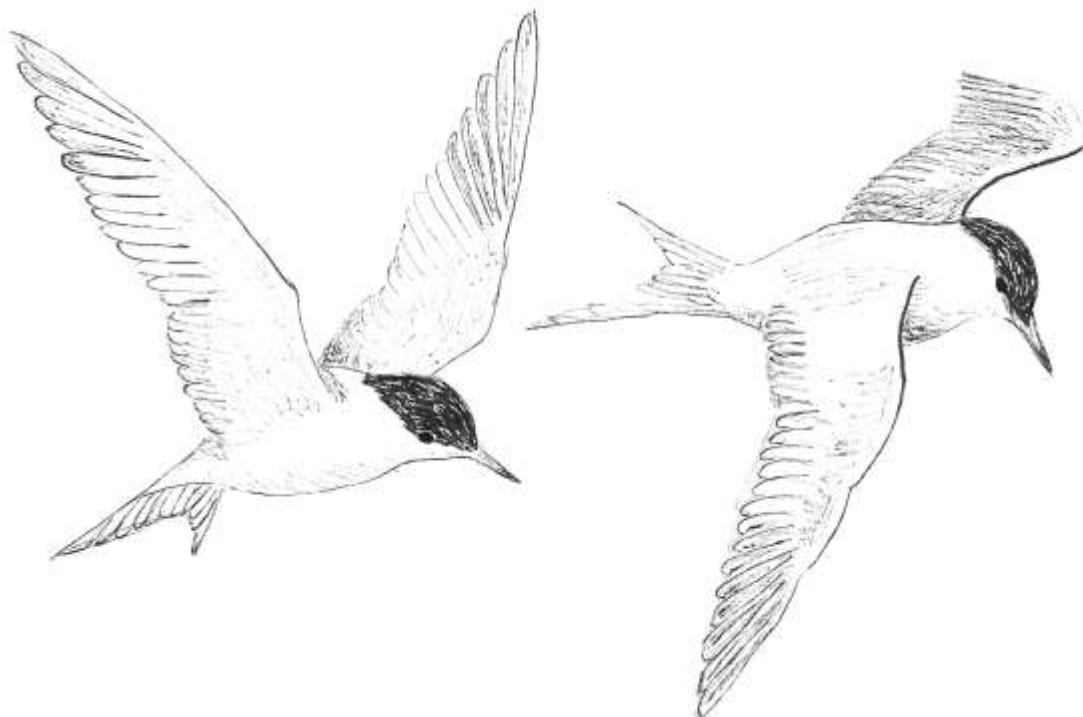
2. halvårs øvrige store obs ekskl. trækkende fugle (≥ 100): 11/8 109 **Kolderne** (MWH), 13/8 350 **Bønnerup Strand** (HAC), 14/8 245 (FNI,JPL), 18/8 180 (PR) begge **Ebeltoft Færgehavn**, 24/8 354 **Kolderne** (MWH) og 8/9 115 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL).

Indlandsfund: 6/7 4 V **Viby** (GGU), 14/7 1 **Egå Engso** (HLL), 16/8 1, 20/8 2 V, 24/8 2 alle **Årslev Engso** (HLL), 23/8 3 **Salten Langso** (ERH) og 30/8 1 **Julsø, østdel** (SKRY).

De sidste fugle forsvinder midt i oktober med et par efternølere i november/december. Arten fortsætter dermed trenden med senere og senere fugle. Decemberfundet er det første i lokalrapportens historie, og er dokumenteret med bl.a. video (se www.birdsdk.blogspot.com): 18/10 9 **Ebeltoft Færgehavn** (KO), 20/11 **Egå – Tålfors Strand/Åkrogen** (ToLa) og 12/12 1 vdr **Glatved/Limbjerg Kalkbrud** (KO).

Total: 7114 (5571) Indsendere: 65 Observationer: 327 Lokaliteter: 91

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	103	1386	913	117	718	2459	1177	238	2	1



Fjordterne *Sterna hirundo* 06150

Igen et år, der ligger klart over 10-årsgennemsnittet, men forekomsterne før 2003 var generelt markant lavere, og set i relation til de sidste 6 år er forekomsten i 2009 lidt over gennemsnittet. I år er der dog især en enkelt obs på 275 fugle, som er med til at give den flotte total. Yngletallene er ikke synderligt imponerende, men det er også ved at være et godt stykke tid siden, vi har haft pæne yngletal i Østjylland. Flere lokaliteter har stedfaste fugle i yngletiden, men de er ikke talt med, da ingen observatører har noteret dem som ynglefugle, eller angivet yngleadfærd. Så husk at notere det, hvis de anses for at være lokale ynglefugle.

Yngel i alt 11-15 par fra 4 lokaliteter: 10 par **Treskelbakkeholm** (JG), 1 par **Årslev Engsø** (MJH, HLL), 0-2 par **Dystrup Sø** (ABU) og 0-2 par **Århus Østhavn** (GGU)

Den første fugl ankommer en lille uges tid tidligere end gennemsnittet set over de sidste 10 år: 10/4 1 **Gjerrild Fyr** (TEO), 22/4 1 **Anholt** (FSV) og 25/4 1 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Trækket i 2. halvår er på 516 fugle i perioden 16/7-6/10, og 88 % af disse fugle ses på blot 3 lokaliteter: **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 253 fugle i perioden 1/8-25/9: 14/8 105 N + 47 SV (HLL, LTP), 21/8 35 N (LTP) og 23/8 22 S (HLL). **Egå Engsø**: 107 fugle i perioden 26/7-2/9: 3/8 40 V og 20/8 56 V (begge HLL). **Årslev Engsø**: 95 fugle i perioden 16/7-1/8: 28/7 56 V og 1/8 31 V (begge HLL). Øvrige trækobs (≥ 10): 21/8 14 V **Mariager Yderfjord** (LTP) og 19 trk **Mellerup** (LTP,TBR,LM). De største obs af rst eller fouragerende fugle: (≥ 20): 7/5 30 **Brabrand Sø** (MJH), 25/5 20 th **Treskelbakkeholm** (JG), 13/8 275 **Bønnerup Strand** (HAC), 15/8 44 **Egå Engsø** (SSL), 2/9 35 of **Vorup Engsø** (HLR) og 4/9 52 **Anholt** (KMN). Årets sidste fugle forsvinder lidt tidligere end normalt: 5/10 1 **Bryrup Langsø** (HST), 6/10 1 ad S **Kysing Næs** (HLÆ) og 8/10 3 1K **Stubbe Sø** (KO).

Total: 1420 (981) Indsendere: 45 Observationer: 224 Lokaliteter: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	27	142	49	146	876	171	9	-	-

Fjord-/Havterne *Sterna hirundo/S. paradisaea* 06159

15 obs af 651 fugle på 12 lokaliteter i perioden 24/6-13/10.

Største obs (≥ 10): 28/7 77 SV **Øer/Hassensøre** (ALM), 29/7 488 trk **Fornæs** (AR), 23/8 36 V **Brabrand Sø** (MJH) og 13/10 15 fou **Issehoved** (MWH).

Havterne *Sterna paradisaea* 06160

Endnu et rigtigt fint år, der også er højere end sidste års rekordår. Yngletallene er ikke helt så høje som i 2008 og bl.a. kolonien ved Mellempoldene ser ikke ud til at have det store held i år. Ellers bemærkes en del store flokke bl.a. fra trækket i 2. halvår, hvor især et massivt træk af store flokke ved Bølling Sø (fotodokumenteret) bør fremhæves. Der er kun anvendt månedsmax for de store ynglelokaliteter i månedstabellen og årstotalen.

Yngel: i alt 243-317 par fra 8 lokaliteter: 76-80 par **Treskelbakkeholm** (JG), 60-70 par **Hjortholm** (MWH), 60 par **Alrø Poller** (JG), 38-45 **Hov Røn** (JG), 7-50 **Mellempoldene** (LTP), 2-10 **Hevring Strand** (LTP), 0-1 **Søby Rev** (JG) og 0-1 **Svanegrunden** (JG). Derudover er der angivet ynglefugle eller territoriehævdende fugle fra følgende lokaliteter uden yderligere præcisering af antal ynglepar: 11/5 42 yf **Kyholm** (MWH), 3/6 4 th **Havnehagen** (MWH), 9/6 4 yf **Albuen Besser Rev** (CHJ) og 23/6 3 yf **Århus Østhavn** (SAR).

Ankomst til ret normal tid: 10/4 1 S **Sødringholm Strand** (LTP) samt 1 **Hjortholm** og 18 **Barnekold** (begge MWH). Største obs inkl. ynglefuglene (≥ 75): **Alrø Poller**: 30/4 125 og 26/5 95 (begge JG). **Mellempoldene**: 25/4 80 (LTP), 1/5 170 (TBR), 9/5 150, 15/5 150 og 31/5 120 alle (LTP). **Sødringholm Strand**: 1/5 75 og 20/5 (begge TBR). **Treskelbakkeholm**: 25/5 150 (JG). **Søledet Strandenge og kyst**: 2/5 95 (FNI), 9/5 180 og 15/5 150 (begge LTP). **Hjortholm**: 11/5 180 og 22/5 140 (begge MWH). **Hov Røn**: 5/6 90 (JG).

Trækket i 2. halvår er rigtigt fint med 831 fugle i perioden 16/7-24/9 fordelt på 9 lokaliteter (5 største obs nævnes: 21/7 38 S **Sødringholm Strand** (LTP), 23/7 320 V **Bølling Sø** (DD), 28/7 70 SV **Øer/Hassensøre** (ALM), 28/7 207 V **Årslev Engsø** (HLL) og 29/7 123 trk **Fornæs** (AR). De sidste fugle forsvinder i oktober, hvilket er sent men ikke usædvanligt: 7/10 1 1K **Århus Havn** (RSN), 8/10 1 ad **Vestenden, Mossø** (AWM) og 10/10 1 1K over **nypløjet mark ved Egå** (APN).

Total: 3806 (2141) Indsendere: 45 Observationer: 161 Lokaliteter: 66

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	324	1831	363	1172	108	5	3	-	-



Havterne 1K, Hevring Strand, 4. august 2009. Foto: Flemming H. Nielsen

Dværgterne *Sterna albifrons* 06240

Igen et fint år, som er næsten identisk med de to foregående år. 5 lokaliteter kan i 2009 præsentere 10-13 par, men desværre rapporteres der slet ikke om ungfugle. Ellers bemærkes pænt mange indlandsfund og en sen obs i efteråret.

Yngel: 5-7 par **Hevring Strand** (LTP), 2 par **Nordstrand**, Anholt (CHJ), 2 par **Totten**, Anholt (CHJ), 1 par **Søledet strandenge og kyst** (FNI) og 0-1 par **Mellempoldene** (LTP).

Årets første fugle ankommer til normal tid: 21/4 4 **Gjerrild Nordstrand** (AR), 25/4 1 **Sødringholm Strand** (LTP) og 30/4 2 **Brokold** (MWH). De 5 største obs (≥ 8): 2/5 6 S + 4 rst **Eskeplet** (LTP), 13/5 9 **Anholt** (FSV), 1/6 12 **Hevring Strand** (LTP), 23/6 16 **Anholt** (SEM) og 14/7 10 **Anholt** (AB).

Indlandsobs: 10/5 2 **Vorup Enge/Vorup Engso** (HLR), 25/6 1 **Årslev Engso** (HLL), 5/7 2 **Brand Sø** (KEH) samt 2 **Mørke Kær** (JT), 5/8 2 **Årslev Engso** (CHJ,SSK) og 23/8 1 **Dystrup Sø** (ABU).

Sidste obs er det næstseneste fund i lokalrapportens historie: 23/8 1 **Dystrup Sø** (ABU), 30/8 1 **Hesselholm** (MWH,LEB) og 5/9 3 NV **Lystrup Strand** (LTP,BIRL).

Total: 178 (148) Indsendere: 19 Observationer: 59 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	7	44	76	34	14	3	-	-	-

Sortterne *Chlidonias niger* 06270 *Caretaker-art*

Sortternens forekomst i Østjylland er kendt for at variere en del fra år til år, men de foregående to år har arten optrådt meget stabilt med 21-22 fugle, hvilket endda passer fint med 10-årgennemsnittet. 2009 rokker med 21 fugle ikke ved dette mønster.

Alle obs nævnes: 16/5 3 ad fou **Årslev Engso** (MJH), 18/7 10 ad indtrk til rst og derpå S **Sødringholm Strand** (LTP), 21/7 samt 1/8 1 fou **Årslev Engso** (Per Møller Madsen via HLL,LLH), 11/8 1 1K **Sø Bølling Sø** (HST), 14/8 1 1K N **Eskeplet** (HLL), 16/8 1 1K fou **Vorup Enge/Engso** (LTP), 25/8 1 1K **Årslev Engso** (ToLa) og 7/9 2 **Sminge Sø** (PWJ).

Lomvie *Uria aalge* 06340

Et udmærket år for Lomvien i Østjylland, med den højeste årstotal siden 2005 (419). Som sædvanlig ses de fleste fugle i andet halvår.

1. halvår: 29/1 75 fou **Anholt** (FSV) er den største obs i 1. halvår siden 9/3-1997 230 Farvandet mellem Grenå og Anholt (OLI,FNI).

2. halvår: Den første fugl ses 14/9 1 N **Fornæs** (HLL). Der noteres i perioden 14/9-6/12 i alt 150 trækkende fugle på 8 lokaliteter, flest 14/9-6/12 98 **Fornæs** (ASF,JSC m.fl) og 6/10 20 **Kysing Næs** (HLÆ). Eneste større obs af rastende fugle er 19/10 7 **Anholtfærgen** (KMN).

Total: 247 (153) Indsendere: 18 Observationer: 37 Lokalteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
76	-	-	2	-	-	-	-	7	68	67	27

Alk *Alca torda* 06360

Årets resultat er mere end 35 % lavere end sidste år, men 33 % højere end 2007. Det altafgørende for årstotalen, er om trækstederne (læs: **Fornæs**) er bemandede med observatører på de "rigtige dage". I år udgør 2 obs fra **Fornæs** ca. 85 % af årstotalen.

1. halvår: Der ses i alt 93 trækkende fugle på 4 lokaliteter i perioden 2/1-15/4, flest 27/2 80 **Anholtfærgen** (FSV) og 2/1-23/2 11 **Fornæs** (AR). Desuden 29/1 500 fou **Anholt** (FSV).

2. halvår: I perioden 29/7-6/12 ses i alt 18.676 trækkende fugle på 10 lokaliteter, flest 29/7-6/12 18.591 **Fornæs** (AR,HLL,CSS,JSC m.fl.) med største dage 31/10 12.500 (CSS) og 1/11 4070 (JSC). Næstfleste trækkende fugle ses 3-4/10 35 NØ **Øer/Hassensøre** (KO). Større rastende flokke ses 22/10 30 **Egå-Tålfor Strand** (KO,RSN,SSL) og 1/11 200 **Fornæs** (JSC).

Total: 19.519 (48.940) Indsendere: 21 Observationer: 54 Lokalteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
510	82	1	1	-	-	3	-	12	12.677	6226	7

Tejst *Cephus grylle* 06380

Et flot år for Tejsten der kan prale med 3. højeste årstotal nogensinde, kun overgået af 2008 (465) og 2006 (450). Til gengæld er det lidt sparsomt med oplysninger om yngel.

Yngel: Eneste oplysning er ca. 20 par **Gjerrild, Karlby og Sangstrup Klint** (HAC), men 13/4 10 samt 10/5 4 **Anholt** (FSV,HOF) og 6/6 30 **Tunø** (ET) kan også sagtens være ynglefugle.

1. halvår: 61 trækkende fugle på 3 lokaliteter i perioden 2/1-19/5 kan det blive til. Flest 2/1-23/3 58 **Fornæs** (AR,AWM) med største dag 23/2 21 (AR). Øvrige obs (≥ 3): 13/3 4 **Samsø Østerflak** (ABU) er eneste udenfor sikre og mulige ynglelokaliteter.

2. halvår: Der ses i alt 91 trækkende fugle på 9 lokaliteter i perioden 19/7-6/12. Flest 24/7-6/12 61 **Fornæs** (AR,FNI,HLL m.fl.) med største dag 31/10 13 (CSS) og 27/9-4/10 10 **Øer/Hassensøre** (KO) med største dag 27/9 6 SV (KO). Øvrige obs (≥ 5): 3/7 18 **Anholt** (EEE), 6/7 9 **Sangstrup Klint** (NJ), 2/8 30 **Kyholm** (MWH) og 6/10 10 **Kysing Næs** (HLÆ).

Total: 413 (305) Indsendere: 37 Observationer: 126 Lokaliteter: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
29	44	31	30	18	79	39	34	31	43	28	7

Søkonge *Alle alle* 06470

Et rigtigt sløjt år for Søkonge i Østjylland: 6 obs af 5-6 fugle på 5 lokaliteter kan det blive til, hvilket er det laveste resultat siden 2002, hvor der blev set 4 fugle.

Alle obs nævnes: 6/10 1 S **Egå** (RSN) og nok samme fugl 6/10 1 S **Risskov Strand** (RDN,LDA, KM), 31/10 1 S **Fornæs** (CSS,OEH,CSJ), 3/11 1 rst **Anholtfærgen** (KMN), 6/12 1 S **Fornæs** (ASF) og 11/12 1 fou **Anholt** (FSV).

Lunde *Fratercula arctica* 06540

Et rigtigt godt år for Lunden i Østjylland. Det vurderes ud fra tidspunkter og trækretninger på de indrapperede fugle, at de mange obs 6/10 drejer sig om min. 17 forskellige individer. Årstotalen kan derfor opgøres til imponerende min. 20 fugle, og året bliver dermed det bedste siden 1994 (27) og 1992 (31).

Alle obs nævnes: 6/10 11 trk **Egå** (RSN), 6/10 5 S **Kysing Næs** (HLÆ), 6/10 3 S **Risskov Strand** (RDN,LDA,KM), 6/10 5 trk **Århus Østhavn** (Tau Rasmussen via RSN), 11/10 1 rst **Kalø Vig** (FNI) og 21/10 2 S **Århus Havn** (RSN).

Alkefugl sp. *Uria aalge/Alca torda/Alcinae* 06369/06569

18 obs af 6940 fugle er indtastet i denne kategori. Største obs (≥ 50): 19/10 50 **Anholtfærgen** (KMN), 22/10 72 N **Fornæs** (JPL,JKL) og 1/11 6650 trk **Fornæs** (GGU).

Klippedue/Tamdue *Columba livia var. domesticus* 06650

Bem: 12 obs indtastet under Tamdue 06655 er medregnet her.

Største obs (lok.max ≥ 100): 20/1-31/12 1000 **Århus Havn inkl Østhavnen** (NAA,SAR,ROC m.fl) og 19/2 340 **Grenå Havn** (HST). Der er sjovt nok mange obs fra **Århus Havn** inkl Østhavnen i nov

og dec. Mon ikke det skyldes rykind af fuglekiggere fra hele landet pga en vis måge, der legede gemmeleg?

Total: 3078 Indsendere: 20 Observationer: 36 Lokalteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
470	386	2	5	-	145	6	9	10	2	1043	1000

Huldue *Columba oenas* 06680

Årstotalen er ca 24 % mindre end sidste år, hvilket især skyldes et sløjt 2. halvår hvor trækket er nærmest ikke-eksisterende.

1. halvår: De første fugle ses 3/1 34 rst **Skindbjerg** (AR) og 1 V **Bryrup** (AWM). Der ses i alt 218 trækkende fugle i perioden 3/1-6/6 på 11 lokaliteter. (Træksum ≥ 10): 13/2-23/3 46 **Fornæs** (AR,PR) med største dag 16/3 15 (AR), 28/2-24/5 106 **Gjerrild-området** (AR,HLL,FNI m.fl.) med største dag 29/3 22 (AR), 3/3-29/4 16 **Issehoved** (MWH,APN) med største dag 3/3 5 (MWH), 3/3-4/3 18 **Anholt** (FSV) med største dag 3/3 16 og 4/3 11 **Barnekold** (MWH). Øvrige obs (≥ 5): 4/3 6 **Høvild Skov** (GGU), 7/3 25 rst **Fornæs** (AR), 17/3 7 **Fussingø Skov** (BKR), 5/4 10 **Gudenåen Resenbro-Porskær** (MER), 16/4 5 **Ildal Skov** (AWM) og 1/5 13 **Salten** (BRS).

2. halvår: Eneste trækobs bliver 30/8 1 V **Bryrup** (AWM), så kan det da vist dårligt blive ringere!!! Øvrige obs (≥ 5): 15/9-5/10 op til 13 rst **Vesborg Fyr** (MWH) er eneste! De sidste fugle ses 13/12 1 **Væth Enge** (PHJ) og 19/12 1 **Tåstrup Århus** (CHJ).

Total: 591 Indsendere: 68 Observationer: 257 Lokalteter: 88

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
43	42	252	119	52	14	10	17	20	16	3	3

Ringdue *Columba palumbus* 06700

Et sløjt år for Ringduen der, hvad årstotalen angår, må notere en nedgang på 38 % i forhold til sidste år, hvilket hovedsageligt skyldes et magert træk (både forår og efterår). Vi skal tilbage til 2004 (49.878) for at finde en lavere årstotal.

Yngel: Kun 5-7 par er meldt, flest 3-5 par **Åstrup v. Århus** (JG). Desuden 187 syngende fugle på 70 lokaliteter, flest 13 sy **Tolløkke Skov** (JMI) og 10 sy **Brattingsborg Skov** (MWH).

1. halvår: Der noteres i alt 28.110 trækkende Ringduer på 15 lokaliteter i perioden 23/1-19/5. De første er 23/1 75 **Århus Midtby** (JSA). De største lokaliteter (træksum ≥ 750): 28/2-19/5 19.942 **Gjerrild-området** (AR,HLL,RSN m.fl.) med største dag 8/4 4300 (HAC), 3/3-12/5 3095 **Issehoved** (MWH) med største dag 4/4 930, 3/3-1/4 985 **Anholt** (FSV) med største dag 30/3 300, 18/3-30/3 1230 **Fornæs** (AR,PR,BKR,PJA) med største dag 18/3 1080 (AR) og 30/3 1200 **Grenå By** (AR). Forårets sidste trækfugle ses 19/5 55 **Gjerrild Klint** (JPK). Øvrige obs (≥ 300): 4/1 8400 rst nat **Egå Engso** (RDN,SSL), 14/1-3/2 op til 1100 rst nat **Eskelund** (GGU), 18/2 1500 **Risskov Strand** (RDN), 28/2 450 **Onsbjerg** (MWH), 7/3 600 **Fornæs** (AR) og 21/3 300 **Anholt** (FSV).

2. halvår: Efterårstrækket bliver en sløj omgang med kun 9425 fugle på 17 lokaliteter i perioden 22/9-26/12. De første trækkende Ringduer ses 22/9 35 S **Eskeplet** (TBR). De største lokaliteter (træksum ≥ 750): 29/9-27/10 4040 **Anholt** (FSV,KMN,HOF) med største dag 8/10 1800 (FSV), 5/10-9/10 1022 **Vesborg Fyr** (MWH) med største dag 9/10 1000 og 8/10 800 VSV **Isgård** (JPL,JKL). De sidste trækfugle noteres 26/12 4 **Bryrup** (AWM). Øvrige obs (≥ 300): 10/10 1000 og 31/10 700 **Vesborg Fyr** (MWH), 24/10 300 og 2/12 300 **Brattingsborg Skov** (MWH), 21/11 300,

3/12 600 og 30/12 500 **Eskelund** (KEH,AWM,JOA), 21/11 375 **Årslev Engsø** (LLH,HLL), 23/11 300 **Grøttrup** (JKC), 28/11 650 **Løjstrup Skov** (TBR), 3/12 300 **Thors Mølle** (IZN), 13/12 400 **Tåstrup Sø** (CHJ), 14/12 550 **Kalsemade** (DSA), 16/12 430 **Hinnerup** (APN) og 20/12 450 **Fløjstrup Skov** (LG).

Ringmærkning: Ringduen er ikke en art, der mærkes mange af på landsplan, så 3 stk. i Østjylland i år er bestemt flot. 30/5 1, 7/9 1 1K og 15/10 1 **Anholt** (FSV,KMN,HOF).

Total: 72.435 Indsendere: 127 Observationer: 1298 Lokalteter: 308

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11.705	4114	16.371	19.748	727	253	245	408	1107	8470	4685	4602

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* 06840

Et godt år for arten, faktisk den højeste årstotal siden 1995 (1614).

Yngel: 5-6 par **Ryomgård** (UBM) er eneste indsendte. Dertil 29 syngende fugle på 23 lokaliteter.

Forårstræk: 6/4-21/5 4 trkf **Issehoved** (MWH), 18/4 1 V **Gjerrild Nordstrand** (ALM,APR) og 9/5 16 N **Øer/Hassensøre** (ToLa) er alt.

Efterårstræk: Ingen obs overhovedet!

Øvrige obs (lok.maks ≥15): 10/1 47 **Voldby Nørre Djurs** (AWM), 14/1 18 **Brattingsborg Gods** (MWH), 18/2 31 **Brattingsborg Skov** (MWH), 30/8 36 **Århus Østhavn** (KEH), 28/10 26 **Anholt** (KMN,HOF,FSV), 5/11 16 **Sporup** (HST), 8/11 15 **Rådhusparken, Århus** (SAR), 23/11 23 **Grøttrup** (JKC) og 12/12 15 **Brabrand Sø, vestende** (CHJ).

Total: 750 Indsendere: 46 Observationer: 328 Lokalteter: 90

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
132	73	66	39	54	31	21	60	93	67	69	45

Turteldue *Streptopelia turtur* 06870

Ingen fund i 2009. Seneste fund i Østjylland er fra 2007.

Gøg *Cuculus canorus* 07240

Der rapporteres om mindst 206 kukkende fugle på 114 lokaliteter (sum af lok.max) i perioden 26/4-29/7, hvilket er lidt flere end sidste år. Kun 5-7 ynglepar er indtastet i DOFbasen. Der ikke gjort forsøg på at frasortere gengangere i måneds- og årstotal, så der er givetvis en del observationer af de samme fugle i materialet.

Der er igen udført et par koordinerede tællinger i **Bjerregrav Mose** i maj og juni. Flest herfra er 31 fugle 3-4/6, heraf 24 sy (CSS,OEH,TBR,BKR).

Fra øvrige lokaliteter skal fremhæves op til 5 sy fugle ved **Årslev Engsø** (HLL), **Skanderborg Sø** (PLA), **Sødringholm Strand** (TBR) og **Tåstrup Sø** (EO).

Første fugle ses lidt tidligt, 26/4, på 5 lokaliteter, **Dystrup Sø** og **Ramten Sø** (ABU), **Ildal Skov** (SOT), **Brabrand Sø** (MJH) og **Årslev Engsø** (FLU).

Årets sidste er 7/9 1 **Gjern Bakker** (PWJ), 11/9 1 1K **Sødringholm Strand** (LTP) og 13/9 1 1K **Fjellerup Strand** (TK).

Total: 612 (390) Indsendere: 72 Observationer: 350 Lokalteter: 141

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	14	384	179	26	6	3	-	-	-

Slørugle *Tyto alba* 07350

Der er i år registreret 3 par ynglende Slørugler i Østjylland og 492 par i hele Danmark. Se http://www.tytoalba.dk/projekt_status/amtvis/. Mere kan vi ikke få oplyst pga. nødvendigheden af at beskytte Sløruglerne og deres værter, så der er fred på ynglepladserne.

Stor Hornugle *Bubo bubo* 07440

Årets indberetning er på 5-7 fugle observeret enkeltvis. Der er ikke oplysninger om ynglepar.

Total: 7 Indsendere: 8 Observationer: 11 Lokalteter: 10

Kirkeugle *Athene noctua* 07570 *Caretaker-art*

Der er i år registreret 6 par ynglende Kirkeugler i Østjylland. Mere kan vi ikke få oplyst pga. nødvendigheden af at beskytte Kirkeuglerne og deres værter, så der er fred på ynglepladserne.

Natugle *Strix aluco* 07610

Natuglen er gået lidt tilbage fra sidste år i antal, indsendere, observationer og lokaliteter. Årstotalen er summen af årets lokalitetsmaxima.

Ynglepar: 54 syngende/ynglende fugle på 35 lokaliteter, flest (lok-max >2): 15/1 3 sy **Salten Ådal** (AWM), 28/2 3 sy **Silkeborg Vesterskov** (HST), 11/4 4 sy **Havreballe Skov** (KWS) og 22/6 3 pul ka **Hvidding Krat** (TBR).

Største obs (lok.max >2): 24/1 4 ka **Grundfør Mølle** (APN), 11/5 5 rst **Hvidding Krat** (MVS), 20/9 4 ka **Fløjstrup Skov** (LG) og 29/9 3 rst **Ildal Skov** (AWM).

Total: 118 (149) Indsendere: 53 Observationer: 188 Lokalteter: 78

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	17	18	23	15	16	3	4	15	9	9	16

Skovhornugle *Asio otus* 07670

Antallet er faldet til under tiårsgennemsnittet. Årstotalen er summen af årets lokalitetsmaxima.

Ynglepar: 15 syngende/ynglende fugle på 10 lokaliteter, flest (lok.max >1): 20/3 2 sy **Skramsø Plantage** (KO), 28/3 2 sy **Gjerrild Nordstrand** (EVL), 18/6 3 pul i rede **Kasted-Geding Mose**(JHHA) og 12/7 2 ungeførende/udfløjne **Brabrand Sø** (GGU).

Største obs: 40 (51) Indsendere: 23 Observationer: 65 Lokalteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	5	13	8	5	11	5	-	4	-	1	1

Mosehornugle *Asio flammea* 07680 *Caretaker-art*

På landsplan er det et usædvanligt godt år med 13 ynglepar, hvoraf 1 par er i Østjylland. Indberetningen for 2009 er tæt på tiårsgennemsnittet og årstotalen er summen af lokalitetsmaxima.

1. halvår: Største obs (lok.max >1): 23/2 2 **Egå Engsø** (JHHA) og 18/4 2 rst **Alrø Alhale** (JG).

2. halvår: Største obs (lok.max >1): 26/12 2 **Egå Engsø** (MiBA).

Største obs: 18 (16) Indsendere: 20 Observationer: 34 Lokalteter: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	5	7	2	-	2	-	1	-	1	4

Perleugle *Aegolius funereus* 07700 *Caretaker-art*

Der er ikke observationer af Perleugle i 2009. Den sidste indberetning var i 2008. Uden for Østjylland er der 1 par med unger på Bornholm og 2 hemmeligholdte par i Jylland.

Natravn *Caprimulgus europaeus* 07780 *Caretaker-art*

Arten er i år registreret på 9 lokaliteter i perioden 11/5-12/9. Når de mest oplagte gengangere pilles ud, bliver årets resultat 21 forskellige fugle (22 i 2008 og 21 i 2007). Det er en stor hjælp for skribenten, at mange obs bliver ledsaget af præcise stedbeskrivelser i kommentarfeltet. Herved bliver det muligt at skønne hvor mange fugle, der er på den enkelte lokalitet. Lad os få de sidste med i 2010. Observationerne fra **Sødringholm Skov** vurderes ud fra de ledsagende beskrivelser, at dreje sig om 3 forskellige fugle. Det kan oplyses, at fuglen fra **Brundby** er tidsmæssigt seneste fund i Østjylland siden 21/9-1985 1 Sletterhage (Rolf Danielsen).

Løndal Skov: 11/5 1 (SSK), **Anholt:** 18/5 1 og 1/6 1 (FSV), **Gludsted Plt.:** 28/5 2 (HPH), **Store Hjælland Plt.:** 31/5 1, 1/6 1, 20/6 5 og 30/6 3 (AWM,JBA,PLA,MiBA), **Vrads Sande:** 1/6 2 og 13/6 1 (AWM,JHME), **Sødringholm Skov:** 30/6 1, 1/7 1 og 16/7 1 (LTP,CSS), **Sepstrup Sande:** 6/7 3 (HST,MER), **Brabrand Nord:** 2/9 1 (JOP) og **Brundby:** 12/9 1 (MWH, O. Tranberg, Henrik Roug). Ifølge hjemmesiden Samsø's fugle blev sidstnævnte opdaget siddende på et udstag kl. 15:00. Den fløj først fra taget 5 timer senere. Desværre er der ikke oplysninger om fotos af fuglen.

Mursejler *Apus apus* 07950

Årstotalen er ca 35 % lavere end sidste år, hvilket først og fremmest skyldes lave træktal. Kun forårstrækket ved **Gjerrild** er på niveau med sidste år, mens f.eks **Dragsmur** i 2008 havde 1106 trækkende fugle! Og det er ikke bedre med efterårstrækket – i alt 2364 fugle i 2008 sammenlignet med sølle 286 i år!

Yngel: 1 par **Århus Midtby** (JLY) og 1 par **Ålsrode** (HOF) er eneste indsendte.

1. halvår: Et meget tidligt fund kræves dokumenteret, før videre omtale. De første fugle til normal tid ses 3/5 2 **Kasted-Geding Mose** (ALM). Der noteres 533 trækkende fugle i perioden 8/5-9/6 på 14 lokaliteter (lok.max ≥20): **Gjerrild** har i perioden 8/5-31/5 412 (JPK,AR), **Dragsmur** har 17/5 28 (KO,DD) og **Anholt** har 9/6 20 (FSV). Øvrige obs (≥200): 14/5 200 og 26/6 230 **Egå Engsø** (ALM,HLL), 27/5 700 **Væth Enge** (KO), 5/6 220, 7/6 500, 13/6 440, 14/6 350 og 20/6 255 **Årslev Engsø** (HLL,ALM,MJH).

2. halvår: Efterårstrækket starter 29/6 6 S **Sødringholm Strand** (LTP) og i alt noteres der 286 trækkende fugle på 18 lokaliteter (lok.max ≥20): **Sødringholm Strand** har i perioden 29/6-4/9 45 (LTP), **Eskeplet** har i perioden 3/7-31/8 58 (LTP,HLL,LLH,PMM,TBR), **Sælvig Havn** har 4/8 84 (MWH) og **Århus Midtby** har i perioden 3/9-6/9 41 (GGU). Øvrige obs (≥200): 8/7 290 og 28/7 255 **Årslev Engsø** (HLL), 3/8 235 **Egå Engsø** (HLL) og 9/8 450 **Århus Midtby** (GGU). De sidste fugle ses begge 30/9 1 **Århus Midtby** (GGU) og 1 **Vorup Engsø** (BKR).

Total: 6367 Indsendere: 65 Observationer: 396 Lokalteter: 106

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	2353	1200	963	1611	239	-	-	-

Isfugl *Alcedo atthis* 08310

Endnu et flot år for Isfuglen i det østjyske, arten har virkelig nydt godt af en række milde vintre. Det bliver spændende at se, hvor stor indflydelse den lange kuldeperiode i vinteren 2009/2010 får på bestanden. Til gengæld er indrapporteringen af 0-4 ynglepar meget sløjt, og forhåbenligt ikke det reelle billede af status i Østjylland. Så hermed en opfordring til at taste oplysninger om ynglepar ind!

Yngel: 0-1 par **Dystrup Sø** (ABU) er eneste obs indtastet under "Ynglepar" i DOFbasen. Men derudover 0-1 par på flg. lokaliteter, der er indrapporteret med div. YF-koder og/eller beskrivelse i bemærkningsfeltet: **Birksø** (CSS), **Odderholm** (DSA) og **Kulsø ved Bryrup** (AWM).

Øvrige obs (≥3): 11/1 3 **Lystrup Å Kulsø-Salten Å** (MIK), 14/2 3 **Hornbæk Enge** (NB), 14/2 3 og 12/9 4 **Mossø** (TH,JSC), 12/12 3 **Lysbro** (UJS), 23/12 3 **Gudenåen vest for Randers** (LTP) og 26/12 4 **Årslev Engso** (HLL). Og så skal denne også lige med: 18/10 1 1K ♂ rnk **Brabrand Sø** (MJH), hvilket er 3. fangst af Isfugl i området gennem de seneste 4 år ifølge (MJH).

Total: 327 (238) Indsendere: 89 Observationer: 434 Lokalteter: 136

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	26	24	30	30	16	12	29	34	41	30	29

Biæder *Merops apiaster* 08400 Caretaker-art

8. år i træk med Biæder i Østjylland. Årets obs er 11/8 2 fou **Knudå/Knudådalen** (Ole Fogh Nielsen via JKI). Fuglene fouragerer lavt sammen med Landsvaler i flere minutter, og der høres højlydte kontaktkald.

Hærfugl *Upupa epops* 08460

Ingen fund i 2009. Seneste fund i Østjylland er fra 2007.

Vendehals *Jynx torquilla* 08480 Caretaker-art

Vendehalsen har de seneste par årtider været i kraftig tilbagegang. Dens kerneområde i Danmark er det sandede Midtjylland, hvor der findes mange små, sorte myrer, som er dens hovedføde. I modsætning til andre spætter, er vendehalsen ikke i stand til at udhugge sit eget redehul, hvorfor den er afhængig af naturlige huller eller redekasser. Der er i de senere år gjort forsøg på at hjælpe bestanden af Vendehals ved opsætning af fuglekasser i nogle af de midtjyske plantager. Forhåbentlig kan dette være med til at bestanden igen stabiliseres eller øges.

Årets 16 fugle i Østjylland er ret pænt, heraf endda mindst 5 syngende fugle. 10-årsgennemsnittet ligger på 9. De fleste observationer er dog af fugle, der er på træk, og som ikke yngler i Danmark. Det er meddelt til en observation i Kompedal Plantage, at det drejer sig om ynglefugle, men der er dog ikke indtastet antal ynglepar i DOFbasen. Lokalteten er kendt for at huse en mindre bestand.

Årets obs: 12/4 1 rst **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 18/4 1 fou **Stavtrup** (FLU), 19/4 1 fou **Fajstrup** (JØP), 20/4 1 sy **Viby** (GGU), 20/4 1 of **Hinnerup** (APN), 26/4 2 YF **Kompedal Plantage** (MER),

27/4 1 **Hesselholm** (LEB), 29/4 1 sy **Kompedal Plantage** (EO), 2/5 1 sy **Pindstrup Mose** (MST), 4/5 1 rst **Issehoved** (MWH), 18/5 1 fou **Gjerrild Nordstrand** (APN), 31/5 1 sy **Store Hjælland Plantage** (DD), 1/6 1 sy **Anholt** (FSV), 18/8 1 rst **Egå Engsø** (HLL) og 26/8 1 rst **Brattingsborg Skov** (MWH).

Grønspætte *Picus viridis* 08560

Totalen på 143 ligger lavere end sidste år, og lidt under 10-års gennemsnittet, så de negative tendenser ser ud til at fortsætte. Fuglene ses dog spredt i det meste af Østjylland. Der er ingen rapporter om egentlige ynglefund, men ved **Balle/Hoed** angives 13/4 to ynglefugle (KBI). Der rapporteres om 31 syngende/territoriehævdende på 30 lokaliteter, flest 15/3 2 sy **Sødringholm Skov** (CSS). Fra Samsø en enkelt observation, 27/2 1 rst **Onsbjerg** (MWH). Der er ingen indberetninger om trækkende fugle. Fra andre lokaliteter skal fremhæves følgende obs af mere end 1 fugl: 10/5 2 **Marselisborg Slotspark** (PKH), 5/6 2 rst **Stubbe Sø**, FVF's reservat (AS), 11/7 2 rst **Tuemose og Fussing enge** (TBR) og 19/7 2 ka **Slåensø** (NRL).

Total: 143 (152) Indsendere: 56 Observationer: 138 Lokaliteter: 71

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	17	48	39	7	6	10	4	2	2	2	2

Sortspætte *Dryocopus martius* 08630

Igen i år er observationerne hovedsagelig fra det midtjyske søhøjland og Djursland. Ved beregning af månedstotaler er åbenbare gengangere forsøgt frasorteret.

Der er oplysninger om 19 sikre eller sandsynlige ynglepar. Unger ses ved **Ildal Skov** (SHA) og **Fussingø Skov** (BKR,LM). Der oplyses om sete ynglefugle fra **Høvild Skov** (GGU), **Skørring Overskov** (PHJ), **Sorring Skov** (PHJ), **Silkeborg Nordskov** (BRS) og **Lübker Golf Resort** (BBS). Herudover 12 territoriehævdende fugle fra 11 lokaliteter. Husk at indberette antal ynglepar i DOFbasen i ynglefeltet.

Største obs (>2): 27/3 3-4 **Funder ådal** (JRP) og 11/6 2 ad og 3 juv **Fussingø Skov** ved redehul, som igennem en periode er fotograferet ivrigt fra et fotoskjul (BKR,LM).

Total: 146 (117) Indsendere: 56 Observationer: 157 Lokaliteter: 60

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	10	30	38	17	8	-	2	5	6	8	7

Stor Flagspætte *Dendrocopos major* 08760

Stor Flagspætte trives fint her i Østjylland. Årstotalen er næsten lige så høj som sidste års rekord. Der er dog givetvis en del gengangere iblandt observationerne. Der er flere observationer fra øerne, Anholt og Samsø. På Anholt ringmærkes 4 fugle.

Der meldes om ynglepar eller ynglefugle på 14 lokaliteter, svarende til 15-16 par. Derudover er der indrapporteret yderligere 67 territoriehævdende/syngende fugle fra i alt 43 lokaliteter, hvilket stort set er det samme som sidste år.

Største observationer (>5): 31/1 og 8/4 6 sy og 28/3 7 **Brattingsborg Skov** (MWH), 27/3 6 **Fussingø Skov** (TBR), 31/3 8 **Ildal Skov** (JML) og 9/4 7 **Søndervoer Skov** (KWS).

Kun en enkelt trækobservation er meldt, 5/10 1 V **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 1012 (538) Indsendere: 97 Observationer: 694 Lokalteter: 202

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
125	85	195	225	84	50	19	44	50	59	31	46

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor* 08870

2 fugle, hvilket også er gennemsnittet for de sidste 10 år i Østjylland. 17-21/2 1 ♂ **Ålsrode** (HOF). Fuglen ses og høres trommende. Samme observatør er heldig at finde endnu en fugl, 12/3 1 ♂ **Anholt** (HOF) i nærheden af byen. Det er efterhånden flere år siden, vi sidst havde ynglefugle. Der skal opfordres til at opsøge de gamle ynglelokaliteter ved Fussingø og ved Amstrup Enge. Mon ikke arten fortsat findes her?

Hedelærke *Lullula arborea* 09740 Caretaker-art

Hedelærken er talrigest i Syddjurs, men også omkring Silkeborg ses der en del fugle. Resten af fuglene observeres langs NØ-kysten af Djursland primært som trækkende.

Ynglepar: Der er indberettet 49 ynglende/syngende fugle fra 35 lokaliteter i perioden 13/3-14/7, flest (lok.max >2): 30/6 4 sy **Vrads Sande** (MiBA).

Forår: Første obs: 11/3 3 NV **Gjerrild Nordstrand** (HLL) og 13/3 1 sy **Sødringholm Skov** (LTP). Træk: 41 trækkende i perioden 11/3-18/5, flest (lok.max >2): **NØ-Djursland** 19 trk/12 obs i perioden 11/3-18/5, flest 11/3 3 NV **Gjerrild Nordstrand** (HLL), 20/3 3 N **Gjerrild Nordstrand** (FNI) og 31/3 3 NV **Gjerrild Klint** (RSN). Desuden 15/3 6 N **Sødringholm Strand** (CSS) og 27/3 9 trk **Issehoved** (MWH).

Efterår: Træk: 6 trækkende i perioden 27/9-29/10, flest (lok.max >1): 27/9 2 V **Sletterhage** (JPL) og 29/10 2 **Anholt** (KMN), som også er den sidste obs.

Total: 141 (74) Indsendere: 46 Observationer: 130 Lokalteter: 47

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	49	39	18	19	5	1	6	4	-	-

Sanglærke *Alauda arvensis* 09760

Der er i år indrapporteret en del flere ynglepar og fra flere ynglelokaliteter end sædvanligt.

Ynglepar: 97-183 ynglepar på 12 lokaliteter, flest 50-100 par **Alrø** og 10-25 par **Alrø Alhale** og 10-15 par **Alrø Strevelshoved** (alle JG), 8-11 par **Mellempoldene**, 5-10 par **Eskeplet** (begge LTP) og 4-8 par **Besser Rev** (MWH). Herudover er der 671 syngende på 139 lokaliteter i perioden 8/2-25/10, flest (lok.max >20): 25/2 25 **Egå Engso** (LLH), 28/2 30 **Sødringholm Strand** (ToLa) og 18/3 26 **Årslev Engso** (LLH).

Forår: Træk: 2336 trækkende i perioden 1/1-26/5, kulminerer pri. mar: **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 427 trk/10 obs i perioden 21/1-28/3, flest (lok.max >87): 27/2 143 **Sødringholm Strand** (LTP). **Gjerrild Nordstrand**: 328 trækkende i perioden 15/2-18/4, flest (lok.max >55): 28/2 148 (AR). **Grenå/Fornæs**: 866 trækkende i perioden 8/2-23/3, flest (lok.max >115): 9/3 200 **Grenå** (AR). Desuden 27/2 50 **Alrø** (JG) og 27/2 57 **Årslev Engso** (HLL).

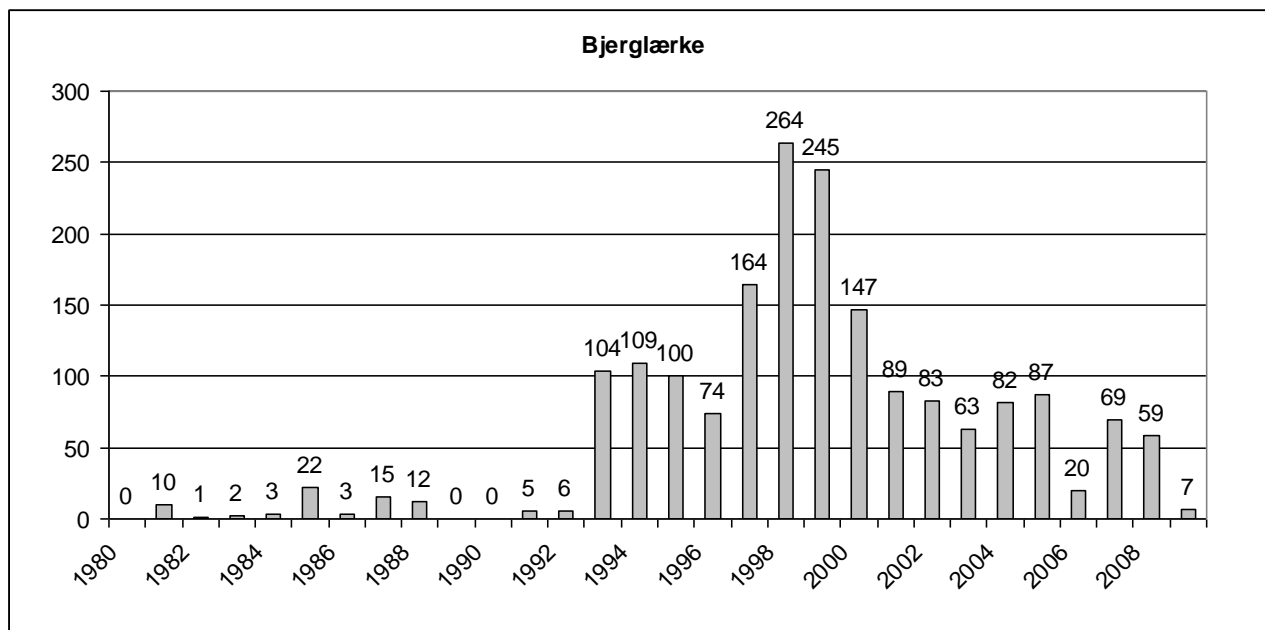
Efterår: Træk: 656 trækkende i perioden 18/9-29/12, kulminerer pri. okt: **Samsø**: 184 trækkende i perioden 25/9-23/10, flest (lok.max >15): 10/10 136 S **Vesborg Fyr** (MWH). 25/9 30 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 6/10 50 VSV **Mols Hoved** (JPL,JKL), 8/10 150 VSV **Isgård** (JPL,JKL) og 29/10 25 **Anholt** (KMN).

Total: 5898 (6669) Indsendere: 97 Observationer: 919 Lokalteter: 245

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
24	1432	2142	361	304	231	93	83	208	950	49	21

Bjerglærke *Eremophila alpestris* 09780

Det går drastisk tilbage for Bjerglærken i år. Det er det mindste antal observationer siden 1992. På figuren herunder ses, at der fra 1993, det år hvor Projekt Fuglenes Danmark startede, begynder at komme mange indberetninger af Bjerglærke med maksimum på 264 i 1999 og fra 2000 begynder det igen at gå tilbage, så i 2009 er vi nede på 7 fugle. Alle nævnes.



Udviklingen af årstotalerne for Bjerglærker.

1. halvår: 15/3 2 N **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: 3/11 1 S **Fornæs** (HLL), 13/12 1 of **Eskeplet** (HLL) og 29/12 3 fou **Grenå Strand** (JPL)

Total: 7 (94) Indsendere: 3 Observationer: 4 Lokalteter: 4

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	4

Digesvale *Riparia riparia* 09810

Digesvalen kommer i år lidt senere end sidste år, hvor de største observationer først ses i maj. Årstotalen ligner et normalt gennemsnitsår pga. nogle store observationer ved de typiske overnatningssteder i efteråret.

Ynglepar: Der er ikke indberettet ynglekolonier i år, men 200 ynglefugle redebyggende **Gjerrild Klint** og 75 ynglefugle redebyggende **Gjerrild Nordstrand** i lav klint ved det gule hus.

1. halvår: Første obs: 4/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (TEO), 5/4 1 SSØ **Gjerrild Klint** (JDU) og 5/4 1 of **Årslev Engso** (MJH). Træk: Kun 69 trækkende i perioden 4/4-21/5, flest (lok.max >6): 17/5 45 N **Dragsmur** (KO). Større rastende flokke (lok.max >85): 27/5 350 fou **Væth Enge** (KO) og 27/5 400 fou **Stubbe Sø** (HST).

2. halvår: Træk: 160 trækkende i perioden 21/7-27/9, kulminerer ult. jul og pri. sep flest (lok.max >9): 28/7 28 SV **Øer/Hassensøre** (ALM), 1/9 25 SØ **Bølling Sø** (HST) og 4/9 16 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Større rastende flokke (lok.max >270): 8/8 500 fou **Kragemosen** (MWH), 16/8 3000 fou **Vorup Enge** (LTP), 28/8 400 fou **Hornbæk Enge** (TBR) og 13/9 300 **Skanderborg Sø** (FNI). Sidste obs: 30/9 1 **Dråby Strand** (FNI), 2/10 2 of **Brabrand Sø** (MJH) og 4/10 1 fou **Overgårds Dige** og kysten øst for (LTP).

Total: 8210 (8068) Indsendere: 55 Observationer: 245 Lokalteter: 70

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	91	1573	365	140	4491	1547	3	-	-

Landsvale *Hirundo rustica* 09920

Vi skal tilbage til 2002 for at finde en mindre indrapportering af ynglepar.

Ynglepar: 9-14 ynglepar på 3 lokaliteter, alle nævnes: 1-2 par **Nødager** (KEF), 1-2 par **Issehoved** (MWH) og 7-10 par **Sælvig Havn** (MWH). Herudover er der indberettet 29 ynglefugle fra 8 lokaliteter.

1. halvår: Første obs: 4/4 observeres der fra flere lokaliteter. Træk: 992 trækkende i perioden 4/4-21/5, kulminerer pri.-med. maj, flest (lok.max >25): **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 190 trk/5 obs i perioden 10/4-20/5, flest 20/5 150 S **Sørringholm Strand** (TBR). **NØ-Djursland** 77 trk/14 obs i perioden 4/4-30/4, flest 21/4 45 trk (AR). **Dragsmur**: 301 trk/4 obs i perioden 12/4-17/5, flest 17/5 155 N (KO). **Samsø**: 78 trk/13 obs i perioden 4/4-21/5, flest 21/4 24 N **Issehoved** (MWH). 7/5 100 N **Havknude** (HOF) og 17/5 181 trk **Anholt** (FSV). Større rastende flokke (lok.max >500): 16/5 900 fou **Årslev Engsø** (MJH), 16/5 2000 **Skanderborg Sø** (PLA) og 27/5 800 fou **Væth Enge** (KO).

2. halvår: Træk: 10.949 trækkende i perioden 21/7-4/11, kulminerer ult. aug-pri. okt, flest (lok.max >77): **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 3632 trk/17 obs, flest 20/9 1050 trk (LTP). **Østdjursland**: 788 trk/9 obs i perioden 30/8-9/10, flest 25/9 200 trk **Ålsrode** (HOF). **Anholt**: 49 trk/4 obs i perioden 3/9-20/10, flest 5/9 42 trk (KMN). **Syddjurs**: 3143 trk/15 obs i perioden 28/7-28/10, flest 7/9 1600 SV **Sletterhage** (JPL,JKL). **Samsø**: 1259 trk/21 obs i perioden 16/8-4/11, flest 25/9 800 S **Vesborg Fyr** (MWH). **Århus**: 671 trk/6 obs i perioden 3/9-7/10, flest 6/9 280 SV **Århus midtby** (GGU). 5/9 100 V **Lystrup Strand** (LTP), 6/9 750 trk **Odder** (DB), 7/9 125 SØ **Bølling Sø** (HST) og 27/9 43 SV **Bryrup** (AWM). Større rastende flokke (lok.max >500): 8/8 1000 fou **Kragemosen** (MWH), 9/8 2000 fou **Skanderborg Sø** (PLA) og 6/9 800 **Brabrand Sø** (GGU). Sidste obs: 20/10 1 trk **Anholt** (KMN), 28/10 2 NØ **Øer/Hassensøre** (RSN) og 4/11 1 S kæmpede mod hård kuling i regn og slud **Issehoved** (MWH).

Total: 42.722 (34.490) Indsendere: 108 Observationer: 988 Lokalteter: 270

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1343	9401	1285	1634	11.749	15.997	1312	1	-

Bysvale *Delichon urbica* 10010

Ynglepar: 66-88 ynglepar på 6 lokaliteter, alle nævnes: 3-5 par **Ebeltoft** (KEF), 6-16 par **Sletterhage** (KEC), 8 par **Odder** (JPE,JG), 15-20 par **Sælvig Havn** (MWH), 20-25 par **Silkeborg sydby** (HST) og 14 par **Harlev** (ToLa). Herudover er der indberettet 138 ynglefugle fra 10 lokaliteter.

1. halvår: Første obs: 11/4 1 NØ **Egå Engsø** (HLL), 12/4 flere lokaliteter. Træk: 83 trækkende i perioden 11/4-21/5, flest (lok.max >8): 17/5 20 N **Dragsmur** (KO) og 20/5 25 S **Sødringholm Strand** (TBR). Større rastende flokke (lok.max >90): 17/5 120 fou **Årslev Engsø** (HLL), 24/5 150 fou **Stubbe Sø** (KO) og 27/5 1400 fou **Væth Enge** (KO).

2. halvår: Træk: 1794 trækkende i perioden 28/7-6/10 kulminerer pri. sep, flest (lok.max >15): **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 246 trk/11 obs i perioden 6/8-4/10, flest 28/8 70 SV (LTP). 5/9 400 V **Lystrup Strand** (LTP), 5/9 120 **Anholt** (KMN), 6/9 650 **Odder** (DB) og 6/9 150 SV **Århus midtby** (GGU). Større rastende flokke (lok.max >125): 4/8 200 fou **Sælvig Havn** (MWH), 28/8 200 **Lyngbygårds Ådal** (EO), 30/8 300 **Salten Langsø**, østdel (GGU) og 6/9 350 **Brabrand Sø** (GGU). Sidste obs: 4/10 flere lokaliteter og 6/10 5 trk **Mols Hoved** (JPL,JKL).

Total: 10.266 (7146) Indsendere: 79 Observationer: 468 Lokalteter: 143

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	202	2938	559	579	2965	3001	22	-	-

Markpiber *Anthus campestris* 10050 Caretaker-art

På **Anholt** er der igen i 2009 registreret territoriehævdende fugle. I forbindelse med NOVANA-optælling af Markpiber på øen i begyndelsen af juni, blev der 5/6 fundet 1 syngende fugl ved **Flyvepladsen** og 6/6 1 syngende fugl ved **Ostebakken** (begge CHJ). Nogen gennemført ynglesucces er dog ikke blevet bekræftet (Oplyst af artsadministrator).

Skovpiber *Anthus trivialis* 10090

Ynglepar: Der er indberettet 198 syngende fugle fra 110 lokaliteter i perioden 14/4-22/7, flest (lok.max >7): 18/4 10 **Bølling Sø**, 10/4 10 **Vrads Sande** (begge GGU) og 7/6 50 **Kompedal Plantage** (MER).

1. halvår: Første obs: 7/4 1 N **Issehoved** (MWH), 10/4 1 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 10/4 4 SØ **Gjerrild Nordstrand/Gjerrild Fyr** (AR,TEO). Træk: 415 trækkende i perioden 7/4-24/5 kulminerer med. apr-pri. maj, flest (lok.max >3): **NØ-Djursland**: 368 trækkende i perioden 10/4-24/5, flest 30/4 123 Ø **Gjerrild Nordstrand** (BKR,BRA). 1/5 5 trk h **Sødringholm Strand** (TBR), 1/5 15 N **Dragsmur** (FNI), 10/5 7 N **Moesegård Strand** (ALM).

2. halvår: Træk: 323 trækkende i perioden 7/8-27/9 kulminerer pri. sep, flest (lok.max >5): **Anholt**: 235 trækkende i perioden 5/9-7/9, flest 5/9 170 (KMN). 28/8 7 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 30/8 10 indtrk **Fornæs** (JSC), 1/9 15 **Ålsrode** (KMN), 6/9 10 **Hornslet** (FNI) og 9/9 17 **Sletterhage** (JPL). Større rastende flokke (lok.max >3): 25/8 7 **Vrads Sande** (AWM), 1/9 6 **Bølling Sø** (HST) og 3/9 27 **Anholt** (KMN). Sidste obs: 25/9 1 rst **Kysing Næs** (HLL) og 1 SV **Øer/Hassensøre** (KO).

Total: 1370 (1145) Indsendere: 50 Observationer: 200 Lokalteter: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	718	182	86	20	51	313	-	-	-

Engpiber *Anthus pratensis* 10110

Der er i år indberetninger fra det største antal lokaliteter i rapportens historie.

Ynglepar: 47-69 par på 12 lokaliteter, flest (lok.max >2): 2-3 par **Anholt** (EEE), 5-7 par **Råby Odde** (LTP), 12-16 par **Mellempoldene** (LTP), 2-10 par **Eskeplet** (LTP), 3 par **Søby Rev** (JG), 2-10 par

Alrø Poldkrog (JG), 8-10 par **Besser Rev** (MWH) og 2-3 par **Kragemosen** (MWH). Herudover er der 88 syngende fugle fra 43 lokaliteter, flest (lok.max >3): 20/3 4 **Sødringholm Strand** (LTP), 31/3 4 **Årslev Engso** (AM), 3/4 5 **Følle Bund** (KO) og 23/6 12 sy **Anholt** (SEM).

1. halvår: Træk: 1255 trækkende i perioden 25/2-26/5, kulminerer med.-ult apr, flest (lok.max >6): **NØ-Djursland**: 782 trækkende i perioden 20/3-2/5, flest 11/4 280 **Gjerrild Nordstrand** (HAC). **Issehoved**: 182 trækkende i perioden 21/3-12/5, flest 26/4 150 indtrk. 12/4 24 **NØ Hornbæk Enge** (LTP), 14/4 40 **Ø Årslev Engso** (HLL). Større rastende flokke (lok.max >60): 18/4 70 **Årslev Engso** (HLL), 21/4 100 **Bølling Sø** (PLA) og 28/4 70 **Væth Enge** (BKR).

2. halvår: Træk: 4593 trækkende i perioden 7/8-22/10 kulminerer ult. sep-pri. okt, flest (lok.max >85): Syddjurs: 2443 trk/10 obs i perioden 24/9-18/10, flest 27/9 163 S **Sletterhage** (JPL), 27/9 95 SV **Øer/Hassensøre** (KO) og 6/10 2000 VSV **Mols Hoved**, (JPL,JKL). **Østdjursland**: 639 trk/7 obs i perioden 30/8-19/10, flest: 5/10 300 indtrk **Fornæs** (FNI) og 8/10 150 S **Havknude** (HOF). 21/9 216 indtrk **Eskeplet** (HLL), 21/9 210 SV **Hornbæk Enge** (LTP) og 25/9 350 V **Århus Havn** (RSN). **Samsø**: 140 trk/9 obs i perioden 7/9-20/10, flest (lok.max >25): 20/10 28 S (MWH). Større rastende flokke (lok.max >53): 6/9 150 **Anholt** (KMN), 2/10 125 **Sødringholm Strand** (TBR) og 18/10 73 **Øer/Hassensøre** (KO).

Total: 8425 (13.842) Indsendere: 77 Observationer: 755 Lokaliteter: 160

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
149	121	284	1600	358	101	86	96	2349	3053	120	108

Skærpiber *Anthus petrosus* 10135

Der er en del flere Skærpibere først på året end ellers.

1. halvår: Træk: 22 trækkende i perioden 2/1-1/4, flest (lok.max >1): 18/3 8 **Fornæs** (AR) og 31/3 6 **Gjerrild Klint** (RSN). Større rastende flokke (lok.max >12): 12/2 18 **Sødringholm Strand** (LTP), 9/3 47 **Grenå Havn** (AR) og 16/3 14 **Fornæs** (AR). Sidste obs: 2/4 1 fou **Fornæs** (PR), 4/4 1 rst **Anholt** (FSV) og 9/4 1 rst **Sangstrup Klint** (HAC).

2. halvår: Første obs: 4/9 1 rst **Anholt** (KMN), 6/9 1 V **Lystrup Strand** (ASF) og 8/9 1 rst **Issehoved** (MWH). Træk: 22 trækkende i perioden 6/9-22/11, flest (lok.max >1): 27/10 2 **Anholt** (KMN) og 7/11 7 S **Fornæs** (ASF). Større rastende flokke (lok.max >10): 18/10 11 **Øer/Hassensøre** (KO), 31/10 12 **Fornæs** (CSS) og 20/12 42 **Grenå Strand** (AR).

Total: 607 (571) Indsendere: 63 Observationer: 289 Lokaliteter: 56

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
135	88	107	7	-	-	-	-	27	105	59	79

Bjergpiber *Anthus spinoletta* 10140

Bjergpiberne bevæger sig meget rundt, så det har været nødvendigt at frasortere mange gengangere. Vær opmærksom på forvekslingsmulighed med Skærpiber i sommerdragt om foråret.

1. halvår: **Hornbæk Enge**: 4 obs af 1-2 fugle i perioden 1/1-11/1, flest 1/1 2 rst (LTP,TBR,APR). **Egå-Tålfors Strand**: 4 obs af 1 fugl i perioden 5/1-30/1 (SSL,RSN,NAA). **Århus Østhavn** 5 obs af 1 fugl i perioden 11/1-22/3 (APN,CHJ,IZN). **Egå Engso**: 4 obs af 1-2 fugle i perioden 5/1-13/2, flest 5/1 2 rst (ALM). **Brabrand Sø/Årslev Engso**: 35 obs af 1-10 fugle i perioden 15/1-29/3, flest 31/1 10 rst **Årslev Engso** (HLL). Sidste obs: 28/3 2 fou **Årslev Engso** (MJH,GGU) og 29/3 1 fou **Årslev Engso** (HLL).

2. halvår: Første obs: 26/10 2 rst og 27/10 1 rst **Egå Engsø** (RSN,HLL) og 8/11 9 rst **Hornbæk Enge** (LTP). Større rastende flokke (lok.max >3): 19/11 12 **Kasted-Geding Mose** (RSN), 13/12 13 **Hornbæk Enge** (LTP), 24/12 9 **Årslev Engsø** (HLL) og 31/12 4 **Brabrand Sø** (KEH).

Total: 101 (20) Indsendere: 30 Observationer: 90 Lokalteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20	7	7	-	-	-	-	-	-	2	33	32

Gul Vipstjert *Motacilla flava* 10170 / *Motacilla f. flava* 10171 / *Motacilla f. thunbergi* 10173

Knapt så høj en årssum som sidste år, men dog pænt over 10-årsgennemsnittet. Kun 1-2 ynglepar er indberettet, men ud fra antallet af syngende og territoriehævdende fugle tyder det på, at der er observeret ca. 50 ynglepar. Flest ynglefugle ses i områder ved Randers Fjord, 3/5 12 rst sy **Eskeplet** (CSS), 1/7 14 sy **Råby Kær** (LTP) og 19/7 6 th **Øster Tørslev Kær** (LTP). På markerne ved Råby Kær meldes der om en kolossal fremgang i bestanden.

1. halvår: Første ses 12/4 1 trk **Anholt** (FSV) og 13/4 1 rst **Egå Engsø** (GGU). Fra perioden 12/4-24/5 501 trækkende fugle, flest 17/5 65 N **Dragsmur** (KO,DD), 67 N **Issehoved** (MWH) og 18/5 175 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). De to sidstnævnte er indrapporteret som nordlig race, *M. f. thunbergi*. Flest rastende ses 14/5 45 **Egå Engsø** (SSL) og 17/5 150 **Anholt** (FSV).

2. halvår: Der er oplysninger om 206 trk i perioden 24/7-21/9, flest 5/9 72 trk og 7/9 50 trk **Anholt** (KMN,HOF,FSV). Fleste rastende 21/8 75 **Sødringholm Strand** (TBR) og 31/8 50 og 2/9 52 **Anholt** (FSV,KMN,HOF). Sidste ses 23/9 1 **Egå Engsø** (HLL), 26/9 1 **Sødringholm Strand** (BKR,LTP) og 27/9 1 **Mellempoldene** (LNS).

Total: 2075 (1303) Indsendere: 50 Observationer: 279 Lokalteter: 72

1) Total 2) Ubestemt race 3) Alm. Gul Vipstjert 4) Nordlig Gul Vipstjert

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	39	1138	53	83	340	422	-	-	-
2	-	-	-	17	531	16	45	340	419	-	-	-
3	-	-	-	21	162	37	38	-	3	-	-	-
4	-	-	-	1	445	-	-	-	-	-	-	-

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea* 10190

Oven på sidste års flotte total er vi tilbage ved normalen igen. Indberetningen af ynglepar og ynglefugle tyder på 19-22 par, heraf 9 i vandstærekasser, flest 6 par **Århus Å** og 3 par **Lyngbygårds Å** (begge EDY). Der ses ingen større vinterforekomster.

1. halvår: Der er indsendt obs af 46 trækkende fugle i perioden 7/3-10/4, flest 27/3 7 trk **Gjerrild Klint** (RSN) og 29/3 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

2. halvår: I efteråret ses der i perioden 14/8-27/10 kun 19 trækkende, hvilket ikke er mange. Ingen bemærkelsesværdige obs.

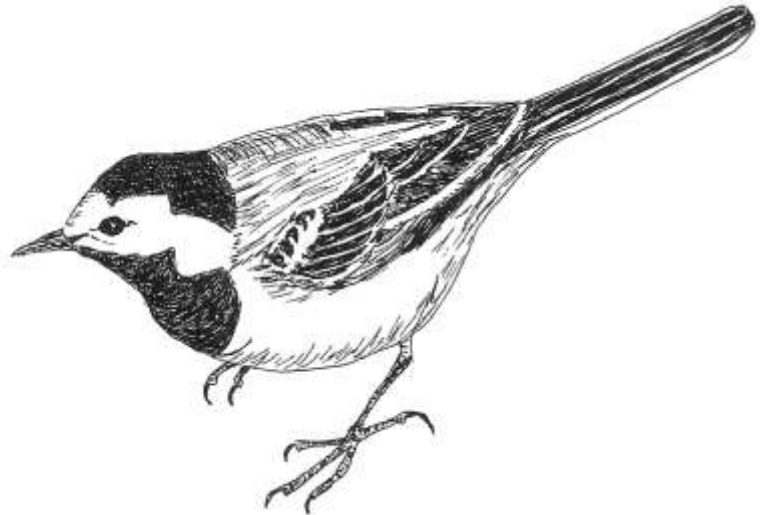
Total: 280 (277) Indsendere: 72 Observationer: 226 Lokalteter: 86

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12	7	83	53	24	15	5	9	19	28	18	7

Hvid Vipstjert *Motacilla alba* 10200

En høj årssum, der ligger væsentligt over 10-års gennemsnittet. Der er oplysninger om 21-27 ynglepar. Igen i år ses der flest fugle i forbindelse med efterårstrækket i september-oktober. Der er flere vinterobservationer end sædvanligt.

1. halvår: Der er flere vinteriagttagelser, 2/1 1 **Grenå Havn** (APN), 12/1 1 **Århus Nordhavn** (ABL) og 18/1-22/2 1 **Århus Østhavn** (CHØ,GGU,HBØ). 25/2 3 **Grenå Havn** (PJA). Fra primo marts begynder forårstrækket for alvor at vise sig. Der ses 360 trækkende fugle i perioden 7/3-12/5, flest 4/4 110 Ø **Gjerrild by/Gjerrild Nordstrand** (GGU) og 16/4 50 trk **Anholt** (FSV). Flest rastende ses 11/4 50 **Anholt** (FSV) og 12/4 50 overnattende **Stubbe Sø** (JPL,JKL).



2. halvår: 1080 trk i perioden 23/8-7/11, flest 7/9 75 SV **Vesborg Fyr** (MWH) og 81 S **Eskeplet** (HLL), 27/9 91 S **Sletterhage** (JPL,JKL) og 27/9 141 **Øer/Hassensøre** (KO). Større antal rastende fugle, 3/9 51 rst **Anholt** (KMN). Årets sidste 7/11 1 S **Fornæs** (ASF), 28/11 1 **Århus Havn** (RoC m.fl.) og endnu en vinterobs, 20/12 1 **Grenå Strand** (AR).

Total: 7354 (4755) Indsendere: 107 Observationer: 1032 Lokalteter: 269

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	4	899	1462	523	480	544	1216	1992	224	5	1

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarrellii* 10202

Hele 25 observationer, men det dækker formodentlig kun 4 forskellige fugle. Normalen for de sidste 10 år er 6 ex.

15 obs i perioden 4/3-29/3 af 1 ♂ **Årslev Engsø** (CHJ,LLH,HLL m.fl.). Fra samme lokalitet er der observationer 5/4, 10/4 og 20/4. Det drejer sig sandsynligvis om samme individ. Øvrige obs 4/4 1 **Barkær-Thomaskær** (JPL), 9/4 1 ♂ **Sangstrup Klint** (HAC) og 3/5 1 ♀ **Væth Enge** (RSN).

Silkehale *Bombycilla garrulus* 10480

Efter to flotte år med over 18.000 fugle byder 2009 på et noget mere beskedent forekomst, der ligger klart under 10-års gennemsnittet. 1. halvår er egentligt meget fint, men Silkehalerne svigter næsten totalt Østjylland i 2. halvår med sølle 108 fugle fordelt på 5 observationer. Heller ikke i det øvrige Danmark ses der mange Silkehaler, idet der kun registreres lidt over 1100 fugle i hele landet i 2. halvår.

1. halvår: Større flokke (≥150): 7/1 400 **Hjortshøj** (EO), 11/1 350 **Alstrup** (MWH), 15/1 250 of **Brabrand** (SSK), 17/1 500 **Århus Østhavn** (FLF), 20/1 150 of **Universitetsparken** (RSN), 25/1 200 **Brabrandstien**, **Århus-trebroer** (PPR) og 6/3 210 **Århus Midtby** (JLY). Reelt træk i foråret

(april) noteres kun på få lokaliteter: 11/4 22 N **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 13/4 8 trk samt 15/4 8 trk begge **Anholt** (FSV) og 18/4 28 N **Sondrup Strand** (LAM). På **Anholt** ringmærkes der endvidere 15 fugle i perioden 18/1-12/3 med max 18/1 6 rnk (FSV). Forårets sidste fugle: 23/4 8 **Grenå** (AR), 30/4 1 **Kalø Gods/Hovedgård** (RDN m.fl) og 8/5 1 **Vejlby Århus** (HBP).

2. halvår: Alle obs nævnes: 23/10 3 **Skejby** (EDY), 29/10 5 **Anholt** (KMN,HOF), 19/11 63 **Brand Nord** (LBO), 16/12 12 **Allingåbro** (FNI) og 18/12 25 **Viby** (ESØ).

Total: 10.765 (16.219) Indsendere: 93 Observationer: 290 Lokaliteter: 124

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5560	2086	2617	392	1	-	-	-	-	8	63	37

Vandstær *Cinclus cinclus* 10500 Caretaker-art

2009 er næsten en gentagelse af 2008, med stort set ingen større antal, men med tal fra mange lokaliteter.

Vi har ikke oplysninger om ynglepar, men et maj-fund på en gammel yngleplads er svært mistænkelig, da vintergæsterne normalt forlader landet ult. marts.

Lokmax. i 1. halvår er (alle lok. med min. 3 fugle): 2/1 3 **Århus Å Fusvad-Tarskov** (SSK), 4/1 4 **Århus Å Pinds Mølle-Fusvad Bro** (EO), 11/1 8 fanget til ringmærkning **Lystrup Å** (MIK m.fl.), 17/2 3 **Hevring Å** (JG), 24/2 3 **Giber Å** (BKR,KEH). De sidste i foråret er 1/4 1 **Tarskov Mølle** (BGO) samt 1/4, 3/4 og 12/5 1 **Lystrup Å** (AWM,JS).

Efterårets første dukker som sædvanlig op i efterårsferien: 20/10 1 **Harlev Mølle** (ToLa) og 21/10 1 **Thorsmølle** (IZN) og 1 **Skovmøllen** (HLL).

2. halvårs største antal er: 15/11 5 fanget til ringmærkning **Ørnbjerg Mølle** (MIK), 1/12 3 **Giber Å** (BGO) og 19/12 3 **Lystrup Å** (AWM).

Total: 66 første halvår og 39 andet halvår Indsendere: 51 Observationer: 147 Lokaliteter: 37 månedsfordeling (sum af lokalitetsmax. pr. måned):

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
31	20	12	2	1	-	-	-	-	6	16	17

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes* 10660

Ynglepar: Der er indberettet 6-9 par fra 2 lokaliteter, 3-4 par **Ryomgård** (UBM) og 3-5 par **Balen/Østerløkken** (MWH). Herudover er der indberettet 589 syngende fugle fra 154 lokaliteter i perioden 1/4-15/7, flest (lok.max >17): 10/4 19 **Årslev Engso** (HLL), 11/4 30 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 14/5 42 **Bjerregrav Mose** (BKR), 4/6 20 **Rejstrup Enge** (TBR) og 11/6 19 **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: Flest rastende (lok.max >6): 1/1 7 **Hornbæk Enge** (LTP), 2/1 8 **Julianeholm Plt.** (ALM) og 28/1 22 fou **Årslev Engso** (LLH).

2. halvår: Flest rastende (lok.max >10): 18/10 11 **Eskeplet** (HLL), 26/10 30 **Anholt** (KMN) og 26/12 24 **Årslev Engso** (HLL).

Total: 1899 (822) Indsendere: 91 Observationer: 1171 Lokaliteter: 246

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
137	80	236	399	263	179	122	67	87	167	72	90

Jernspurv *Prunella modularis* 10840

Ynglepar: 149 syngende/ynglende fugle på 84 lokaliteter i perioden 1/4-15/7, flest (lok.max >3): 29/3 6 **Årslev Engsø** (HLL), 30/3 6 **Bjerregrav Mose** (BKR), 2/4 5 **Brabrandstien** (GGU), 11/4 6 **Bjerregrav Mose** (BKR) og 13/4 5 **Vallum Sø** (ABU).

Forår: 88 trækkende fugle i perioden 16/3-18/4 kulminerer ult. mar-pri. apr, flest (lok.max >7): 28/3 16 S **Sødringholm Strand** (LTP), 4/4 19 **Issehoved** (MWH) og 10/4 15 **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Efterår: Kun 24 trækkende i perioden 25/9-27/10, flest (lok.max >2): 27/10 4 **Anholt** (KMN), 30/9 4 **SV Sletterhage** (SP) og 27/10 4 **Anholt** (KMN).

Total: 739 (776) Indsendere: 66 Observationer: 475 Lokaliteter: 136

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11	18	122	231	72	22	20	10	111	112	5	5

Rødhals *Erithacus rubecula* 10990

Der er ringmærket 755 Rødhalse på **Anholt** og 26 Rødhalse ved **Brabrand Sø**.

Ynglepar: Der er kun indberettet 1 ynglepar. Herudover er der indberettet 329 syngende fugle fra 102 lokaliteter i perioden 1/4-15/7, flest (lok.max >9): 8/4 10 **Voermølle Bakker** (KWS), 13/4 16 **Moegård Storskov** (LTP), 13/4 18 **Vallum Sø** (ABU), 28/6 11 **Ahl Hage** (JIM) og 13/7 12 **Tol-løkke Skov** (JMI).

1. halvår: Større antal rastende (lok.max >10): 4/4 60 **Issehoved** (MWH), 10/4 80 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 16/4 150 rst **Anholt** (FSV).

2. halvår: Større antal rastende (lok.max >8): 24/10 11 **Brattingsborg Skov** (MWH), 26/10 25 **Anholt** (KMN) og 31/10 15 **Velling Skov** (AWM).

Total: 1326 (914) Indsendere: 81 Observationer: 837 Lokaliteter: 220

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
79	49	82	552	88	87	47	18	67	147	58	52

Nattergal *Luscinia luscinia* 11030

Antallet af lokaliteter med **nattergal** er gået lidt tilbage til tidligere års niveau.

Ynglepar: 2 par **Hornbæk Enge** (LTP). Herudover er der 272 syngende fugle på 84 lokaliteter i perioden 30/4-20/7, flest (lok.max >8): 14/5 62 **Bjerregrav Mose** (BKR), 17/5 12 **Tåstrup Mose** (EO), 24/5 12 **Kasted-Geding Mose** (PLA), 30/5 15 **Mørke Kær** (HPE) og 4/6 17 **Rejsby Enge** (TBR).

Første obs: 30/4 1 sy **Bjerregrav Mose** (CSS), 30/4 1 sy **Århus Å** ml. Brabrand Sø og trebroer (CHØ), 30/4 1 rst h **Beder** (MiBA).

Sidste obs: 20/7 1 sy **Øer/Hassensøre** (AS), 9/8 2 ka **Bjerregrav Mose** (CSS) og 30/8 1 ka **Bjerregrav Mose** (CSS).

Total: 391 (394) Indsendere: 60 Observationer: 212 Lokalteter: 91

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	241	151	2	2	-	-	-	-

Blåhals *Luscinia svecica* 11060

2 obs i 2009. 16/4 1 rst **Tåstrup bæk** (CHJ) og 15/5 1 sy **Anholt** (FSV). Førstnævnte kan pga. datoen næsten kun være af den sydlige race.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros* 11210

Fra **Århus Østhavn** meldes i alt 95 observationer af max. 6 fugle. Der opholder sig Husrødstjert på lokaliteten næsten hele året rundt. Kun fra december er der ingen indberetninger. I alt observeres der 4-6 forskellige fugle i januar, februar og marts samt 2 i november. Dermed er antallet af vinterfund igen ret højt.

Århus Østhavn er den eneste lokalitet, hvorfra der meldes om ynglefugle, men desværre er de ikke indtastet som ynglepar.

Der observeres 19 syngende fugle på 15 lokaliteter, flest (lok.max ≥ 2): 12/4 4 **Århus Østhavn** (GGU) og 26/4 2 **Skanderborg industriområde** (BKR). Øvrige større obs (lok.max > 6): 27/9 8 fou **Århus Havn** (FAJ).

Første forårsobs fra andre lokaliteter end Århus Østhavn: 29/3 og 31/3 1 sy **Skelhøje Bakker** (RAM) samt 31/3 1 fou **Skanderborg industriområde** (BKR).

Sidste efterårsobs fra andre lokaliteter end Århus Østhavn: 27/10 1 ♀ fou **Ebeltoft Færgenhavn** (FF).

Total: 89 (118) Indsendere: 46 Observationer: 144 Lokalteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	3	8	15	9	11	10	7	12	8	2	-

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* 11220

Totalantallet samt antallet af ynglepar og syngende fugle er steget i forhold til sidste år. Årsagen hertil kan være det øgede antal indsendere og lokaliteter.

Der indberettes 12-16 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 5-6 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens reservat (PLA). Desuden er der oplysninger om 17 ynglefugle på yderligere 7 lokaliteter samt i alt 144 syngende fugle på 94 lokaliteter, flest (lok.max > 4): 25/4 5 **Sødringholm Strand** (LTP), 13/5 6 **Strandkær/Molslaboratoriet** (KO) og 30/5 5 **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA).

Første obs: 10/4 1 sy **Sødringholm Strand** (LTP), 11/4 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og 11/4 1 sy **Årslev Engso** (CHJ).

Øvrige større obs er fra efterårstrækket (lok.max > 8): 2/9 20 fou **Anholt** (FSV). Sidste observationer er 18/9 2 og 19/9 1 ringmærket **Anholt** (FSV) samt 20/9 1 rst **Kragemoen** (MWH).

Total: 297 (241) Indsendere: 67 Observationer: 262 Lokalteter: 130

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	68	112	55	19	13	30	-	-	-

Bynkefugl *Saxicola rubetra* 11370

Der indberettes 1-2 ynglepar **Vium Mose** (PLA) og 1-2 par **Hornbæk Enge** (LTP) samt 15 ynglefugle på yderligere 3 lokaliteter og i alt 32 syngende fugle på 25 lokaliteter.

1. halvår: Første observationer er 13/4 1 rst og 15/4 1 rst begge **Anholt** (FSV) samt 18/4 1 rst **Brabrand Sø**, vestende (HBØ). Større obs (lok.max >12): 18/5 40 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 18/5 30 **Anholt** (FSV). Åbenbart en dag med et stort fald af trækkende småfugle.

2. halvår (lok.max >26): 2/9 30 og 5/9 48 alle **Anholt** (KMN,FSV). Sidste obs: 6/9 1 1K **Kasted-Geding Mose** (JHH), 7/9 3 rst **Bølling Sø** (HST) og 8/9 2 fou **Årslev Engso** (KEH).

Bynkefugl. Foto: Henning Ettrup

Total: 298 (252) Indsendere: 48 Observationer: 153 Lokaliteter: 55

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	16	119	38	14	46	65	-	-	-

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquatus hibernans/Saxicola t. rubicola* 11390 /11391 / 11393

25 indsendere indberetter 9 fugle på 6-7 lokaliteter, heraf 3 vinterfugle.

Som sidste år er **Vrads Sande** det sted, hvor Sortstrubet Bynkefugl har ynglet. Desværre er der ikke tastet ynglepar ind i DOFbasen, men der ses 2 voksne fugle med to unger.

Følgende observationer drejer sig om fugle bestemt til den atlantiske race (*hibernans*): 7-8/1 og 11/1 1 ♂ **Begtrup Vig** (HPE,KO). Desuden er en fugl 31/1-21/2 **Lushavn** (MWH) racebestemt til atlantisk. Desuden 19/1-1/3 1 ad ♀ **Kysing Næs** (OHE m.fl.), 22/2 1 rst **Norsminde** (FLU) (sikkert samme som Kysing Næs), 11/3 1 ♀ rst **Alrø Strevelshoved** (DSA), 20/3-7/10 max 4 **Vrads Sande** (AWM m.fl.) og 5/4 1 ♀ **Hesselholm** (LEB).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe* 11460

Totaltallet er højt i år og er næsten på niveau med de høje tal fra 2003-2005. Bortset fra 3 fugle, der er bestemt som 1K, er der ingen tegn på yngleaktivitet i Østjylland.

Den første observation den 22/3 1 ♀ fou **Hvolbæk** (JPE) er samtidig den første i hele landet i 2009 og det tidligste fund i Østjylland i DOFbasen. De følgende observationer er 3/4 1 ♂ fou **Følle Bund** (APN), fotodokumenteret, 4/4 8 rst **Anholt** (FSV) og 5/4 2 fou **Århus Østhavn** (KEH).

1. halvår: Større obs af rastende fugle (lok.max >15): 18/5 175 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og ligeledes 18/5 45 **Anholt** (FSV).

2. halvår (lok.max >20): 5/9 61, 6/9 45 og 7/9 40 alle **Anholt** (KMN,HOF,FSV) og 6/9 21 **Århus Østhavn** (KEH). En trækobservation skal nævnes: 4/9 27 **Anholt** (KMN). Sidste obs: 2/10 1 rst **Århus Østhavn** (KO), 5/10 1 ♀ fou **Vorup By** (HLR) og 6/10 1 rst **Mols Hoved** (JPL,JKL).

Total: 577 (468) Indsendere: 52 Observationer: 165 Lokaliteter: 71

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	29	341	1	3	36	163	3	-	-

Ringdrossel *Turdus torquatus* 11860

Årets total ligger noget under det normale.

1. halvår: 21 obs i perioden 4/4-24/5, kulminerer pri. apr-med. apr. Første obs: 4/4 2 fou **Anholt** (FSV), 4/4 2 rst **Gjerrild By** (GGU,HAC) og 5/4 4 trkf **Issehoved** (MWH). Træk: 9/4 2 og 10/4 12 **Gjerrild Nordstrand** (alle AR). Største rastende flok (lok.max >2): 7/4 5 og 11/4 5 **Issehoved** (begge MWH). Sidste obs: 4/5 1 rst **Issehoved**, 8/5 1 fou og 24/5 1 rst **Ballen** (alle MWH).

2. halvår: 11/10 1 set og hørt **Silkeborg Nord** (MER), er eneste efterårsobservation.

Total: 58 (87) Indsendere: 9 Observationer: 22 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	54	3	-	-	-	-	1	-	-

Solsort *Turdus merula* 11870

Ynglepar: Der er indberettet 15-21 par fra 5 lokaliteter, flest (lok.max >1): 9 par **Ryomgård** (UBM), 2-5 par **Ballen** (MWH) og 2-5 par **Åstrup v. Århus** (JG). Herudover er der 497 syngende fugle på 129 lokaliteter, flest (lok.max >12): 10/3 15 **Risskov Strand** (RDN), 18/4 15 **Højkol Skov** (GGU), 17/6 18 **Vallum Sø** (OF) og 13/7 14 **Tolløkke Skov** (JMI).

1. halvår: Største obs (lok.max >55): 15/3 200 rst **Anholt** (HOF).

2. halvår: Største obs (lok.max >40): 30/10 75 rst **Anholt** (KMN).

Total: 3670 (2058) Indsendere: 91 Observationer: 1384 Lokalteter: 292

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
713	286	649	339	364	184	203	61	108	213	161	389

Sjagger *Turdus pilaris* 11980

Der er i år en interessant sommerobservation den 28/6 af 7 fouragerende fugle ved **Gudensø** og det er to måneder efter den sidste forårsobservation den 22/4. Det kan måske dreje sig om en familieflok?

1. halvår: Træk: 1259 trækkende fugle i perioden 3/3-20/4, flest (lok.max >37): **Issehoved**: 284 i perioden 30/3-18/4, flest 5/4 139 N (MWH). **NØ-Djursland**: 500 trækkende i perioden 4/4-11/4, flest 4/4 320 Ø **Gjerrild By** (HAC). 3/3 400 N **Hindberg** (PLA). Større rastende flokke, flest (lok.max >430): 5/1 510 **Alrø By** (DSA), 7/1 700 fou **Hjortshøj** (EO) og 1/2 500 **Kjellerup** (STA). Sidste obs: 20/4 37 N **Årslev Engsø** (HLL), 21/4 1 rst **Issehoved** (MWH), 22/4 150 **Fulden** (ESØ).

Sommerfund: 28/6 7 fou **Gudensø** (LNS).

2. halvår: Første obs: 5/9 2 rst og 6/9 2 rst **Anholt** (KMN), 25/9 5 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Træk: 3265 trækkende fugle i perioden 25/9-24/10, flest (lok.max >9): **Anholt**: 2590 trækkende i perioden 18/10-30/10, flest 30/10 1170 trk rst (KMN). **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 100 trækkende i perioden 25/9-30/10, flest 30/10 85 **Sødringholm Strand** (LTP). 8/11 120 V **Årslev Engsø** (HLL), 1/12 350 indtrk **Sminge Sø** (BRS) og 24/12 50 Ø **Bryrup** (AWM). Større rastende flokke, flest (lok.max >400): 1/11 450 **Ålsø** (GGU), 2/11 500 **Horstved** (KO) og 7/11 600 **Tåstrup Sø** (PLA).

Antal: 32.697 (44.078) Indsendere: 83 Observationer: 637 Lokalteter: 239

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8769	7938	2783	1537	-	7	-	-	9	3044	4149	4461

Sangdrossel *Turdus philomelos* 12000

Det må konstateres, at Sangdrosslen nu opholder sig her hele året rundt, dog kun i mindre antal i vintermånederne.

Ynglepar: Der er indberettet 2 par fra 2 lokaliteter og 4 ynglefugle fra 1 lokalitet. Det kan vist gøres bedre. Herudover er der indberettet 381 syngende fugle fra 158 lokaliteter, flest (lok.max >8): 1/4 12 **Strandplantagen** v. Glatved (KO), 9/4 10 **Bidstrup Gods** (KWS) og 10/5 10 **Brattingsborg Skov** (MWH).

Forår: Træk: 162 trækkende fugle i perioden 23/3-19/4, flest (lok.max >3): 10/4 70 **Gjerrild Nordstrand** (AR). Større rastende flokke, flest: 21/4 110 **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Efterår: Træk: 190 trækkende i perioden 29/9-30/10, flest (lok.max >1): 28/10 50 **Anholt** (KMN). Større rastende flokke, flest: 30/8 21 **Ildal Skov** (BRS).

Antal: 984 (1428) Indsendere: 79 Observationer: 537 Lokaliteter: 187

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	2	144	472	105	65	25	35	50	79	-	5

Vindrossel *Turdus iliacus* 12010

Der er sket en tilbagegang sidst på året.

1. halvår: Større vinterforekomster (lok.max >60): 2/1 150 fou **Risskov** (RDN) og 7/1 200 fou **Hjortshøj** (EO). Træk: 231 trækkende i perioden 16/1-16/4, flest (lok.max >6): 17/1 100 S **Århus Nord** (FBC), 6/3 70 N **Beder** (ESØ) og 27/3 50 trkf **Issehoved** (MWH). Større rastende flokke (lok.max >100): 1/4 200 fou **Anholt** (FSV), 30/3 200 fou **Tolløkke Skov** (RAM) og 5/4 150 rst sy **Rosenholm Slotspark** (ABU). Sidste obs: 18/4 1 rst **Langemark** (MWH), 21/4 1 fou **Gl. Rye** (LNS) og 25/4 2 rst **Sødringkær** (LTP).

2. halvår: Første obs: 27/9 1 rst **Øer/Hassensøre** (KO), 7/10 2 V **Bryrup** (AWM) og 9/10 7 rst **Kalø Gods** (KO). Træk: 578 trækkende i perioden 7/10-9/11, flest (lok.max >12): **Anholt**: 224 trækkende i perioden 22/10-30/10, flest 28/10 90 (KMN). **Bryrup**: 154 trækkende i perioden 7/10-9/11, flest 1/11 101 (AWM). 30/10 110 **Sødringholm Strand** (LTP) og 8/11 78 V **Årslev Engsø** (HHL). Større rastende flokke, (lok.max >60): 29/10 125 fou **Årslev Engsø** (LLH) og 31/10 200 of **Velling Skov** (AWM). Større vinterforekomster (lok.max >65): 21/12 140 rst **Linå** (HST), 29/12 120 rst **Barnekold** (MWH) og 30/12 195 fou **Årslev Engsø** (LLH).

Antal: 5180 (8366) Indsendere: 57 Observationer: 311 Lokaliteter: 120

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
957	288	810	481	-	-	-	-	1	1233	588	822

Misteldrossel *Turdus viscivorus* 12020

Ynglepar: Der er indberettet 1 ynglepar ved **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA). Herudover er der 88 syngende fugle på 63 lokaliteter, flest (lok.max >3): 26/4 4 **Kompedal Plantage** (MER).

Forår: Træk: 434 trækkende i perioden 14/3-12/5, flest (lok.max >5): **NØ-Djursland**: 262 trk/8 obs i perioden 4/4-11/4, flest 28/3 90 Ø og 4/4 140 Ø **Gjerrild** (HAC). Samme dag noteres 250 trk og 150 rst **Gjerrild** (GGU). **Issehoved**: 152 trk/8 obs i perioden 27/3-12/5, flest 7/4 90 N (MWH). Større rastende flokke udover de nævnte, flest (lok.max >9): 19/3 30 fou **Anholt** (FSV) og 28/3 20 **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Efterår: Træk: 34 trækkende i perioden 27/9-19/12, flest (lok.max >5): 10/10 17 SØ **Vesborg Fyr** (MWH). Flest rastende (lok.max >15): 12/8 20 **Ildal Skov** (JBA), 3/9 35 **Salten Næs Hede** (BRS) og 31/10 21 **Vesborg Fyr** (MWH).

Antal: 1541 (952) Indsendere: 64 Observationer: 339 Lokalteter: 136

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
29	57	261	864	31	13	35	33	52	100	53	13

Græshoppesanger *Locustella naevia* 12360

Der indberettes 4-6 ynglepar **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP) samt 77 syngende fugle på yderligere 41 lokaliteter, flest (lok.max >5): 10/5 7 **Årslev Engsø** (GGU,MJH) og 14/5 13 **Bjerregrav Mose** (BKR,OEH,CSS).

Første obs: 19/4 1 sy **Brabrand Sø** (MJH,PLA), 20/4 1 sy **Bjerregrav Mose** (BKR) og 23/4 1 sy **Hornbæk Enge** (LTP).

Sidste obs: 8/8 1 sy **Årslev Engsø** (HLL), 9/8 1 ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og ret sent 7/9 1 ringmærket og fotodokumenteret **Anholt** (FSV,KMN,HOF).

Total: 144 (91) Indsendere: 48 Observationer: 233 Lokalteter: 44

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	13	59	52	16	3	1	-	-	-

Flodsanger *Locustella fluviatilis* 12370

Der observeres kun 1 syngende Flodsanger i perioden 11/6-3/7 ved **Nørreå** (TBR m.fl.).

Savisanger *Locustella luscinioides* 12380

Der observeres 4 fugle 38 gange af 18 indsendere: 15/4-16/6 1 sy i området ved **Gudenåen** vest for Randers (LTP m.fl.), 25/4-3/5 1-2 sy **Brabrand Sø** (MJH m.fl.) og 15/5 1 sy **Rejstrup Enge** (TBR).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* 12430

Der er indberetninger om 1-3 ynglepar **Hornbæk Enge** (LTP). Desuden meldes om 4 ringmærkede 1K fugle ved **Brabrand Sø** og om 30 syngende fugle på yderligere 15 lokaliteter, flest (lok.max >3): 10/5 4 **Brabrand Sø** (GGU), 10/5 4 **Årslev Engsø** (GGU,JDN) og 13/5 4 **Gudenåparken** (BKR).

Første obs: 28/4 1 sy **Brabrand Sø** (JOP,CHØ) og 29/4 1 sy **Gudenåen** vest for Randers (LTP).

Sidste obs: 23/8 1 1K, 19/9 1 1K og 21/9 1 1K alle ringmærket **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 56 (37) Indsendere: 26 Observationer: 110 Lokalteter: 17

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	25	15	5	7	2	-	-	-

Kærsanger *Acrocephalus palustris* 12500

Selvom totalantallet ikke er så højt som sidste år, er det et pænt antal, som ligger på niveau med 2007.

Der indberettes 16-22 ynglepar **Hornbæk Enge** (LTP) og 1 par **Egå Engsø** (FNI) og samt 292 syngende fugle på i alt 83 lokaliteter, flest (lok.max ≥ 19): 30/5 19 **Hornbæk Enge** (LTP), 1/6 24 **Årslev Engsø** (LLH) og 3/6 34 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Første obs: 14/5 2 sy **Årslev Engsø** (LLH,HST) og samme sted 15/5 1 sy (HLL).

De sidste obs er lige som sidste år sene: 18/9 1 ringmærket og 30/9 1 ringmærket **Anholt** (FSV). En sen observation i oktober kræves yderligere beskrevet før omtale her i rapporten.

Total: 432 (326) Indsendere: 49 Observationer: 218 Lokaliteter: 91

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	134	209	62	23	5	-	-	-

Rørsanger *Acrocephalus scirpceus* 12510



Der er oplysninger om 15-20 ynglepar **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP), desuden om 295 syngende fugle på yderligere 69 lokaliteter, flest (lok.max >18): 14/5 20 **Bjerregrav Mose** (BKR), 15/5 28 **Rejstrup Enge** (TBR) og 7/6 27 **Skanderborg Sø** (PLA). Observatøren vurderer, at antallet ved Skanderborg Sø kan være meget større, idet det på flere strækninger var svært at høre fuglene pga. vind og motorstøj. Der bliver ringmærket 159 1K-fugle i 2009, det er mindre end halvdelen af de ringmærkede 1K-fugle fra 2008. Største obs ringmærkede 1K-fugle (lok.max >23): 1/8 25 **Brabrand Sø** (MJH).

Første obs: 23/4 1 sy **Gudenåparken** (LTP) og 28/4 1 sy **Årslev Engsø** (HLL). Den 29/4 observeres der Rørsangere på flere lokaliteter.

Sidste obs: 19/10 1 1K ringmærket, 20/10 1 1K ringmærket og 25/10 1 1K ringmærket, alle **Brabrand Sø** (MJH). Observatøren bemærker, at det er hans hidtil seneste Rørsanger i Danmark og at fuglen er i god kondition og skulle have brændstof nok til at trække sydpå. Det er også det hidtil seneste fund i Østjylland. På landsplan observeres i 2009 dog en Rørsanger den 31/10 på Mandø.

Total: 774 (465) Indsendere: 53 Observationer: 344 Lokaliteter: 83

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	235	220	66	186	52	9	-	-

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus* 12530 *Caretaker-art*

Kun velbeskrevne fund tages med i rapporten, da arten efterhånden er ret sjælden i Danmark, normalt kun med enkelte fund årligt.

Gulbug *Hippolais icterina* 12590

Antallet af indrapporterede Gulbuge varierer en del fra år til år. Men siden 2002 ligger totalantallet over gennemsnittet fra de foregående ti år. Det tyder forhåbentlig på en fremgang af Gulbug i Østjylland.

Der er oplysninger om 2-3 ynglepar **Ballen/Østerløkken** (MWH), desuden om 113 syngende fugle på yderligere 62 lokaliteter, flest (lok.max >6): 20/5 8 **Lushage**, Helgenæs (CSS) og 26/5 12 **Anholt** (TEO).

Første obs: 7/5 1 sy **Snabegård Plantage** (AWM) og 9/5 1 sy **Alrø Alhale** (JOP).

Sidste obs: 22/8 1 rst **Udbyhøj Syd** (FNI), 22/8 1 fou **Barnekold** (MWH) og 25/8 1 1K rst **Sletterhage** (RSN).

Total: 154 (133) Indsendere: 43 Observationer: 129 Lokalteter: 70

FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	81	43	19	11	-	-	-	-

Gærdesanger *Sylvia curruca* 12740

Totalantallet er faldet lidt i forhold til det høje antal sidste år. Det ligger dog en del over 10-årsgennemsnittet. Siden 2004 ligger totalantallet over gennemsnittet fra de ti foregående år.

Der indberettes 8-12 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 4-5 par **Ballen/Østerløkken** (MWH). Desuden observeres 170 syngende fugle på yderligere 105 lokaliteter, flest (lok.max >5): 10/5 7 **Brattingsborg Skov** (MWH) og 20/5 7 **Lushage**, Helgenæs (CSS).

Første obs: 12/4 1 sy **Stavtrup** (FLU), 14/4 1 sy **Hasle** (ALM) og 15/4 1 sy **Silkeborg Langsø** (BRS).

Sidste obs: 23/9 1 fou **Brattingsborg Skov** (MWH), 25/9 1 rst **Vesborg Fyr** (MWH) og 5/10 1 ringmærket **Anholt** (FSV).

Total: 332 (218) Indsendere: 63 Observationer: 300 Lokalteter: 123

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	80	124	73	12	23	19	1	-	-

Tornsanger *Sylvia communis* 12750

Der indberettes 19-26 ynglepar på 2 lokaliteter, flest 18-25 par **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP), desuden 769 syngende fugle på 159 lokaliteter, flest (lok.max >25): 14/5 123 **Bjerregrav Mose** (BKR), 15/5 70 **Rejstrup Enge** (TBR) og 15/7 36 **Årslev Engsø** (LLH).

Første obs: 26/4 3 sy **Årslev Engsø** (FLU) og 27/4 2 sy **Bjerregrav Mose** (BKR). Den 28/4 observeres 3 syngende fugle på yderligere 3 lokaliteter. Større antal rastende fugle (lok.max >27): 18/5 50 **Gjerrild Nordstrand** (AR) samt 27/6 og 30/6 29 **Årslev Engsø** (HLL),

Sidste obs: 16/9 1 fou **Brattingsborg Skov** (MWH), 20/9 2 rst **Vesborg Fyr** (MWH) og 29/9 1 fou **Årslev Engsø** (LLH).

Total: 1473(926) Indsendere: 76 Observationer: 554 Lokalteter: 184

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	22	689	421	188	121	32	-	-	-

Havesanger *Sylvia borin* 12760

I dette forår, som byder på den varmeste april måned i DMI's historie, ankommer Havesangeren lige som mange andre sangere ret tidligt til Danmark.

Der er oplysninger om 3-5 ynglepar på 3 lokaliteter og om 254 syngende fugle på yderligere 102 lokaliteter, flest (lok.max >12): 14/5 22 **Bjerregrav Mose** (BKR), 18/5 35 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 4/6 15 **Rejstrup Enge** (TBR).

Første obs: 27/4 1 sy **Ryomgård** (ABU) og 27/4 1 sy **Bjerregrav Mose** (BKR). Husk så vidt muligt at dokumentere de tidlige fund.

Sidste obs: 6/9 2 rst **Anholt** (KMN) og 7/9 2 ringmærket **Anholt** (FSV).

Total: 443 (233) Indsendere: 52 Observationer: 246 Lokalteter: 113

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	228	135	50	21	4	-	-	-

Munk *Sylvia atricapilla* 12770

Totalantallet er det højeste i rapportens historie, og det samme gælder også for antallet af syngende fugle.

Der er indberetninger om 6-9 ynglepar på 3 lokaliteter og om 595 syngende fugle på yderligere 197 lokaliteter, flest (lok.max >19): 3/6 21 **Bjerregrav Mose** (CSS), 21/6 19 **Tolløkke Skov** (JMI) og 23/6 21 **Vallum Sø** (OF). Øvrige større obs (lok.max >16): 1/6 19 og 20/9 17 alle ringmærket **Anholt** (FSV).

I januar og marts observeres 5 fugle på 4 lokaliteter. Den første observation i april er sandsynligvis en af fuglene, som har overvintret og opholdt sig på lokaliteten i januar og marts: 2/4 og 3/4 1 **Viby** (GGU). De følgende forårsobs er ret tidlige: 3/4 1 sy **Hasle** (ALM), 4/4 1 sy **Gudenåparken** og 6/4 1 ringmærket **Anholt** (FSV).

Sidste efterårsobs: 7/10 2 ringmærket **Anholt** (FSV), 7/10 2 fou **Årslev Engsø** (LLH) og 10/10 1 ringmærket **Anholt** (FSV). De 5 fugle i december er fordelt på 5 lokaliteter.

Total: 1259 (581) Indsendere: 91 Observationer: 719 Lokalteter: 222

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	-	3	266	357	305	142	49	115	14	-	5

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* 13000

En enkelt observation i 2009: 26/9 1 **Fornæs** (AR,CO).

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix* 13080

Der er ingen indberetninger om ynglepar, men om 37 syngende fugle på 25 lokaliteter, flest (lok.max >2): 10/5 4 **Brattingsborg Skov** (MWH), 14/5 3 **Skaføgård** (FNI) og 24/6 3 **Bøjstrup Skov** (ABU).

Den første obs er usædvanlig tidlig: 13/4 1 rst **Østerhede** (MWH). Derefter 24/4 1 sy **Velling Skov** (AWM) og 26/4 1 sy **Gjerrild Nordstrand** (BJS).

Sidste obs: Den 24/6 observeres 6 fugle på 4 forskellige lokaliteter. Den sidste obs er 28/6 1 sy **Lindholm Hoved** (LNS).



Skovsanger, Østerhede, Samsø, 13. april 2009. Foto: Mogens Wedel-Heinen

Total: 54 (39) Indsendere: 25 Observationer: 50 Lokaliteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	32	16	-	-	-	-	-	-

Gransanger *Phylloscopus collybita* 13110

Totaltallet er ret højt igen, selvom det ikke når op til tallet fra 2008. Antallet af syngende fugle er meget højt i forhold til de foregående år. Men da yngletiden og træktiden overlapper hinanden, kan andelen af syngende trækfugle være meget høj.

Der indberettes 18-24 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 10-12 par **Vallum Sø** (ABU). I perioden 1/4-1/7 observeres desuden i alt 856 syngende fugle på 192 lokaliteter, flest (lok.max >21): 10/4 36 **Bjerregrav Mose** (CSS), 13/4 26 **Vallum Sø** (ABU) og 13/4 22 **Moegård Storskov** (LTP).

Første obs: 14/3 1 rst **Åbyhøj** (JSC), 17/3 1 sy **Høskoven** (MJH) og 20/3 1 sy **Bryrup** (JBA). Større obs rastende fugle, 1. halvår (lok.max >30): 18/4 35 **Gjerrild Nordstrand** (AR). I perioden 2/4-14/6 bliver der ringmærket 45 fugle på **Anholt** (FSV), i perioden 26/3-21/6 13 fugle ved **Brabrand Sø** (MJH).

Større obs rastende fugle, 2.halvår (lok.max >19): 6/9 20 **Årslev Engsø** (GGU), 10/9 23 **Lindholm Hoved** (HST) og 28/9 35 **Kysing Næs** sommerhusområde (RSN). I perioden 7/9-19/10 bliver der ringmærket 111 fugle på **Anholt** (FSV), i perioden 9/8-24/10 38 fugle, deraf 25 1K-fugle ved **Brand Sø** (MJH). Sidste obs: 3/11 1 fou **Lystrup Å** (AWM), 14/11 1 rst **Rugård Nørresø** (KO) og 28/11 1 fou **Lindholm Hoved** (HST). Sidstnævnte obs kan betegnes som årets eneste vinterobservation.

En observation drejer sig om en fugl, der er bestemt til sibirisk race (*tristis*), 17/11 1 **Østerhede** (MWH). lagttagelsen er beskrevet på DOFbasen.

Total: 2122 (1148) Indsendere: 100 Observationer: 1044 Lokalteter: 254

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	57	751	348	167	125	121	431	119	3	-

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* 13120

Der indberettes følgende ynglepar: 10-15 par **Trekanten**, Samsø (MWH) og 4-5 par **Hornbæk Enge** (LTP). Desuden indberettes 690 syngende fugle på yderligere 154 lokaliteter, flest (lok.max >25): 14/5 143 **Bjerregrav Mose** (BKR,OEH,CSS) og 15/5 52 **Rejstrup Enge** (TBR). Øvrige større obs (lok.max >38): 3/9 67 rst og 5/9 135 rst alle **Anholt** (KMN).

De første observationer er alle fra den 10/4: 3 sy **Årslev Engsø** (HLL), 1 sy **Kasted-Geding Mose** (KEH), 4 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og 1 sy **Anholt** (TA). Sidste obs: 23/9 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og 5/10 2 rst **Vesborg Fyr** (MWH). Landets sidste Løvsanger er 24/10 1 ringmærket Gulstav.

Total: 1481 (1248) Indsendere: 68 Observationer: 559 Lokalteter: 175

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	360	502	268	34	144	171	2	-	-

Fuglekonge *Regulus regulus* 13140

Der er ingen indberetninger om ynglepar, men der observeres 126 syngende fugle på 47 lokaliteter, flest (lok.max >7): 31/3 10 **Årslev Engsø** (AM), 2/4 8 **Sølund Skov** (KWS) og 24/6 8 **Bøjstrup Skov** (ABU). Øvrige større obs: 1. halvår (lok.max >18): 8/1 20 fou **Silkeborg sydbj** (HST), 21/3 25 **Kollens Mølle** (EO) og 6/4 20 ringmærket **Anholt** (FSV). 2. halvår (lok.max >25): 21/10 70 fou **Anholt** (KMN) og 24/10 34 fou **Brattingsborg Skov** (MWH).

Total: 1087 (1004) Indsendere: 57 Observationer: 360 Lokalteter: 117

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
203	25	152	160	31	29	17	32	136	233	37	32

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapillus* 13150

Der indberettes 3 observationer af 3 fugle: 4/4 1 rst **Gjerrild Nordstrand** (Jan Durinck via TEO), 8/4 1 fou **Anholt** (FSV) og 12/5 1 sy **Forstbotanisk Have Århus** (GGU).

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata* 13350

Der indberettes 2-4 ynglepar på 2 forskellige lokaliteter på **Samsø** (MWH). Desuden er der oplysninger om 12 syngende fugle på yderligere 10 lokaliteter. Der er kun 1 observation med mere end 1 syngende fugl: 31/5 3 **Rugård Gods** (JTL).

Første obs: 10/5 1 rst **Tåstrup Sø** (EO), 12/5 2 fou **Anholt** (FSV) og 13/5 1 fou **Asmindør Hage** (MWH).

Sidste obs: 20/9 1 rst **Vesborg Fyr** (MWH), 21/9 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og 23/9 1 fou **Brattingborg Skov** (MWH).

Total: 117 (127) Indsendere: 33 Observationer: 79 Lokalteter: 50

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	30	22	13	26	26	-	-	-

Lille Fluesnapper *Ficedula parva* 13430

Efter et år uden indberetninger af Lille Fluesnapper bliver det i 2009 til én fugl, 2/6 1 sy **Anholt** (FSV). Husk så vidt muligt at dokumentere fund af denne art.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca* 13490

Totalantallet er steget i forhold til sidste år, det ligger dog stadigvæk under 10-årsgennemsnittet.

Alle ynglepar nævnes: 1 par **Lyngroden** (FNI) og 9-10 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PLA), som efter kraftig udtynding af krat og træer, men med mange redekasser, stadigvæk er den bedste ynglelokalitet for Broget Fluesnapper i Østjylland. Herfra meldes også den 30/5 det største antal med 7 syngende fugle (PLA). Fra yderligere 24 lokaliteter meldes 30 syngende fugle, flest (>2): 16/5 3 **Strandkær/Molslaboratoriet** (KO) og 6/6 3 **Lammehoved Skov** (CSS).

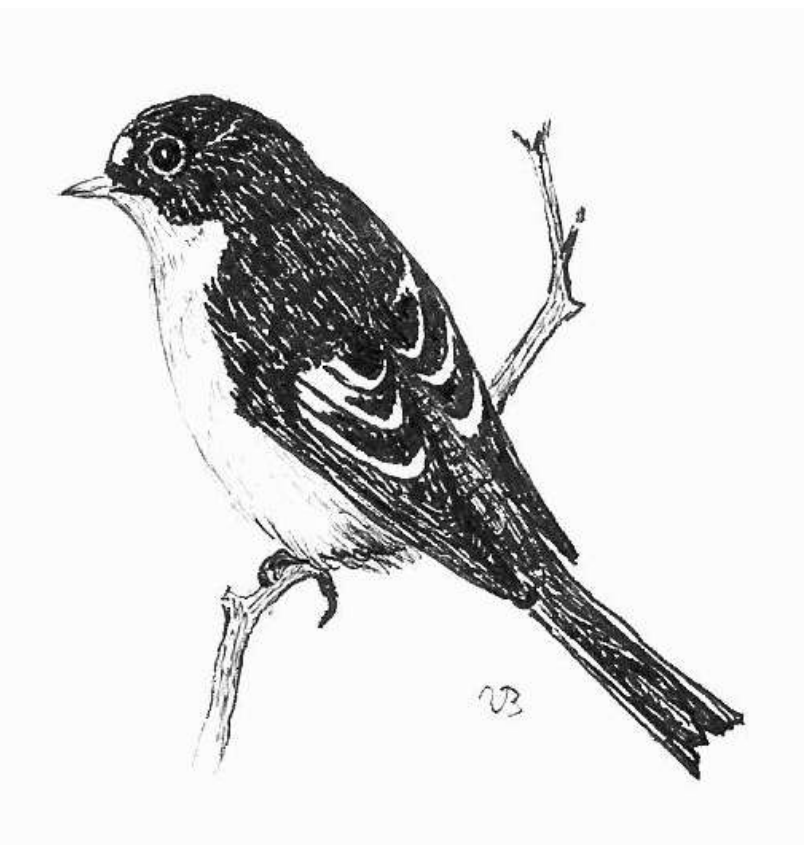
Øvrige større obs (lok.max >2): 18/5 3 fou **Gjerrild Nordstrand** (APN), 1/9 4 ringmærket **Anholt** (FSV) og 6/9 5 fou **Østerhede** (MWH).

Første obs er tidlig som på landsplan: 13/4 1 ♂ fou **Torskov** (FF), 21/4 1 sy **Velling Skov** (AWM) og 22/4 2 rst **Anholt** (FSV). Den første observation er den hidtil tidligste i rapportens historie, men på landsplan observeres en Broget Fluesnapper allerede den 10/4 ved Gilbjerg Hoved, og flere i dagene lige efter, bl.a. har Skagen rekordtidlig ankomst allerede 14/4.

Sidste obs: 8/9 1 fou **Østerhede** (MWH), 11/9 1 ringmærket **Anholt** (FSV) og 16/9 1 fou **Brattingborg Skov** (MWH).

Total: 80 (85) Indsendere: 32 Observationer: 73 Lokalteter: 38

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	12	36	12	2	5	13	-	-	-



Skægmejse *Panurus biarmicus* 13640

Ved **Brabrand Sø** bliver der ringmærket i alt 39 Skægmejsler (MJH). 11/6 bliver bl.a. en 2K+ ♀ og en 2K+ ♂ fanget i samme net, og de var ringmærket i Tyskland. Observatøren bemærker, at de to fugle sikkert også var blevet fanget i samme net i Tyskland, da ringene havde fortløbende numre.

Der indberettes 3-5 ynglepar **Kragemosen** (MWH) samt 6 syngende fugle på 3 lokaliteter fra foråret, flest (lok.max >2): 4/4 3 **Gudenåparken** (APR). På 2 lokaliteter ses udflyjende unger, og 14 af de ringmærkede fugle er 1K-fugle.

1. halvår, større obs (lok.max >14): 6/2 15 rst og 7/3 16 of alle **Vorup Enge** (LTP,HLR). Der indberettes 1 større observation af træk til overnatning: 8/3 14 **Vorup Enge** (HLR).

2. halvår, større obs (lok.max >15): 17/9 16 fou **Kragemosen** (MWH), 20/9 18 fou **Brabrand Sø** (MJH) og 27/9 25 rst **Brabrand Sø**, vestende (GGU).

Total: 474 (395) Indsendere: 37 Observationer: 196 Lokaliteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	24	48	29	23	28	36	33	81	74	43	15

Halemejse *Aegithalos caudatus* 14370

Ikke-racebestemte Halemejsler: 53 indsendere, 145 observationer og 90 lokaliteter. Største obs (lok.max >19): 4/1 28 fou **Brattingsborg Skov** (MWH), 11/1 20 fou **Skramsø Plantage** (JPL), 20/1 25 fou **Salten Langsø**, vestdel (JSA) og 15/11 20 fou **Skanderborg Sø** (KIMR).

Sydlig Halemejse (14374): 14 indsendere, 27 observationer og 15 lokaliteter. Der indberettes 1-2 ynglepar **Østerhede**, Samsø (MWH). Største obs (lok.max >8): 25/1 14 rst **Nedenskov Hede** (KO), 22/2 10 fou **Ildal Skov** (EBJ), 27/8 12 fou **Brabrand Sø** (MJH) og 11/11 13 fou **Brabrand Nord** (LBO).

Nordlig Halemejse (14371): 12 indsendere, 19 observationer og 13 lokaliteter. Største obs (>5): 31/1 6 fou **Salten Langsø**, midtdel (ALM), 27/2 15 fou **Brattingsborg Skov** (MWH), 25/10 6 fou **Hem Odde**, Mossø (LNS) og 19/12 9 fou **Brattingsborg Skov** (MWH).

Der indberettes 2 YF redebyggende **Bjerregrav Mose** (TBR), hvor begge fugle er blandingsformer af nordlig og sydlig Halemejse.

Total: 831 (784) Indsendere: 61 Observationer: 192 Lokaliteter: 98

1) Total 2) ikke race-bestemte Halemejse 3) Sydlig Halemejse 4) Nordlig Halemejse

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	241	94	102	42	22	22	3	31	69	62	74	69
2	214	60	70	32	15	22	3	19	64	56	44	56
3	20	18	21	7	3	-	-	12	2	-	26	4
4	7	16	11	3	4	-	-	-	3	6	4	9

Sumpmejse *Parus palustris* 14400

Det tydelige fald i totalantallet i forhold til de to foregående år kan skyldes faldet i antallet af indsendere og dermed lokaliteter.

Der indberettes 1 ynglepar **Vallum Sø** (ABU), 5 ynglefugle på 2 lokaliteter samt 83 syngende fugle på 50 lokaliteter, flest (lok.max >3): 8/4 6 **Voermølle Bakker** (KWS) og 13/4 8 **Vallum Sø** (ABU).

Største obs (lok.max >7): 14/1 8 fou **Fussingø Skov** (BKR), 25/1 10 rst **Nedenskov Hede** (KO), 11/3 8 rst **Rosenholm Skov** (SSL) og 18/10 8 **Vallum Sø** (ABU).

Total: 460 (355) Indsendere: 57 Observationer: 318 Lokalteter: 124

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
68	39	103	72	14	17	18	15	29	23	35	27

Topmejse *Parus cristatus* 14540

Totalantallet er det laveste siden 2003 og ligger under gennemsnittet af de foregående 10 år. Antallet af indsendere og lokaliteter er tilsvarende faldet. Det er endnu svært at vurdere, om der er virkelig tilbagegang for Topmejsen.

Der indberettes 1 ynglepar **Vallum Sø** (ABU), 2 ynglefugle på 1 lokalitet og 31 syngende fugle på 21 lokaliteter, flest (lok.max >2): 20/3 og 25/4 3 **Sødringholm Skov** (LTP) samt 18/4 5 **Ansø Enge** (GGU).

Største obs (lok.max >6): 18/3 7 rst **Skramsø Plantage** (KO) og 18/10 8 fou **Velling Skov** (AWM).

Total: 232 (259) Indsendere: 48 Observationer: 170 Lokalteter: 72

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
42	28	33	39	9	5	8	6	14	27	14	7

Sortmejse *Parus ater* 14610

Der er i år ingen nævneværdige trækobservationer, og det er derfor, at totalantallet er faldet i forhold til sidste år.

Der indberettes 1 ynglepar **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA), 1 ungefodrende par i redekasse, som desværre ikke er tastet ind som ynglepar, samt 160 syngende fugle på 65 lokaliteter, flest (lok.max >5): 20/3 6 **Ahl Hage og Plantage** (RAM), 13/4 6 **Vallum Sø** (ABU) og 25/4 22 **Sødringholm Skov** (LTP).

1. halvår, største obs (lok.max >10): 5/1 50 **Snabegård Plantage** (AWM) og 11/4 23 **Issehoved** (MWH).

2. halvår, største obs (>6): 2/9 20, 3/9 28 og 5/9 30 alle **Anholt** (KMN) samt 8/9 15 **Salten Næs** (HST).

Total: 531 (549) Indsendere: 53 Observationer: 266 Lokalteter: 103

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
99	26	69	146	23	23	9	13	63	27	13	20

Blåmejse *Parus caeruleus* 14620

Der er ikke så store trækobservationer som i 2008, og det kan mærkes på totalantallet. Men selv om totalantallet er mere end halveret i forhold til 2008, er det det næststørste tal i de sidste 10 år.

Der indberettes 9-11 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 3-4 par **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA) og 4 par **Ryomgård** (UBM). Desuden er der oplysninger om 28 ynglefugle på yderligere 5 lokaliteter samt 228 syngende fugle på 81 lokaliteter, flest (lok.max >8): 11/3 15 **Årslev Engso** (ALM), 20/3 20 **Hesselbjerg Skov** (TBR) og 12/4 14 **Tolløkke Skov** (JMI).

1. halvår: 1250 trækkende på 4 lokaliteter, flest (lok.max >140): 18/3 425 og 23/3 410 **Fornæs** samt 29/3 205 **Gjerrild Nordstrand** (alle AR). Øvrige større obs (lok.max ≥30): 2/1 35 rst og 9/1 35 rst **Sødringholm Strand** (ALM,LTP) samt 31/1 30 fou **Stavtrup Skov** (MJH). Der blev ringmærket 184 fugle på **Anholt** og ved **Brabrand Sø** (FSV,MJH), heraf 9 1K-fugle.

2. halvår: Kun 41 trækkende på 3 lokaliteter, flest (>6): 5/10 30 **Havknude** (HOF). Øvrige større obs (lok.max >15): 12/12 16 rst **Årslev Engsø** (HLL), 19/12 16 fou **Brattingsborg Skov** (MWH). Der bliver ringmærket 95 fugle på **Anholt** og ved **Brabrand Sø** (FSV,MJH), heraf 43 forskellige 1K-fugle.

Total: 3387 (2362) Indsendere: 83 Observationer: 1055 Lokaliteter: 216

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
363	234	1650	227	87	70	30	86	166	180	126	168

Musvit *Parus major* 14640

Der indberettes 33-41 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 17-20 par **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA) og 26 ynglefugle på yderligere 5 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 427 syngende fugle på 120 lokaliteter, flest (lok.max >11): 20/3 20 **Hesselbjerg Skov** (TBR), 23/3 14 **Voermølle Bakker** (KWS) og 13/4 14 **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: Der er kun én nævneværdig trækobs: 4/4 20 trkf **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Øvrige større obs (lok.max >22): 8/2 25 **Moegård Have Skov** (NAA), 12/2 30 **Årslev Engsø** (NAA) og 21/2 24 fou **Brattingsborg Skov** (MWH). Der bliver ringmærket 113 fugle på **Anholt** og ved **Brabrand Sø** (FSV,MJH), heraf 5 1K-fugle.

2. halvår: Der er kun én trækobs: 27/10 10 trkf **Anholt** (KMN). Øvrige større obs (lok.max >18): 6/12 20 **Kollens Mølle** (EO) og 19/12 30 fou **Brattingsborg Skov** (MWH). Der bliver ringmærket 36 fugle på **Anholt** og ved **Brabrand Sø** (FSV,MJH), heraf 10 1K-fugle.

Total: 2739 (1804) Indsendere: 92 Observationer: 1311 Lokaliteter: 263

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
382	321	491	402	192	106	77	77	192	140	131	228

Spætmejse *Sitta europaea* 14790

Der indberettes meget interessante observationer af en Spætmejse: 24/3, 25/3, 26/3, 31/3 og 25/5 1 ♀ **Brattingsborg Skov** (MWH). Den er bestemt som Mørkbuget Spætmejse, som er den almindelige race i Jylland. Det er første dokumenterede fund af en Spætmejse nogensinde på Samsø. Da Spætmejsen er en meget stedfast fugl, der sjældent forlader den skov, hvor den er kommet til verden, mangler den på en del øer, indtil nu også på Samsø. Det bliver spændende at følge udviklingen, om der kommer flere Spætmejsere til Samsø og etablerer en ynglebestand på øen.

Der er oplysninger om 2 ynglepar på 2 lokaliteter: 1 par **Vallum Sø** (ABU) og 1 par **Åstrup** ved Århus (JG), og om 13 ynglefugle på 6 lokaliteter samt om 174 syngende fugle på yderligere 75 lokaliteter, flest (lok.max ≥11): 14/1 og 17/3 14 **Fussingø Skov** (BKR) samt 20/3 11 **Hesselbjerg Skov** (TBR). Øvrige større obs (lok.max >12): 15/9 og 23/9 20 rst **Velling Skov** (AWM) samt 15/11 25 fou **Silkeborg Vesterskov** (EBJ).

Total: 856 (469) Indsendere: 82 Observationer: 517 Lokaliteter: 177

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
83	63	144	195	41	36	20	29	70	48	69	58

Træløber *Certhia familiaris* 14860

Der indberettes 2 ynglepar **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA) samt 5 ynglefugle på 1 lokalitet. Desuden er der oplysninger om 79 syngende fugle på yderligere 44 lokaliteter, flest (lok.max >4): 17/3 5 **Fussingø Skov** (BKR), 22/3 5 **Velling Skov** (AWM) og 9/4 5 **Mossø**, vestende (SOT). Øvrige større obs (lok.max >6): 4/1 7 fou **Brattingsborg Skov** (MWH) og 21/3 11 **Kollens Mølle** (EO).

Total: 297 (219) Indsendere: 57 Observationer: 231 Lokalteter: 104

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
39	20	72	52	33	7	9	10	15	19	9	12

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla* 14870

Totalantallet er næsten halveret i forhold til sidste år. Ligeledes er antallet af syngende fugle gået tydeligt tilbage, og antallet af lokaliteter, hvor arten registreres, er faldet med næsten 30 %. Årsagen kan være mindre aktivitet blandt observatørerne, men det kan også betyde tilbagegang i bestanden. Korttået Træløber er i høj grad afhængig af gamle løvtræer til redesteder og fødesøgning, og fjernelse af dem påvirker bestanden negativ. Skulle der være fældet mange af de gamle løvtræer?

Der er ingen oplysninger om ynglepar, men der indberettes 32 syngende fugle på 22 lokaliteter, flest (lok.max >2): 12/3 4 **Fussingø Skov** (BKR) og 22/3 3 **Giver Å**, Skovmøllen-havet (GGU). Øvrige større obs: Der er kun én observation med mere end 2 fugle: 10/5 3 rst h **Moessgård Strand** (ALM).

Total: 73 (108) Indsendere: 30 Observationer: 66 Lokalteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	3	21	14	12	5	-	2	4	1	2	4

Pungmejse *Remiz pendulinus* 14900

Det eneste tegn på yngel er en rede med æg ved **Brabrand Sø** og 3 syngende fugle på yderligere 3 lokaliteter. Ved **Brabrand Sø** ringmærkes 2/5 en 2K+ ♂ med "rugeplet", og den genfanges 1/6 samme sted (MHJ).

Første obs: 3/4 1 ♂ rst **Brabrand Sø** (MJH), 13/4 1 sy **Tåstrup Sø** (CHJ) og 18/4 2 rst **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Den sidste obs er samtidig den eneste obs i 2. halvår: 2/8 1 rst **Brabrand Sø**, vestende (GGU).

Total: 15 (35) Indsendere: 9 Observationer: 18 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	7	3	-	1	-	-	-	-

Pirol *Oriolus oriolus* 15080 *Caretaker-art*

4-6 fugle er ret pænt nu om dage, og endda et par syngende imellem. Der ses igen flest ved trækstederne. Anholt lader til at være et godt sted for Pirol, der er igen i år observationer herfra i foråret.

18/5 1 rst (AR) og 21/5 1 rst-Ø (AR,HAC) **Gjerrild Nordstrand**. 25/5 1 rst (TEO) og 2/6 1 sy (FSV) **Anholt** og 1/6 1 2K ♂ **Ålsrode** (HOF) samt en sen observation, 15/6 1 sy **Nørreå** (MER).

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio* 15150

Et kanonår, der med hele 421 fugle selvfølgelig er et rekordår! Det er specielt de meget flotte yngletal samt et par pæne obs fra Anholt, som giver den gode årstotal, der er næsten dobbelt så høj som 10-årsgennemsnittet.

Ynglepar: I alt 36-45 par: 9-11 par **Glatved Strand** (HAC), 5 par **Albæk** (HAC), 4-5 par **Trehøje i Mols Bjerge** (ALM), 4 par **Strandkær/Molslaboratoriet** (KO), 2-3 par **Vrads Sande** (SFP,AWM), 2 par **Rugård Strand** (JPL,JKL), 1-3 par **Fugleværnsfondens reservat, Stubbe Sø** (PLA), 1-2 **Møgelskår** (MWH), 1-2 **Kragemosen** (MWH), 1 par **Sødringholm Strand** (LTP), 1 par **Bølling Sø** (HST), 1 par **Udbyhøj Syd** (FNI), 1 par **Alling Å, Vr. Alling – GL. Estrup** (PLA), 1 par **Salten Næs** (BRS), 1 par **Tåstrup, Århus** (EO), 1 par **Nørreåen, Brunskov** (TBR) og 0-1 par **Tustrup** (FNI).

Årets første ankommer lidt tidligt: 2/5 1 ♂ **Handrup** (DD), 12/5 1 **Vadsted Engso** (BM), 13/5 1 **Anholt** (FSV) og 1 ♂ **Kasted-Geding Mose** (JHH) og 14/5 1 ♂ **Strandkær/Molslaboratoriet** (KO).

1. halvårs største obs (>5): 18/5 6, 25/5 10 og 26/5 25 alle fra **Anholt** (FSV,TEO). Derudover 26/5 9 **Vrads Sande** (HST).

2. halvårs største obs udgøres alle af ynglefugle med udflyjende unger: 29/7 17 **Trehøje i Mols Bjerge** (ALM), 13/8 **Glatved Strand** (HAC), 14/8 21 **Albæk** (HAC), 18/8 19 **Strandkær/Molslaboratoriet** (KO) og 18/8 13 **Vrads Sande** (AWM).

Året afsluttes med en del fugle i september: 10/9 1 hunfarvet **Dråby Strand** (FNI) og 1 juv **Ballen/Østerløkken** (MWH) og 27/9 1 **Havknude** (HOF).

Total: 421 (231) Indsendere: 52 Observationer: 153 Lokalteter: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	97	112	67	130	15	-	-	-

Stor Tornskade *Lanius excubitor* 15200 *Caretaker-art*

Et lidt bedre år end 10-årsgennemsnittet med pænt mange fugle i 1. halvår, mens 2. halvår er lidt tyndt. En sommerobservation fra Salten Næs tyder på et muligt ynglefund, men er iflg. artskoordinatoren næppe mere end det. På landsplan er der i 2009 stor tilbagegang i både Midtjylland og Borris-området, og kun stabilitet fra Kallemærsk Hede med 5 sikre par (pers. kom. Niels Peter Brøgger). Til brug for årstotal og månedsfordeling er der anvendt månedsmax for lokaliteterne.

1. halvår: Der er obs fra ca. 47 lokaliteter, og med langtidsstationære (>1 md) fugle fra følgende lokaliteter: 1/1-7/2 1 **Årslev Engso** (HLL,MiBA m.fl.), 29/1-11/4 1 **Vrads Sande** (JBA,AWM,SSK m.fl.), 2/1-20/3 1 **Sødringholm Strand** (APR,ALM,LTP), 31/1-28/3 1 **Fugleværnsfondens reservat, Stubbe Sø** (JPL,ABU) og 25/1-15/3 1 **Hornslet Mose – Viekær** (FNI). Eneste obs af mere end en fugl er samtidig den eneste trækobs: 10/4 3 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Sidste obs i foråret: 11/4 1 **Vrads Sande** (SSK), 13/4 1 **Kongsø Plantage** (SSK) og 23/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (NJU).

Sommer: 27/6 1 ♂ **Salten Næs hede/skov** (SHA m.fl.).

2. halvår: Efterårets første fugle: 29/9 1 **Anholt** (FSV) og 1 **Vrads Sande** (AWM) og 30/9 1 rst derpå trk **Dråby Strand** (FNI). Der ses fugle på ca. 17 lokaliteter, men ingen obs af mere end en fugl, og kun en enkelt lokalitet har mere end en obs: 29/9-10/10 1 **Vrads Sande** (AWM,CHJ).

Total: 80 (71) Indsendere: 52 Observationer: 107 Lokalteter: 60

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20	16	14	11	-	1	-	-	3	9	2	4

Skovskade *Garrulus glandarius* 15390

Yngel: Eneste indsendte er 1 par **Gammelgård Sø** (PLA).

Træk: 21/4 4 N **Dragsmur** (FNI) er eneste.

Øvrige obs (≥10): 5/1 28 **Gjerrild Overskov** (AR), 20/3 11 **Sødringholm Skov** (LTP), 15/9 10 **Vel-ling Skov** (AWM), 27/9 15 **Bjerregrav Mose** (CSS), 2/10 10 **Eskeplet** (TBR), 2/10 10 **Sødring-holm Strand** (TBR), 18/10 11 **Øer/Hassensøre** (KO) og 31/12 11 **Salten Langsø** (HLL).

Ringmærkning: 4/1 1 og 20/12 1 1K **Brabrand Sø** (ToLa,MJH).

Total: 1119 Indsendere: 85 Observationer: 675 Lokalteter: 213

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
149	82	145	143	61	19	23	55	168	149	41	84

Husskade *Pica pica* 15490

Yngel: Kun 4-7 par er meldt, flest 2 par **Nimtofte** (ABU) og 1-4 par **Ryomgård** (UBM).

Øvrige obs (≥35, alle er overnatningspladser): 3/1 65 **Tåstrup Mose** (CHJ), 14/1 40 **Eskelund** (GGU), 2/2 45, 9/3 45 og 15/11 52 **Vorup Engsø** (HLR,LTP), 3/2 35 **Døde Å** (GGU), 5/2 45 **Horn-bæk Enge v. Gudenåen** (LTP), 7/2 36 **Åby** (KEH), 16/2 45 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 13/12 45 **Feldballe** (JPL).

Total: 2197 Indsendere: 77 Observationer: 781 Lokalteter: 179

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
515	472	249	133	117	60	56	71	83	128	146	167

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes* 15570

Årets resultat bliver 8 fugle, mod 14 i 2008, 2 i 2007 og 2-3 i 2006. Alle obs nævnes: 23/3 1 **Gjer-rild Overskov** (PJA), 24/7 og 26/7 3 trkf og rst **Fornæs** (AR,JSC), 31/7 1 **Øer/Hassensøre** (ALM), 12/8 1 **Anholt** (FSV), 29/9 1 **Gludsted Plt.** (AWM) og 1/12 1 **Rosenholm Slot** (JT).

Allike *Corvus monedula* 15600

Yngel: 7 par **Skanderborg Dyrehave** (PLA) og 1-2 par **Marie Magdalene** (ABU) er eneste indsendte.

1. halvår: I perioden 8/2-2/5 noteres der på 14 lokaliteter i alt 14.446 trækkende Alliker. De største lokaliteter (træksum ≥500): **Fornæs** har i perioden 8/2-2/4 3614 (FNI,AR,PJA,PR), **Gjerrild-området** noteres i perioden 24/2-2/5 6886 (SSL,RSN,GGU,HLL m.fl.) og ved **Grenå** ses der i peri-oden 8/3-9/3 3100 (AR). Øvrige obs (≥300): 24/2 300 **Bjerregrav Mose** (IO), 28/2 400 **Gjerrild Nordstrand** (AR), 8/3 365 **Dystrup-Ramten Søerne** (ABU) og 5/4 310 **Brabrand Sø** (GGU).

2. halvår: Der ses i alt 7264 trækkende Alliker på 18 lokaliteter i perioden 6/9-26/12. De største lokaliteter (træksum ≥250): **Anholt** har i perioden 9/10-29/10 5895 (FSV,KMN,HOF) og 29/10 392

S **Årslev Engsø** (LLH). Øvrige obs (≥ 200): 19/10 350 **Vesborg Fyr** (MWH), 1/11 300 **Fornæs** (JSC,GGU), 3/11 500 **Hedemølle** (ER) og 9/12 200 **Skablund Skov** (JG).

Desuden skal denne obs nævnes: 13/10 65 **Brabrand Sø** (MJH) der ledsages af flg. kommentar fra MJH "En af de overflyvende Alliker havde undersiden tegnet som Sibirisk Allike, med lys grå krop og sort hoved og bryst. En lys gennemskinnelig midterste halefjer afslører nok en partiel albinistisk/leucistisk fugl, og ikke en sjældenhed fra Asien. Desværre kun set undersiden"

Total: 29.457 Indsendere: 76 Observationer: 652 Lokalteter: 150

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1058	3210	12.558	1558	202	35	70	149	275	7849	1515	978

Råge *Corvus frugilegus* 15630

Yngel: 20 observatører har været flittige, og optalt 57 kolonier med tilsammen 5618-6488 par. Det er den største optælling af Østjyllands Råger siden 1991, hvor der taltes 10.153 par fordelt på 96 kolonier. På nedenstående kort ses koloniernes placering i Østjylland. Bemærk at koloniens størrelse ikke fremgår af kortet. Kan det virkelig passe at der ikke er ynglende Råger i den NV-lige del af lokalområdet?

De største kolonier i år er (antal par): 530-560 **Lillering Skov**, 514 **Skanderborg Dyrehave**, 440 **Hessel-Hesselager**, 295-315 **Lystrup Sønderkov**, 250-350 **Tange Sø v. Ans**, 240-260 **Silkeborg**, 200-230 **Dalsgård Skov**, 167-197 **Holmen Skov v. Termestrup** og 160-180 **Tingskov v. Tranbjerg** (JPL,PLA,PR,KRL,PHJ,TA,ABU,JG,DSA,FNI,LTP,ABL,MWH,EBJ,JLO,JTL,MJH, To-La,HET,BJS).



Rågekoloniernes placering i Østjylland 2009.

1. halvår: Der noteres 597 trækkende fugle i perioden 13/2-20/5 på 6 lokaliteter, flest 13/2-23/3 262 **Fornæs** (AR), 23/2 210 **Ryomgård** (ABU) og 28/2-27/4 113 **Gjerrild** (AR,GGU,TEO,LLH,HLL). Øvrige obs (≥ 250): 5/1 250 **Låsby** (HST), 7/1 350 og 22/1 600 **Rygårde** (JBP), 22/1 1300 **Hinge Sø** (HST), 22/1 370 **Fuldbro Mølle** (JSA), 31/1 250 **Tebbestrup Kær** (HLR), 2/2 400 **Tvenstrup/Svorbæk** (JG), 12/2 700 **Hastrup v. Spentrup** (OEH) og 15/6 750 **Gammel Estrup** (HAC).

2. halvår: I perioden 18/8-17/12 ses der i alt 623 trækkende Råger på 8 lokaliteter, flest 18/8-17/12 534 **Odder** (DB), 10/10 25 **Vesborg Fyr** (MWH) og 26/10-16/11 27 **Besser Rev** (MWH). Øvrige obs (≥ 250): 22/9 1500 **Over Hornbæk** (TBR) og 9/12 400 **Skablund Skov** (JG).

Total: 20.400 Indsendere: 65 Observationer: 729 Lokalteter: 188

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4670	2887	2210	3085	1447	1661	668	669	2415	827	728	1133

Sortkrage *Corvus corone* 15671

Et flot år for Sortkragen som vi skal tilbage til 1989 (65) for at overgå.

Træk (alle nævnes): 27/3 1 **Fornæs** (AR), 30/3 3 trkf, 4/4 2 Ø **Gjerrild** (RSN,GGU), 21/4 1 N og 1/5 1 N **Issehoved** (MWH,APN). Øvrige obs (≥ 2): 14/3 3 **Egå Engsø** (KA), 25/4 4 **Gjerrild Nordstrand** (APR,PR) og 25/10 2 **Kragemosen** (MWH). Bemærk at de er mange gengangere fra Gjerrild, hvor de altså ikke trækker ud, men laver symbolske trækforsøg og fourageringstræk. Der er desuden en stor andel hybrider.

Total: 59 (35) Indsendere: 30 Observationer: 71 Lokalteter: 28

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	5	14	11	7	2	-	1	4	6	4	1

Gråkrage *Corvus cornix* 15673

Der er i år indtastet 33 obs under "15670 Krage sp." Disse er medregnet her.

Yngel: Der er kun indrapporteret 8-12 par, flest 4-8 par **Alrø** (JG).

1. halvår: 529 trækkende Gråkrager ses i perioden 1/2-21/4 på 6 lokaliteter. De største lokaliteter (træksum ≥ 10): 28/2-6/4 397 **Gjerrild-området** (AR,HLL,GGU,TEO) og 16/3-22/3 115 **Fornæs** (AR). Øvrige obs (≥ 250): 8/1 250 **Silkeborg Langsø** (BRS), 20/1 450 **Boes** (PLA), 21/1 455 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (HLL), 9/2 270 **Store Sjørup Strand** (LTP) og 1/3 520 **Hevringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Der ses 527 trækkende Gråkrager i perioden 30/8-30/10 på 4 lokaliteter, flest 30/8-1/9 110 **Laven Stationsby** (SKRY) og 28/10-30/10 410 **Anholt** (KMN,HOF,FSV). Øvrige obs (≥ 150): 15/11 200 og 13/12 280 **Eskeplet** (MER,HLL), 29/11 150 **Overgårds Marker** (LTP) og 3/12 150 **Thors Mølle** (IZN).

Total: 13.274 Indsendere: 88 Observationer: 1079 Lokalteter: 281

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3467	2237	1893	718	378	163	170	580	598	1156	814	1100

Ravn *Corvus corax* 15720

Ravnen må notere en nedgang i årstotalen på 38 % i forhold til sidste år på 21 % færre lokaliteter. Er bestanden for nedadgående, eller er Ravnen ved at være så almindelig, at vi ikke altid gider at skrive den i notesbogen? Følg med i udviklingen i næste årsrapport!

Yngel: 6-8 par på 8 lokaliteter er alt. 1-2 par **Mårup Skov** (MWH) er eneste multi-obs.

Træk: Husk at skelne mellem regulært trækkende fugle, og dem der "bare" er overflyvende! 2/1 1 Ø, 3/1 1 N, 11/2 1 N og 5/8 1 V **Bryrup** (AWM), 31/1 1 N **Nedenskov Hede** (AWM), 1/4 1 og 2/9 1 **Anholt** (FSV), 24/5 4 N **Dragsmur** (SSL) og 7/11 1 **Odder** (DB). Øvrige obs (≥10): 22/2 12, 28/4 21 og 1/9 25 **Kolindsund vestlige del** (KO,CS,FNI), 21/5 21 **Kærby Enge** (KO), 27/7 30 **Nødager** (KEF), 19/9 28 **Gjerrild Nordstrand** (EVL) og 24/9 11 **Anbjerg Mose** (LNS).

I disse politisk korrekte tider hvor det at have en mobbe-politik er "god latin", er det måske på sin plads at vurdere omfanget af mobberi også for Ravne ☺. Oplysningerne er fra DOFbasens kommentarfelt. Ravn mobber disse arter: Fiskeørn, Fjordterne, Havørn, Spurvehøg. Ravn bliver mobbet af disse arter: Gråkrage, Spurvehøg.

Total: 966 Indsendere: 116 Observationer: 606 Lokalteter: 240

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
83	79	94	130	98	33	59	59	183	58	60	30

Kragefugl sp. *Corvini* 15749

21 obs af 16.105 fugle er puttet i denne kategori i år. Største obs (≥2000): 14/2 2000 rst nat **Skanderborg Sø, vestdel** (ALM) og 29/11 3000 og 22/12 5000 **Tåstrup Århus** (EO).

Stær *Sturnus vulgaris* 15820

Årstotalen ligger i den pæne ende, lidt over 10-års gennemsnittet. Yngleparrene rapporteres ikke så flittigt, således er der kun oplysninger om 54-60 ynglepar i 2009.

Der observeres 10.609 trækkende fugle, fordelt på 1975 i 1. halvår og 8634 i 2. halvår. Største trækobs 28/10 1015 **Anholt** (KMN,FSV,HOF).

Flest ses ved fælles overnatningspladser ved søer og fjorde, og samlet er der rapporteret 46.837 fugle i forbindelse med overnatning, flest 24/9 10.000 **Kragemosen** (MWH) og 26/10 4750 **Vorup Kær** (HLR).

Total: 122.796 (97.348) Indsendere: 104 Observationer: 1071 Lokalteter: 261

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2036	3111	12.907	8190	1360	2304	6943	19.141	28.903	33.055	2502	2344

Rosenstær *Sturnus roseus* 15840

En enkelt obs af denne sjældenhed, 11/5 1 ad ♂ rst motorvejsrasteplads **Blankhøj v. True** (FSH). Fuglen blev opdaget af observatøren lige efter at han vågnede i bilen efter en lille blunder. Det beskrives, at fuglen havde lang flot nakketop, sorte vinger, hale og hoved med flot glans, smukt farvet rosa krop.

Det er kun 4. fund inden for DOF-Østjyllands område. De tidligere er fra 2005, 1996 og 1984.

Gråspurv *Passer domesticus* 15910

Der indberettes 2 ynglepar i erobrede Svalereder i **Harlev** (ToLa) samt 6 ynglefugle på yderligere 2 lokaliteter.

1. halvår, største obs (lok.max >30): 4/1 60 **Åby** fou (KEH), 9/1 40 rst **Udbyhøj Nord** (LTP) samt 1/5 40 **Gravlev Mose** (RAM).

2. halvår, største obs (lok.max >40): 2/8 50 fou **Horskær** (DB), 17/8 50 fou **Krogstrup** (DB), 27/8 135 fou på spildt korn i vejkannten **Nisset** (HST) og 24/10 60 rst **Anholt** (KMN).

Total: 1482 (864) Indsendere: 51 Observationer: 227 Lokalteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
221	172	84	67	122	71	46	366	54	100	70	109

Skovspurv *Passer montanus* 15980

Der indberettes 27 ynglepar på 3 lokaliteter: 14 par **Ryomgård** (UBM), 3 par **Marie Magdalene** (UBM) og 10 par **Åstrup** ved Århus (JG) samt 28 ynglefugle på yderligere 2 lokaliteter.

1. halvår, trækkende: 4/4 10 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Øvrige større obs (lok.max >55): 1/1 60 fou **Linå** (HST), 13/6 58 rst **Årslev Engso** (HLL) og 25/6 85 fou **Vorup Enge** (HLR).

2. halvår, trækkende: 30/8 22 trkf **Fornæs** (JSC), 30/9 20 trkf **Sletterhage** (SP) og 7/10 15 trkf **Sletterhage** (JPL). Øvrige større obs (lok.max >70): 5/8 175 og 8/8 140 overnattende **Vorup Enge** (HLR) samt 3/10 85 fou **Tunø** (HST).

Total: 4874 (1992) Indsendere: 74 Observationer: 708 Lokalteter: 156

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
701	338	476	314	168	241	353	702	491	383	246	461

Bogfinke *Fringilla coelebs* 16360

Noget af et fald i forhold til sidste års høje sum. Årstotalen ligger desuden under 10-års gennemsnittet, men der gemmer sig også en del blandt de indrapporterede flokke af blandede Bog- og Kvækerfinker. Kun 6-10 ynglepar indtastet, men til gengæld mindst 842 syngende fugle fra 164 lokaliteter (sum af lok.max), flest 10/3 30 sy **Velling Skov** (AWM), 7/6 25 sy **Kompedal Plantage** (MER) og 11/6 28 sy **Vallum Sø** (UBM).

1. halvår: Forårstrækket kulminerer som vanligt ult. marts til pri. april. Fra perioden 28/2-18/5 kun 4314 trk, flest 29/3 2100 trk og 4/4 450 Ø **Gjerrild Nordstrand** (AR,GGU). Flest rastende ses 30/3 400 **Tolløkke Skov** (RAM).

2. halvår: Efterårstrækket er ligeledes svagt, og der rapporteres kun om 2968 trk i perioden 20/9-30/10. Der er ingen deciderede store trækdage, flest 25/9 400 trk **Ålsrode** (HOF) og 27/10 500 trk **Anholt** (KMN,HOF,FSV). Største rastende flokke 30/9 475 **Brattingsborg Skov** (MWH) og 31/10 1500 of **Velling Skov** (AWM m.fl.).

Total: 19.854 (27.326) Indsendere: 92 Observationer: 1373 Lokalteter: 291

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1081	644	5083	2459	663	460	181	169	2891	5268	271	684

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla* 16380

2009 blev heller ikke noget invasionsår, og antallet ligger på samme lave niveau som sidste år. En del Kvækerfinker er dog under trækket noteret i kategorien blandet bog-/kvækerfinker (se denne).

1. halvår: Der ses kun 138 trk i perioden 28/3-30/4, flest 4/4 100 NØ **Gjerrild** (GGU). Forårets sidste 25/4 4 trk (APR) og 30/4 3 Ø **Gjerrild Nordstrand** (BKR,BRA), 26/4 2 rst **Issehoved** (APN) og 2/5 3 N **Eskeplet** (LTP). Største antal rastende ses 4/4 300 **Gjerrild Nordstrand** (GGU).

2. halvår: Første i efteråret ses til normal tid, 20/9 1 S **Bryrup** (AWM), 23/9 1 rst **Velling Skov** (AWM) og 25/9 2 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Trækket ses næsten ikke. Der rapporteres således 112 trk i perioden 20/9-30/10. Største rastende flokke, 30/10 500 **Velling Skov** (AWM) og 28/12 450 **Salten Langsø** (KW).

Total: 2866 (205.059) Indsendere: 39 Observationer: 167 Lokalteter: 66

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
184	47	51	629	3	-	-	-	15	871	128	938

Bogfinke/Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla* 16388

Også den blandede kategori af bog- og kvækerfinker afspejler, at der ikke er tale om noget invasionsår i 2009.

1. halvår: 1370 trk i perioden 11/4-17/4, flest 11/4 600 og 12/4 650 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

2. halvår: Efteråret er en smule bedre, men kun 3400 trk i perioden 30/9-28/10, flest 30/9 1240 SV og 2/10 710 SV **Sletterhage** (SP) og 5/10 650 trk **Havknude** (HOF).

Total: 5942 (39.917) Indsendere: 9 Observationer: 17 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
200	550	-	1377	-	-	-	-	1240	2300	225	50

Gulirisk *Serinus serinus* 16400

3 observationer, hvilket næsten ligger på 10-årsgennemsnittet, der er 4.

6/4 1 NV **Gjerrild Klint** (TEO), 30/4 1 trk **Anholt** (FSV) og samme dag 1 sy **Fajstrup** (JØP).

Grønirisk *Carduelis chloris* 16490

Igen i år ses der mange fugle, og årssummen ligger væsentligt over gennemsnittet. 5 ynglepar rapporteret, men derudover 158 sy fra 71 lokaliteter (sum af lok.max), flest ses 1/5 12 **Sødringholm Strand** (TBR).

1. halvår: Der meldes om 141 trk fugle i foråret i perioden 28/2-12/5, flest 28/2 55 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Største obs af rastende fugle, 13/1 110 **Tangkrogen** (HBØ).

2. halvår: Der ses 133 trk i perioden 25/9-27/10, flest 30/9 100 SV **Sletterhage** (SP). Flest rastende fugle (lok.max ≥100): 30/8 275 **Mossø, vestenden** (GGU), 5/9 250 **Draget, Besser Rev** (MWH) og 29/10 140 **Anholt** (KMN,HOF).

Total: 9205 (5031) Indsendere: 88 Observationer: 1039 Lokalteter: 223

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1643	994	1418	512	209	136	234	916	1227	891	328	669

Stillits *Carduelis carduelis* 16530

Årets total overstiger sidste års rekordår. Summen har været støt stigende igennem de senere år, så det ser ud til, at stillitsen trives godt her i det østjyske. Populationsindekset fra de landsdækkende punkttællinger i yngletiden har også vist en væsentlig fremgang fra index 100 i 1976 til se-

nest 363 i 2009. Der rapporteres om 4 ynglepar, flest 2 par **Hornbæk enge** (LTP). Desuden 43 syngende fugle fra 29 lokaliteter (sum af lok.max). De store flokke ses især på Samsø.

1. halvår: Ikke de store trækbevægelser, således 70 trk i perioden 27/3-18/4, flest 11/4 17 **Gjerrild Nordstrand** (HAC). Flest rastende 28/1 60 **Åbo/Tyvbæk** (ToLa), 5/3 200 **Vesborg Fyr** (MWH) og 12/3 80 **Barnekold** (MWH). Flokken på 200 er den næststørste, der indtil nu er rapporteret i Østjylland (tidl. Århus Amt).

2. halvår: I perioden 10/9-29/10 78 trk, flest 40 S **Havknude** (HOF). Største flokke af rastende fugle, 9/9 80 **Egå Engsø** (HLL) og 24/9 82 **Anbjerg Mose** (LNS).

Total: 5556 (3313) Indsendere: 87 Observationer: 533 Lokaliteter: 144

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
915	598	1096	387	127	76	83	778	812	333	156	195

Grønsisken *Carduelis spinus* 16540

Årstotalen ligger lidt under 10-års gennemsnittet. Som sædvanlig enkelte sommeriagttagelser, men ingen konkrete oplysninger om ynglefugle, om end to ex. 11/7 ved **Tuemose v. Fussingø** angives som mulige ynglefugle (TBR). Der er yderligere oplysninger om 3-4 fugle i juni-juli i det midtjyske søhøjland. De største observationer ses i forbindelse med trækket forår og efterår. Der er ingen rapporter om rastende flokke over 150 fugle.

1. halvår: 2783 trk i perioden 7/3-27/4, flest 12/4 1800 Ø (HAC) og 18/4 250 trk (AR) begge **Gjerrild Nordstrand**.

2. halvår: 2396 trk i perioden 5/9-20/11, flest 27/9 194 S **Sletterhage** (JPL) og 27/9 345 **Øer/Hassensøre** (KO).

Total: 9250 (11.257) Indsendere: 67 Observationer: 382 Lokaliteter: 129

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
700	610	894	2991	3	3	4	6	1354	1852	557	276

Tornirisk *Carduelis cannabina* 16600

Igen i år en høj total væsentligt over 10-års gennemsnittet. 16 ynglepar indrapporteret, og 97 syngende fugle fra 29 lokaliteter, flest 9/4 10 sy **Strands** (JPL,JKL).

1. halvår: De største vinteriagttagelser er 25/1 14 **Salten** (FRO,JDK,AR) og 23/2 17 **Hevringholm** (FNI). Forårstrækket resulterer i 942 trk i perioden 28/2-27/4, flest 27/3 154 Ø, 30/3 138 Ø og 31/3 112 Ø **Gjerrild Klint** (RSN) samt 4/4 225 trk **Gjerrild by/Nordstrand** (GGU). Der ses ingen nævneværdige rastende flokke.

2. halvår: Kun 299 trk i perioden 14/8-1/11, flest 2/10 80 SV **Sletterhage** (SP). Største rastende flokke, 30/8 150 **Lerdrup Skov** (JOP) og 12/9 150 **Lushage**, Samsø (MWH). Årets sidste ses allerede 15/11 10 **Eskeplet** (MER), og 2. halvår byder således ikke på nogen vinteriagttagelser.

Total: 5989 (3532) Indsendere: 68 Observationer: 549 Lokaliteter: 137

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
24	53	1032	1004	330	137	345	1308	1483	261	13	-

Bjergirisk *Carduelis flavirostris* 16620

Årstotalen er næsten lige så høj som sidste år, der var rekordår. Det er vanskeligt at afgøre, hvor mange gengagere der er i materialet, men der er givetvis en del. Totalen er beregnet som summen

af dagsmax fra hver lokalitet. Der er oplysninger om 53 ringmærkede fugle på **Anholt** (FSV), hovedsageligt fra efteråret.

1. halvår: Flest rastende (lok.max ≥ 150): 2/1 150 **Sødringholm Strand** (LTP) og 28/2 150 **Århus Østhavn** (FLF). Der ses kun 33 trk i perioden 25/3-10/4. Forårets sidste 10/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 12/4 4 og 14/4 12 **Århus Østhavn** (GGU,SAR).

2. halvår: Første er ringmærkede fugle på **Anholt**, 8-13/10 3 ex. (FSV). Dernæst 13/10 4 **Hverremose ø.f. Nordby** (MWH). Største rastende flokke (lok.max ≥ 150): 18/10 250 **Sødringholm Strand** (LTP), 20/10 175 **Anholt** (KMN), 26/10 250 **Besser Rev** (MWH), 1/11 og 16/11 150 **Brokold** (MWH), 8/11 150 **Mariager Yderfjorden** (AHO,EDY) og 21/11 200 **Århus Østhavn** (CHØ). Der rapporteres om 671 trk i perioden 21/10-7/11, flest 28/10 245 **Anholt** (KMN,HOF,FSV).

Total: 11.401 (5367) Indsendere: 57 Observationer: 249 Lokalteter: 57

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2350	1093	1091	77	-	-	-	-	-	3056	1860	1874

Stor/Lille Gråsiken *Carduelis flammea/cabaret* 16630

Næsten lige så høj total som sidste år og det er dermed lidt over 10-årsgennemsnittet. Der er dog ikke rapporteret noget stort træk. De største antal drejer sig om rastende og fouragerende fugle. 17 syngende fugle, flest 18/4 5 **Bølling Sø** (GGU). Ingen ynglepar er rapporteret.

1. halvår: Af de ubestemte ses der enkelte større rastende flokke i årets første 3 måneder, 22/1 125 **Østerhede** (MWH), 31/1 105 **Nedenskov Hede/Pøtsø** (AWM), 27/2 100 **Ballen** (MWH) og 5/3 70 **Ålsø** (FNI). Der rapporteres om kun 58 trk fra perioden 4/4-12/4.

2. halvår: Heller ikke i efteråret ses der noget stort træk, således 89 trk i perioden 5/10-29/10, flest 5/10 30 trk **Lille Havkunde** (HOF). Der er ingen nævneværdige større rastende flokke.

Total: 2812 (2386) Indsendere: 62 Observationer: 340 Lokalteter: 108

1) Total (inkl. Gråsiken sp.) 2) Stor Gråsiken 3) Lille Gråsiken

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	888	344	460	217	54	31	22	48	225	292	58	173
2	548	106	329	15	-	-	-	-	-	10	-	46
3	2	25	37	101	53	27	11	33	218	13	36	17

Stor Gråsiken *Carduelis flammea* 16634

I lighed med ovennævnte har Stor Gråsiken heller ikke noget stort 2. halvår. Trækket er også nærmest ubetydeligt.

1. halvår: Største rastende flokke 2/1 70 **Risskov by** (RDN), 4/1 90 **Gjessø** (JHME), 4/1 150 **Vorup by** (HLR) og 17/1 65 (KO) og 7/3 200 (JPL) **Skramsø Plt.** Kun 69 trk 30/3-2/4, flest 57 Ø **Gjerrild Klint** (RSN). Sidste ses 6/4 hvor der ringmærkes en fugl på **Anholt** (FSV).

2. halvår: Efterårets første ses fra 13/10 med et par ringmærkninger på **Anholt** (FSV). Ellers intet nævneværdigt.

Lille Gråsiken *Carduelis cabaret* 16635

4 ynglepar, og derudover 32 syngende fra 20 lokaliteter, flest 17/4 4 **Skramsø Plt** og 20/5 6 **Øer/Hasensøre** (begge JPL).

Der er stort set ikke indberettet trækobservationer. Største obs 26/9 185 rst-S **Brabrand Sø** (MJH). Ingen øvrige obs over 35 fugle.

Største vinterobs 7/2 25 **Silkeborg** (MER), i flok med Stor Gråsisken. Usædvanligt mange. Desuden 13/12 11 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MHJ), hvoraf én var genfangst af en ringmærket fugl fra 19/8.

Hvidsisken *Carduelis hornemanni* 16640

Heller ingen iagttagelser i år.

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera* 16650

Efter sidste års observation ses der ingen i 2009.

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra* 16660

En årstotal noget over gennemsnittet takket være et rimeligt godt træk især i efteråret. Ingen yngleoplysninger, og også kun et par enkelte syngende fugle rapporteret, men de er heller ikke nemme at registrere på ynglepladserne højt til vejs i granplantagerne.

1. halvår: I perioden 3/2-10/5 617 trækkende, flest ved **Gjerrild Nordstrand** med 553 trk. Her er største obs 18/4 130 og 19/4 105 trk (begge AR). Ingen større rastende flokke.

2. halvår: 1337 trk i perioden 19/7-20/11, flest 24/7 142 S **Eskeplet** (HLL), 27/9 88 SV **Øer/Hassensøre** (KO) og 28/10 676 trk + 70 rst **Anholt** (KMN,HOF,FSV). Flest rastende 31/10 100 **Velling Skov** (AWM), 15/11 100 **Silkeborg Vesterskov** (EBJ) og 28/12 100 **Sønderskov v. Frijsenborg** (PHJ).

Total: 5244 (2713) Indsendere: 58 Observationer: 266 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
307	240	167	465	16	77	336	203	376	2101	597	359

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus* 16680

Lidt færre end normalt. Alle obs nævnes.

1. halvår: 11/1 4 fou **Ålsrode** (OFR), 25/1 9 rst **Nedenskov/Vadestedet/Pøtsø** (KO), 24/2 3 rst **Rugård Strand** (SKH), 28/2 3 rst **Gjerrild Nordstrand** (AR), 10/3 13 rst **Anholt** (HOF) og 4/4 3 **Frederiksdal Hede** (MER).

2. halvår: 26/9 2 rst **Gjerrild Nordstrand** (PR), 26/9 2 og 31/10 1 rst **Kompedal Plantage** (FSL,MER), 25/10 2 **Frederiksdal Hede** (MER) og 27/10 3 trk og 28/10 3 trk og 29/10 1 trk **Anholt** (KMN,HOF,FSV).

Total: 49 (70) Indsendere: 10 Observationer: 13 Lokalteter: 7

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	6	13	3	-	-	-	-	4	10	-	-

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* 16790

Sandsynligvis kun omkring 15 individer. Den faldende tendens fortsætter dermed. Der mangler helt observationer fra Gjerrild, hvilket er højst usædvanligt. Der er som sidste år 2 ynglepar ved **Ves-**

borg Fyr på Samsø (MWH, Jens Jørgen Jensen via PLA). Det er udelukkende observationer fra kystlokaliteter og især fra Samsø. Der er iagttagelser fra 17/5 til 8/7.

Ved **Vesborg Fyr** på Samsø hele 28 obs i perioden 17/5-4/7 af op til 2 sy (MWH, Jens Jørgen Jensen). **Anholt** har 8 obs i perioden 29/5-3/7, flest 4/6 3 sy (FSV).

Fra øvrige lokaliteter 20/5-29/5 1 sy **Sletterhage** og **Lushage**, Helgenæs (CSS,SSL,LLH), 21/5 1 sy **Elsegårde Strand** (AS), 29-30/5 2 sy **Bønnerup Strand** (BGO), 3/6 og 7/6 1 sy **Nordsamsø** (MWH), 5/6 1 sy **Eskeplet** (LTP), 11/6 1 sy **Kragemosen** (MWH) og 5-8/7 1 sy **Hesselholm** (LEB).

Total: 15 (gængere fraserteret) (43) Indsendere: 14 Observationer: 50 Lokaliteter: 10

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* 17100

Lidt færre end sidste års antal, men omkring 10-årsgennemsnittet. Der rapporteres om 4 ynglepar og mindst 37 syngende fugle fra 27 lokaliteter.

1. halvår: Største rastende eller fouragerende flokke 1/1 13 **Linå** (HST), 16/2 11 **Gjerrild** (AR) og 31/3 30 **Ålsrode** (HOF). Der ses ingen trækbevægelser i foråret.

2. halvår: Kun 23 trk i perioden 25/9-28/10, flest 25/10 11 **Issehoved** (MWH). Flest rastende 5/12 15 og 29/12 14 **Brattingsborg Skov** (MWH).

Total: 1105 (984) Indsendere: 73 Observationer: 487 Lokaliteter: 139

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
147	134	195	114	25	15	9	45	77	122	70	152

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes* 17170



Total er næsten identisk med sidste år, og ligger lidt over gennemsnittet. Der rapporteres om kun 1 ynglepar og 4 syngende fugle, men der er selvfølgelig væsentligt flere.

Største antal rastende fugle (lok.max): 12/1 og 15/2 18 **Grenå** (AR), 25/1 10 **Bredstrup** (HARA), 28/1 11 **Solbjerg** (JSW), 30/1 11 of **Skejby** (SSK), 25/2 14 **Allingåbro** (FNI) og 27/3 10 **Årslev Engso** (HLL). Der rapporteres om 27 trk i perioden 6/3-10/5, flest 11/4 8 **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Ingen større iagttagelser i 2. halvår.

Total: 454 (369) Indsendere: 64 Observationer: 191 Lokaliteter: 82

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
96	77	82	85	29	21	8	10	11	10	7	18

Lapværling *Calcarius lapponicus* 18470

Med 16 fugle er 2009 et flot år for arten og samtidig det bedste siden 2004. Årets total er således dobbelt så stor som 10-årsgennemsnittet. Anholt og NØ-Djursland med henholdsvis 5 og 4 fugle skiller sig ud som de klart bedste lokaliteter. Vinteren byder på hele 3 fugle: 4/1 1 **Alrø Egehoved**, 17/1 1 og 28/2 1 **Århus Østhavn** (samme fugl?) (alle GGU). Forårstrækket domineres af Gjerrild-området, som har 4 fugle 30/3-12/4 (RSN,GGU,HAC), heraf årets eneste multiobs: 12/4 2 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC). Efterårets første ses 25/9 1 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og året slutter med 27/10 1 trk **Anholt** (KMN,HOF,FSV).

Total: 16 (8) Indsendere: 11 Observationer: 15 Lokalteter: 10

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	2	6	-	-	-	-	2	3	-	-

Snespurv *Plectrophenax nivalis* 18500

Et jævnt år med en forekomst lidt under 10-årsgennemsnittet, efter de mest oplagte gengangere er frasorteret. Det er bemærkelsesværdigt, at slet ingen større flokke ses. Største obs er således kun beskedne 65.

1. halvår: Større rastende flokke (lok.max): 4/1 50 **Alrø Poller** (GGU), 17/1 45 fou **Besser Rev**, 5/2 52 fou **Draget Besser Rev** (MWH) og 22/2 65 **Kolindsund vestlige del** (KO). Forårets sidste obs: 4/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU).

2. halvår: Efterårets første ses allerede 25/9 1 **Grenå Strand** (ER). Største rastende flokke (≥ 30): 30/11 62 fou **Besser Rev** (MWH), 7/12 40 fou **Draget Besser Rev** (MWH) og 20/12 20 **Grenå Havn** (AR). **Anholt**, som havde 35 trk 21-29/10 (KMN,HOF,FSV), **Fornæs** med 39 trk 7/11-21/11 (ASF,HAC) og **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** med 15/11 18 S (MER) står for efterårets eneste trækobs.

Total: 1112 (1215) Indsendere: 40 Observationer: 111 Lokalteter: 35

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	407	288	50	1	-	-	-	-	1	62	210	92
2	50	65	12	1	-	-	-	-	1	17	62	40

Gulspurv *Emberiza citrinella* 18570

Det næstbedste år nogensinde for arten kun overgået af 2007. Gulspurvens forekomst har ligget på et rigtigt højt niveau de seneste år, men hvorvidt dette skyldes DOFbasens stadig større udbredelse blandt danske ornitologer eller en egentlig fremgang i bestanden, er svært at afgøre.

Yngel: Desværre meget få indtastninger af yngelobservationer: 10-11 par fra 5 lokaliteter, flest 4-5 **Hornbæk Enge, v. Gudenaen** (LTP). Der registreres 839 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 148 lokaliteter. Højeste antal syngende fugle: 4/6 14 **Rejstrup Enge, Bjerregrav** (TBR) og 24/7 11 **Eskeplet** (HLL).

1. halvår: Større rastflokke (≥ 110): 1/1 165 **Grenå Enge/Kragsø** (AR), 4/1 120 **Vivild** (FOX), 5/1 225 **Gjerrild Overskov** (AR) og 19/1 150 **Møgelskår** (MWH).

2. halvår: Større rastflokke (≥ 50): 2/11 80 **Brattingsborg Gods** (MWH), 13/12 210 **Eskeplet** (HLL) og 30/12 150 **Råby Kær** (LTP). **Anholt** kan som eneste lokalitet fremvise lidt træk: 36 trk i perioden 20-30/10 (KMN,HOF,FSV).

Total: 5312 (3075) Indsendere: 88 Observationer: 882 Lokalteter: 252

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1469	608	476	437	325	205	175	120	278	278	393	548
2	225	100	40	50	12	14	12	11	45	33	80	210

Hortulan *Emberiza hortulana* 18660

Ingen observationer af arten i år (ligesom 2008)! Hortulanen er tilsyneladende i stærk tilbagegang, idet dens forekomst er kraftigt aftagende. I løbet af de sidste 7 år har DOF-Østjylland kun haft 10 fugle, og i to år af disse år er den helt udeblevet. Til sammenligning sås over 40 fugle årligt i midt-firserne!

Rørspurv *Emberiza schoeniclus* 18770

Et meget flot år, som antalsmæssigt kun er overgået af sidste års rekord. Årstotalen er således også mere end dobbelt så høj som gennemsnittet for de seneste 10 år.

Yngel: Der er indkommet oplysninger om 38-52 ynglepar fra 6 lokaliteter, flest 20-28 **Hornbæk Enge**, v. Gudenåen (LTP). Desuden indberettes 1209 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 82 lokaliteter (lok.max >20): 14/5 32 sy **Bjerregrav Mose** (BKR,OEH,CSS), 14/5 37 sy **Årslev Engso** (HST) og 30/5 22 sy **Hornbæk Enge**, v. Gudenåen (LTP).

1. halvår: Der ses rigtig pænt med vinterfugle, hvoraf nævnes skal 3/1 4 **Brabrand Sø** (ATP) og 17/2 5 **Draget Besser Rev** (MWH). Forårets største flokke af rastende fugle (lok.max): 10/4 31 **Årslev Engso** (HLL), 13/4 30 **Egå Engso** (GGU) samt 22/4 20 **Dødeå Enge** (GGU). **Gjerrild-**området står for langt de fleste trækobservationer, og kan notere 67 trækkende i perioden 29/3-11/4 (AR,GGU,HAC), flest 10/4 25 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). 23/3 18 trk **Fornæs** (AR) skal også nævnes.

2. halvår: Største iagttagelser af rastede fugle: 15/7 28 **Årslev Engso** (LLH) og 28/8 20 **Brabrand Sø, vestende** (GGU). Største noteringer fra trækket: 25/9 118 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 2/10 11 SV **Sletterhage** (SP) og 28/10 11 trk **Anholt** (KMN,HOF,FSV). Arten ses i rimelig høje antal december ud med 29/12 4 **Hornbæk Enge**, v. Gudenåen (LTP) som største forekomst.

Total: 4439 (1940) Indsendere: 80 Observationer: 847 Lokalteter: 143

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	18	27	847	1076	776	379	245	291	517	222	21	20
2	4	5	31	31	37	21	28	20	118	12	4	4

Bomlærke *Miliaria calandra* 18820

Et år lidt under middel med en total, som ligger noget under 10-årgennemsnittet. Årets forekomst er endvidere mindre end halvt så stor som rekorden fra sidste år, og vi skal faktisk tilbage til 2002 for at finde et dårligere år.

Yngel: Der er kun oplysninger om 8-10 ynglepar fra 5 lokaliteter, flest 2-3 **Ryomgård** (ABU). Derudover meldes 217 syngende ♂ fra 75 lokaliteter, heraf flest 31/5 8 **Demstrup Vase** og 1/7 12 **Råby Kær** (begge LTP).

1. halvår: Største observationer (≥ 100): 4/1 380 rst **Fannerup** (FOX), 10/2 120 rst **Enslev** (AR) samt 20/3 156 rst **Kolindsund østlige del** (KO).

2. halvår: Største antal (≥ 70): 21/8 425 fou **Kolindsund vestlige del** (APJ,JKJ), 24/11 160 fou **Sangstrup** (APN) og 30/12 70 rst **Råby Kær** (LTP).

Total: 2534 (3308) Indsendere: 59 Observationer: 202 Lokalteter: 114

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	544	444	350	65	189	35	51	429	2	16	299	110
2	380	120	156	7	55	4	12	425	1	15	160	70



MEDARBEJDERE VED RAPPORTEN

Arne Bo Larsen Axel Munchs Vej 67, 8550 Ryomgård, tlf. 86 39 46 04

abl@djurs.net

Layout, Stormfugle, Gravand, svømmeænder, Falke, Ugler, lærker-svaler, pibere, store drosler, Gærdesmutte-Nattergal

Asger Lykkegaard Møldrup, Stejlagervej 9, Hasle, 8210 Århus V, tlf. 86 15 30 05

asger.lykkegaard@hotmail.com

Værlinger

Carsten Høeg, Wilstersgade 26, 1. t.h., 8000 Århus C, tlf. 86 11 45 59

carstenh26@stofanet.dk

Lommer, kjoever, terner, Silkehale, tornskader

Flemming H. Nielsen Humlevej 24, 8543 Hornslet, tlf. 86 97 96 91

flemming.holmslykke@mail.dk

Korrektur, Grønbenet Rørhøne-Blishøne, Trane, Brushane-Storspove, Spætter, Gøg, Vipstjerter, Pirol, Stære, Finker (Bogfinke-Kernebider)

Henning Ettrup, Holmevej 108, 8270 Højbjerg, tlf. 86 94 96 06

heettrup@post6.tele.dk

Svaner

Henrik Stenholt, Linåtoften 20, 8600 Silkeborg, tlf. 86 84 17 36

henrik.stenholt@mail.dk

Agerhøne-Engsnarre, alkefugle, duer, Natravn, sejlere og skrigefugle, skader-kragefugle, pattedyr, krybdyr og padder

Kent Olsen, Søvej 2M, 8410 Rønde, tlf. 40 27 20 30

kent_olsen@hotmail.com

Korrektur

Morten Jenrich Hansen, Klokkeskovvej 17 H, 8260 Viby J, tlf. 24 25 28 09

m.jenrichhansen@oncable.dk

Gæs, Hvepsevåge-Havørn, Rørhøg-Fiskeørn, Sortklire-Thorshane

Ole Jensen Torshøjvænget 54, Kolt 8361 Hasselager, tlf. 86 28 56 14

ofj@ofj.dk

Lappedykkere, dykænder, skalleslugere, Strandskade-Pomeransfugl, Hjejle-Vibe

Peter Lange Thujavej 16, 8464 Galten, tlf. 86 95 03 41

peterlan@post6.tele.dk

Skarv, Rørdrum, hejrer, storke, måger (ekskl. Gråvinget Måge og Dværgmåge), Vandstær

Rune Sø Neergaard, Jens Baggesens Vej 22, 3. tv., 8210 Århus V, tlf. 61 16 69 36

rsneergaard@hotmail.com

Korrektur, rylere, Gråvinget måge, Dværgmåge

Ursula Burmann, Axel Munchs Vej 67, 8550 Ryomgård, tlf. 86 39 46 04

ubm@djurs.net

Husrødstjert-Sortstrubet bynkefugl, sangere, fuglekonger, fluesnappere, mejser, træløbere, spurve

BIDRAGYDERE 2009

Initialer anvendt i rapporten, navn og 'obserkode' fra DOFbasen.

AB	Arne Bruun, 5700AB	CR	Claus Reimann, 8680CR
ABL	Arne Bo Larsen, 8550ABL	CS	Christian Strunge, 7100CS
ABL	Andreas Bo Larsen, 2300ABL	CSJ	Hans Carl Søndergaard – Jensen, 8900CSJ
ABU	Ursula Burmann (UBM) & Arne Bo Larsen (ABL), 8550ABU	CSS	Carsten S. Sørensen, 9500CSS
AEB	Aage Ebbesen, 7442AEB	CYA	Claus Yding Andersen, 2900CYA
AGLS	Anne Grethe Lund Sørensen, 8500AGLS	DB	Dan Blohm, 8300DB
AHO	Anders Horsten, 8220AHO	DB	Dan Bruhn, 2800DB
AKB	Anders Kristian Bærholm Frikke, 7130AKB	DD	Morten D. D. Hansen, 8240MDH
AKR	Alice Kramhøft, 6818AKR	DFS	Dorte og Flemming Sørensen, 9820DFS
AKV	Allan Kjær Villesen, 7620AKV	DMA	David Manstrup, 8305DMA
AL	Arne Lilhauge, 7000AL	DMB	David Boertmann, 7800DMB
ALM	Asger Lykkegaard Møldrup, 8210ALM	DMZ	Dieter Maaszen, 5200DMZ
AM	Andreas Martinsen, 2740AM	DOF	DOF Fuglenes Hus, 1620DOF
AMY	Anders Myrtue, 5210AMY	DSA	Dubbeld Samplonius, 8310DSA
ANB	Anders Bojesen, 8230ABB	EBA	Erik Balle, 8600EBA
AO	Anni Ooppelstrup, 7840AO	EBJ	Erik Bisballe Jensen, 8600EBJ
APJ	Ann Pia Jørgensen, 8560APJ	EBr	Else Brask, 8500EB
APN	Anni & Peter Nielsen, 8382APN	EDY	Hans Erik Dylmer, 8600EDY
APR	Andreas Kristian Pedersen, 8900APR	EEE	Erhardt Edmund Ecklon, 5700EEE
AR	Anders Rasmussen, 8500ARA	EI	Egon Iversen, 6470EI
AS	Albert Schmidt, 7741AS	EJ	Egon Jensen, 6100EJ
ASF	Alex Sand Frich, 7300ASF	ELM	Ella Mikkelsen, 5250EMI
ATL	Anton Thøger Larsen, 9310ATL	EO	Erik Overgaard, 8462EO
ATP	Ankjær Toftgaard Poulsen, 7884ATP	EPN	Erik Peder Nielsen, 8653EPN
AWM	Andreas Winding Mønsted, 8654AWM	ER	Erik Røjgaard, 8723ER
AWN	Anders Wiig Nielsen, 4000AWN	ERBR	Erik Bräuner, 8800ERBR
AØ	Anders Østerby, 9800AØ	ERH	Ernst Hjøllund, 8600ERH
BANG	Johannes Bang, 3400BANG	ESB	Eilif S. Bendtsen, 3700ESB
BBS	Bjarne Boye Sørensen, 8500BJS	ESB	Emil Skovgaard Brandtoft, 8230ESB
BEH	Bent Hansen, 8260BEH	ESØ	Esben Stubbe Østergaard, 8330ESØ
BGO	Bjarne Golles, 8220BGO	ET	Eigil Thomasen, 6950ET
BHJ	Bjarke Huus Jensen, 9800BHJ	EVL	Eva Lauridsen, 8900EVL
BIAN	Birgit Andersen, 8370BIAN	FAJ	Finn A. Jensen, 8000FAJ
BIRL	Birgitte Loch Andersen, 8270BIRL	FBC	Freddy Christiansen, 8200FBC
BKR	Benny Kristensen, 8900BKR	FDE	Frank Desting, 2730FDE
BLA	Berit Lanther, 8900BLA	FF	Finn Frandsen, 8000FF
BM	Bente Mejlby, 8450BM	FFA	Flemming Falk, 8900FFA
BMJ	Bent Møllmann Jørgensen, 2970BJ	FLF	Flemming Falk, 8000FLF
BOG	Gæstebøger i fugletårnene Århus Amt, 8220BOG	FLU	Flemming Lundberg, 8260FLU
BoR	Bo Rasmussen, 8230BR	FMP	Frans Maribo Pedersen, 9861FPE
BRA	Birger Rasmussen, 8900BRA	FNI	Flemming Nielsen, 8541FNI
BRS	Bo Ryge Sørensen, 8600BRS	FOX	Tony Fox, 8581FOX
CAF	Carsten Fog, 3450CAF	FRO	Frits Rost, 8800FRO
CBB	Claus Barnewitz, 8800CBB	FRP	Frank Pedersen, 8220FRP
CBR	Carsten Bruun, 8305CBR	FSH	Freddy Hansen, 5600FSH
CHJ	Christian A. Jensen, 8462CHJ	FSL	Flemming Skovgaard Larsen, 7884FSL
CHØ	Carsten Høeg, 8270CHØ	FSV	Frank Svensson, 8592FSV
		FVÆ	Flemming Værgman, 4683FVÆ
		GCP	Geoffrey Charles Preston, 7000GCP

GGU	Georg Guldvang, 8600GGU	JJ	John Jensen, 8740JJ
GKJ	Gitte og Kaj Jensen, 7800GKJ	JJM	Jesper Johannes Madsen, 1770JJM
GPE	Gunnar Pedersen, 8620GPE	JKC	Johnny Krämer Christensen, 8530JKC
HAC	Hans Christophersen, 9520HAC	JKE	Jan Eskildsen, 8900JKE
HAI	Harry Jensen, 6705HAI	JKI	Jens Kirkeby, 8680JKI
HARA	Hans Rasmussen, 7500HARA	JKJ	Jørgen Jørgensen, 8560JKJ
HAS	Hans Skov, 8700HAS	JKL	Joy Klein, 8444JKL
HBJE	Henriette Bjerregaard, 8240HBJE	JKL	Jens Kristian Laursen, 8550KRL
HBP	Hans Jørgen Bruun Pedersen, 8240HBP	JKS	Jan Kahr Sørensen, 8462JKS
HBØ	Henrik Böhmer, 7150HBØ	JLB	Jørgen Lund Bjerregaard, 5560JLB
HE	Henning Elgaard, 8310HE	JLJ	Jette Lynge Jensen, 7470JLJ
HeHA	Henrik Hasle, 8382HHA	JLO	Jørgen Lodberg, 8600JLO
HEM	Henning Madsen, 8660HEM	JLY	Jørn Lykkegaard, 8000JLY
HET	Henning Ettrup, 8471HET	JMH	Jens Muff Hansen, 8654JMH
HHB	Henrik Holm Brask, 9000HHB	JMI	Jens Mikkelsen, 8400JMI
HHL	Hans Henrik Larsen, 7790HHL	JML	Jens Marcus Lauesen, 8680JML
HHS	Henrik H. Søndergaard, 8370HHS	JN	Jacob Niss, 2000JN
HKA	Hanne Kapala, 2400HKA	JOA	John Andersen, 8260JOA
HKM	Hans Kristian Munkejord, 8783HKM	JOG	John Graversgaard, 8200JOG
HLA	Hans Jørn Laursen, 8400HLA	JOG	Jonas Gadgaard, 6710JOG
HLB	Heidi Lund Bjerregaard, 5560HLB	JoK	Jørgen Kabel, 9400JOK
HLI	Hanne Lind, 8220HLI	JOP	Jørgen Pedersen, 8300JOP
HLL	Henning Lykke Larsen, 8240HLL	JPE	Jim Pedersen, 8700JPE
HLR	Henry Larsen, 8900HLR	JPIP	John Pedersen, 9990JPIP
HLÆ	Henrik Læssøe, 8300HLÆ	JPK	Jørgen Peter Kjeldsen, 7741JPK
HOF	Hans Ole Frølund Andersen, 8500HOF	JPL	Jens Peter Lomholt, 8410JPL
HP	Hans Pinstруп, 8700HP	JRP	Jens Ryge Petersen, 6840JRP
HPE	Henning Petersen, 8420HPE	JS	Jakob Strand, 4000JS
HPH	Hans Petersen, 7400HPH	JSA	Jes Sig Andersen, 8740JSA
HPS	Hans-Peter Svendsen, 8740HPS	JSC	Jørgen Staarup Christensen, 8230JSC
HRC	Helge Røjle Christensen, 7742HRC	JSF	Jess Sander Frederiksen, 2630JSF
HSM	Hans Skotte Møller, 3400HSM	JSW	Jørgen Wiwe, 8355JSW
HST	Henrik Stenholt, 8600HST	JT	Jesper Tofft, 6200JT
HTM	Henriette Tøttrup Hansen, 3720HTM	JTK	John Toft Kristensen, 7430JTK
HYD	Henriette Yde, 8660HYD	JTL	Jørgen Terp Laursen, 8220JTL
IFJ	Inger F. Jensen, 8544IFJ	JW	Jesper Windeløw, 8000JW
IO	Ivan Olsen, 3670IO	JØ	Jørn Skeldahl, 3000JØ
IZN	Inger & Ivan Zink-Nielsen, 8270IZN	JØL	Jørn Lennart Larsen, 2300JØL
JA	Jens Erik Jacobsen, 8200JA	JØP	Jørn Baasch-Pedersen, 8200JØP
JAE	Jakob Engelhard, 3520JAE	KA	Kaj Abildgaard, 6400KA
JBA	Jørgen Ballegaard, 8654JBA	KaP	Karen Pedersen, 8464KP
JBP	Jens Bonde Poulsen, 8950JBP	KB	Kim Biledgaard, 8700KB
JC	Jens Christensen, 8410JC	KBI	Kirstine Bille, 8444KBI
JDU	Jan Durinck, 7730JDU	KDJ	Kurt Due Johansen, 5220KDJ
JeDN	Jesper Duwe Nielsen, 8210JDN	KEC	Knud Erik Christensen, 9990KEC
JEH	Jonas Halberg, 4040JEH	KEE	Knud Erik Ebbesen, 8220KEE
JEL	Jens Elm Sørensen, 8464JEL	KEF	Knud E. Fredsøe, 6100KEF
JG	Jens Gregersen, 8700JG	KEH	Keld Henriksen, 8230KEH
JHC	Jørgen Hulbæk Christiansen, 2610JHC	KEJ	Kristoffer Egelund Jørgensen, 5000KEJ
JHH	Thora Frello & Jesper Høy Hansen, 8240JHHA	KENG	Kristian Engel, 8680KENG
JHK	Jens Hasager Kirk, 6880JHK	KFO	Knud Forthoft, 8600KFO
JHME	Jacob Meier, 8600JHME	KHA	Kjeld Hansen, 4672KHA
JIM	Jim Jensen, 8000JIM	KHS	Kenneth Hummelose Sønderby, 2300KHS
		KIM	Kim Møller, 8270KIM

KimR	Kim Rusholt, 8660KIMR	MSS	Martin Strømkjær, 5471MSS
KIS	Kim Skelmosse, 6800KIS	MST	Mogens Stoustrup Jensen, 8410MST
KMN	Kurt M. Nielsen, 2720KMN	Munk	Jørgen Munck, 2800JMPJ
KMO	Klaus Malling Olsen, 2700KMO	MVJ	Martin Vingløv Jensen, 8000MVJ
KNP	Knud Pedersen, 9990KNP	MVS	Mathias Vogdrup-Schmidt, 2920MVS
KO	Kent Olsen, 8000KOL	MWH	Mogens Wedel-Heinen, 8305MWH
kr	Ken Rasmussen, 4573KR	MAA	Marianne Aamann, 8270MAA
KST	Kurt Strelbel, 8240KST	NB	Niels Brems, 8900NB
KTP	Kurth Pedersen, 2650KTP	NBJ	Niels Bomholt Jensen, 5762NBJ
KTR	Kristian Torben Rasmussen, 8000KTR	NCC	Niels-Christian Christensen, 8870NCC
KTS	Klaus T. Sørensen, 8000KTS	NJJ	Niels Jørgen Jensen, 8900NJJ
KW	Kurt Willumsen, 7171KW	NJU	Niels Juul, 8500NJ
KWS	Kåre Würtz Sørensen, 8000KWS	NK-N	Niels Kofod-Nielsen, 8600NK-N
LAM	Lars H. Mortensen, 9800LAM	NPB	Niels Peter Brøgger, 7430NPB
LAn	Lars Andersen, 2100LAN	NRL	Nina Rosendahl Larsen, 6052NRL
LB	Lasse Braae, 4500LBR	NAA	Niels Aagaard, 8000NAA
LBO	Lars Borup, 8220LBO	OBV	Ole Bøgh Vinther, 8000OBV
LEB	Leif Brauer, 2942LEB	OEH	Ole Emil Hansen, 8981OEH
LFN	Lars Fenger Nielsen, 7100LFN	OF	Ole Frimer, 8000OF
LFR	Leif Frederiksen, 2860LFR	OFJ	Ole Frode Jakobsen, 2200OFJ
LG	Lars Gabrielsen, 8330LG	OFR	Ole Frederiksen, 8500OFR
LgL	Lasse Glismand, 8000LGL	OJA	Orla Jakobsen, 4690OJA
LIO	Lisbeth Olesen, 7400LIO	OJE	Ole Jensen, 8361OJE
List	Kristian List, 8920KL	OKL	Ole Klottrup, 7000OKL
LKH	Lars Kjær Hansen, 8530LKH	OLEB	Ole Brauer, 3480OLEB
LKP	Lasse Kim Pedersen, 9690LKP	OLH	Ole Hansen, 6710OLH
LLH	Leo L. Hansen, 8270LLH	OO	Ole C. Olesen, 7490OO
LM	Lars Mogensen, 8830LM	OPS	Ole Sørensen, 8500OPS
LMA	Lars Maagaard, 8900LMA	OS	Ole Snerling, 7500OS
LMU	Lars Munk, 4990LMU	PB	Preben Bach, 8600PB
LN	Leif Novrup, 7830LN	PCL	Preben Clausen, 8270PCL
LNA	Lars Nørgaard Andersen, 2700LNA	PCP	Per Clausen Pedersen, 3700PCP
LNS	Leif Nørgaard Schmidt, 8680LS	PEDY	Peter Dyrholm, 8462PEDY
LPJ	Lars P. Johansson, 8544LPJ	PEN	Poul Erik Niebuhr, 8600PEN
LRU	Lars Rudolf, 4600LRU	PEP	Per Ekberg Pedersen, 3400PEP
LSN	Leif Schack-Nielsen, 4791LSN	PER	Peder Rasmussen, 5700PER
LSO	Lene Solmosse, 4690LSO	PFN	Peter Fischer-Nielsen, 8600PFN
LSØJ	Lars Søgaard-Jensen, 8660LSØJ	PGH	Per G. Henriksen, 8464PGH
LTP	Lars Tom-Petersen, 8900LTP	PHJ	Peter Hjeds, 8900PHJ
LUR	Lars Ulrich Rasmussen, 8382LUR	PHL	Peter Larsen, 8310PHL
MCH	Morten Christensen, 9881MCH	PHO	Peter Overgaard, 8464PHO
MD	Mogens Damm, 9900MD	PJA	Poul Højbjerg Jacobsen, 8500PJA
MDI	Morten Dige 8260MDI	PJP	Peder Pedersen, 7830PJP
MER	Mogens Erlandsen, 8600MER	PKH	Peter Kjær Hansen, 6270PKH
MHA	Mark Andrew Hammond, 8000MHA	PKN	Poul Kjersgaard Nielsen, 8585PKN
MHH	Martin Høj Hansen, 8210MHH	PLA	Peter Lange, 8464PLA
MHO	Margit Hove, 8382MHO	PM	Per Madsen, 8300PM
MI	Martin Iversen, 6270MI	PPR	Philippe Provençal, 8000PPR
MiBA	Mikkel Bello Andreasen, 8330MBA	PR	Per Reng, 8500PR
MIK	Michael Anker, 8230MIK	PSKj	Peter Skjoldhøj, 8382PSKj
MJH	Morten Jenrich Hansen, 8260MJH	PSP	Per Seier-Petersen, 8240PSP
MKJ	Mikkel Kure Jakobsen, 2800MKJ	PST	Peter Styrbæk, 8900PST
MKP	Michael Køie Poulsen, 3480MKP	PTH	Peter Thomsen, 8260PTH
MN	Michael Juul Nielsen, 8270MN	PWB	Per Wessel Buchwald, 8800PWB

PWJ	Peter Werenberg Just, 8600PWJ	ST	Søren Tanderup, 9000ST
RAM	Rasmus Anker Møller, 2200RAM	STA	Stinne Aastrup, 8800SA
RDN	Rasmus Due Nielsen, 8260RDN	StN	Sten Nielsen, 6040SN
RoC	Rolf Christensen, 9990ROC	SØP	Søren Poulsen, 8000SØP
RR	David René Rantzau, 2665DRR	TA	Tim Andersen, 2605TA
RS	Rasmus Strack, 2700RS	TBA	Tom Bak Andersen, 9200TBA
RSA	Regnar Samsø, 8500RSA	TBR	Thorkil Brandt, 8300TBR
RSN	Rune Sø Neergaard, 8220RSN	TC	Tscherning Clausen, 9270TC
SAL	Svend Aage Linderström, 2680SAL	TEH	Thomas Eske Holm, 8000TEH
SAR	Steen Reimers, 8000SAR	TEO	Troels Eske Ortvad, 2100TEO
ScS	Steen Christensen, 7000SCS	TEP	Torben og Eva M. Pedersen, 8464TEP
SDy	Svend Dybkjær, 2400SDY	TGA	Thomas Andersson, 8660TGA
SEM	Svend Erik Mikkelsen, 9310SEM	TH	Torben Hvid, 8240TH
SF	Steen Frandsen, 8800SF	THM	Thomas Maul, 7451THM
SFL	Steffen Flindt, 4683SFL	TK	Tommy Kaae, 8723TK
SFP	Stig Frøjk Pedersen, 8600SFP	TL	Thorkild Lund, 9280TL
SHA	Steen Hansen, 8660SHA	TMØ	Torben Møller, 5892TMØ
SK	Solvejg Knudsen, 8900SK	TNI	Torben Nielsen, 9560TN
SKH	Steen Kjærlund Hansen, 8400SKH	ToLa	Torben Laursen, 8462TL
SKR	Stig Kjærgaard Rasmussen, 2000SKR	TRK	Tonny Ravn Kristiansen, 8830TRK
SKRY	Steen Kryger, 3500SKRY	TSJ	Thomas Secher Jensen, 8680TSJ
SLi	Stig Linander, 3520SLI	TSJE	Torben Jepsen, 8520TSJE
SOJ	Svend Ove Jensen, 6400SOJ	TV	Thomas Vikstrøm, 3520TVI
SOT	Svenning Ottsen, 8660SOT	UBM	Ursula Burmann, 8550UBM
SP	Søren Mygind, 3600SP	UGS	Uffe Gjøel Sørensen, 1415UGS
SPP	Søren Peter Pinnerup, 4320SPP	UJS	Ulla & Jimmy Sørensen, 8600UJS
SPR	Susanne Primdahl, 7850SPR	VFM	Vebse F. Madsen, 3730VFM
SR	Steen Reinholdt, 7860SR	VM	Vibeke Mortensen, 8600VM
SSK	Søren Skriver, 8260SSK	VT	Vibeke Tofte, 2700VT
SSL	Stephan Skaarup Lund, 8240SSL	AAR	DOF Århus Amt, DOFAAR

Artsindex

Aftenfalk.....	52	Grå Fluesnapper.....	110
Agerhøne.....	53	Gråand.....	34
Alk.....	84	Grågås.....	28
Allike.....	117	Gråkrage.....	119
Almindelig Kjove.....	73	Gråmåge.....	79
Almindelig Ryle.....	65	Gråspurv.....	120
Amerikansk Krikand.....	34	Gråstrubet Lappedykker.....	18
Atlingand.....	35	Gråvinget Måge.....	79
Baltisk sildemåge.....	76	Gul Vipstjert.....	97
Biæder.....	90	Gulbug.....	107
Bjergand.....	38	Gulirisk.....	122
Bjergirisk.....	123	Gulspurv.....	127
Bjerglærke.....	93	Gærdesanger.....	107
Bjergpiber.....	96	Gærdesmutte.....	99
Bjergvipstjert.....	97	Gøg.....	87
Blisgås.....	28	Halemejse.....	112
Blishøne.....	56	Halsbåndstroidand.....	37
Blå Kærhøg.....	48	Havesanger.....	108
Blåmejse.....	113	Havlit.....	41
Bogfinke.....	121	Havterne.....	82
Bomlærke.....	128	Havørn.....	46
Bramgås.....	30	Hedehøg.....	48
Britisk sildemåge.....	77	Hedehøg/Steppehøg.....	48
Broget Fluesnapper.....	111	Hedelærke.....	92
Brushane.....	65	Hjejle.....	60
Bynkefugl.....	102	Hortulan.....	128
Bysvale.....	94	Huldue.....	86
Canadagås.....	29	Husrødstjert.....	101
Digesvale.....	93	Husskade.....	117
Dobbeltbekkasin.....	66	Hvæpsevåge.....	44
Dompap.....	126	Hvid stork.....	22
Drosselrørsanger.....	107	Hvid Vipstjert.....	98
Duehøg.....	49	Hvidbrynet Løvsanger.....	108
Dværgfalk.....	52	Hvidklire.....	70
Dværgmåge.....	75	Hvidnæbbet lom.....	16
Dværgryle.....	63	Hvidsirken.....	125
Dværgterne.....	83	Hvidvinget Korsnæb.....	125
Ederfugl.....	39	Hvidvinget måge.....	79
Engpiber.....	95	Hvinand.....	42
Engsnarre.....	55	Hærfugl.....	90
Enkeltbekkasin.....	66	Hættemåge.....	75
Fasan.....	55	Indisk Gås.....	29
Fiskehejre.....	22	Isfugl.....	90
Fiskeørn.....	51	Islandsk Ryle.....	61
Fjeldvåge.....	50	Islom.....	16
Fjordterne.....	82	Karmindompap.....	125
Flodsanger.....	105	Kaspisk måge.....	79
Fløjlsand.....	41	Kernebider.....	126
Fuglekonge.....	110	Kirkeugle.....	88
Gransanger.....	109	Klyde.....	58
Gravand.....	32	Knarand.....	33
Græshoppesanger.....	105	Knopsvane.....	23
Grønbenet Rørhøne.....	56	Knortegås.....	30
Grønsirken.....	123	Kongeørn.....	51
Grønspætte.....	91	Kortnæbbet Gås.....	27

Korttået Træløber.....	115	Rød Glente	45
Krikand	34	Rødben.....	69
Krumnæbbet Ryle	64	Rødhals	100
Kvækerfinke.....	121	Rødhovedet And.....	36
Kærløber.....	65	Rødhøne.....	53
Kærsanger.....	105	Rødrygget Tornskade	116
Landsvale	94	Rødstjert	101
Lapværling.....	127	Rødstrubet lom	15
Lille Flagspætte	92	Rødtoppet Fuglekonge	110
Lille Fluesnapper.....	111	Rørdrum	21
Lille Gråsiken	124	Rørhøg	47
Lille Kjove	74	Rørsanger.....	106
Lille Kobbersneppe	67	Rørspurv	128
Lille Korsnæb.....	125	Råge.....	118
Lille Lappedykker	17	Sabinemåge.....	75
Lille Præstekrave	58	Sandløber	62
Lille Skallesluger.....	43	Sangdrossel.....	104
Lomvie	84	Sangsvane.....	25
Lunde.....	85	Savisanger.....	105
Lysbuget Knortegås	31	Sildemåge.....	76
Lærkefalk	52	Silkehale	98
Løvsanger.....	110	Silkehejre	21
Magellangås	32	Sivsanger.....	105
Mallemuk	19	Sjagger	103
Mandarinand.....	32	Skarv	20
Markpiber.....	95	Skeand	36
Mellemkjove.....	73	Skestork.....	23
Middelhavssølvmåge	77	Skovhornugle.....	88
Misteldrossel.....	104	Skovpiber.....	95
Mudderklire	72	Skovsanger.....	108
Munk.....	108	Skovskade	117
Mursejler	89	Skovsneppe	67
Musvit	114	Skovspurv	121
Musvåge	50	Skægmejse.....	112
Mørkbuget Knortegås	30	Skærpiber	96
Natravn	89	Slørugle	88
Nattergal	100	Småspove.....	68
Natugle	88	Snegås	29
Nilgås.....	32	Snespurv	127
Nordisk Lappedykker	18	Sodfarvet Skråpe	19
Nordsøsillemåge.....	77	Solsort	103
Nøddekrige	117	Sort Glente.....	45
Odinshane	72	Sort stork	22
Perleugle	89	Sort Svane.....	24
Pibeand	33	Sortand	41
Pibesvane	24	Sortbuget Knortegås	31
Pirol	115	Sortgrå Ryle.....	64
Plettet Rørvagte.....	55	Sorthalset Lappedykker	18
Pomeransfugl.....	59	Sorthovedet måge.....	74
Pungmejse.....	115	Sortklire	69
Ravn	119	Sortkrage	119
Ride	80	Sortmejse	113
Ringdrossel.....	103	Sortrygget Hvid Vipstjert	98
Ringdue	86	Sortspætte	91
Rosenstær	120	Sortstrubet Bynkefugl.....	102
Rovterne	80	Sortstrubet lom	15
Rustand	32	Sortterne.....	84

Spidsand.....	35	Sølvhejre	21
Splitterne	80	Sølvmåge	78
Spurvehøg	49	Taffeland.....	36
Spætmejse.....	114	Tajgasædgås	27
Stenpikker.....	102	Tamdue	85
Stenvender	72	Tejst.....	85
Steppehøg	48	Temmincksryle.....	64
Stor Flagspætte	91	Thorshane.....	73
Stor flamingo.....	23	Tinksmæd	71
Stor Gråsisken	124	Topmejse.....	113
Stor Hornugle.....	88	Toppet Lappedykker	17
Stor Kobbe.....	67	Toppet Skallesluger	43
Stor Korsnæb.....	125	Tornirisk.....	123
Stor Præstekrave.....	59	Tornsanger	107
Stor Skallesluger.....	44	Trane	56
Stor Stormsvale	19	Tredækker	66
Stor Tornskade	116	Troldand	37
Storfalk	53	Træløber.....	115
Storkjove.....	74	Tundrasædgås.....	27
Stormmåge	76	Turteldue	87
Storspove	68	Tyrkerdue	87
Strandhøjle.....	60	Tårnfalk.....	52
Strandskade.....	57	Vagtel	54
Stær.....	120	Vandrefalk.....	53
Sule	19	Vandrikse.....	55
Sumpmejse.....	112	Vandstær	99
Svaleklire	70	Vendehals.....	90
Svartbag	80	Vibe	61
Sædgås	26	Vindrossel.....	104
Søkonger	85		